

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 24

89'uncu Birleşim
30 Mayıs 2024 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	8
II.- GELEN KÂĞITLAR	12
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	28
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>28:31</i>
1.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Mersin'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	28:29
2.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Kayıplar Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması	29:30
3.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Afyonkarahisar'ın gastronomisi, kültürü ve turizmine ilişkin gündem dışı konuşması	30:31
IV.- AÇIKLAMALAR	32,62,81,88,92,95
1.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, Adıyaman'da hasat mevsimine girildiğine ilişkin açıklaması	32

- 2.- İstanbul Milletvekili İsmail Erdem'in, kendisinin 88'inci Birleşimde yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 32
- 3.- Uşak Milletvekili Fahrettin Tuğrul'un, ümmetin onurunu müdafaa eden Gazzeli mazlumlara için ümmetin çaresizliğine ve sessizliğine ilişkin açıklaması 32
- 4.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, aile sağlığı merkezi grup elemanlarının beklentilerine ilişkin açıklaması 33
- 5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Friedreich ataksisi hastalarının tedavi olmayı beklediğine ilişkin açıklaması 33
- 6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Büyük Orta Doğu Projesi'nin planlanan etaplarının sırasıyla hayata geçirildiğine ilişkin açıklaması 33
- 7.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın düşük faizle konut yapılacak iller arasında yine yer alamadığına ilişkin açıklaması 33:34
- 8.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, heyelan riski çok yüksek olan Erzincan'ın Ergen köyünde maden ocağı açılmasına ilişkin açıklaması 34
- 9.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, Kayseri'de kazandığını borç ve faize veren çiftçilerin topraklarını terk ettiklerine ilişkin açıklaması 34
- 10.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'da yaşanan diyaliz skandalında 3 yurttaşın vefat ettiğine ve Burdur'un hastane sorununa ilişkin açıklaması 35
- 11.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da bekleyen tüm kredilerin onaylanmasını ve hesaplara intikal etmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması 35
- 12.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkâri Belediye Eş Başkanı Sıddık Akış'ın sanık olarak yargılandığı davaya ilişkin açıklaması 35:36
- 13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın stadyumunun bir an önce onarılması gerektiğine ilişkin açıklaması 36
- 14.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Yusufeli Barajı nedeniyle tamamı sular altında kalan Yusufeli ilçesinin barınma sorununa ilişkin açıklaması 36
- 15.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Side Antik Kenti'nde bulunan PTT şubesinin kapatılma kararına ilişkin açıklaması 36
- 16.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'da elma üreticileri için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması 36:37
- 17.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, 87'nci Birleşim tutanaklarına baktığında Sezai Karakoç'un dizelerinin aklına geldiğine ilişkin açıklaması 37
- 18.- Elâzığ Milletvekili Erol Keleş'in, Keban Barajı gölü üzerinde kurulan Yüzer GES Projesi'ne ilişkin açıklaması 37
- 19.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın köylerinde yaşayan vatandaşların sorunlarına ilişkin açıklaması 37:38

- 20.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Dıgır ilçesinin Şatıroğlu köyüne okul açılmamasına ilişkin açıklaması 38
- 21.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Adalet Bakanının İzmir Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanıyla ilgili verdiği bilgiye, devletin önemli kurumlarının hepsinin teamüllerinden uzaklaştığına, Burdur'da yaşanan diyaliz faciasına, emeklilere Kurban Bayramı'nda verilecek ikramiyeye, sokak hayvanlarıyla ilgili insani bir yöntemin bulunmasının zorunlu olduğuna, coğrafyacıların taleplerine ve mülakata ilişkin açıklaması 38:39
- 22.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, tarımın içinde bulunduğu duruma ve gelecek dönemde muhtemelen tarımın karşılaştacağı sorunlara ilişkin açıklaması 39:41
- 23.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, İsrail'in Refah saldırılarını kınayan ortak tezkereye; Netanyahu, bir diğer adıyla "caniyahu" yönetimindeki İsrail'in sivil yerleşim alanlarını hedef almayı sürdürmesine, Millî Savunma Bakanlığının uhdesinde gerçekleştirilen Efes 2024 Tatbikatı'na ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin terör örgütleri başta olmak üzere ülkenin bekasına yönelik tüm tehdit ve tehlikelere karşı mücadelesini kararlılıkla sürdürdüğüne ilişkin açıklaması 41:42
- 24.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Gezi'nin 11 yaşında olduğuna, Roboski'ye, Diyarbakır'da Sanat Sokağı'nda "Pine Kahve" denilen mekânın polislerce "Kürtçe hizmet veremezsiniz." diyerek basılmasına, tekçi zihniyetin beslemiş olduğu anlayışın her gün burada mültecileri hedef hâline getirmeye devam ettiğine ve vahşice katledilen mülteci Vezir Muhammed Nourtani'ye, Burdur Devlet Hastanesinde yaşanan diyaliz vakasına, Öcalan'ın sağlık durumuyla ilgili haber almak istediklerine ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in orta yaşlılara seslenmesine ilişkin açıklaması 43:44
- 25.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Türkiye'nin "yabancı terörist savaşı" denilen kişilere karşı hiçbir mükellefiyet hissetmediğine ve Bursa Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü'nün yazdığı resmî yazıya, Suriye'de harekât bölgesinde operasyonları yöneten Tuğgeneral B.Ç'ye ve NATO PA'nın 27 Mayıs 2024 tarihli Sofya toplantısında AKP ve MHP milletvekillerin de imzaladığı deklarasyonun 12'nci maddesine ilişkin açıklaması 44:46
- 26.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Efes 2024 Tatbikatı'na; Türkiye'nin, Suriye'nin ve Irak'ın kuzeyinde bölücü örgütün bir "teröristan" kurmasına asla izin vermeyeceğine, Türkiye'nin savunma sanayisinde gerçekleştirdiği atılım sayesinde bölgesinde vazgeçilmez oyuncuların biri hâline geldiğine, Sıfır Atık hareketine Akdeniz Parlamenter Asamblesi tarafından verilen ödüle, depremzedelere yapımı biten konut ve köy evlerinin her ay etap etap teslim edildiğine ve Yerinde Dönüşüm Projesi'ne ilişkin açıklaması 46:48
- 27.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 62:63

- 28.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 63
- 29.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 63:64
- 30.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Ukrayna krizinden sonra Bosna Hersek bölgesinin daha hassas bir hâle geldiğine ve Birleşmiş Milletlerin 11 Temmuz "Soykırımı Düşünme ve Anma Günü" olarak ilan ettiğine ilişkin açıklaması 81
- 31.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun 83 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 88
- 32.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 92:93
- 33.-Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Slovenya Hükümetinin Filistin Devleti'ni tanıma kararı almasına ilişkin açıklaması 95

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 48

A) TEZKERELER 48

- 1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki Parlamento heyetinin, 5-6 Haziran 2024 tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenecek olan Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) 13'üncü Genel Kurul Toplantısı'na katılımlarına ilişkin tezkeresi (3/882) 48

VI.- ÖNERİLER 49,65

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 49:61,65:74

- 1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, siyasi ahlak yasasının çıkarılmamasının ülkede yarattığı ekonomik ve sosyal sorunların araştırılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 30/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 49:53
- 2.- İYİ Parti Grubunun, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, araç muayene ücretlerindeki pahalılığın önlenmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 29/1/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 53:58

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, Gezi davasında yaşanan adaletsizliklerin ortaya çıkarılması amacıyla 30/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

58:61,65:68

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, dijital platform çalışanlarının ve motokuryelerin karşılaştıkları sorunların tespiti amacıyla 28/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

68:74

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

74:75

1.- Danışma Kurulunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 93, 78 ve 45 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin aynı kısmın sırasıyla 2’nci, 3’üncü ve 4’üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 83 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların sürelerinin otuzar dakika olmasına ve bu sürenin birden fazla kişi tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

74:75

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

61,91

1.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek’in, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

61:62

2.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

91:92

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

75,82,88,93,95,121

A) KANUN TEKLİFLERİ

75:81,82:88,88:91,93:95,

95:120,121:139

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul’da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/11) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 83)

75:81,82:88,88:91,93:95,

95:115,118,121:139

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/18) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:93)

115:116,118:119,121:139

- 3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 78) 116:117,119,121:139
- 4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1643) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 45) 117:118,121:139
- 5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/34) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 63) 119
- 6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 64) 119:120

IX.- OYLAMALAR**121**

- 1.- (S. Sayısı: 45) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 121:139
- 2.- (S. Sayısı: 83) Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 121:139
- 3.- (S. Sayısı:93) Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 121:139
- 4.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 121:139

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**140**

- 1.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Akkuyu Nükleer Santrali'ne ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/11438) 140:141
- 2.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartın'ın, Hakkâri'nin Şemdinli ilçesine bağlı Alan köyünün yollarının onarılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/11443) 142:143
- 3.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Uluslararası Çukurova Bölgesel Havaalanı Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/11444) 144:145

4.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya-Alanya Çevre Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/11539)

146:147

5.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Şanlıurfa-Suruç kara yolu bölünmüş yol projesinin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/11542)

148:149

6.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'daki altyapı sorunlarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12072)

150:151

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak dört oturum yaptı.

Balıkesir Milletvekili Ekrem Gökay Yüksel, Balıkesir kuzusuna,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, deprem ili Hatay'ın sorunlarına,

İstanbul Milletvekili İsmail Erdem, İstanbul'un fethinin 571'inci yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan;

İstanbul'un fethinin 571'inci yıl dönümüne,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli" isimli yeni müfredatı onaylamasına,

Ankara Milletvekili Semra Dinçer, Ankara'da belirlenen simit fiyatına,

Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı, Balıkesir Merkez Havaalanı'nda uçuşların başlamasını beklediklerine,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, ABD ve batmış Batı'nın tüm kurum ve kuruluşlarıyla açıktan İsrail'i desteklediğine,

Samsun Milletvekili Murat Çan, Kültür Bakanlığının 8-16 Haziran tarihleri arasında Samsun'da organize ettiği Kültür Yolu Festivali'ne,

Afyonkarahisar Milletvekili Hasan Arslan, 24 Mayıs 1993'te Elâzığ-Bingöl kara yolunda 33 askerin şehit edilişlerinin yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat, deprem bölgesinde sorunların devam ettiğine ve verilen sözlerin tutulmadığına,

Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, çiftçilere sulamada milat olarak ilan edilen sulama ücreti desteğinin bir yıl bile sürmediğine,

Mersin Milletvekili Perihan Koca, Aydın-Denizli Otobanı şantiyesinde çalışan işçilerin on bir gündür direnişte olduğuna,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, vize krizine,

Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ, Ağrı'da hastaların sağlık hizmeti sunumundaki yetersizlikler nedeniyle mağdur olduğuna,

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz, görev sürelerini tamamlayan sözleşmeli erlerin kamu kurum ve kuruluşlarında bulunan boş kadrolara atanmak istediklerine,

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, İsrail'in saldırılarına Hükûmet tarafından gereken tepkinin verilmediğine,

Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir, 14 Kasım 2019'da Antep'teki operasyon sonucu suçlanan 96 kişiye verilen yüzlerce yıllık cezanın istinaf mahkemesince onandığına,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, HPV aşısının ertelenmeden ulusal aşı takvimine alınması gerektiğine,

Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir, Türkiye'deki domuz çiftliklerinden elde edilen domuz etinin iç piyasada satıldığı iddiasına,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Gezi Parkı direnişinin 11'inci yılına,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, iktidarın buğday alım fiyatlarını geç açıklamasının çiftçileri mağdur ettiğine ve Hatay'daki depremzede çiftçinin yaşam savaşı verdiği,

Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir, Tokat'ın spor alanındaki potansiyelini geliştirmek amacıyla gerçekleştirilen yatırımlara ve Erbaaspor'un 3. Lig şampiyonluğuna,

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, İstanbul'un fethinin 571'inci yıl dönümüne ve İstanbul'un sorunlarına, konut sorununa ve İlk Evim, İlk İş Yerim ile İlk Evim Arsa Projelerine, buğday alım fiyatlarının bir an önce açıklanması gerektiğine, İsrail'in Refah kampına yaptığı saldırıya ve son dönemde Filistin'i tanıyan Norveç, İspanya ve İrlanda'ya teşekkür ettiklerine, 28 Mayıs 2023'te yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimine ve Cumhurbaşkanı ile mevcut iktidardan beklentilerine,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, İstanbul'un fethinin 571'inci yılına, kamuda tasarruf tedbirleri uygulamasının bir hayat felsefesi olması gerektiğine, Filenin Sultanları'nın on üç saatlik uçak yolculuğunu daracık bir koltukta yaptıklarına, gündemdeki sokak hayvanlarının uyutulması meselesine ve evcil hayvan ticaretine şiddetle karşı çıktıklarına, ekonomik krize çözüm olarak Maliye Bakanının "İhbar edin." açıklamasına, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın katıldığı İslami Finans Zirvesi'nde kapitalist sistemle ilgili ifadelerine, Burdur'da bir diyaliz ünitesinde yaşanan sorundan dolayı entübe edilen hastalardan 2'sinin hayatını kaybettiğine,

Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç, İstanbul'un fethinin 571'inci yılına ve "Türkiye'm" şiirinin yazarı Dilaver Cebeci'nin vefatının yıl dönümüne,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, kırk dört yıl önce Çorum katliamı yaşandığına, Kobani kumpas davasına ve geçen dönemki milletvekilleri hakkında hazırlanan iddianameye, 1 Mayıs günü kolluk güçlerinin aldıkları talimatla beraber Anayasa suçu işlediklerine, Hilvan'daki seçim çalışmalarına ve Şanlıurfa Valisinin ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, kırk dört yıl evvel Çorum'da 57 yurttaşın katledildiğine, İstanbul'un fethinin 571'inci yıl dönümüne, özel bir foruma katılmak için Almanya'ya özel bir jet kullanarak gitmesinin kamuoyunda tepki yaratması üzerine Ulaştırma Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun yaptığı açıklamalara ve Filenin Sultanları'nın on üç saatlik Amerika yolculuğuna ekonomi sınıfında gönderilmesine, Albaraka Türk'ün düzenlediği bir toplantıda Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı açıklamaya ve Türkiye'nin ekonomik rakamlarına, Emekli Mitingi'ne katılan emeklilerin ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, İstanbul'un fethinin 571'inci yıl dönümüne ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İsrail'in Gazze'de yürüttüğü soykırımla ilgili ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ, Divan olarak İstanbul'un fethinin 571'inci yıl dönümünü kutladıklarına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, "İsrail'in Refah Katliamlarına Karşı Bildiri" konulu tezkeresi kabul edildi.

Saadet Partisi Grubunun, 29/5/2024 tarihinde Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, canlı hayvan ve et ithalatının olumsuz etkileri ile et ve gıda fiyatlarının yükselmesinin sebeplerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 28/5/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, kaçak göçmen ve sığınmacıların suç oranlarındaki artışın araştırılması ve alınması gerekli önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 29/5/2024 tarihinde Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, yargıdaki çürümenin nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 28/5/2024 tarihinde Adana Milletvekili Ayhan Barut ve arkadaşları tarafından, tarım sektöründe yaşanan sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 29 Mayıs 2024 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, Malatya Milletvekili Bülent Tüfenkci'nin Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve araştırma komisyonu kurulması taleplerine destek beklediklerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden 29 Mayıs Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencilerine “Hoş geldiniz.” denildi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız ile 93 Milletvekilinin Dışişleri Teşkilatını Güçlendirme Vakfı Kanunu Teklifi (2/2139) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 111) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası Genel Başkanı Eren Edebalı ile 10 öğretmenin Millî Eğitim Bakanlığı önünde gözaltına alındıklarıyla ilgili habere,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın;

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Kars Milletvekili İnan Akgün Alp ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu,

Muş Milletvekili Sezai Temelli;

İstanbul Milletvekili Birol Aydın’ın 111 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde Saadet Partisi Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Türkiye ile Ruanda arasında imzalanıp bugün Resmî Gazete’de yayımlanan anlaşmaya,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın 111 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 30 Mayıs 2024 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 00.19'da birleşime son verildi.

Bekir BOZDAĞ

Başkan Vekili

Sibel SUIÇMEZ

Trabzon

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 144

30.05.2024 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

1.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın; Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezasının İnfazına Hiçbir Surette Ara Verilmeyeceğine Dair Hükümün Kaldırılması Amacıyla Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin Uygulanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/2188) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:29.05.2024)

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; Eğitimcilere Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Teklifi (2/2189) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:29.05.2024)

3.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun; İstanbul'un Gayrettepe İlçesinde Bulunan ve Yıkılan (Eski) Gayrettepe İl Emniyet Müdürlüğü'nün Yerine "Utanç Müzesi" Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2190) (İnsan Haklarını İnceleme ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:29.05.2024)

4.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in; Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2191) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:29.05.2024)

5.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in; Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2192) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:29.05.2024)

6.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in; Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2193) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:29.05.2024)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Birleşik Krallık Cambridge Merkez Cami için ayrılan bütçeye ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12077) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

2.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Diyanet İşleri Başkanı'na tahsis edilmek üzere araç satın alındığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12078) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, emekli maaşlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12079) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

4.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı Harput Dini İhtisas Merkezinde aday din görevlileri için verilecek yemeğe ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12080) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

5.- Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'nın, 2021/14 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'ne uyulmaması nedeniyle soruşturma açılan kamu görevlisi olup olmadığına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/12081) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

6.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, kadın cinayetlerine ve tedbir kararı için kolluk veya yargı makamlarına başvuran kadınlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12082) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

7.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, İstanbul'da bir motosikletli kuryenin ölümüyle sonuçlanan trafik kazasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12083) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

8.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Kırşehir Y Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12084) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

9.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12085) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Iğdır S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12086) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

11.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, çeşitli cezaevlerindeki kadın mahkumların sağlık durumlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12087) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

12.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliyesinin ertelenmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12088) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

13.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkuma ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12089) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

14.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12090) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

15.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerde yıkılan binalar için devam eden yargılamalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12091) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

16.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12092) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

17.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinden hastaneye kaldırılan ve hayatını kaybeden bir mahkuma ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12093) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

18.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, çeşitli cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12094) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

19.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, kadın cinayetlerine ve tedbir kararı için kolluk veya yargı makamlarına başvuran kadınlara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12095) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

20.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, televizyon dizileri ve programlarında yer alan kadına şiddete yönelik görüntülere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12096) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

21.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, Bitlis'teki engelli bireylerin sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12097) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

22.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, huzurevi yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezlerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12098) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

23.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12099) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

24.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanı'nın sekreterine özel makam aracı tahsis edildiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12100) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

25.- Aksaray Milletvekili Turan Yıldırın, taşeron işçi olarak çalışan hastane bilgi yönetim sistemi personelinin kadroya alınması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12101) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

26.- Aksaray Milletvekili Turan Yaldrın, kamuda çalışan işçilerin kadroya geçirilmesi talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12102) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

27.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, motosikletli kuryelerin çalışma koşullarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12103) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

28.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Toplum Yararına Programlar kapsamında çalıştırılan personele ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12104) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

29.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12105) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

30.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Dulkadiroğlu ilçesinde yapılacak olan bir toplu konut projesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12106) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

31.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Kocaeli ili Gebze ilçesinde yapılması planlanan bir atık depolama tesisine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12107) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

32.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ilinde bulunan Zeytinpark'ın koruma altına alınması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12108) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

33.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in, 2019'dan bu yana Ankara Büyükşehir Belediyesince gerçekleştirilen sosyal yardımlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12109) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

34.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12110) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

35.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında yaşanan konut sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12111) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilinin Kartepe ilçesine bağlı bir sokaktaki telefon hattı direğinin devrilme riskine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12112) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

37.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi personeli bir kişi hakkındaki hırsızlık iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12113) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Derince ilçesinde bulunan özel bir liman işletmesinin yarattığı trafik sorununa ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12114) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

39.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ili Derince ilçesinde bulunan bir kavşakta gerçekleşen trafik kazalarının önlenmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12115) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

40.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dilovası Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü tarafından yapılan harcamalara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12116) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir caminin minarelerindeki alemlerin düzeltilmesi talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12117) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesine bağlı Dumlupınar ve İstasyon mahalleleri arasında bulunan bir üst geçide ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12118) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesine bağlı Körfez Mahallesi'ndeki yapısal ve çevresel eksikliklere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12119) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilindeki su kullanım bedellerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12120) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi İSU Genel Müdürlüğünde işçi ve memur servislerinin kaldırılmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12121) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan Kent Meydanı Projesi'nin akıbetine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12122) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bulunan İnönü Caddesi esnafının bazı sorunlarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12123) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

48.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, bazı AB üyesi ülkelerin vize randevularını kapatmasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12124) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

49.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, vize başvurusu reddedilen kişilere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12125) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

50.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Irak'ta bulunan Türk mirası yapılarında çıkan yangınlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12126) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

51.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12127) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

52.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, işten çıkarılan VEDAŞ çalışanlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12128) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

53.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12129) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

54.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12130) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

55.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, ülkemizin dış borcuna ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12131) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

56.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 2021/14 sayılı ve Tasarruf Tedbirleri konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nde öngörülen hedeflerin gerçekleştirilme oranına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12132) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

57.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, Bakanlığın temsil ve tanıtım giderlerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12133) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

58.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, bazı vakıfların devletten aldıkları iddia edilen desteklere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12134) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

59.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Ziraat Bankası şubelerinde yapılan tadilatlarla ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12135) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

60.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, esnafın bir kamu bankasından aldığı kredilerin faizlerinin geriye dönük olarak artırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12136) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2024)

61.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, esnaf kefalet kredilerinin faizlerinde yapılan artışa ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12137) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

62.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, tasarruf tedbirleri kapsamında kamu kurumlarında personel servislerinin kaldırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12138) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

63.- Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'nın, 2013 yılından bu yana Bakanlığa devredilen sanal varlıklara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12139) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

64.- Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'nın, 2021/14 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'ne ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12140) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

65.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12141) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

66.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, görev süresi biten bir kaymakamın bazı ifadelerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12142) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

67.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine dair bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12143) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

68.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Mutki Kaymakamlığına bağlı sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfının usulsüz yardım yaptığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12144) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

69.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 30 Aralık 2022 tarihinde Ankara'da işlenen bir cinayetle ilgili yürütülen soruşturmaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12145) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

70.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, bir gizli tanık hakkındaki iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12146) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

71.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'nun, son beş yılda Batman ilinde yaşanan kadına şiddet vakalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12147) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

72.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, bir belgeselin gösteriminin yasaklandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12148) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

73.- Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı'nın, Kocaelispor'un oynadığı futbol müsabakalarında polis müdahaleleri ile gözaltına alınan taraftarlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12149) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

74.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, bir vakfın eski genel başkanının öldürüldüğü olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12150) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

75.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Bakanlık tarafından hayvan haklarının korunması için alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12151) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

76.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, geri gönderme merkezlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12152) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

77.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12153) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

78.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Manavgat ilçesindeki Seleukeia Antik Kenti için yapılan çalışmalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12154) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

79.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12155) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

80.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, bazı özel okullarda okula devam etmeyen öğrencilerin kaydının tutulmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12156) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

81.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, bir öğretmenin sosyal medya paylaşımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12157) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

82.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, 10 Mayıs 2024 tarihinde öğretmenlerin yaptığı iş bırakma eylemine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12158) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

83.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, Öğretmenlik Meslek Kanunu'na ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12159) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2024)

84.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12160) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

85.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, sosyal medyada yayımlanan bir video ile ilgili iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12161) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

86.- Aksaray Milletvekili Turan Yaldir'ın, uzman çavuşların kamu kurum ve kuruluşlarına memur olarak atanmalarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12162) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

87.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, uzman çavuşların kamu kurum ve kuruluşlarına memur olarak atanmalarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12163) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

88.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12164) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

89.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Bakanlığın taşeron şirketi tarafından bazı hastanelere usulsüz fatura kesildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12165) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

90.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Orhangazi İlçe Sağlık Müdürü'nün tehdit edildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12166) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

91.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, bazı vakıfların devletten aldıkları iddia edilen desteklere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12167) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

92.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, 14 Haziran 2018 tarihinde Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde yaşanan bir olaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12168) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

93.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, ülkemizdeki göçmenlere sunulan sağlık hizmetlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12169) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.05.2024)

94.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, sağlık yönetimi mezunlarının istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12170) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

95.- Aksaray Milletvekili Turan Yaldir'ın, MHRS üzerinden alınan randevularda yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12171) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

96.- Aksaray Milletvekili Turan Yaldir'ın, ilaç tedarikinde yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12172) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

97.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'da inşaatı devam eden Döşemealtı Devlet Hastanesinin açılış tarihine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12173) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

98.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, özel bir hastaneyle ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12174) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2024)

99.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Kalp Merkezinde yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12175) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

100.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Ceylanpınar Devlet Hastanesinde yaşanan uzman doktor eksikliğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12176) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

101.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Gaziantep Şehir Hastanesinde görevlendirilen fizyoterapistlerin eski görev yerlerine iade edilme taleplerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12177) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

102.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12178) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

103.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Şırnak'ın Cizre ve Silopi ilçelerine plastik cerrahi doktoru ataması yapılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12179) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

104.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir hastanede çıkan yangına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12180) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

105.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Şehir Hastanesi ile ilgili bazı iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12181) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

106.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, ülkemizdeki gayrimenkullerin yabancılara satılmasının desteklendiği iddiasına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12182) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

107.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da Bismil İstihdam Odaklı Kapasite Geliştirme Projesi kapsamında açılan fabrikalara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12183) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

108.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Isparta ilinde açılması planlanan organize sanayi bölgelerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12184) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

109.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12185) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

110.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, 2004 yılından bu yana Balıkesir'deki mera arazilerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12186) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.05.2024)

111.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, üretici ve tüketici fiyatları arasındaki farka ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12187) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

112.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, TMO Konya Başmüdürlüğünün taşımacılık işlerinde KDV tevkifat uygulanması zorunluluğu getirmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12188) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

113.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, 2024 yılı için belirlenen çay alım fiyatlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12189) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

114.- Aksaray Milletvekili Turan Yaldirın'ın, kırmızı et fiyatlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12190) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

115.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Bakanlık tarafından hayvan haklarının korunması için alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12191) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

116.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Muş ilinde hayvancılık sektöründe yaşanan gerilemeye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12192) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

117.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Bakanlık tarafından tarım sektörünün geliştirilmesi için alınacak tedbirlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12193) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

118.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, sokak köpekleri ile ilgili yürütülen çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12194) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

119.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, yaş çay alım fiyatlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12195) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

120.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Bakanlık tarafından Eğirdir Gölü'nün kurumaması için alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12196) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

121.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, ülkemizdeki tiftik keçisi varlığının azalmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12197) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

122.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12198) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

123.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Türkiye ile İsrail arasındaki ticarete ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12199) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.05.2024)

124.- Aksaray Milletvekili Turan Yaldir'in, esnafların bir kamu bankasından aldığı kredilerin faizlerinin geriye dönük olarak artırılmasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12200) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

125.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12201) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

126.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, otoyol ve köprü geçiş ücretlerine yapılan zamma ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12202) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

127.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, 2009'dan bu yana BTK tarafından engellenen internet sitelerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12203) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

128.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, İdil-Midyat çevre yolunda yaşanan trafik kazalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12204) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

129.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, İdil-Midyat çevre yolunda yaşanan trafik kazalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12205) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

130.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari ili Yüksekova ilçesinde bulunan Kadıköy köyünün yol sorununa ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12206) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2024)

131.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Zafer Havalimanı için verilen yolcu sayısı garantisine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12207) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2024)

132.- Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu'nun, Kahramanmaraş ili ve çevresindeki yol yapım ve onarım çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12208) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2024)

133.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'ne ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12209) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

134.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Osmangazi ve 1915 Çanakkale köprülerinin ihale sözleşmelerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/12210) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2024)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Bakanlıkta bir grup tarafından kadrolaşma yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11344)

2.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Cumhurbaşkanlığı bünyesinde görevli danışmanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11345)

3.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Bakanlıkların envanterine kayıtlı uçak, helikopter ve araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11346)

4.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakık'ın, Ağrı'nın Diyadin ilçesinde yaşandığı iddia edilen şiddet ve istismar olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11447)

5.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Diyanet İşleri Başkanlığınca kullanılan bir araca ilişkin yazılı soru önergesi (7/11448)

6.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, fahri Kuran kursu öğreticilerinin özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11449)

Adalet Bakanlığı

7.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Döşemealtı Geri Gönderme Merkezinde bulunan göçmenlerin kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11350)

8.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın'a yapılacak yeni adliye binası projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11351)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11352)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ereğli Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun iletişim hakkının engellendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11353)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yozgat T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11354)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Boğazlıyan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11355)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan iki mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11356)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bodrum S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/11357)

15.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Batman M Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11358)

16.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, cezaevlerindeki ağır hasta mahkumların tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11359)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11360)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Buca Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/11361)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11362)

20.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11363)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11364)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda çıkan yangına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11365)

23.- Muğla Milletvekili Cumhuri Uzun'un, Bakanlık tarafından yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11450)

24.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Bakanlık tarafından yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11451)

25.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Burdur Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkumların yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11452)

26.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, tutuklu yargılanan eski bir milletvekiline ilişkin yazılı soru önergesi (7/11453)

27.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Bakanlık tarafından yapılan görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11454)

28.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, karayollarında kolluk kuvvetlerince yapılan kontrollere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11455)

29.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Erzincan L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11456)

30.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11457)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11458)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun infaz süresi dolmasına karşın tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11459)

33.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin özel izin taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11460)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 1 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun doktor tarafından verilen özel beslenme programını uygulayamadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11461)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11462)

36.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinden tahliye edilen bir mahkuma ulaşılamadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11463)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

37.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, kirasını ödeyemediği için huzurevine başvuran emekli vatandaşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11366)

38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kimsenin memurluktan çıkarılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11367)

39.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan kadınların sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11464)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

40.- İstanbul Milletvekili Gökân Zeybek'in, kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörde çalışan veteriner hekimlere dair istatistiklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11368)

41.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Türkiye merkezli şirketlerin Irak'ta bulunan projelerinde çalışan Türk işçilerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11369)

42.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, çocuk işçi sayısı ile çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11370)

43.- Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, MESEM aracılığıyla çalıştırılan öğrencilere ve gerçekleşen iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11465)

44.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Kocaeli ilinde bulunan bir fabrikada çalışan işçilerin sendikal haklarını kullanmalarının engellendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11466)

45.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, aile sağlığı merkezlerinde çalışan gruplandırma personellerinin kadro taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11467)

46.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, haftasonu tatillerinin memurların yıllık izin süresine dahil edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11468)

47.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, TRT'den emekli olan personele sehven ek gösterge artışı yapılması sebebiyle yaşanan mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/11469)

48.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, 190 sayılı ILO Sözleşmesi'nin onaylanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11470)

49.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, ülkemizdeki çocuk işçilere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11471)

50.- Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'in, Adıyaman'ın Besni ilçesinde bulunan bir fabrikada işçilerin gerçekleştirdiği eyleme ilişkin yazılı soru önergesi (7/11472)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

51.- İzmir Milletvekili Deniz Yücel'in, İzmir'in Aliağa ilçesinde yer alan gemi söküm bölgesinde faaliyet gösteren şirketlerin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11371)

52.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İlk Evim, İlk İş Yerim, İlk Evim Arsa Projesi kapsamında hak sahibi olanlara arsalarının teslim edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11372)

53.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, depremzedelere verilen kira desteğinin uzatılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11373)

54.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli iline bağlı Kula köyü mevkiinde gerçekleştirilmesi planlanan altın ve gümüş madeni projesinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11374)

55.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, yapı denetim firmalarının depremzedelerden fahiş ücretler istemesinin önüne geçilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11375)

56.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Kestel ilçesinde kurulacak olan İleri Teknoloji Sanayi Bölgesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11376)

57.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ ilindeki konut yetersizliği sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11377)

58.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesine bağlı Ataevler Mahallesi'nde yer alan yolun asfaltlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11378)

59.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde üstü kapatılmış olan bir derenin üstünün açılmaya başladığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11379)

60.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kartepe-İzmit otobüs hattının sefer sayısının çoğaltılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11380)

61.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde kurulacak olan atık geri kazanım ve depolama tesisinin çevreye olası etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11381)

62.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli-İstanbul otobüs hattının sefer sayısının çoğaltılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11382)

63.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır ili genelinde ve Sur ilçesinde tahsis amacı değiştirilen veya satılan mera, yaylak ve kışlaklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11473)

64.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, İsrail uyruklu tüzel kişilerin Hatay'da edindiği gayrimenkul miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11474)

65.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars Belediyesinin 2019-2024 yılları arasındaki bütçe gelir ve giderlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11475)

66.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, 2012 yılından bu yana yabancı uyruklu kişilerce satın alınan konutlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11476)

67.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, Hatay'da yürütülen bina güçlendirme çalışmaları sırasında yapı denetim firmalarının usulsüzlük yaptığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11477)

68.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, ülke genelinde ve İstanbul'da hava kirliliğine karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11478)

69.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'nın bazı ilçelerinde yaşanan kuş ölümlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11479)

70.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Van'da yer alan Yumruklu ve Beyarslan göletlerinde yaşanan balık ölümlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11480)

Dışişleri Bakanlığı

71.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Türkiye merkezli şirketlerin Irak'ta bulunan projelerinde çalışan Türk işçilerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11383)

72.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Arakanlı Müslümanlar için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11384)

73.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, son iki yılda vize verilen ve vize başvurusu reddedilen Türk vatandaşlarının sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11481)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

74.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun iline TEİAŞ Bölge Müdürlüğü kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11385)

75.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde TPAO tarafından yürütülen sondaj çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11386)

76.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Kavaklı köyündeki maden faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11387)

77.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Mardin ilinde elektrik dağıtım şirketince çiftçilerin banka hesaplarına bloke konulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11388)

78.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, Akkuyu Nükleer Anonim Şirketinin statüsüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/11482)

79.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11483)

80.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11484)

81.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Ceylanpınar ilçesinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11485)

82.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Birleşik Arap Emirlikleri ile enerji üretimi konusunda yapılan anlaşmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11486)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

83.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, yükseköğretim öğrencilerine verilen teknolojik cihaz ve internet desteğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11389)

84.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, Bakanlığa bağlı 10 Nolu iş kolunda çalışmakta olan işçilerle toplu iş sözleşmesi imzalanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11487)

85.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 2023-2024 yılları arasında KYK yurtlarında gerçekleşen asansör kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11488)

86.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit'in, Van Süleyman Şah KYK Yurdunda meydana gelen asansör kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11489)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

87.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Türkiye ile Dünya Bankası arasında imzalanan ekonomik iş birliği programına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11390)

88.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Dünya Bankası ile yapılan ek finansman desteği anlaşmasının bazı şartlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11391)

89.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, mali müşavirlerin iş yükünün azaltılması için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11392)

90.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, yeti yitimi olan bireylere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11393)

91.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2022-2024 yılları arasında kesilen idari para cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11394)

92.- Edirne Milletvekili Ahmet Baran Yazgan'ın, mali müşavirlerin mesleki sorunlarının çözümüne yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11395)

93.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, avukatların ekonomik koşullarının düzeltilmesi için yapılacak çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11396)

94.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, ticari aracını yenileyenlerden ÖTV alınmamasına yönelik düzenlemeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/11490)

95.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirlerin taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11491)

96.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, 2002 yılından bugüne kadar gerçekleştirilen varlık barışı uygulamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11492)

97.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, son 10 yılda yasa dışı para transferi ile ilgili yürütülen soruşturmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11493)

98.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, mali müşavirlerin mesleki sorunlarının çözümüne yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11494)

99.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, THY'nin gerçekleştirdiği uçak satın alım anlaşmalarıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11495)

100.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, kamu kurumları tarafından kullanılan araçların masraflarının azaltılması için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11496)

101.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, mali müşavirlerin ve muhasebecilerin mesleki sorunlarının giderilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11497)

102.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrası mücbir sebep halinin uzatılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11498)

103.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, hawala sistemi ile yapılan para transferlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11499)

104.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, ticari araçlarını yenileyen kişilere uygulanacak ÖTV indirimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11500)

İçişleri Bakanlığı

105.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Döşemealtı Geri Gönderme Merkezinde bulunan göçmenlerin kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11397)

106.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Döşemealtı Geri Gönderme Merkezinde bulunan göçmenlerin kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11398)

107.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Iğdır Valisi'ne yöneltilen görüşme talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11399)

108.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren valilik ve kaymakamlık kararı ile yapılmasına izin verilmeyen etkinliklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11400)

109.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2023-2024 yılları arasında tarım işçilerini taşıyan araçların karıştığı trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11401)

110.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, güçlendirme izni yapı ruhsatı alınması için belirlenen sürenin uzatılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11402)

111.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesine bağlı köylerde yaşanan içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11403)

112.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, ehliyet affı talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11404)

113.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Adıyaman'ın Besni ilçesindeki bir fabrikanın işçilerinin iş bırakışları için saldırıya uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11405)

114.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'da bazı vatandaşların polis tarafından kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11501)

115.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Adıyaman'da bir grup işçinin ırkçı saldırıya uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11502)

116.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Yüksekova Belediyesinin borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11503)

117.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, Türk Kızılay'a ait şirketlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11504)

118.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı Belediyesine hibe edilen paletli ederin ve kanal açma aracının geri alındığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11505)

119.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde gerçekleştirilen görevde yükselme ve ünvan değişikliği sınavına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11506)

120.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, geri gönderme merkezlerindeki sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11507)

121.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökâlp'ın, Bitlis ilinin Güroymak ilçesinde hayatını kaybeden bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11508)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

122.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Vakıflar Genel Müdürlüğüne Eskişehir'de müze olması planlanan bir binanın bir derneğe kiralanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11406)

123.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Hazineye ait bazı turizm tesislerinin yerli ve yabancı girişimcilere tahsis edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11407)

124.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, İzmir Kitap Fuarında yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11509)

125.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, İzmir Kitap Fuarında yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11510)

Millî Eğitim Bakanlığı

126.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu'nun Çaybaşı ilçesinde bulunan bir öğrenci yurdunda yaşadığı iddia edilen usulsüzlüklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11408)

127.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, üniversitelerdeki atamalarda yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11409)

128.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, ülkemizdeki üniversitelerde eğitim gören yabancı uyruklu öğrenciler ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11410)

129.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ'da bir lise müdürüyle ilgili istismar iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11411)

130.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, reviri ve okul hemşiresi bulunan okulların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11412)

131.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, bir okulda gerçekleştirilen 23 Nisan etkinliğinde yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/11413)

132.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, MESEM aracılığıyla çalıştırılan öğrencilere ve gerçekleşen iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11414)

133.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyığıt'ın, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesine ait kapalı spor salonunun kiraya verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11415)

134.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Bakanlık ile Avrupa Birliği arasında Suriyeli çocukların eğitimi için yapılan bir projeye ve proje harcamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11416)

135.- İstanbul Milletvekili Birol Aydın'ın, bir vakıf üniversitesinin öğrenim ücretlerinde yaptığı artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11417)

136.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vakıf üniversitesinin öğrenim ücretlerinde yaptığı artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11418)

137.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır il ve ilçe milli eğitim müdürlükleriyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11511)

138.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, memur olarak çalışan kişilere öğretmen olarak atanma hakkı verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11512)

Milli Savunma Bakanlığı

139.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, 2024 yılında savunma harcamaları bütçesinde meydana gelen artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11419)

140.- İstanbul Milletvekili Namık Tan'ın, Anıtkabir ziyaretlerinde uyulması gereken kurallara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11420)

141.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Malatya'da bulunan Kürecik Radar Üssü'nün faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11421)

142.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, OYAK'la ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11513)

Sağlık Bakanlığı

143.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra F1 Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/11422)

144.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, paramedik istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11423)

145.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, tıp diplomasına sahip olmayan kişilerin işlettiği sağlık merkezlerinin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11424)

146.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11425)

147.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, sürücü davranışları geliştirme eğitimi kurslarına ve bu eğitime katılan şoförlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11426)

148.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ili Gebze ilçesinde bulunan bir sağlık ocağı ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11427)

149.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ceylanpınar Devlet Hastanesinin uzman doktor ve tıbbi cihaz eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11514)

150.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Didim Devlet Hastanesinin kapasite yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11515)

151.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, Söke Devlet Hastanesine kalp ve damar cerrahisi atılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11516)

152.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, SMA Tip 1 hastalarının sensörlerinin SGK tarafından karşılanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11517)

153.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, kırım kongo kanamalı ateşi hastalığına dair istatistiklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11518)

154.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'da meydana gelen intihar vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11519)

155.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yaşanan randevu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/11520)

Tarım ve Orman Bakanlığı

156.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ulusal Süt Konseyinin tavsiye ettiği süt fiyatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11429)

157.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Ulusal Süt Konseyinin tavsiye ettiği süt fiyatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11430)

158.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Cullap Sulama Birliği tarafından belirlenen sulama ücretleri tarifesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11433)

159.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, tarımsal üretime ve çiftçilerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11434)

160.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Erzurum ilinde hayvancılığın gelişmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11435)

161.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, çiftçilere verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11436)

162.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Kırankışla Barajı inşaatının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11526)

163.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, ülkemizin 2023-2024 yıllarında gerçekleştirdiği kırmızı et ve hayvan ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11528)

164.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, çiğ süte verilen devlet desteğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11529)

165.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, ihracatı yapıldıktan sonra çeşitli sebeplerle ülkemize iade edilen ürünlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11530)

166.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, polen üretiminin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11532)

Ticaret Bakanlığı

167.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, 2002-2023 yılları arasında İsrail ile yapılan ticaretle ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11437)

168.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2022-2024 yılları arasında kesilen idari para cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11439)

169.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, tavuk eti, zeytinyağı ve salça ihracatına getirilen kısıtlamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11440)

170.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, ithalatta ürün güvenliği denetim süreçlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11535)

171.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, son 10 yılda gümrüklerde ele geçirilen uyuşturucu maddelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/11536)

172.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, nakliyecilerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11537)

173.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, zincir marketlerin tekelleşme girişimlerinin engellenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11538)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

174.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, DHMİ bünyesinde çalışan bir kamu görevlisinin Almanya'da düzenlenen bir fuara katılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11441)

175.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, PTT'den maaşlarını alan emeklilerin bankaların sunduğu promosyonlardan yararlanamamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11442)

176.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, 8 Temmuz 2018'de Çorlu'da meydana gelen tren kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11445)

177.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Şanlıurfa-Suruç arasına yapılacak yol projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11446)

178.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Bingöl-Sancak-Kığı Karayolu Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/11540)

179.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2020-2024 yılları arasında Uşak ilinde yaşanan trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11541)

180.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, Adana-Mersin tren seferlerinin durdurulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/11543)

30 Mayıs 2024 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89’uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Mersin’in sorunları hakkında söz isteyen Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz’a aittir.

Sayın Kocamaz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz’ın, Mersin’in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Mersin ilimizin sorunlarına yönelik gündem dışı söz aldım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bir dönem Bulgaristan’dan saman ithal ederek Türkiye’yi dünyaya rezil eden bu iktidar, şimdi de Sudan’dan yumurta ithal etmeye hazırlanmakta. Duyduk ki Hükûmet Türkiye’de yetiştirilen birçok tarımsal ürünü Sudan’dan ithal etmek için kolları sıvamış.

Hükûmet daha önce de eski Tarım ve Orman Bakanları döneminde de 2013 yılında Sudan’da tarımsal üretim yapmak amacıyla 780.500 hektar arazi kiralamıştı. Kiralanan bu tarım arazilerinde harcanan onca paraya rağmen on yıl boyunca üretim yapılamamış ve 1 Aralık 2023 tarihinde o proje Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle tasfiye edilmiş ve fiyaskoyla sonuçlanmıştı.

Kendi çiftçisini yeterince destekleyemeyen ve her yıl zarar üstüne zarar ettiren Hükûmet şimdi de iç savaşın yaşandığı Sudan’dan 2 milyon yumurta, 50 bin büyükbaş hayvan, 2 bin küçükbaş hayvan, 8 bin ton et, 2 bin ton tereyağı, 500 ton bal, bin ton sarımsak, 2 bin ton üzüm, beşer bin ton patates, domates, buğday, arpa, yulaf ve mısır ithal etmek üzere harekete geçmiş ve bunlara sıfır gümrük uygulanacağını da belirtmiş.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de yetiştirilen birçok ürünün başka ülkelerden ithal edilmesi Türk çiftçisine büyük bir darbe, büyük bir ihanettir. Hükûmet, izlemiş olduğu yanlış tarım politikalarını terk ederek, ithalat yerine Türk çiftçisine yeterli destek vererek üretimi artırmaya mecburdur. Bakınız, Mersin’de ve Çukurova’da bütün çiftçiler kan ağlamaktadır. Çiftçilerin borcu ödeme boyutunu aşmış olmasına rağmen her yıl yeni bir umutla ve büyük bir çabayla sonunun ne olacağını düşünmeden üretmeye devam etmektedir. Geçen yıl, başta buğday ve mısır olmak üzere, limon ve narenciye üreticileri büyük zarara uğramıştır. Bu yıl da erkenci kayısı ve nektarin üreticisi istediği fiyatı bulamamış, üretmiş olduğu ürünü maliyetinin çok altındaki fiyatlara satmaya başlamıştır. Böylece, bu yıl da çiftçilerimizin yüzlerinin gülmeyeceği ve zarar edecekleri kesinleşmiş ve AK PARTİ Hükûmeti tarafından daha şimdiden çiftçilerimiz düşük fiyatlarla baş başa bırakılmış, buğday hasadı tamamlanmasına rağmen hâlen taban fiyatı açıklanmamıştır. Açıklanan düşük çay fiyatı çay üreticisini perişan etmiş, borç içindeki hububat üreticisinin umudunu kırmış, gözünü korkutmuştur

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu sene ilaç, gübre, sulama, elektrik ve mazot giderlerinin yüksek maliyetleri yüzünden buğdayın kilogram maliyeti 11 TL’yi aşmıştır. Bu nedenle, çiftçilerimizin

buğday için en az 15 TL fiyat beklentisi bulunmaktadır. Bu fiyatı Hükûmet en kısa sürede, mümkünse hemen açıklamalı ve hububat üreticisine bir müjde vermelidir. Böylece, çay üreticisine Hükûmet tarafından yapılan haksızlık yeniden ele alınmalı, hububat üreticisinin beklentisi de boşta çıkarılmamalıdır.

Ayrıca, Hükûmet Sudanlı çiftçileri zengin etmek yerine emeğinin ve alın terinin karşılığını alamadığı için can çekismekte olan kendi çiftçisine bakmalıdır. Aksi takdirde, şu anda zaten yarı aç yarı tok bir şekilde yaşamak zorunda kalan vatandaşlarımız üretimin azalmasıyla birlikte tamamen aç kalmak durumunda olacaktır.

Hükûmeti vicdana gelmeye ve kendi çiftçisine sahip çıkmaya bir kez daha davet ediyor, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kocamaz.

Gündem dışı ikinci söz, Kayıplar Haftası münasebetiyle söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'e aittir.

Sayın Eren, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Kayıplar Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

SERHAT EREN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Jacques Derrida bir kitabında şöyle der: “Ne bizler için ne bizim içimizde ne de dışımızda şu an yaşamayan, aramızda bulunmayan kişilerin uzun uzadıya söz etmeye hazırlanıyorsam bunu adalet için yapıyorum.”

Evet, değerli milletvekilleri, ben de bugün bu konuşmamı adalet adına yapıyorum. Türkiye tarihi aynı zamanda faili meçhuller, zorla kaybetmeler ve adalet arayışlarının tarihidir. 24 Nisan 1915 tarihinde 234 Ermeni kanaat önderinin kaybedilmesiyle başlayan sistematik kaybettirme politikası Dersim’de kız çocuklarının kaybettirilmesiyle devam ettirildi. 1940’lı yılların sonunda Sabahattin Ali, 12 Eylül askerî darbesinden önce ve sonra özellikle sol sosyalist muhalifler kaybettirildi. Cemil Kırbaç, Hüseyin Morsümbül, Hayrettin Eren, Mahmut Kaya ve niceleri bu dönemde kaybedilenler. Sistematik kaybettirme politikasının sonucu olarak 1980’li yılların sonunda JİTEM kuruldu ve hedefinde Kürtler vardı. Devlet adına işkence, gözaltında kayıp ve yargısız infazlar gerçekleştiren bu karanlık yapı, Elâzığ’da yaşayan fabrika işçisi Ayten Öztürk’ü, Hakkâri’de çobanlık yapan Nezir Tekçi’yi, 18 yaşında gözaltına alındıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamayan Mehmet Şirin Bayram’ı, Cizre’de, Derik’te, Silopi’de, Diyarbakır’da, Kulp’ta, Görümlü’de ve daha birçok yerde binlerce Kürt’ü kaybettirdi. Ailelerinin gidip yas tutabilecekleri bir mezarları bile yok. JİTEM üyeleri hakkında iddianameler hazırlandı, göstermelik davalar açıldı. Yapılan yargılamalar sırasında deliller yeterince araştırılmadı, gerçek failler gizlendi, davalar çok uzun sürelerle yayılmak suretiyle hakikatlerin ortaya çıkarılması engellendi. “Evladım gelir diye kapıyı açık bıraktım.” diyen Berfo ananın otuz üç yıl boyunca oğlunu aradığını biliriz. Berfo anaya oğlunun kemiklerini getirme sözü veren Erdoğan bugünlerde bizatihi Berfo ananın evladını katleden kişileri maalesef sarayında ağırlıyor. O günlerden bu yana, verilen ve tutulmayan sözlerden geriye kalan Cumartesi Annelerinin bin haftalık direnişi kaldı. Adına şarkılar yazıldı, şiirler dizildi Cumartesi Annelerinin. Yılmadan, usanmadan, asla geri atmadan geçen bin hafta... Şair Ahmet Telli’nin dediği gibi “Zamanın tanıklarıdır onlar, gözyaşlarıyla suladılar sokakları adaletin peşinde, inatla, sabırla/Kaç yaşam sığar bin haftaya, kaç adalet sığar; kaç hatıra, kaç özlem, kaç gözyaşı, kaç öfke?”

95 yılından itibaren Türkiye’de her yıl 17-31 Mayıs tarihleri “Kayıplar Haftası” olarak anılır. Aradan geçen yirmi dokuz yıla rağmen ne kaybedilenler bulundu ne etkili soruşturmalar açıldı ne de adalet sağlandı. Adaletsizlik, deli gömleği gibi giydirildi bu koca ülkenin üstüne.

Değerli milletvekilleri, hakikat komisyonlarının kurulmadığı, geçmişle yüzleşmenin gerçekleştirilmediği bir yerde adaletten, demokrasiden, insan haklarından söz etmek mümkün değildir. Bizler, hakikatin açığa çıkarılması ve toplumsal adaletin sağlanması adına Galatasaray Meydanı’nda, Amed’de Cizre’de, Nusaybin’de “Kayıplar bulunsun, failer yargılsın.” diyerek hesap sormaya ve kayıplarımızı aramaya devam edeceğiz. Bizler, Munzur Üniversitesi öğrencisi iken bir daha kendisinden haber alınamayan, bin altı yüz yedi gündür kendisinden haber alınamayan Gülistan Doku’yu sormaya devam edeceğiz. Bizler Erzincan L Tipi Cezaevinden tahliye edildikten sonra kaybettirilen ve bir daha

kendisinden haber alınamayan ama kısa süre önce ailesine işkence görüntüleri gönderilen mülteci Ali Veli'yi sormaya devam edeceğiz.

Evet değerli milletvekilleri, sözlerimi, 26 yaşındayken işkenceyle katledilen Cemil Kırbayır'ın ağabeyi Mikail Kırbayır'ın sözleriyle sonlandırmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Eren, lütfen tamamlayın.

SERHAT EREN (Devamla) – “Şimdi bana Türkiye'nin tapusunu verseler onun cinsine ‘Cemil’in mezarları’ diye yazarım. Niye? Ülkenin bütünü bu tapu içerisindedir. Siz kendi topraklarımızı bize mezar yaptınız.”

Bu yarayı kapatmazsanız bu hesap da asla kapanmayacak.

Saygılarımla. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Eren.

Gündem dışı üçüncü söz, Afyonkarahisar gastronomisi kültürü ve turizmiyle ilgili söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'e aittir.

Sayın Yurdunuseven, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Afyonkarahisar'ın gastronomisi, kültürü ve turizmine ilişkin gündem dışı konuşması

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; seçim çevrem olan Afyonkarahisar'ın tarihi, kültürü ve gastronomisiyle ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri seyretmekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlarım.

Anadolu'nun önemli kavşak noktalarından biri olan ilimiz, tarihin kültürün, termal turizmin, mermerin ve lezzetin başkenti konumundadır. Ankara, İstanbul, İzmir ve Konya gibi önemli kentlerimiz birbirine bağlayan Afyonkarahisar'dan yaklaşık yılda 12 milyon araç geçmektedir. Büyük Taarruz'un en büyük savaşları Afyonkarahisar ilimiz sınırlarında yapılmıştır. Büyük Taarruz Savaşı'nda 1'inci ve 2'nci ordu arasında sıkıştırılan düşman birlikleri yine Afyonkarahisar ili sınıırı içinde yok edilmişlerdir. Her bir karış toprağı şehitlerimizin kanıyla sulanan ve Kurtuluş Savaşı'mızın simgesi olmuş kentlerimizden biri olan Afyonkarahisar Büyük Zafer'e ev sahipliğı yapmış, cumhuriyetimizin kazanıldığı topraklardır.

Türkiye'de “termal” denilince akla ilk gelen merkezlerden olan Afyonkarahisar, 25 bin yatak kapasiteli beş yıldızlı otelleri, yenilenen tesisleri, çamur banyoları, fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezleriyle şifa arayanların vazgeçilmez adresi hâline gelmiştir. Afyonkarahisar jeotermal kaynağın bütünsel olarak kullanıldığı tek ilimizdir. Şu anda şehrimizde jeotermal kaynaklar yaklaşık 45 bin konutun ısıtılması, seracılık, termal ve sağlık turizmi ve enerji üretimi olmak üzere birçok alanda kullanılmaktadır. Afyonkarahisar, bu kaynağı birçok farklı alanda bütünsel olarak kullandığı için jeotermal kaynağın katma değeri ve sürdürülebilir kullanımı da artmaktadır. Bunun dışında, jeotermal kaynakların turizm amaçlı kullanımının gelişmesinde ve yaygınlaşmasındaki en önemli faktör, bu suların şifalı sular kabul edilip sağlık amacıyla da kullanılmasıdır.

Üç bin yıldan fazla süredir mermercilik yapılmakta olan Afyonkarahisar'da, bölgenin zengin ocaklarından çıkarılarak binlerce yıldır işlenen mermer blokları, gerek ülkemizin gerekse dünyanın birçok ünlü eserine estetik değer katmış ve katmaktadır. İl genelindeki mermer işletme merkezlerinden Çin, ABD, Fransa, Avustralya, Suudi Arabistan, Almanya, Birleşik Arap Emirlikleri ve Birleşik Krallık olmak üzere 120 ülkeye ürün gönderilmektedir. Afyonkarahisar, Türkiye'nin doğal taş toplam ihracatında yüzde 11,2 paya sahiptir. 2023 yılında doğal taş ihracatının 211 milyon doları Afyonkarahisar'dan yapılmıştır. Bu rakam, Türkiye doğal taş ihracatının yüzde 10,9'una tekabül etmektedir.

Kültürel dairelerimize bakanak olursak, Sultan Divani Mevlevihanesi Anadolu'nun ilk mevlevihanelerinden biri olup kuruluşu 13'üncü yüzyıla kadar dayanmaktadır. Mevlâna Celâlettin Rûmî'nin 7'nci kuşak torunu olan Divane Mehmet Çelebi'nin mezarı burada bulunduğundan, Mevlevilerce Konya Mevlevi Dergâhı'ndan sonra en önemli mevlevihane kabul edilmekte ve bugün

içerisinde yine kendisinin yattığı yer Mevlevi Camisi veya Türbe Camisi olarak da anılmaktadır. Anadolu Selçukluları tarafından yaptırılan Ulu Cami ise UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dâhil edilmiştir.

İçerisinde doğal güzellikleri, kaya anıtları, kaya yerleşimleri, açık hava tapınakları, peri bacalarıyla üç bin yıllık geçmişe sahip Frig Vadisi Türkiye'nin en güzel 10 vadisi içerisinde. UNESCO Dünya Geçici Miras Listesi'nde yer alan Frig Vadisi ziyaretçilerine doğal güzellikleri, Frig Kaya Anıtları, Romalılardan kalma şapelleri, Bizans kaya kiliseleriyle tarihin derinliklerine uzanan bir yolculuk sunmaktadır.

Coğrafi işaret tescilli ürünlerimize bakacak olursak geleceğimizi ve geleneğimizi yansıtan, birbirinden lezzetli yöresel tatları ve damak zevkine hitap eden yemekleriyle Afyonkarahisar, Gaziantep ve Hatay'dan sonra 3'üncü gastronomi ili olarak UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na katılmıştır. Afyonkarahisar, yöresel yemekleri incelendiğinde, çorbalar, et yemekleri, sebze yemekleri, pilavlar, hamur işleri ve tatlı çeşitleriyle oldukça zengin bir mutfığa sahiptir. Bölgede yetişen bazı ürünlerin yöre yemeklerinde yoğun olarak kullanılması çeşit zenginliğini de oluşturmaktadır. Coğrafi işaretler listesinde yer alan Afyon kaymağı, Afyon sucuğu ve pastırması, kaymaklı ekmek kadayıfı, Afyonkarahisar patatesli ekşi mayalı ev ekmeği, Şuhut keşkeği, Sandıklı leblebisi, Emirdağ güvenci, Sultandağı kirazı, Çay ilçesinin vişnesi benzerlerinden farklılığıyla katma değeri yüksek ürünler olarak tescillenmiştir. Ege ve İç Anadolu mutfağı hamur işlerinden etli yemeklere kadar 600 çeşit yöresel yemek kültürüne sahip olan şehrimiz ülkemizin ve dünyanın çeşitli ülkelerinden ziyaretçi ağırlamakta ve bundan da gurur duymaktadır.

2018 yılında ulusal düzeyde gerçekleştirilen Gastro Afyon Turizm ve Lezzet Festivali'nin de yıllar içerisinde kapsamı genişletilmiş ve 2021 yılından itibaren uluslararası boyuta ulaştırılmıştır. Geçtiğimiz yıl yapılan bu festivale katılım oranı 300 bin civarındadır. Türkiye'de 1.100'ü geçen et ve et ürünleri işletmesinin yaklaşık 70'i Afyonkarahisar'da bulunmakta olup işletme sayısı itibarıyla da İstanbul, Bursa ve Ankara'dan sonra 4'üncü sırada yer almaktadır. Ülkemizde marka olmuş yüzlerce ürünümler ve firmamız bulunmaktadır. Yine, Afyonkarahisar denilince akla gelen ilk şey de lokumdur; ilimizde sucukta olduğu gibi lokum üretimi de çok ciddi önemli bir yer işgal etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yurdunuseven, lütfen tamamlayın.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Yine, dünyanın en önemli müsabakaları arasında yer alan Dünya Motokros Şampiyonası'nda Afyonkarahisar dünyanın dört bir yanından sporcu ve izleyicilere, gelişmiş turizm altyapısıyla ev sahipliği yapmaktadır. Dünya Büyükler Motokros Şampiyonası yani MXGP, Dünya Kadınlar Motokros Şampiyonası, Dünya Gençler Motokros Şampiyonası yani MX2 ve Avrupa Motokros Şampiyonası gibi önemli müsabakalar her yıl Afyonkarahisar'da düzenlenmektedir. Afyonkarahisar önceki 5 ev sahipliğinden en iyi altyapı, en iyi padok ve dünya da en iyi tanıtım yapan ülke ünvanları kazanmış bulunmaktadır. Bu nedenle, dünyanın şu anda 6 kıtasında, 180 ülkesinde yaklaşık 3 milyar kişilik bir televizyon yayınına ulaşılmaktadır bu vasıtayla.

Son olarak, konuşmamın başında belirttiğim gibi Afyonkarahisar tarihi, doğası, lezzeti, katma değerli madenleri, doğal zenginlikleri, turizmi, millî ve manevi yapısıyla Anadolu'nun en kadim şehirlerinden biridir. İlimizin gastronomi ve spor merkezi olmasında büyük emeği olan başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere tüm bakanlarımıza, vekillerimize ve önceki dönem başkanlarımıza teşekkür ediyor, yaz mevsiminin gelmesiyle birlikte turizm sezonunda lezzetin ve kültürün başkenti Afyonkarahisar'a tüm vatandaşlarımızı davet ediyorum.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yurdunuseven, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz, Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'a ait.

Sayın Alkayış, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, Adıyaman'da hasat mevsimine girildiğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bereketli toprakların diyarı Adıyaman'da hasat mevsimine girmiş bulunmaktayız. Adıyaman Toprak Mahsulleri Ofisimiz Adıyaman merkezde arpa alımlarına başlamıştır. Besni ve Kâhta ilçelerimizde yarın itibarıyla alımlara başlanacaktır. Çiftçilerimizin mağdur olmaması için hasadın başlamasıyla taahhütemeli alımlara başlanmıştır. 2023 yılında ilimizde 211.878 ton buğday, 222.097 ton arpa üretimi gerçekleştirilmiştir. 2024 yılında hububat veriminde tahmini yüzde 20-yüzde 30 arasında verimde yükseliş beklenmektedir. İlk hasata kıraç alanlarda başlanmış olup verim, dönümüne göre inşallah 320-350 aralığında gerçekleşecektir. Haziran ayı itibarıyla hasadın ovada da başlamasını bekliyoruz.

Hasat mevsiminin bütün çiftçilerimiz için bereketli geçmesini temenni eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili İsmail Erdem...

2.- İstanbul Milletvekili İsmail Erdem'in, kendisinin 88'inci Birleşimde yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL ERDEM (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün İstanbul'un fetih yıl dönümü münasebetiyle Genel Kurulda yaptığım gündem dışı konuşmam esnasında oturduğu yerden şahsıma saygısızca laf atan Ce-Ha-Pe Milletvekili Mahmut Tanal kul hakkına girerek iftiralarda bulunmuştur. Görev yaptığım Sancaktepe Belediyesinde on yıl süre içerisinde ne bir ağacın kesilmesine müsaade ettim ne de 1 metrekare orman işgaline göz yumdum. Ben yeşili seven, yeşili koruyan, tabiata saygısı olan bir insanım; on yıl içerisinde 70 bin ağaç fidanını toprakla buluşturmuş birisiyim. “Orman alanını peşkeş çekti.” ifadesi tamamen yalan ve iftiradır. Tanal bu iddiasını ispatlayamazsa en büyük müfteridir.

Orman alanlarının mülkiyeti Tarım ve Orman Bakanlığına aittir. Tanal'ın Orman Kanunu'nu bilmemesi hayret vericidir; şaşırdım doğrusu oysaki Orman Kanunu'nu çok iyi biliyor olması lazım.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Fahrettin Tuğrul...

3.- Uşak Milletvekili Fahrettin Tuğrul'un, ümmetin onurunu müdafaa eden Gazzeli mazlumlar için ümmetin çaresizliğine ve sessizliğine ilişkin açıklaması

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; bugün 30 Mayıs, bundan on dört sene önce bu gece katil İsrail Gazze'ye insani yardım götüren Mavi Marmara gemisine saldırıp 10 vatandaşımızı şehit etti. Aynı gece İskenderun Limanı'nda 6 askerimiz hain PKK tarafından şehit edildi. Askerlerimizi ve gemideki sivillerimizi aynı gece şehit edenler ile onları otorite olarak kabul eden Pensilvanya'daki terörist aynı siyonist düzenin uşaklarıdır. Bu nedenle, Gazze'de bugün küçücük bedenleriyle direnen ve şehade yürüyen yavrular sadece Gazze'yi değil aynı zamanda Diyarbakır'ı, İstanbul'u ve ümmetin onurunu müdafaa etmektedirler. Ancak ümmetin onurunu müdafaa eden Gazzeli mazlumlar için ümmetin çaresizliği ve sessizliği içimizi acıtıyor. “Size ne oluyor da ‘Rabb’imiz! Bizi halkı zalim olan bu beldeden çıkar, bize tarafından bir sahip gönder, bize katından bir yardımcı yolla.’ diyen çaresiz erkekler, kadınlar ve çocuklar uğrunda Allah yolunda savaşıyorsanız?” ayetine muhatap olmanın utancını yaşıyoruz.

Şimdi soruyorum yüreğinde merhamet fidanı büyüten insanlara: Zilletle yaşamaktansa izzetle ölmenin vakti ne vakittir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Konya Milletvekili Barış Bektaş...

4.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, aile sağlığı merkezi grup elemanlarının beklentilerine ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sağlık Bakanlığının Aile Hekimliği Uygulama Yönetmeliği'nce işe alınan, aile hekimliklerinde hemşire, ebe, acil tıp teknisyeni, tıbbi sekreter, temizlik elemanı olarak çalışan ve sayıları 13 bin kişiyi bulan aile sağlığı merkezi grup elemanları hak kayıplarının giderilmesini ve mağduriyetlerinin çözülmesini bekliyor. Her ne kadar 2022 yılında aile sağlığı merkezi çalışanlarının kadroya geçişine yönelik bir düzenleme yapılmış olsa da yapılan düzenleme yetersiz kalmıştır ve aile sağlığı merkezi grup elemanlarının beklentilerini karşılamamıştır. Beklentileri “eşit işe eşit ücret” ilkesi doğrultusunda özlük haklarının iyileştirilmesi. Kadrolu istihdam olan bu kişileri daha fazla görmezden gelemeyiz. Bir an önce yeni bir düzenlemeyle 13 bin kişinin güvenceli istihdam hakkının teslim edilmesi gerekmektedir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya...

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, Friedreich ataksisi hastalarının tedavi olmayı beklediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yaklaşık olarak 50 bin kişide 1 görülen ve ülkemizdeki sayıları 2 bin civarında olan Friedreich ataksisi hastaları tedavi olmayı bekliyor. Bu hastalarda yürümede güçlük, denge problemleri, el hareketlerinde koordinasyonsuzluk, kas seğirmeleri, konuşma bozukluğu ve göz hareketlerini yapmada zorluklar görülmektedir; kalp hastalıklarına ve diyabete de yol açabilmektedir. Hastalar genellikle ergenlik dönemlerinde tekerlekli sandalyeye ihtiyaç duymaktadır. “Skyclarys” isimli FDA onaylı ilaç bu hastalığın tedavisinde kullanılmaktadır. İlaç henüz SGK'nın geri ödeme listesinde değildir ancak dâhil edilmesi için SGK gündemine almıştır. Mevzuat gereklerinin yerine getirilmesi ve ilacın hastaların istifadesine sunulması için Çalışma ve Maliye Bakanlığı yetkilileri süreci bir an önce tamamlamalı ve bu hastaları hayata bağlamalı diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal.

6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Büyük Orta Doğu Projesi'nin planlanan etaplarının sırasıyla hayata geçirildiğine ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Büyük Orta Doğu Projesi'nin planlanan etapları sırasıyla hayata geçiriliyor. Bir taraftan İsrail'in ABD destekli Gazze katliamı ve soykırımı devam ederken diğer taraftan da Suriye'nin kuzeyinde işgal edilen bölgedeki terör örgütleri, bir öldubittile üniter devlet yapısına sahip seçim hazırlığı yapıyor. Bu strateji, PKK'nın ve elbette ABD'nin ileriye dönük sinsi planının bir parçasıdır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın partisinin grup toplantısında İsrail için söylediği “Bu terör devleti eğer durdurulamazsa vadedilmiş topraklar hezeyanıyla gözünü er ya da geç Anadolu'ya dikecek.” tespiti, gecikmeli de olsa Demokratik Sol Parti olarak bizim yıllardır dikkat çektiğimiz öngörümüzün teyididir.

En az bunun kadar büyük bir tehlikeyi daha görmeliyiz, Gazze'de yaşanan mezalimden etkilenenlerin Türkiye'ye sığınmacı olarak kabul edilmesi hâlinde ise bugüne kadar yaşadığımız Suriyeli ve Afgan sığınmacı sendromunun katbekat fazlası yaşanacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül.

7.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın'ın düşük faizle konut yapılacak iller arasında yine yer alamadığına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Devlet yatırımlarında 81 ilde sondan 4'üncü olan Aydın'a yine yatırım yok. Hem Türkiye'de hem de Aydın'da kiracıların sayısı her geçen gün artıyor. 2014 yılında ailelerin yüzde 61,1'i oturduğu konutun sahibiyken 2023 yılında bu oran yüzde 56,2'ye kadar geriledi. Türkiye, konut ve kira fiyat artışında dünya 1'incisi oldu. Ayrıca, uzmanlara göre Türkiye'de en az 2 milyon kişinin evsiz olduğu tahmin ediliyor. Düşük faizle kampanyalı konut müjdesi veren Emlak

Konut beş yılda çok sayıda konut yapacağını duyurdu. İktidar tarafından ikinci sınıf muamelesi gören Aydın düşük faizle konut yapılacak iller arasında yine yer alamadı.

İktidarın Aydın'ı yok saymasına izin vermeyeceğiz; maaşlı çalışanın, asgari ücretlinin, emeklinin evsiz kalmasına göz yuman saray iktidarıyla mücadeleye devam edeceğiz.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Celal Fırat ...

8.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, heyelan riski çok yüksek olan Erzincan'ın Ergen köyünde maden ocağı açılmasına ilişkin açıklaması

CELAL FIRAT (İstanbul) – Sayın Başkan, Erzincan'ın Ergen köyünde heyelan riski çok yüksek. “ÇED Olumlu” raporu alınmadan, köy yerleşim alanına 500 metre mesafede, mera arazisinde, kayak merkezi, doğa sporu yapılan alanın da hemen yanında, aktif fay hattının üzerinde taş ocağı maden sahası kurulmaya çalışılıyor.

Para ve maddiyatla her işi çözebileceğini zanneden bir zihniyetle karşı karşıyayız fakat şunu bilmiyorlar ki doğanın talan edilmesiyle meydana gelen tahribat parayla ölçülemez ve geri getirilemez. İnsanların yaşam alanlarının yok edilmesine sessiz kalmayın; köylerimizde, kentlerimizde maden ocağı ve kimyasal atıkları istemiyoruz. Yanı başında bulunan İliç faciasından ders almadan yeni katliamların önünü açmayın. Erzincan'ın Ergen köyünden maden ocağı açılmasına “Hayır!” diyoruz.

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ...

9.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri'de kazandığını borç ve faize veren çiftçilerin topraklarını terk ettiklerine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Türkiye’de çiftçi sayısı ve tarım alanları hızla azalmakta, çiftçi borçları ise aynı hızla artmaktadır. BDDK verilerine göre 2023 yılı sonu itibarıyla bankalara en fazla borcu olan sektör yaklaşık 11 milyar lirayla ziraat ve balıkçılık sektörü olmuştur. Seçim bölgesi Kayseri’de de en fazla borcu artan sektör tam yüzde 86,6 oranıyla yine ziraat ve balıkçılık sektörü olmuştur. Diğer yandan, kazandığını borç ve faize veren çiftçiler toprağını terk etmektedir. SGK’nin Şubat 2024 verilerine göre seçim bölgesi Kayseri’de çiftçi sayısı önceki yıla göre yüzde 7,9 oranında azalmış, son bir yılda 700 çiftçi daha çiftçiliği bırakmıştır.

Çiftçi borç ve faizlerine yönelik bir çalışma yapılmadığı sürece borçlar artmaya devam edecek, çiftçi toprağı terk edecek, ülkede tarım yapacak çiftçi bulunamayacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.29

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sisteme girmiş olan milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vermeye kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut...

10.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut’un, Burdur’da yaşanan diyaliz skandalında 3 yurttaşın vefat ettiğine ve Burdur’un hastane sorununa ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz Burdur’da bir diyaliz skandalı yaşanmıştı. Salı günü bu konuyla alakalı bir açıklama yaptığımızda çok şükür can kaybımız yok ama 4 yurttaşımız entübe demiştik ama bugün itibarıyla 3 yurttaşımızı kaybettik. Mustafa Demir, Saniye Aksöz, bir de Somalili bir yurttaş vefat ettiler. Demir ve Aksöz ailelerine sabırlar diliyoruz.

Tabii ki Burdurlu hemşehrilerimiz her seferinde bizlerin burada Burdur’un sağlık anlamında yetersiz bir yatırım aldığını dile getirmemizi istiyorlar. Yıllardan beri Burdurlu hemşehrilerimiz başarılarına önemli bir olay geldiğinde Isparta’ya, Antalya’ya, Denizli’ye sevk edilmek durumunda kalıyorlar. Sebebi de eğitim ve araştırma hastanesinin olmayışı, sebebi de tıp fakültesinin olmayışı. Artık bu isyanı duyun, Burdurlu hemşehrilerimize tıp fakültesini ile eğitim ve araştırma hastanesini kazandırın diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara...

11.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara’nın, Hatay’da bekleyen tüm kredilerin onaylanmasını ve hesaplara intikal etmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

AK PARTİ iktidarı, 6 Şubat depremlerinden sonra KOSGEB destek programlarını açıklamış ve ticari hayatın canlanması için birçok meblağın esnafa aktarıldığını duyurmuştur. Sanayi ve Teknoloji Bakanı, geçtiğimiz nisan ayında Dünya Bankasının 450 milyon dolar, Japonya’nın 4,2 milyar TL’yi hibe ettiklerini açıkladı. Ancak Hatay’da aylardır KOBİ’ler ve esnaflar onaylanmış olmasına rağmen tüm kredilerinin hesaplarına intikal etmemesinden dolayı her gün ısırdırıp yaşamaktalar. Bu esnaflar daha ne kadar bekleyecekler? Strateji ve Bütçe Başkanlığı az, orta ve ağır hasarlı olmak üzere 161.187 iş yerinin etkilendiğini... Ancak 51 bin işletmeye ulaşan bu destek paketleri maalesef yetersizdir. Özellikle seçim bölgesi Hatay’da bekleyen tüm kredilerin onaylanmasını ve hesaplara intikal etmesini buradan talep ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez...

12.- Hakkâri Milletvekili Onur Düşünmez’in, Hakkâri Belediye Eş Başkanı Sıddık Akış’ın sanık olarak yargılandığı davaya ilişkin açıklaması

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Hakkâri Belediyesi Eş Başkanımız Sıddık Akış’ın da sanık olarak yargılandığı ve 2010 yılından beri devam eden dosya geçtiğimiz hafta alelacele ve resen mütalaaya gönderildi. Savcılık, 30 klasörlük dosyayı dakikalar içerisinde mütalaayla sonuçlandırdı ve Belediye Başkanımızın da cezalandırılmasını talep etti. Şimdi, bu dosya akıllara kayyum atama bahanelerini getiriyor. Bu dosyadan aleyhe bir karar çıkması durumunda yargı bağımsızlığından bahsedilemeyeceği ortadadır. Kayyum politikalarının iflas ettiği hepimizin malumuyken taraflı yargı kararlarıyla bunun

meşrulaştırılmasına müsaade etmeyeceğiz. Kayyum gasbına karşılık halkın iradesini savunmaya devam edeceğiz. Bu politikalarınızı normalleştirmeyecek, size rağmen yargı bağımsızlığını ve hukukun üstünlüğünü savunmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur...

13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın stadyumunun bir an önce onarılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

6 Şubat depreminde her ailenin olduğu gibi Hatayspor ailesinin de kahredici kayıpları oldu; futbolcusunu, sportif direktörünü kaybetti. Ölümünden kıl payı kurtulan futbolcularımızın psikolojisi bozuldu. Stadyumu da ciddi hasar aldı. Tüm bu kayıp ve zarara rağmen Hatayspor, tarihinin en zorlu sezonunda Süper Lig'de kalma başarısını gösterdi. Bu başarı sadece alkışlanmakla kalmamalı; Hatay'ın stadyumu bir an önce onarılmalı; futbolcular, taraftarlar, Mersin'e taşınmaktan kurtarılmalı; Hatayspor maçlarının Hatay'da oynanması sağlanmalı. Buradan ilgili Bakanlıklara sesleniyorum: Hataylı futbolseverler stadyumunu istiyor. Hatay'ın stadyumunu onarın, bir an önce maçlara hazır hâle getirin. Taraftarı da takımı da ilden ile dolaşmaktan kurtarın.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan...

14.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Yusufeli Barajı nedeniyle tamamı sular altında kalan Yusufeli ilçesinin barınma sorununa ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yusufeli Barajı nedeniyle tamamı sular altında kalan Yusufeli ilçemizde barınma noktasında büyük mağduriyetler yaşanmıştır. 28 Mart 2024 tarihinde Artvin ili Yusufeli ilçesi yeni yerleşim yeri 106 adet konut, Tekkale köyü 5 adet konut inşaatları ile altyapı ve çevre düzenlemesi işi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca ihale edilmiştir. Daha önce ilgili konuda 2 defa ihale açılmış ancak tamamlanmadan ihaleler iptal edilmiştir. Yusufeli ilçemizde yüzlerce ailenin bu süreçte yaşadığı bu büyük mağduriyet ivedilikle giderilmelidir.

Yusufeli halkının konut ihtiyacını gidermek adına hangi çalışmalar yürütülmektedir? Seçim dönemlerinde müjde olarak duyurulan konutlar hangi gerekçeyle tamamlanmamıştır? Yusufeli ilçemizde konut yapımına ilişkin diğer iki ihalenin iptal edilmesinin nedenleri nelerdir? İlgili sürecin tamamlanmaması nedeniyle ortaya çıkan mağduriyetlerin sorumluları kimlerdir? Yusufeli ilçesinde yüzlerce aileyi mağdur eden sorumlular hakkında herhangi bir işlem başlatılmış mıdır? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Antalya Milletvekili Aliye Coşar...

15.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Side Antik Kenti'nde bulunan PTT şubesinin kapatılma kararına ilişkin açıklaması

ALİYE COŞAR (Antalya) - Turizm kenti Manavgat, iktidar tarafından cezalandırılmaya devam ediliyor. Manavgat'ın dünyaca ünlü turizm bölgesi Side Antik Kenti'nde bulunan PTT şubesinin kapatılarak antik hizmet vermeyeceği kararı alınmıştır. Turizmin yoğun olduğu Side Antik Kenti'nde posta, bankacılık ve kargo hizmeti veren bu şubenin kapatılması kente büyük bir zarar verecektir. Bölge halkının ve esnafın tüm itirazlarına rağmen Side Antik Kenti Postanesi neden kapatılmak istenmektedir? Side Antik Kenti'nde faaliyet gösteren işletmelere, yaşayan vatandaşlar ile yerli ve yabancı turistlere hizmet veren postanenin kapatılmaması gereklidir. Manavgat en önemli turizm kentlerinden olmasına rağmen hak ettiği hizmeti alamadığı gibi mevcut hizmetlerden de mahrum bırakılmaktadır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı...

16.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'da elma üreticileri için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz gün Isparta’da yaşanan dolu yağışı elma bahçelerine zarar verdi. Elmaları depoda bekleyen üreticiler bir de buradan zarara uğradı. Isparta, Türkiye’deki 4 elmadan 1’inin üretildiği bir tarım kenti. Maalesef şu anda 150 bin ton elma depolarda bekliyor. Üreticilerimiz bugüne kadar birçok maliyete katlandı ve o ürünlerini yetiştirmek için büyük emek harcadı, çiftçimiz varını yoğunu bunun için harcadı.

Buradan Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı’ya sesleniyorum: Çiftçimizin faizsiz şekilde kredi ödemelerini erteleyin, depolardaki elmaların satılması için harekete geçin. Acilen, zarar gören üreticilerimize devlet desteği ödemesi yapılmasını ve bir hibe desteği için bütçe ayrılmasını bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Konya Milletvekili Mehmet Baykan...

17.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan’ın, 87’nci Birleşim tutanaklarına baktığında Sezai Karakoç’un dizelerinin aklına geldiğine ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) - Geçtiğimiz salının Meclis tutanaklarına baktığımda Sezai Karakoç’un “Ey ulu hocalar/Kardeşim İbrahim bana mermer putları nasıl devireceğimi öğretmişti/ Ben de gün geçmez ki birini patlatmayayım/Ama siz kâğıttakileri ve kelimelerdekini ve sözlerdekini nasıl sileceğimi öğretmediniz.” dizeleri aklıma geldi. Ayşe Böhürler, Cengiz Aydoğdu, İbrahim Kaynak Vekillerim; size ne diplomasinin felsefi kısmından, tarihî perspektifinden; size ne İsmail Cem’in “Orta Doğu’nun son yüzyıllık tarihi, Türklerin Orta Doğu’dan sürülüp çıkarılış tarihidir.” dediğinden! Ülkemizi elek gibi elemeye çalışan Avrupa vakıfları varken, yakın coğrafyamızı kuşatıp lobi yapan Amerikan vakıfları varken size ne Osmanlı’nın vakıf medeniyetinden! “Anlayabilseydik sataşacaktık ama anlayamadık.” dedirtmeyin insanlara! Öyle “Anlamadık.” dediklerine de bakmayın, soru-cevap kısmında 15 vekilden sadece 2 vekil konuyla ilgili konuşuyor, demek ki gayet iyi anlamışlar.

Konuşmacılarımıza “Felsefe yapmayın.” diyorlar. “Temelden anlatalım ki iyi anlayın.” demiş arkadaşlarımız, kötü mü etmişler?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Anladık, anladık; paralel yapı kurdunuz.

BAŞKAN – Elâzığ Milletvekili Erol Keleş...

18.- Elâzığ Milletvekili Erol Keleş’in, Keban Barajı gölü üzerinde kurulan Yüzer GES Projesi’ne ilişkin açıklaması

EROL KELEŞ (Elâzığ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün ülkemiz ve Elâzığ’ımız için gurur verici bir projeyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Ülkemizde ilk yüzer GES projesi olarak Keban Barajı Gölü üzerinde kurulan Yüzer GES Projesi önümüzdeki günlerde elektrik üretimine başlayacaktır. Bu öncü projede, Türkiye’nin ilk yüzer güneş enerji santralinde yıllık 1 milyon 806 bin kilovatsaat enerji elde edilmesi hedeflenmektedir. Yüzer GES Projesi, sadece enerji üretimiyle sınırlı kalmayıp aynı zamanda bölge ekonomisine de önemli katkılar sağlayacaktır. Bu projenin, alın terini toprağa can suyu yapan çiftçilerimize, aziz şehrimize ve bölgemize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Yenilenebilir enerji yatırımlarının artarak devam edeceğine ve ülkemizin enerji alanında daha güçlü bir konuma ulaşacağına yürekten inanıyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

19.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz’ün, Amasya’nın köylerinde yaşayan vatandaşların sorunlarına ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP’nin bilinçli bir şekilde uyguladığı köylerde yaşamı bitirme projesi adım adım hayata geçiyor. Memleketim Amasya’nın köylerinde yaşayan vatandaşlarımızın yaşadığı sorunlar saymakla bitmiyor. Cumhuriyetimizin 100’üncü yılında köylerimizde hâlâ temiz içme suyu sorunları mevcut, su depoları ise bakıma muhtaç, telefon ve internetin çekmediği köylerimiz var. Tarımsal sulama sistemlerinin yetersizliği ve bu seneki kuraklık yüzünden kırsal köylerdeki çiftçilerimizin mahsullerinin tamamı

yanmış durumda. Artan tarımsal girdi maliyetleri ortadayken hâlâ tahıl ve şeker pancarı fiyatlarının açıklanmaması çiftçilerimizi ciddi manada düşündürüyor.

Merkez ilçemiz, Merzifon, Gümüşhacıköy, Taşova, Suluova, Göynücek ve Hamamözü ilçelerimizde özellikle iktidara oy vermeyen köylerin yolları bakıma muhtaç, diz boyu çukurlar mevcut. Amasyalı hemşehrilerimiz verdikleri vergilerin geçmedikleri köprülere, uçmadıkları havalimanlarına harcanmasını değil yaşamlarını geçirdikleri köyler için kullanılmasını talep ediyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Kars Milletvekili İnan Akgün Alp...

20.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Digor ilçesinin Şatıroğlu köyüne okul açılmamasına ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – AK PARTİ'nin sayın milletvekilleri, sizin hepinizin illerinde ilkokullarda 4 şube var, Kars'ın Digor ilçesinin Şatıroğlu köyünde ilkokulda 2 derslik var. Okulda 80 ilkokul öğrencisi var. 1'inci sınıflar açılınca köylüler tezekliği temizleyip, sıra koyup orayı sınıf yaptılar. Okulda, çok şükür, bir soba var; soba da çürüktür, baca da çürüktür, boru da çürüktür; bizatihi okul da çürüktür. Köyde 50 ortaokul öğrencisi var, ortaokul yoktur. Komşu beldeye, 1 metre kar altında, çocuklar eksi 30 derecede yürüyerek giderler çünkü servis de yoktur.

Yusuf Tekin, sen bu tablodan utanmıyor musun? Yurt dışında 60'dan fazla okul açıyorsun, Kars'ın Digor ilçesinin Şatıroğlu köyüne niye okul açmıyorsun? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi Saadet Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e aittir.

Sayın Şahin, buyurun.

21.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Adalet Bakanının İzmir Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanıyla ilgili verdiği bilgiye, devletin önemli kurumlarının hepsinin teamüllerinden uzaklaştığına, Burdur'da yaşanan diyaliz faciasına, emeklilere Kurban Bayramı'nda verilecek ikramiyeye, sokak hayvanlarıyla ilgili insani bir yöntemin bulunmasının zorunlu olduğuna, coğrafyacıların taleplerine ve mülakata ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İzmir Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanıyla ilgili kamuoyuna yansıyan haberler hepimizin tepkisine sebep olmuştu. Bununla ilgili bir soruşturma başlatıldığı ve ilgili Başkanın yetkisinin sonlandırıldığı bilgisini Adalet Bakanı az önce paylaştı; bu, önemli bir gelişme. Tabii ki burada sorunları sonradan çözmekten ziyade, esasında sorunlara sebep olan yolları konuşmamız gerekiyor. Bu bir iklim değerli milletvekilleri, Değerli Grup Başkan Vekilleri; bizim en başta bu iklimi düzeltmemiz gerekiyor, Türkiye'de yeniden güvenli bir iklimi tesis edebilmemiz gerekiyor, buna kafa yormamız gerekiyor. Adalet Bakanlığının önünde “İş bulmak, aş bulmak, ekmek bulmak gecikebilir ama adalet gecikmez, tez verilmelidir.” sözü yazar. İşte, bunun için, biz adaleti gerçekten devletin temeli yapacağımız bir sistemi inşa etmek, adaletle olan güven sorununu yeniden tesis etmek zorundayız diyorum; bunu özellikle paylaşmak istiyorum.

Şimdi -Mehmet Bey çıktı sınıırım- tabii, AK PARTİ kurulurken Sayın Cumhurbaşkanımızın önemli bir sözü vardı, “Bizim için her şey, mazisi insanlık tarihi kadar eski, büyük milletimizin selameti için; her şey, ilelebet yaşatmak ve yüceltmek zorunda olduğumuz devletimizin bekası için.” demişti. Evet, bizim için devletimizi yaşatmak önemli ama devletimizi yaşatmak için en başta devletin direği olan kurumlarımızı yaşatmak gerekiyor. Son dönemde bu kurumlarla ilgili önemli bir endişem var, bir kurumsal çürüme yaşıyoruz maalesef. Devletimizin direği olan bu kurumların işleyişleri, teamülleriyle ilgili önemli yıpranmalar var. Bu anlamda, devletin yeni bir reforma ihtiyacı olduğunun da altını çizmek istiyorum. Yani devletin önemli kurumlarının hepsi teamüllerinden uzaklaşıyor, işleyişinden uzaklaşıyor. Bu anlamda, yaptığımız itirazlar, esasında devletimizin geleceğiyle ilgili, kaygıyla ilgili itirazlar. Dolayısıyla, devletimizin yeni bir tanzimata ihtiyacı olduğunun da altını çizmek istiyorum.

Burdur’da yaşanan diyaliz faciası önemli bir sorun, 3 hastamızı kaybettik; kayettiğimiz hastalarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, ailelerine sabır diliyorum, tedavi görmekte olan hastalarımıza acil şifalar diliyorum. Bu olay titizlikle, en ince ayrıntısına kadar araştırılmalıdır hatta Meclisimizde bununla ilgili ortak bir araştırma komisyonu da kurulmalıdır; bunu da özellikle paylaşmak istiyorum.

Emeklilerimizle ilgili, emeklilerimizin kurban kesemeyeceği gerçeğini buradan birkaç kere dile getirdik, yine dile getirmek istiyorum. Değerli milletvekilleri, ortada bir gerçeklik var. Bu emekli maaşıyla emeklimiz kurban kesemeyecek. Dolayısıyla, emeklimizi Kurban Bayramı’nda böyle olumsuz bir tabloyla karşı karşıya bırakmamak için en azından bu Kurban Bayramı’nda bayram ikramiyesini 1 asgari ücret seviyesinde yapalım, emeklilerimizin de bu anlamda yanında olalım diyorum. Bunu da iktidar partisine bir teklif olarak sunuyorum.

Buradan sokak hayvanlarıyla ilgili yasa teklifi tartışmalarındaki kaygımızı tekrar paylaşmak istiyorum. Lütfen bir ayrışma çıkmasın, bu konuyu hep beraber masaya yatıralım, birlikte bir çözüm yolunu bulalım. Bizim uyutma gibi yani hayvanlarımızın katliamı gibi insani olmayan bir yöntemi asla doğru bulmadığımızın altını çiziyorum. Evet, sokaklar güvenli hâle getirilmelidir, vatandaşımız rahatlatılmalıdır ama biz buna insani bir yöntem bulmak zorundayız; bunu da paylaşmak istiyorum.

Son dönemde coğrafyacılarımızla ilgili, coğrafyacılarımızın bizden talepleri, beklentileri var; bunu da özellikle paylaşmak istiyorum. Bölgesel ve küresel bazlı krizlerin önemli bir bölümünün coğrafi temelli olduğunu görüyoruz. Bu bağlamda, su sorunları, tarım sorunları, küresel düzensiz göç sorunları, enerji problemleri ve bunların beraberinde getirdiği askerî çatışmalar bölgemizde, dünyada önemli sorunlardır. Bu kapsamda, yetişmiş insan gücünün sağlanması adına coğrafyacılar büyük bir sorumluluk düşmektedir. Ülkemizde, 24 Ocak 2022’de Resmî Gazete’de yayımlanan tebliğle coğrafyacı meslek tanınırlığı sağlandı, coğrafyacılar bu yayımlanmayla kimliğine kavuştu. Yine, Türk Devletleri Coğrafya Konseyi kuruldu. Dünya Coğrafya Birliği gibi, Asya Coğrafya Birliği gibi kurumlar önemli kuruluşlar. Burada coğrafyacılarımızın sitemi şu: Uluslararası arenada böylesine önemli bir yeri olan coğrafya ve coğrafyacı konusu ülkemizde gereken değeri görmüyor; coğrafyacı meslek kanunun çıkmaması da bu anlamda önemli bir eksiklik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bu kanunun çıkması, coğrafyacı istihdamının artırılması önemli bir konudur; bunu buradan özellikle paylaşmak istiyorum.

Son olarak da mülakat konusuna yine değinmek istiyorum. Burada çok büyük bir mücadele verdik ama şu an için başarılı olmadı. Ben, Türkiye’de bir gün mülakat sisteminin kaldırılacağına, liyakatli bir sistemin inşa edileceğine olan güvenimi asla yitirmedim. Derdimiz, Türkiye’de liyakatli bir sistemin inşa edilmesidir. İktidar partisindeki arkadaşlarımızdan da beklentimiz ya, bu sözünüzü bir kere daha gözden geçirin. Hangi alanda olursa olsun, üniversitelerde kadrolar konusunda, Adalet Bakanlığı konusunda, Millî Eğitim Bakanlığı konusunda gençlerimizin üzerindeki gelecek karamsarlığına sebep olan şu zilleti birlikte kaldıralım, Türkiye’de liyakatli bir sistemi birlikte inşa edelim diyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Şimdi, İYİ Parti Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’e söz veriyorum.

Sayın Çömez, buyurun.

22.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’in, tarımın içinde bulunduğu duruma ve gelecek dönemde muhtemelen tarımın karşılaştacağı sorunlara ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben bugün sizlerle tarımın içinde bulunduğu durum ve önümüzdeki dönemde muhtemelen tarımın karşılaştacağı sorunlarla ilgili bir genel değerlendirme yapmak istiyorum izinle.

Türkiye, geçen yıl, özellikle Rusya'dan ve Ukrayna'dan bol miktarda buğday ithal etti ve ithal edilen buğdaylar Toprak Mahsulleri Ofisinin silolarında biriktirildi. Bu niye yapıldı? Yoğun ithalatın arkasında, özellikle un fabrikalarına ucuz buğday vermek ve seçim zamanında da bu ucuz buğday marifetiyle ucuz ekme temin etmek vardı; temel düşünce buydu, siyaseten doğrudu ama tarım için ve Türkiye için doğru bir karar değildi. Peki, sonra ne oldu? Un fabrikaları bu buğdayları 4,5 lira civarında bir fiyatla aldılar, o dönemde ucuz ekme milletimize yedirildi fakat TMO'nun siloları yoğun bir şekilde ithal edilmiş buğdayla dolduruldu. Geçen yılın haziran ayında, özellikle kendi bölgemde buğday hasadı başladığında Türk çiftçisi TMO'ya gitti, dedi ki: "Bizim buğdayımızı alın." TMO "Depoların hepsi dolu, alamayız." dedi ve maalesef aylarca Türk çiftçisi kendi buğdayını Toprak Mahsulleri Ofisine veremedi, fiyattan dolayı büyük bir kaybı oldu; ürünlerini TMO'nun silolarında muhafaza edemediği için, sokakta muhafaza etmek, harmanlarda muhafaza etmek zorunda kaldığı için büyük bir zarar etti. O dönemde biz feryat ettik, dedik ki: Bakın, Türk çiftçisini bitiriyorsunuz, yanlış yapıyorsunuz, alın bunları.

Peki, sonra Toprak Mahsulleri Ofisi -Türkiye'nin birçok yerinde var ama bir tanesinin örneğini göstereceğim- ne yaptı biliyor musunuz? Sanki ilkel çağda piramit döneminden kalma bir yöntemle on binlerce ton buğdayı topladı -ki Bursa'da da var örnekleri, Balıkesir'de de var- toprağa gömdü. İşte, bakın, bütün Türkiye'ye buradan ilan ediyorum, bunlar Toprak Mahsulleri Ofisinin geçen yıl Türk çiftçisinden alıp toprağa gömdüğü buğdaylar. Ben bunları gittim, yerinde inceledim; on binlerce ton buğday ve Türkiye'nin her yerinde var bunlardan. Basit bir naylon örtülmüş üstüne ve altında buğday muhafaza ediliyor, yağmur almış, çamur almış ve henüz bunlar daha açılmadı. Bunlar açıldıktan sonra, iddiayla söylüyorum -ve Tarım Bakanlığı yetkililerine diyorum ki gelin, beraber açalım bu buğdayları- bunun neredeyse yarısı küflenmiş ve kullanılamaz hâle gelecek.

Şimdi, bu sorun burada dururken başka bir sorunla daha karşı karşıyayız. Şu anda Toprak Mahsulleri Ofisinin silolarında tam 6 milyon ton buğday var yani birikmiş durumda 6 milyon ton buğday var ancak hâlâ ithalat devam ediyor. Ukrayna'dan ithalat devam ediyor, Rusya'dan ithalat devam ediyor ve Türk hasadı da başladı; özellikle güneyde, Ege'de Türk çiftçisinin hasadı başladı. Şu anda çiftçi Toprak Mahsulleri Ofisine gidiyor "Buğdayımı al." diyor, o da diyor ki: "Alamam, yerim yok." "Fiyat ver." diyor, "Fiyat da veremiyorum." diyor. Öbür taraftan tüccara gidiyor "Ne olursun benim buğdayımı al." diyor, tüccar da diyor ki: "Hayır, Rusya'dan ucuza geliyor." Rusya'dan Türkiye'nin ithal ettiği buğdayın maliyeti şu anda ton başına 10.000 lira, hâlbuki Türk çiftçisinin burada üretmiş olduğu buğdayın ton başına maliyeti 10.000-10.500 lira civarında. Bakın, Türk çiftçisini bu kadar zorda bırakmaya, bu kadar eziyet etmeye hiç kimsenin hakkı yok. Eğer Türk çiftçisinin bu yıllık mahsulü alınmazsa, bu depolar boşaltılıp Türk çiftçisinin ürünleri bu depolara yerleştirilmezse üç dört ay sonra bu ülkede çiftçilik yapacak insan bulamayacağız. Bakın, Türkiye'de ortalama çiftçi yaşı 58, bir daha söylüyorum, 58 ve artık gençler çiftçilik yapamaz hâle geldi, köyler boşaldı, hayvancılık yapılamıyor, gençler özellikle köylerde yaşamak istemiyorlar ve çok vahim bir durum daha söz konusu, Balıkesir'den örnek vereceğim, Balıkesir çiftçisinin arazisinin üçte 1'i yabancılara satılmış durumda.

Bir başka dramı daha paylaşacağım şimdi sizinle. Bu sorunun ortaya çıkacağının, bu problemin ortaya çıkacağının farkına varan Toprak Mahsulleri Ofisi bu silolardaki buğdayları boşaltmaya başladı fakat bu kez de maalesef başka bir dram ortaya çıktı. Bunu Türkiye'nin değişik yerlerinden aldım, eğer Tarım Bakanlığı buna itiraz edecek olursa buğday numunelerini aldığım yerin ismini veririm, yerlerini söylerim, kendisi de bunu incelesin. Maalesef, buğdayda kızmıdan, sıcaktan dolayı çok önemli ölçüde böceklenme var ve şu anda buğday, Toprak Mahsulleri Ofisinin deposunda olmasına rağmen yerinde yüzde 30 değer kaybetmiş durumda. Şimdi Tarım Bakanlığı diyor ki: "TMO'daki bu buğdayları çıkaracağız, yerine yeni üretilen buğdayları koyacağız." Bunu yapma şansı yok ve bunu yaparken de bir taraftan Türk çiftçisini bitiriyor, bir taraftan da ithalat kültürüne bu ülkeyi mahkûm ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bir başka sorun daha var. Yurt dışına gıda ihraç edenlere bir sertifika veriyor Tarım Bakanlığı. Siz un ihraç ettiniz, başka bir şey ihraç ettiniz, diyor ki: "Bunun

karşılığında buğday ithal etmek için ben size bir sertifika vereceğim.” Verdiği bu sertifikayı, maalesef, ihracat yapan firmalar büyük, dev ithalatçılara satıyor, ton başına 50 dolara satıyor. Bunlar satıldığı için, şu anda buğday ithal eden firmaların elinde, buğday ithal etmek için sıfır gümrüklü birikmiş muazzam bir sertifikasyon var. Rusya’nın bu yılki rekoltesi 80 milyon ton, Rusya’nın elinde satılmamış bir 80 milyon ton buğday daha var; hepsi Türkiye’ye gelmek için bekliyor ve Türk çiftçisi de Türk buğdayına fiyat verilemediği için kan ağlıyor. Maalesef, tüccar Türk çiftçisinden şu anda fiyat olmadığı için buğdayını almıyor; Toprak Mahsulleri Ofisi fiyat vermiyor, veremiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim, uzatmayacağım.

BAŞKAN – Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Ve maalesef, bugün randevu almaya kalksanız, Toprak Mahsulleri Ofisi size ta temmuz sonuna randevu veriyor ve temmuz sonunda verdiği randevunun neticesinde de iki ay sonrasına paranızı ödeyecek.

Değerli arkadaşlar, Türk çiftçisini bitirmeye kimsenin yetkisi yok, kimsenin hakkı yok. Bakın, Avrupa çiftçisi ayağa kalktı. Fransız çiftçisi başkanlık sarayının önüne traktörlerini yığdı “Ukrayna’dan ithalatı kesin.” diye kıyameti koparttı. Hiç kimse Türk çiftçisinin samimiyetini, tevazusunu, iyi niyetini istismar etmesin ve çiftçiye korusun.

Hayvancılıkta da aynı problem var. Geçtiğimiz aylarda Bandırma’ya tam 45 bin angus ithal edildi Brezilya’dan ve Uruguay’dan. Yirmi bir günde bunlar Bandırma’ya geldiler, on beş gün limanda kaldılar; bütün Bandırma kokudan geçilmedi, her taraf sinek oldu. Şimdi de benim bu itirazlarımı duymuş olmalılar ki Bandırma’ya ithalatı kestiler, geçtiğimiz günlerde Mersin ve İskenderun Limanlarına ithalat yaptılar. Bu hayvan ithalatının da artık sonuna gelmesi lazım Türkiye’nin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim, son cümlem.

Sadece ve sadece, artık Türkiye Cumhuriyeti’nin Tarım Bakanlığının millî bir tarım politikasıyla kendi topraklarına sahip çıkması, kendi çiftçisine sahip çıkması lazım; gidip ta Uruguay’dan, Brezilya’dan hayvan almak yerine, gidip başka ülkelerden hayvan ve buğday ithal etmek yerine... Ukrayna’dan, Rusya’dan hatta Suriye’den bile ne yazık ki Türkiye küçükbaş hayvan ithal ediyor. En sonunda Sudan’dan, maalesef sıfır gümrüklü gıda ithal etme kararı alındı. Tüm bunlara itiraz ediyoruz ve sorumluları uyarıyoruz: Türk tarımına sahip çıkın, millî bir tarım politikasıyla Türk çiftçisine sahip çıkın.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çömez.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç’a söz veriyorum.

Sayın Kılıç, buyurun.

23.- *Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç’ın, İsrail’in Refah saldırılarını kınayan ortak tezkereye; Netanyahu, bir diğer adıyla “caniyahu” yönetimindeki İsrail’in sivil yerleşim alanlarını hedef almayı sürdürmesine, Millî Savunma Bakanlığının uhdesinde gerçekleştirilen Efes 2024 Tatbikatı’na ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin terör örgütleri başta olmak üzere ülkenin bekasına yönelen tüm tehdit ve tehlikelere karşı mücadelesini kararlılıkla sürdürdüğüne ilişkin açıklaması*

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk Milleti; geçtiğimiz gün Gazi Meclisimizden dünyaya haykırdığımız İsrail’in Refah saldırılarını kınayan ortak tezkerenin kabul edilmesinden dolayı memnuniyetimi ifade etmek istiyorum.

Gazi Meclisimiz her zaman vakur ve onurlu duruşuyla gerektiği zamanlarda Türk devlet geleneğinin gereğini yaparak her daim milletimizin sesi olmuştur, olmaya da devam edecektir. Refah’ta Filistinlilere yapılan vahşi soykırımı bir kez daha telin ediyor, kınıyor, başta günaahsız bebekler,

çocuklar ve kadınlar olmak üzere vahşice katledilenlere Allah'tan rahmet diliyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak Filistin konusundaki çağrılarımıza ve İsrail'e karşı sert ve net tutumumuza devam edeceğimizi bir kez daha belirtmek istiyorum. Bütün dünyayı Filistin ve Filistinliler konusunda çok daha duyarlı olmaya ve iki devletli bir yönetimin bir an önce tesis edilmesi hususunda gayret etmeye davet ediyoruz. Uluslararası mahkemelerin tüm kararlarını hiçe saymaktan çekinmeyen, işgalciliği ve zalimliğiyle bilinen Netanyahu, bir diğer adıyla "caniyahu" yönetimindeki İsrail'in sivil yerleşim alanlarını hedef almayı sürdürmesi ve Uluslararası Adalet Divanının operasyonların durdurulması kararına rağmen siyonistlerin vahşetlerini tüm dünyanın gözü önünde devam ettirdiği bir gerçektir. Son Refah saldırısıyla -güya güvenli bölgede- insanlığa karşı en rezil suçları işleyen İsrail'in bu saldırıları "Apartheid" yani aykırılık rejimi uygulamalarının da ötesine geçerek bir soykırıma dönüşmektedir. Bu, açık ve net bir şekilde soykırımdır. Bu katliamlara ve insanlık suçlarına sessiz kalmamak her bir ferdin ve insan haklarına değer veren her bir ülkenin sorumluluğundadır. 143 ülke, daimî 5 ülkeden büyüktür. Eğer Filistin'in üyeliği Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda daimî üye ülkelerden birinin veya birkaçının oyuyla kabul edilmeyecek olursa ne Birleşmiş Milletlere ne de uluslararası hukuk ve normlara gerek vardır. Bu vesileyle, dün kabul ettiğimiz tezkerede ifade edildiği gibi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyini acilen toplanmaya ve İsrail'in saldırılarına son vermesi hususunda karar almaya bir kez daha davet ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Savunma Bakanlığımızın uhdesinde gerçekleştirilen Efes 2024 Tatbikatı'nda kahraman Türk Silahlı Kuvvetlerimiz tüm birlik ve kurumlarıyla ülkemizin savunma ve güvenliği için nitelik ve nicelik olarak daha da güçlenmeye ve tüm görevleri başarıyla yerine getirmeye devam etmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerimiz sayısı ve kapsamı her geçen yıl artan tatbikatlarla karadaki, denizdeki ve havadaki etkinlik ve caydırıcılığını sürekli artırmaktadır. Bu kapsamda, Efes 2024 Tatbikatı ülkemiz ev sahipliğinde Ege Ordusu Komutanlığımızın sevk ve idaresinde dost ve müttefik ülke unsurlarının katılımıyla iki safha hâlinde Batı Anadolu, Orta Ege, İzmir Körfezi ve Doğanbey Atış ve Tatbikat Bölge'sinde icra edilmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin en büyük birleşik ve müşterek tatbikatlarından olan Efes2024'e millî unsurlarıyla birlikte 45 ülkeden gözlemci, birlik ve unsurların yer aldığı yaklaşık 11 bin personel katılmaktadır. Türk ve Türkiye Yüzyılı hedeflerimiz doğrultusunda, tam bağımsız savunma sanayisi hedefi ışığında geliştirilen yüksek teknoloji ürünü silah sistemlerimiz tatbikatta başarıyla kullanılmaktadır. Türk Silahlı Kuvvetlerimiz, PKK/KCK, PYD/YPG, DEAŞ ve FETÖ terör örgütleri başta olmak üzere bekamıza yönelen tüm tehdit ve tehlikelere karşı mücadelesini kararlılıkla sürdürmektedir. Başarıyla icra edilen operasyonlarla Irak ve Suriye'nin kuzeyi dâhil 44'ü son bir haftada olmak üzere 1 Ocaktan bugüne kadar 1.092 terörist etkisiz hâle getirilmiştir. İmkân ve kabiliyetlerinin sürekli olarak geliştirdiği, dünya standartlarında ve teknoloji yoğunluklu sistemlerle korunan hudutlarımızda, 316'sı son bir haftada olmak üzere 1 Ocaktan bugüne kadar yasa dışı yollarla geçmeye çalışan 4.661 şahıs kahraman ordumuz tarafından yakalanmıştır. Yakalanan şahıslardan 7'si terör örgütü mensubudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Son bir haftada engellenen 1.442 şahısla birlikte bu yıl içerisinde engellenen kişi sayısı 56.949 olmuştur. Terörle mücadelede hudutlarımızın güvenliğinin sağlanmasına, mavi ve gök vatanımızdaki hak ve menfaatlerimizin korunmasından uluslararası barış ve istikrara katkı sunmaya kadar kahraman ordumuz üstlendiği tüm görevleri başarıyla yerine getirmeye devam etmektedir. Bir asker kızı ve asker eşi olarak diyorum ki ayağınıza taş değmesin aslanlar, bu milletin duası sizinle.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Şimdi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekili ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'ye söz veriyorum.

Sayın Temelli, buyurun.

24.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Gezi'nin 11 yaşında olduğuna, Roboski'ye, Diyarbakır'da Sanat Sokağı'nda "Pine Kahve" denilen mekânın polislerce "Kürtçe hizmet veremezsiniz." diyerek basılmasına, tekçi zihniyetin beslemiş olduğu anlayışın her gün burada mültecileri hedef hâline getirmeye devam ettiğine ve vahşice katledilen mülteci Vezir Muhammed Nourtani'ye, Burdur Devlet Hastanesinde yaşanan diyaliz vakasına, Öcalan'ın sağlık durumuyla ilgili haber almak istediklerine ve Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in orta yaşlılara seslenmesine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gezi 11 yaşında. Gezi, büyük bir buluşmaydı, büyük bir demokrasi şöleniydi. Gezi, geride bıraktığımız yüzyıla bir itirazdı; darbe mekânının içinde darbelerle boğuşan, otoriter rejimler altında inleyen, bir türlü demokratikleşemeyen cumhuriyete karşı bir demokratik cumhuriyet özlemiydi; yeni yüzyılı karşılamaydı, bu amaçla bir araya gelmiş "Başka bir yüzyıl mümkün, başka bir dünya mümkün." diyenlerin ortak sesiydi. Hepimiz oradaydık, hepimiz bu barışçıl eylemdeydik, yan yana geldik. Tüm bu barışçıl eyleme kadar, neredeyse biber gazı stoklarını tüketecek kadar bir saldırganlığa rağmen Gezi direndi, direnmeye devam ediyor. Gezi'de kaybettiğimiz Medeni Yıldırım, Ali İsmail Korkmaz şahsında tüm yitirdiklerimizi saygıyla anıyorum. Cezaevinde bulunan, tıpkı Kobani kumpas davasındaki Figen Yüksekdağ, Selahattin Demirtaş, Pervin Oduncu, Günay Kubilay, Ali Ürküt gibi, tüm arkadaşlarımız gibi Gezi'den dolayı cezaevinde olan Can Atalay'ı, Çiğdem Mater'i ve tüm arkadaşlarımızı, tutsaklarımızı buradan, selamlıyorum.

Evet, Gezi İmralı'dan gelen sesi karşılayandı; Kürt meselesinin demokratik çözümünün mümkün olabileceğini, bunun için tüm toplumun harekete geçmesi gerektiğini söyleyen sesi. Gezi'nin sesini susturmaya çalışanların çöktürme planlarıyla ülkeyi nereye sürüklediklerini hep beraber görüyoruz. Türkiye demokratikleşmeden hiçbir şeyi çözemeyiz, demokratikleşmenin yolu aslında Gezi'de dile getirilenlerdir. O yüzden, bir kez daha demokrasi için, barış için Gezi'yi selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dün Çorum'u konuştuk burada, dedik ki: "Darbe mekânının içinde ne katliamlar gördük." Evet, bir başka katliam da Roboski katliamıydı; F-16'larla bombalanan 17'si çocuk 34 yurttaşımızı yitirdik. Geride bıraktığımız on iki yılda olduğu gibi her sene Roboski'yi anıyoruz, anmaya devam edeceğiz; hatırlatacağız, unutmayacağız, hesap sorulmasını isteyeceğiz. Ve yine anma yapan Halfeti'deki -3 müdürün paylaşımından dolayı- 3 müdür hakkında idari soruşturma açıldı, sürgüne gönderildiler. Biri hakkında savcılık tutuklama istedi ve dava açtı, 18 Eylülde de bu dava görülecek. Neden? Roboski'yi andılar diye. Neden? Bu katliamı kınadılar diye. Bu katliamı yapanları bırakın yargılamayı, kınamadınız. Burada bir katliam var, 17'si çocuk 34 kişi yaşamını yitirmiş; bu konuda sessiz kalanlar bu konuyu kınayanlara ceza yağdırma peşindeler; bunu kabul etmiyoruz. Roboski'nin hesabı mutlaka sorulacak.

Değerli milletvekilleri, bu ülkede Roboski'de katliam, başka bir yerde Kürtçeye karşı tepki, Kürt halkının haklı taleplerine karşı ara vermeksizin sürdürülen bir şiddet politikası var. Bunun bir sahnesini Diyarbakır'da Ofis Sanat Sokağı'nda yaşadık, "Pine Kahve" denilen bir mekân basıldı polislerce "Vay efendim, burada Kürtçe hizmet veremezsiniz." diye. Türkiye'nin birçok yerinde birçok dilde hizmet veriliyor. Özellikle İngilizce hizmet verenleri çok seviyorsunuz, bütün buluşmalarınızı, partilerinizi böyle yerlerde yapıyorsunuz; bunu çok iyi biliyoruz. Son örneği; kamu-özel işletmesi lehine verdiğiniz parti; boğaza nazır, ismi bile İngilizce -Four Seasons'lar, Çırağan Palace'lar- orada yediğiniz yemeklerin menüsü bile İngilizce, Fransızca. Ama mesele Kürtçeye gelince "Bir kafede Kürtçe hizmet verilemez." diye baskın düzenliyorsunuz. Ne istiyorsunuz Kürtçeden? Şu Kürtçeden elinizi de polisinizi de bir çekin. Dolayısıyla Kürtler bu ülkede Kürtçe de konuşacak, Kürtçe ana dilinde eğitim hakkını da savunacak, Kürtçe kamu hizmetlerinin verilmesi için mücadele de edecek çünkü bu ülkenin eşit yurttaşlarıdır. Dolayısıyla Kürtçeye yönelik bu tahammülsüzlüğe bir an önce son verin, bu düşmanlığa son verin.

Yine, burada çoğunlukla, özellikle bu tekçi zihniyetin beslemiş olduğu anlayış her gün burada mültecileri hedef hâline getirmeye devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim.

Bildiğiniz gibi Zonguldak'ta Afgan bir mülteci vatandaş Vezir Muhammed Nourtani vahşice katledildi ve bunun davası sürüyor; bu davanın takipçisiyiz. Bu vesileyle burada bir kez daha belirtmek istiyoruz ki evet, onlar da burada oldukları sürece bizim yurttaşımızdılar; mülteci yurttaşlara yönelik, onlara yönelik bu hasmane, bu düşmanca tutumlara son verilmelidir. Mülteci yurttaşların emek sömürüsü had safhadadır. Bu konuda da iktidarı uyarmak istiyoruz. Ucuz emek anlayışıyla bu konuya yaklaşmak mültecilere yönelik çok vahşi tablolari karşımıza çıkarıyor. Bu Vezir Muhammed'in de katledilmesinin bir nedeni aslında bu anlayıştan kaynaklanmaktadır.

Bir başka konu, Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Burdur Devlet Hastanesinde yaşanan diyaliz vakasını biliyorsunuz; maalesef, bugün 3 yurttaşımızı kaybettik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – İnanılmaz bir ihmal var ama bu ihmalin arkasında neyin yattığını çok iyi biliyoruz. Biz, Sağlık Bakanına ne zaman sağlıkla ilgili soru sorsak Sağlık Bakanı bize nasıl hastane yaptığını âdeta doktor değil de bir müteahhit edasıyla anlatıyor. Biz sağlık hizmeti istiyoruz; kamusal, erişilebilir, ulaşılabilir, nitelikli sağlık hizmeti istiyoruz. Biz, beton binaların içinde sağlığını yitirmiş insanların oradan oraya koşmasını istemiyoruz. Sağlık hizmeti aslında bir kamusal hizmettir. Burdur'da yaşanan vaka kamusal hizmetten ne kadar uzaklaştığının aslında bir fotoğrafıdır. Dolayısıyla, bir kez daha Sağlık Bakanına çok önemli bir sağlık sorunu olarak dile getirmek istediğimiz bir mesele vardır, bu vesileyle bir kez daha soruyorum: Öcalan'ın sağlık durumundan haber almak istiyoruz. Bu konudaki sorumuzu da bu vesileyle yinelemek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Son olarak tabii, bu kadar önemli sorunlardan, gerçekten hepimizin içini burkan sorunlardan bahsettik ama bitirirken biraz mizaha ihtiyaç var diye düşünüyorum. Yine, sağ olsun, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Şimşek eliyle geldi bu mizah. Orta yaşlılara seslenmiş, demiş ki: “Yaşlanmadan zenginleşeceğiz.” Yani yaşlanmadan zenginleştiniz zenginleştiniz, yaşlandıysanız vay hâlinize! 10 bin liraya mahkûmsunuz, tatil için size yurt ayarladık ama oraya nasıl gidersiniz, ne yersiniz ne içersiniz o sizin sorunuz çünkü siz, yaşlanmadan zenginleşemediniz; zenginleşebilseydiniz, çalıp çırsaydınız tatilinizi de beş yıldızlı otelde yapardınız, aksi hâlde gideceğiniz yer öğrenci yurtlarıdır.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temelli.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'a söz veriyorum.

Sayın Günaydın, buyurun.

25.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Türkiye'nin “yabancı terörist savaşı” denilen kişilere karşı hiçbir mükellefiyet hissetmediğine ve Bursa Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğünün yazdığı resmî yazıya, Suriye'de harekât bölgesinde operasyonları yöneten Tuğgeneral B.Ç'ye ve NATO PA'nın 27 Mayıs 2024 tarihli Sofya toplantısında AKP ve MHP milletvekillerinin de imzaladığı deklarasyonun 12'nci maddesine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, gün geçmiyor ki Türkiye'nin yönetimiyle ilgili bir başka skandala vâkıf olmayalım. Tüm ikazlarımıza rağmen “Bir koyup beş alacağız.” diyerek Suriye'ye girdiniz, emperyalizmin maşası oldunuz, Türkiye'de 10 milyon mülteci kaldı. O insanlardan bir kısmı Türkiye'de tutunmaya çalışıyor; elbette ekmek bulmakta, iş bulmakta zorlanıyor ama onların içerisinde Suriye'deki kirli savaşa katılmış olan, orada insan öldürmüş, ciğer yemiş olan, bunu videoya çekmiş olan insanlar var. Bunlara “yabancı terörist savaşı” deniyor. Peki, Suriye'de bu olaylara karışmış, insan öldürmüş, her türlü

katliamın içinde olmuş insanlara, canilere yönelik herhangi bir mükellefiyet, sorumluluk, yaptırım hissediyor mu Türkiye? Hissetmiyor. Diyeceksiniz ki bunu nereden biliyorsunuz? Bakın, elimizde Bursa Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğünün yazdığı resmî yazı var. Nereye yazmış bu yazıyı? Gereği için Hatay Valiliğine yazıyor; bilgi için de İçişleri Bakanlığına yazıyor. Aynen okuyayım ki herhangi bir spekülasyona konu olmasın, meseleyi net anlatalım: “Müdürlüğümüzce işlemleri yapılan Suriye uyruklu -13 Ocak 1993 doğumlu- yabancı terörist savaşçısının -anlaşılan 31 yaşında, yabancı kimlik numarasını veriyor, ismini ve soyadını veriyor- Hatay Cilvegözü Kara Hudut Sınır Kapısı’ndan gönüllü geri dönüş işlemleri planlanmaktadır. Bu nedenle, gönüllü olarak ülkesine dönmeyi beyan etmiş, bu hususta Müdürlüğümüze dilekçeyle müracaatta bulunan bu kişiyi gelin Bursa’dan alın ve sınıra bırakın.” diyor.

Şimdi, bu yazı, bu memleketin ne hâlde olduğunu göstermesi bakımından ibretlik bir yazıdır. Ben, bir vatandaş olarak, bırakın siyasetçiyi, bir vatandaş olarak soruyorum: “YTS” diye kodladığın yabancı terörist savaşçısı yani Suriye’de kelle kesmiş, ciğer yemiş, benzeri faaliyetlerde bulunmuş adamlar; bunlardan kaç Türkiye’de herhangi bir yaptırıma tabi tutulmadan, elini kolunu sallayarak aramızda dolaşmaya devam ediyor? Bunların silahtan arındırılması, psikolojik testlerinin yaptırılması, uluslararası mahkemelerde yargılanması, Türk Ceza Kanunu karşısında çeşitli soruşturma, kovuşturma aşamasından geçirilmesine yönelik ne yaptınız?

Bursa’da bu vatandaşla bilmeden kapı komşusu olan vatandaşımızın güvenliği konusunda ne düşünüyorsunuz? Ve bunun gibi daha kaç bu memlekette elini kolunu sallaya sallaya dolaşıyor? Arkadaşlar, bu sesler, bu Meclisin mermer beyaz duvarlarına çarpıp geri geliyor ama bu memlekette hiç kimsenin kişi güvenliğinin kalmadığına, bu memleketi yönetenlerin de buna yönelik en ufak bir kaygı duymadığına yönelik daha ne olsun dedirtebilecek bir yazıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Herkesi ciddiyete davet ediyorum. Bu memleketi yönetenleri, kalan sınırlı sürelerini hiç olmazsa ciddi geçirmeye davet ediyorum.

Skandallar bununla bitse keşke. Bakın, Suriye’de, harekât bölgesinde operasyonları yöneten Tuğgeneral B.Ç. -bu vatandaşın da adını unutmayalım, Tuğgeneral B.Ç.- ne yapıyormuş? Suriye’de harekâtları yönetiyormuş. Bu “B.Ç.” denilen vatandaşın kendisine tahsis edilen aracıyla yani Türk Silahlı Kuvvetlerinin kendisine tahsis ettiği zırhlı aracını kullanan şoförü ve kullanan emir subayı şakır şakır insan kaçakçılığı yapıyormuş, Suriye’den Türkiye’ye adam getiriyormuş. Peki, soruyorum: Eğer bu B.Ç. hakkında bir işlem yapılmamış ve yalnızca emekliye sevk edilmişse neyi ima ediyorsunuz? Demek ki zırhlı aracından insan kaçakçılığı yapıldığından haberi yokmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Günaydın, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Ya, aracından haberi olmayan bir adamın, bu memleketin güvenliğiyle ilgili bir konuda bu denli önemli bir görevi üstlenmesi mümkün olabilir mi? Ben soruyorum ya, bu B.Ç. ne zaman Türk Silahlı Kuvvetlerinde subay oldu, ne zaman kurmay oldu, hangi Millî Savunma Bakanı zamanında acaba generalliğe yükseltildi? Bunları çıkarırsak beraber mahlubeye kaşık salladıklarınız da ortaya çıkacaktır; bundan emin olabilirsiniz. Şimdi, bunun emir subayı yakalanmış, gözaltına alınmış; şoförü yakalanmış, gözaltına alınmış bu B.Ç. de emekliye sevk edilmiş, ballı emekli maaşını alarak hayatını devam ettiriyor. Sizin bu memlekette bu karakterde, bu nitelikte olup da general yaptığınız daha kaç kişi var acaba? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Günaydın, lütfen tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Bütün bu sorular Meclisin duvarlarından dönüyor ama bana dönmüyor, sizin kulaklarınıza dönmeli; bunu söyleyeyim.

Nihayet, NATO’nun 490’ıncı Deklarasyonu’na konu olan 27 Mayıs 2024 tarihli Sofya toplantısı yapıldı. Buraya AKP’den, MHP’den milletvekilleri gitti, tıpkı muhalefet partilerinden gidenler gibi. 15 maddelik de bir anlaşmayı, bir deklarasyonu oy birliğiyle geçirdiniz. Bunun 12’nci maddesi -bakın, İngilizcesi burada, Türkçeye çevirdim rahat görelim diye- diyor ki: “Gürcistan’ın demokrasisine,

bağımsızlığına, egemenliğine, toprak bütünlüğüne Avrupa ve Atlantik emelleri konusundaki gelişmesine yönelik derin kaygılar vardır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Günaydın, son kez uzatıyorum.

Buyurun.

GÖKHANGÜNAYDIN (İstanbul) – Ülke açısından geriye doğru bir adım olan dış nüfuzun şeffaflığı yani İngilizcesiyle “transparency of foreign influence” konusunun, demokratik konsolidasyonuna, NATO ve AB hedeflerine ters düştüğünü ifade ediyor ve “Gürcü yetkililerin Gürcistan demokrasisine daha fazla zarar vermeden yasayı geri çekmesini talep ediyoruz.” diyor. Bunu NATO imzalamış, Vallahi, NATO imzalamış, benim umurunda değil, AKP’nin MHP’nin milletvekilleri imzalamış. Yani “Gürcistan etki ajanlığı yasasını getirmiş, bu, demokrasiye aykırıdır, geri çekin.” diyor. Türkiye’den giden Cumhuriyet İttifakı’na bağlı milletvekilleri. Peki, haftaya göreceğiz, dokuzuncu yargı paketinde etki ajanlığı konusunda bu arkadaşların elleri acaba hangi tarafı gösterecek? Dolayısıyla, biraz daha ahlak, biraz daha ciddiyeti, biraz daha etkinliği bu güzel memleket herhâlde hak ediyor.

Çok teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günaydın.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili ve Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’na söz veriyorum.

Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

26.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Efes 2024 Tatbikatı’na; Türkiye’nin, Suriye’nin ve Irak’ın kuzeyinde bölücü örgütün bir “teröristan” kurmasına asla izin vermeyeceğine, Türkiye’nin savunma sanayisinde gerçekleştirdiği atılım sayesinde bölgesinde vazgeçilmez oyuncuların biri hâline geldiğine, Sıfır Atık hareketine Akdeniz Parlamenti Asamblesi tarafından verilen ödüle, depremzedelere yapımı biten konut ve köy evlerinin her ay etap etap teslim edildiğine ve Yerde Dönüşüm Projesi’ne ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin en büyük birleşik müşterek tatbikatlarından Efes 2024 Tatbikatı’nın seçkin gözlemci günü Sayın Cumhurbaşkanımız ve Başkomutanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın teşrifleriyle icra edilmektedir. Nefeslerin kesildiği Efes 2024 Tatbikatı’na 45 ülkeden yaklaşık 11 bin personel katılıyor. Efes 2024 Tatbikatı’nda yerli ve millî silahlarımız ile hava, kara ve deniz araçlarımız hedefleri tam isabetle vuruyor, tüm gözleri kendi üstlerine çekiyor. Ne güzel ifade etmiş şairimiz:

“Şu kopan fırtına Türk ordusudur ya Rabbi,

Senin uğrunda ölen ordu budur ya Rabbi,

Tâ ki yükselsin ezanlarla müeyyed nâmın,

Galib et, çünkü bu son ordusudur İslâmın.”

İşte, İzmir’de kopan fırtına Türk ordusudur. Bu tatbikatta emeği geçen Millî Savunma Bakanlığımıza, Genelkurmay Başkanlığımıza, kuvvet komutanlıklarımıza, emeği geçen bütün çok değerli mensuplara buradan teşekkürlerimi sunuyorum. Rabb’im askerimizi, polisimizi, tüm güvenlik güçlerimizi muhafaza buyursun diyorum ve kendilerine üstün muvaffakiyetler diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye güney sınırlarının hemen ötesinde, Suriye’nin ve Irak’ın kuzeyinde bölücü örgütün bir teröristan kurmasına asla ve kata izin vermeyecektir. Oldubittiler karşısında daha evvel ne yapılması gerekiyorsa onu yaptık, aynı durumla karşılaşmamız hâlinde harekete geçmekten yine çekinmeyeceğimizi herkesin bilmesini isteriz. DAES’le mücadele argümanının artık bizim nazarımızda hiçbir hükmünün kalmadığının herkes tarafından bilinmesi gerekir. DAES’le göğüs göğüse mücadele eden, bu örgüte sahada en ağır darbeyi indiren ve hezimete uğratan tek NATO müttefiki Türkiye olarak biziz. Dolayısıyla bu örgüt üzerinden ne yapılmak istendiğini, bölgemizde nasıl bir oyun oynandığını çok ama çok iyi biliyoruz. Biz bu hokkabazlıklara kanmayız, prim vermeyiz. Söz konusu, ülkemizin toprak bütünlüğü ve milletimizin güvenliği olunca kimseyi dinlemeyiz, hiçbir

tehdide boyun eğmeyiz. Bölücü terör örgütünün ve hamiliğini yapan güçlerin, emrivakilerle hiçbir yere varılamayacağını göreceklere inanıyoruz, bunu daha önce gösterdik. Bölgedeki tüm aktörlerden bu konudaki meşru endişelerimizi anlamalarını ve buna da saygı göstermelerini bekliyoruz. Şunu herkes çok iyi bilsin ki “teröristan” geçiş devletli Nil’den Fırat’a büyük İsrail asla ve kata gerçekleşemeyecektir.

Etrafımız ateş çemberiyken, askerî, teknolojik, insan kaynağı bakımından ülkemizin güçlü olması, caydırıcılığının yüksek olması bizim için tercihten öte bir mecburiyettir. Türk Silahlı Kuvvetlerimizin sahada en üstün teçhizat ve sistemlerle donatılmasını temel bir gereklilik olarak değerlendiriyoruz. 2002 yılından itibaren başlayan süreçte, savunma sanayisinde millîlik ve yerliliğin azami seviyeye çıkarılması için her türlü imkânı seferber ettik. Türkiye, savunma sanayisinde gerçekleştirdiği atılım sayesinde bölgesinde vazgeçilmez oyunculardan biri hâline geldi. 2002 yılında sadece 62 savunma projesi yürütülürken bugün bu sayı binleri geçti. 2002 yılında yaklaşık 5,5 milyar dolar bütçeli savunma projeleri yürütülürken şimdiki projelerin hacmi 100 milyar dolara yaklaştı. Kendi savaş gemisini tasarlayan, inşasını ve idamesini gerçekleştirebilen 10 ülke arasındayız. İHA ve SİHA üretimindeyse dünyanın ilk 3-4 ülkesi içerisindeyiz. Dünyanın ilk SİHA gemisi TCG ANADOLU, insansız savaş uçağı KIZILELMA, beşinci nesil millî muharip uçağımız KAAN, Akıncı, AKSUNGUR, ANKA 3 ve diğer pek çok kabiliyetlerimizle kendimizi sürekli geliştirmenin gayreti içerisindeyiz. Önümüze çıkarılan sayısız engelle ve aralarında müttefiklerimizin de olduğu tedarikçilerin uyguladığı kısıtlamalara rağmen bunları başardık. Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerimiz yetkinlikleri, harekât kabiliyetleri ve üst düzey eğitimleriyle hasımlarımıza korku, dostlarımıza güven aşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, lütfen tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İnşallah bunu daha da güçlendireceğiz.

Savunma sanayisinde sahip olduğumuz imkân ve kabiliyeti dostlarımızla ve müttefiklerimizle paylaşmaktan da büyük bir memnuniyet duyacağımızı ifade etmek isterim. Efes2024 Tatbikatı’na katılan Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ile dost ve kardeş ülkelerin tüm personeline bu vesileyle teşekkür ediyor, bu manada Cenab-ı Hakk’ın bütün güvenlik güçlerimizi üstün başarılarla donatmasını niyaz ediyorum.

Çok değerli Başkanım, çok değerli milletvekilleri; Saygıdeğer Emine Erdoğan Hanımefendi’nin himayelerinde dünyada büyük yankı uyandıran Sıfır Atık hareketi Akdeniz Parlamenter Asamblesi tarafından “Yeşil Dönüşüm” kategorisinde En İyi Proje Ödülüne layık görüldü. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sayın Mehmet Özhasseki Akdeniz Parlamenter Asamblesi Sıfır Atık Ödülü’nü Sıfır Atık’ı himaye eden Saygıdeğer Emine Erdoğan Hanımefendi’ye bugün takdim ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, lütfen tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dünya hepimizin ortak evi. Yeşil ve mavi vatani korumanın sadece bir topluluğun değil, tüm insanlığın sorumluluğu olduğunu hatırlatan Sıfır Atık’la çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Doğamızı korumak için emek veren tüm doğa sevdalılarına bu vesileyle bir kez daha teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malumunuz olduğu üzere 6 Şubat 2023 depremlerinden 11 şehrimiz, 14 milyon insanımız doğrudan etkilendi. Bölgede 680 bini konut, 170 bini iş yeri olmak üzere toplam 850 bin bağımsız bölüm ağır hasar alarak kullanılamaz hâle geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Afetin verdiği maddi hasar toplamda 104 milyar dolar. AFAD’ın çalışmaları sonucunda şu ana kadar 400.904 konut yani şu ana kadar yaklaşık 401 bin konut, 41 bin iş yeri için hak sahipliği tespiti yapıldı. Deprem bölgesinde 412.682’si konut, 38.615’i ticarethane olmak üzere 451.297 bağımsız bölümün büyük kısmının ihale sürecini tamamlayarak inşa faaliyetlerine başladık. Güvenli ve sağlam konutlarımız hızla yükseliyor. Deprem bölgesinde 1.240 şantiyede 110 bin kişilik işçi ordumuzla çalışmalarımızı sürdürüyoruz, 4.333 köyde köy evi inşa

ediyoruz. Ayrıca, inşası biten konutlarımızın hak sahipliğini belirliyoruz. Şubat ve mart aylarında 76 binden fazla konutumuzun hak sahiplerini belirleyerek vatandaşlarımıza teslim ettik. Yapımı biten konut ve köy evlerimizi afetzedede kardeşlerimize her ay 10 bin ila 15 bin olmak üzere etap etap teslim etmeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Son olarak...

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yıl sonuna kadar 200 bin konutu inşallah deprem bölgesindeki vatandaşlarımıza teslim etmiş olacağız. İnşallah, 2025 yılının son aylarına doğru da bütün hak sahiplerine konut ve iş yerlerini teslim etmiş olacağız. Afetten zarar gören şehirlerimize yaptığımız istişareler sonucunda başlattığımız Yerinde Dönüşüm Projesi'ne başvurular 256 bine ulaştı. Proje kapsamında 28 binden fazla vatandaşımız işlemlere başladı. Proje kapsamında, vatandaşlarımıza hak ediş bazında hibe ve kredi desteği, tip projeler ve tip sözleşmeler sağlayarak inşa sürecindeki tüm harçlardan muaf tutarak kendi evlerini yerinde, sağlam ve güvenli zeminlerde yapma imkânı sağlamaya devam ediyoruz. Bu manada, İLBANK aracılığıyla bölgedeki bütün belediyelere, yerel yönetimlere de 64 milyar Türk lirası hibe desteği sağlıyoruz. Milletimizin emrinde, milletimizin hizmetinde çalışmaya, onların duasını almaya devam ediyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Tezkereyi okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki Parlamento heyetinin, 5-6 Haziran 2024 tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenecek olan Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) 13'üncü Genel Kurul Toplantısı'na katılımlarına ilişkin tezkeresi (3/882)

29/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Profesör Doktor Numan Kurtulmuş ve beraberindeki Parlamento heyetinin 5-6 Haziran 2024 tarihleri arasında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenecek olan Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) 13'üncü Genel Kurul Toplantısı'na katılımları, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bu tasarruf tedbirleri ne zaman başlıyor Mecliste Sayın Başkan? Damacana suya tasarruf tedbirini uyguluyorsunuz, kaldırıyorsunuz.

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, siyasi ahlak yasasının çıkarılmamasının ülkede yarattığı ekonomik ve sosyal sorunların araştırılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 30/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

30/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 30/5/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, siyasi ahlak yasasının çıkarılmamasının ülkemizde yarattığı ekonomik ve sosyal sorunların araştırılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 30/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 30/5/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'e söz veriyorum.

Sayın Silkin Ün, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün milletimiz bir ekonomik krizin pençesinde inim inim inliyor. Emeklilerimiz aylık sınırının altında bir maaşla ölüme terk edilirken esnafımız, çiftçimiz zararına iş yapmaya mahkûm ediliyor. Âdeta kara bulutlar ülkemizin üzerinde kol geziyor. Peki, ne gitti de bu kara bulutlar geldi? Çarşıımızdan, pazarımızdan bereket gitti. İncancımız bize “Bir yerde haksız kazanç varsa orada bereket olmaz.” diyor. Siyasette ahlak olursa ticarete de olur, eğitimde de olur, sağlıkta da olur, çarşıda, pazarda, sokakta da olur. Siyasette ahlak olmazsa siyasi yozlaşma toplumun her katmanına sirayet eder, ahlaksızlık âdeta meşruiyet kazanır.

Değerli milletvekilleri, güçsüzün güçlü ile zalimin mazlumla arasındaki dengeyi kurması gereken devlet aygıtının yönetim biçimini demokrasilerde siyaset kurumu belirler. Gelişmiş devletlerde, köklü medeniyetlerde ahlaki normlar kimsenin insafına bırakılamaz. İşte, tam bu sebeple, 2016 yılında Başbakanımız, Genel Başkanımız Ahmet Davutoğlu bir taraftan toplumun siyaset kurumuna güvenini sarsmayı amaçlayan 17-25 sinsi darbe teşebbüsünü bertaraf etmek, bir yandan da askerî vesayetler gibi arkaik vesayetlerden arınmış bir Türkiye demokrasisinin tek meşru yönetim organı hâline gelen siyaset kurumunu sağlam temeller üzerinde yükseltmek için siyasi ahlak yasasını gündeme getirdi. Peki, ne oldu? Siyasi saiklerle engellendi, hem de yola çıkarken 3Y'yle mücadeleyi siyasetinin amentüsü yapanlar tarafından.

85 milyon kaderi maalesef dört başı mamur şekilde çıkarılması gereken siyasi ahlak yasasından mahrum olarak çiziliyor. Hazreti Ömer'in “Emanete hıyanet edenin dini de olmaz.” anlayışına sahip kadim bir geleneğin temsilcileri olarak bu mahrumiyet neden yaşıtılıyor? Neden “akıl insanlar” dediklerimiz çıkıp “Bin yıldır oluyor bu işler.” minvalinde sözler sarf ederek düzeni ıslah yerine kabullenmeyi tercih ediyor? Ayet ve hadislerin sistematik bir dönüşüm yaratmadaki etkilerini kimler, nasıl etkisiz hâle getiriyor? Neden Norveç, İsveç, Finlandiya gibi toplumlarda olmayan ama bizde sosyokültürel bir zeminde yer bulmuş “Böyle gelmiş, böyle gider.” anlayışının bertaraf edilmesi istenmiyor, neden?

Bu bağlamda, ülkemiz gerçekleri açısından sormak icap ediyor: Acaba siyasetin finansmanı, mal beyanı, çıkar çatışması, imar rantı konularında şeffaflık ve denetim içeren değişiklikler yapılsaydı bugün hangi bedelleri ödemek zorunda kalmazdık? Siyasi ahlak yasamız olsaydı mesela milletin hazinesini dar kliklerin çıkarlarına kurban etmezdi, 10 katına çıkan faiz ödemelerinin nedenlerini, 2,5 trilyonluk cari açığın sebeplerini, KÖİ sözleşmelerinin neden ve ne hakla gizli tutulduğunu, mega projelerin 2040'lı yıllara kadar 160 milyar doları bulacak ödemelerinde fiyat güncellemelerine neden izin verilmediğini sorgulamak zorunda kalmazdık. Eğer siyasi ahlak yasamız olsaydı arka kapı operasyonlarıyla milyarlarca liralık döviz satışları yapılmaz, halkımızın sırtına yüklenen faiz ödemeleriyle, KKM garabetiyle, servet transferleriyle 1,2 trilyonluk yük binmezdi; bu devasa rakamlar işçiye, çiftçiye, emekliye ayrılırdı. Eğer siyasi ahlak yasamız olsaydı Yolsuzluk Algı Endeksi'nde on yılda 10 puan kaybedip 115'inci sıraya gerilemezdi. Eğer siyasi ahlak yasamız olsaydı iktidar ortaklarına yakın kişilerin ilinden ilçesine, en küçük birimlerine kadar iltimas politikalarıyla kurdukları toksik müteahhitlik ilişkileri kurulmaz, halkımız 50 bin vatandaşının enkaz altında yok oluşunu yaşlı gözlerle izlemezdi.

Peki, bu yasayı neden istedik? İmar, belediye, ihmal üçgeninde servet transferleri tüm siyasi partilere bir kanser hücresi gibi sirayet ederken binlerce vatandaşımız deprem felaketlerinde göçük altında hayatını kaybetmesin diye istedik. Devlet bütçesinden yandaş kanallar, partili gazeteler fonlanmasın, özgür medya vatandaşın haber alma hakkının teminatı olsun diye istedik. Bugün en küçük esnaf dahi vergi borçları sebebiyle e-hacizlerle boğuşurken yandaş müteahhitlerin milyarlarca liralık kira borçları ötelenmesin diye istedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Silkin Ün, lütfen tamamlayın.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) – Denizli'nin dağ köylerinde üç kuruş taksitini ödeyemediği için traktörü halledilen çiftçimize verilmesi gereken krediyi tüpçüye veren banka, milletin bütçesinde kara delikler oluşturmasın diye istedik. Siyaset, şehit kanlarıyla sulanmış bu aziz topraklarda hizmetin aracı olsun, sebezis zenginleşmenin aracı olmasın istedik.

Şimdi, milletin sandıkta feryat ederek verdiği mesajı alın; yankı odalarınızdan, sahte cennetlerinizden çıkın. Kaybolan yılların telafisi için siyasi ahlak yasasını vakit kaybetmeden çıkarın, siz bu yasayı çıkarmaya cesaret edemedikçe milletimizi daha nice bedeller ödemeye mahkûm bırakacaksınız. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Silkin Ün, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz sahibi, İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Mehmet Akalın.

Sayın Akalın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Saadet Partisinin siyasi ahlak yasası hakkında verdiği önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

İlk olarak, bu öneriyi desteklediğimizi ve siyasi ahlak yasasına büyük önem verdiğimizizi ifade etmek istiyorum. Ülkemizin demokratik yapısının güçlenmesi ve kamu hizmetlerinin etkin ve şeffaf bir şekilde yürütülmesi için siyasi ahlak yasasının hayata geçirilmesi gerekmektedir. Ne kadar acıdır ki bu Parlamento çatısı altında siyasi ahlak yasasının olmaması ve etkilerini tartışıyoruz. Maalesef, siyasi ahlak yasasının eksikliği ve devriktidarınızda şeffaflık ve hesap verebilirliğin olmaması sonucu birçok alanda yozlaşmalar olmaktadır. İlk olarak, bu yasa, tüm siyasilerin ve kamu görevlilerinin görevlerini kötüye kullanmalarını, yolsuzluk yapmalarını ve çıkar çatışmalarına girmelerini önleyecek düzenlemeler içermelidir. Mal varlığı beyanı, hediye kabul etme kuralları ve çıkar çatışmalarını önlemeye yönelik tedbirler, kamu görevlilerinin ve siyasetçilerin hesap verebilirliğini artıracak ve kamu kaynaklarının etkin kullanımını sağlayacaktır.

İkinci olarak, siyasi ahlak yasası, kamu görevlilerinin şeffaf bir şekilde çalışmasını zorunlu kılarak halkın devlete olan güvenini yeniden tesis edecektir.

Üçüncüsü, siyasi ahlak yasası, yolsuzluklarla mücadelede önemli bir araçtır. Yolsuzluk, sadece kamu kaynaklarının israf edilmesine neden olmakla kalmaz, aynı zamanda toplumsal adaleti zedeler ve ekonomik kalkınmayı engeller, toplumları çürütür ve devletleri zayıflatır. Bu yasa, yolsuzlukla mücadelede caydırıcı bir rol oynayacak ve kamu görevlilerinin dürüstlikle görev yapmalarını teşvik edecektir.

Dördüncüsü, uluslararası standartlara uyum sağlamak açısından da bu yasa gereklidir. Birçok gelişmiş ülke, kamu görevlilerinin etik ve ahlaki standartlara uygun davranmalarını sağlamak için benzer yasalar çıkarmıştır; bizim de uluslararası alanda saygın bir konumda olabilmemiz için bu standartlara uyum sağlamamız gerekmektedir. Siyasi ahlak yasası, toplumda etik ve ahlaki değerlerin güçlenmesine katkıda bulunacaktır. Bu yasa, sadece siyasetçileri ve kamu görevlilerini değil, tüm toplumu daha etik ve ahlaki değerlere bağlı kılacaktır; bu da toplumsal huzuru ve güveni artıracaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akalın, lütfen tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) – Tamamlıyorum.

Sonuç olarak, siyasi ahlak yasasının çıkarılması, ülkemizin demokratik yapısının güçlenmesi ve yolsuzlukla mücadele edilmesinde toplumsal güvenin artması ve uluslararası standartlara uyum sağlaması açısından büyük önem taşımaktadır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ne güzel söylemiş bakın: “Bir milletin ahlak değeri o milletin yükselmesini sağlar. Bir milletin gücü; zengin olmaktan çok, ahlaki değeriyle ölçülür.”

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akalın, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ikinci söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar’a ait.

Sayın Çandar, buyurun. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; şimdi size bir hafta öncesinden, 22 Mayıs tarihli bir haber okuyacağım, şöyle: “Ankara 32. Ağır Ceza Mahkemesinde 20’si tutuklu 61 sanığın yargılandığı Ayhan Bora Kaplan suç örgütü davasının son duruşmasında Ayhan Bora Kaplan’ın azmettirmesiyle öldürüldüğü öne sürülen Mahfuz Tatar’ın kardeşi İlhan Tatar, açıklamalarda bulundu. Tatar, Kaplan’a yakın olduğu iddia edilen eski İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun ismini vererek tutanaklara geçirdi.” Devam ediyorum habere: “Tutuklu sanık Ayhan Bora Kaplan’ın ‘Ağabeyin uyuşturucu ticareti yapıyor muydu?’ sorusuna İlhan Tatar ‘Asıl baron sensin, senin ile Süleyman Soylu.’ diye yanıt verdi.”

SIRRI SAKİK (Ağrı) – Onlar yurtsever(!)

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) – “Bunun üzerine Ayhan Bora Kaplan, İlhan Tatar’a “Devlet büyüklerimiz hakkında doğru dürüst konuş. dedi.”

Şimdi, sağlıklı bir demokraside, hukukun üstünlüğü ilkesine riayet edilen bir ülkede, gerçek bir hukuk devletinde bir içişleri bakanının -eski dahi olsa- onu ilzam eden böyle bir diyalog gerçekleşir mi? Tabii ki gerçekleşmez, akla bile gelmez ama Türkiye, Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde 10 sıra birden düşmüş durumda. 2021 itibarıyla 142 ülke arasında 117’nci, Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından yapılan Yolsuzluk Algı Endeksi’nde ise son on yılın en düşük seviyesine inip 180 ülke arasında 101’inci duruma düşmüş durumda.

Ülkemiz, bir süredir bir mafya cenneti gibi, hatta uluslararası mafyanın birbiriyle hesaplarını düdüğü bir alan hâline döndü. Nerede bir mafya baronu varsa, adı ne zaman ortaya çıksa adı geçen eski İçişleri Bakanıyla sarmaş dolaş fotoğrafları da hemen yayınlanıyor. Dolayısıyla, bu mafya baronlarının güçlerini nereden aldıkları da anlaşılıyor. Eğer bu ülkede yürürlükte bir siyasi ahlak yasası olsaydı şimdi bütün bunları konuşmak zorunda kalmazdık. Bu nedenle, Saadet Partisinin bu konuda Meclis araştırması için vermiş olduğu öneri son derece yerindedir.

Sizlere saygılarımı ve teşekkürlerimi sunuyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çandar teşekkür ediyorum

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Bülent Tezcan’a ait.

Sayın Tezcan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; siyasi ahlak yasası, siyasette şeffaflık, siyasi ahlak niye ihtiyaç duyulan bir kavramdır? Bir kere, her şeyden önce adaletli bir siyasi yarış ve rekabet için önemli. Siyasi partilerin, siyasetçilerin adaletli yarış için önemli ama sadece adaletli siyasi yarış için değil, mesela adaletli ekonomik rekabet ve yarış için de gerek. Siyasetin gücünü, iktidarın gücünü arkasına alarak ekonomik yaşamda kendine haksız ve hukuksuz pozisyon elde edenlerle namuslu sanayicinin, iş insanının yarışabilmesi mümkün değil; bunun için gerekli. Niye gerekli? Ahlaklı bir toplum için

gerekli. Siyasetin kirlilikten beslendiği ve kirlilikle kirlili ilişkisi içerisine girdiği bir ülkede toplumun ahlakının zedelenmemesi düşünülemez. Niye gerekli? Ahlaklı bir devlet düzeni için gerekli. Tarihten bu yana “devlet düzeni” denildiğinde toplumsal yaşamı adalet üzerine, ahlak üzerine kurgulayan bir yapıyı özleriz, isteriz; yolsuzluğa bulaşmış, çetelerin kontrolü altına giren bir devlet düzeninde ahlaklı bir düzenden bahsetmek mümkün değil.

Başka bir şey için de gerekli: Suç örgütleriyle mücadele için gerekli, suçla mücadele için gerekli. Dünyanın hiçbir yerinde, tarihin hiçbir döneminde çeteler, mafya, suç örgütleri, uyuşturucu baronları arkasını bir boyutuyla siyasetin ya da iktidarın bir yerine dayamadan, onların koruması altında olmadan ayakta durabilme, varlığını sürdürebilme şansına sahip değil. Onun için “temiz toplum” diyorsak, suçla mücadele etmek istiyorsak, kararlıysak, uyuşturucu baronlarıyla, suç çeteleriyle mücadele edeceksek siyasi ahlak yasasına, siyaseten şeffaflığa her şeyden fazla ihtiyacımız var.

Son dönemde Türkiye’de yaşanan davalara baktığımızda mafya, çete ilişkilerinin bir boyutuyla siyasetçilerle verdiği fotoğraflara baktığımızda, son dönemdeki uyuşturucu baronlarının şu veya bu şekilde adının siyasetçilerle yan yana olmasına baktığımızda ve hatta üzücüdür, pandemi döneminde bir uyuşturucu şüphelisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine kolonyaya satabilecek kadar bu işin içerisine girdiğine baktığımızda siyasi ahlak yasasına her zamankinden daha fazla ihtiyacımız olduğu çok açık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Tezcan, lütfen tamamlayın.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, biz, Cumhuriyet Halk Partisi belediye başkanlarının mal varlıklarını, yöneticilerin mal varlıklarını bütün kamuoyuyla paylaştık, şeffaf bir şekilde. Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanları ihaleleri şeffaf yapma alışkanlığı getirdiler, yasada yer almadığı hâlde belediye meclisi toplantılarını şeffaf yapma alışkanlığı getirdiler. Ama her ne hikmetse, seçim zamanı malının hesabını vermeyen AK PARTİ’li belediye başkan adayı bu işe “Mülk, Allah’ındır.” diyerek Allah’ı da ortak etmenin peşine düştü.

Şimdi, bunun için, siyaseti temizlemek üzere bu teklife destek veriyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tezcan.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel’e söz veriyorum.

Sayın Yüksel, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CÜNEYT YÜKSEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi Grup Başkanlığınca verilen siyasi ahlak yasasına ilişkin Meclis araştırması açılması talebine karşı AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, aziz milletimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, devlette ve siyasette etik yani ahlak adaletli ve faziletli bir toplumsal yaşamın ön koşuludur. Siyasette etik ve ahlak, devleti oluşturan tüm erkerlerin etik davranış ilkelerine bağlılıklarını gerekli kılar; bu şekilde, temiz siyaset, dürüst bürokrasi ve demokratik toplum ideali gerçekleştirilebilir. Siyasette genelgeçer, ahlaki ilkeler üzerinde duran ve bu bağlamda, temiz toplum, temiz siyaset, dürüst yönetim, şeffaflık gibi değerlerin hayata geçirilmesini amaçlayan bu alana siyasi ahlak denilmektedir.

Etik davranış kuralları, hukuki mahiyeti itibarıyla ülkeden ülkeye değişen farklı tasarruflarla yürürlüğe konulmaktadır; kimisi kanunla kimisi iç tüzükle bu konuda düzenleme yapabilmektedir. Bazıları da Parlamento kararıyla kurulan bir etik komisyon üzerinden çalışma yürütmektedir. Ülkemizde siyasette etik ve ahlakla ilgili düzenlemelerin genel çerçevesini bildiğiniz gibi Anayasa çizmektedir. Diğer yandan, Meclis İçtüzüğü’nde de siyasette etik ilke ve standartlarını düzenleyen hükümlerin mevcut olmasıyla beraber, hâlen yürürlükte olan ve milletvekillerinin yapamayacakları işleri düzenleyen 3069 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyeliği ile Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanun, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu’nda yer alan bazı hükümler de siyasette etik kuralları olarak nitelendirilir.

Ülkemiz tüm bunlara ilaveten uluslararası anlaşmaları da imzalamıştır. Birleşmiş Milletler Yolsuzlukla Mücadele Sözleşmesi'ni onaylamıştır. Ayrıca, ülkemiz yolsuzlukla mücadele alanında faaliyet gösteren Avrupa Konseyinin Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubuna da üye olmuştur.

Platon'un ünlü bir deyişiyle ifade edildiği üzere "Kamu makamı, kamu güvenidir." anlayışı siyasette etik ve ahlakın esasını oluşturmaktadır. Buna göre, biz kanun koyucular kendi kişisel çıkarlarına ters düşse dahi her zaman kamu menfaati doğrultusunda hareket etmeliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yüksel, lütfen tamamlayın.

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanımızın ifade ettiği üzere, insana hizmet etmeyen, insana huzur, esenlik ve değer vermeyen, adaleti ve güvenliği temin etmeyen bir sistemin başarı şansı yoktur. Hırs, tahakküm, adaletsizlik ve rant üzerine kurulu düzenin ne insanı ne de tabiatı koruması mümkündür. Burada ayrıca şunu da ifade etmek istiyorum: AK PARTİ iktidarları sonrasında ülkemizde siyaset ve siyasi anlayış anlamında bir dönüşüm yaşanmıştır. Buna göre; Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu, Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması Hakkında Kanun'u kabul ederek uygulamaya koyduk. Bu düzenlemeler, partimizin şeffaflık ve etik kuralları konusundaki hassasiyetini belirli şekilde göstermektedir. Ahlakı olmayan siyasetin ülkeye faydasının olmayacağı, ilkesi, ideali, planı ve projesi olmayan siyasetçinin de millete faydasının dokunmayacağı bilinciyle siyaset anlayışımızı sürdürmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CÜNEYT YÜKSEL (Devamla) – Bu gerekçelerle bu önerinin reddedilmesi gerektiğini düşünüyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Manisa) – Sayın Başkan, niye reddediyorsunuz? Gerekçelerle anlattıklarınıza göre "evet" demeniz lazım. Böyle bir kanuna ihtiyacı var Türkiye'nin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yüksel.

Şimdi Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, araç muayene ücretlerindeki pahalılığın önlenmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 29/1/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

30/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 30/5/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez

Balıkesir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, araç muayene ücretlerindeki pahalılığın önlenmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 29/1/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 30/5/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'a söz veriyorum.

Sayın Aydın, buyurun. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon)– Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; araç muayene ücretlerindeki pahalılığın giderilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verdiğim önerge üzerinde parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ekonomilerin bir numaralı düşmanı, bir sektörde tekелci zihniyetin oluşmasıdır; ondan da kötüsü, bu zihniyetin oluşmasına devlet imkânları ve kararlarıyla olanak sağlanmasıdır. Ülkemizde bu konudaki en büyük sancısı, araç muayenesi konusunda devlet eliyle yapılan uygulamalardır. Avrupa’da tekелci bir zihniyet olmadığı için araç muayenelerini yapan birden fazla şirket bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, yabancı ortaklı “TÜVTÜRK” adlı şirket, ülkemizde tekел konumundadır; devlet onayıyla aldığı yetkiyi tek başına, rakipsiz bir şekilde, herhangi bir rekabet zahmetine katlanmadan kullanmaktadır. Dolayısıyla araç sahibi vatandaşlarımızın katlanmak zorunda oldukları yükümlülükler bu tekелci zihniyetin insafına ve keyfî inisiyatifine bırakılmış durumdadır.

Bu nedenledir ki insanlarımızın bu konuda yaşadığı mağduriyetler her geçen gün artarak devam etmektedir. Örneğin, randevu almanın bile çekilmez bir çile hâline geldiği araç muayene istasyonlarında birçok kişi vaktinin uzun kısmını harcamaktadır. Hem vakit hem de nakit kaybı olan bu işlemde araca ne bir parça eklenmekte ne silecek değiştirilmekte ne de bir damla yağ doldurulmaktadır. Muayene ücretini kredi kartıyla ödeyen vatandaşlarımızdan ise sanki az ödeme yapıyorlarmış gibi yüzde 3 oranında komisyon alınmaktadır. Üstelik, uygulanan işlem sadece on beş dakika sürmektedir. Yapılan hizmet ve talep edilen ücret arasında dağlar kadar fark vardır.

Muhterem milletvekilleri, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 2007 yılında araç muayene istasyonlarını ihaleyi kazanan Akfen-Doğuş-TÜV SÜD Ortak Girişim Grubuna yani TÜVTÜRK’e devretmiştir. 613 milyon 500 bin dolarlık ihale bedelini peşin ödeme kararıyla yüzde 10 indirimden yararlanarak ödeyen grup, 552 milyon 150 bin dolara yirmi yıllığına araç muayene istasyonlarını işletme hakkını elde etmiştir. 2027 yılına kadar muayene istasyonlarını işletmeye devam edecek olan bu şirket kârına kâr, varlığına varlık katmaktadır.

İhalesi peşin ödemeye yapıлып bitirilmesine rağmen her sene fahiş orandaki zamlarla vatandaşlarımız mağdur edilmektedir. 2023 yılı sonu itibarıyla trafiğe kayıtlı toplam 28 milyon 740 bin araç bulunmaktadır. Bu kadar aracın tek bir yetkili firma üzerinden muayene edilmesi nasıl bir akıl tutulmasıdır? Bunu en küçük araç muayene fiyatıyla -sadece küçük araçlarla çarptığımızda- 60 milyar gibi bir rakam ortaya çıkmaktadır. Alternatif araç muayene şirketlerinin kurulması, 5 yaş altı araçların muayeneden muaf tutulması ve muayene süresinin bir yıl artırılması gibi işlemler hayata geçirilmeliyken Hükümet olarak elinizi taşın altına koymadınız.

Asgari ücretin 99 bin liraya tekabül ettiği İngiltere’de, saatlik asgari ücret 11,44 pound yani 470 liradır. Bir İngiliz vatandaşı, araç muayenesi için ortalama 40 pound yani 1.642 lira gibi bir rakam öderken 17 bin lira asgari ücret alan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı tıpkı bir İngiliz gibi kazandığı düşünülerek 1.821 lira ve 256 lira egzos muayenesiyle birlikte toplamda 2.077 lira gibi bir fiyat ödemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Aydın, lütfen tamamlayın.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Buradan da açıkça anlaşılacağı gibi, dört saat çalışan bir İngiliz vatandaşı aracının muayene ücretini rahatlıkla ödeyebilmekteyken Türkiye’deki asgari ücretli vatandaşlarımız yirmi beş saat çalışıp ancak ödeyebilmektedir; İngiltere’de dört saat, Türkiye’de yirmi beş saat; İngiltere’nin 6 katı fazla olan bir orandan bahsetmek istiyorum.

Rakamlar gerçekten çok hazindir; ağlanacak hâlimize gülüyor, ölecek hâlimizle yaşamaya çalışıyoruz. Arabası olan vatandaşlarımızı gariban, arabası olmayanları perişan, hatalarınızı açıkça yüzünüze söyleyenleri militan yaptınız diyor, tüm siyasi parti gruplarından önergemize destek olmalarını bekliyor, Genel Kurulu ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’a ait.

Sayın Özdağ, buyurun.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin grup önerisi üzerine Gelecek-Saadet Grubu olarak söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sonda söyleyeceğimi başta söyleyeyim, soygunun adını araç muayene hizmeti koymuşlar ve yasal da bir kılıf geçirmişler. Deli Dumrul’a rahmet okutan bir yapıyla karşı karşıyayız. Araç muayenesi adı altında milletimizi soyuyorlar. Ben bu konuda TÜVTÜRK’ün önüne giderek çok eylem yaptım oralarda, soru önergeleri verdim bakanlara ve aynı zamanda da bu konu üzerinde çalıştım.

Şimdi, Türkiye’de 27 milyon araç var. Daha önce kim yapıyordu bu muayeneyi? Bunu Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yapıyordu. Ne hikmetse daha sonra 2 yabancı şirkete ve bir de Türk şirketine burası devredilmiş, belli bir milyon karşılığında devretmişler. Arabanızı alıyorsunuz, götürüyorsunuz günü geldiğinde, aracı muayene ettiriyorsunuz, sıraya giriyorsunuz, önce randevu alıyorsunuz, ardından arabanızda herhangi bir problem görüyorlar “Siz gidin.” diyorlar, bir servise götürüyorsunuz, arabanızı tamir ettiriyorsunuz, daha sonra tekrar yeniden randevu alıyorsunuz, yine geliyorsunuz. Dünyanın en önemli şeyi nedir? Vakit değil midir? Vakittir. Lineer bir düz çizgidir ve fasit bir daire değildir, şark toplumları böyle zannediyorlar. Akıp gidiyor bu zaman, bu vakit. Onun için, vakti siz değerli kullandırmıyorsunuz vatandaşlara.

Aynı zamanda nakit meselesine gelince de arabanızı burada muayene ettiriyorsunuz. Bir yandan Türkiye’yi vergi noktasında kayıt altına almak istiyorsunuz, kartla alışverişi teşvik ediyorsunuz, herkes burada makbuzlarını alsın diyorsunuz; ardından da eğer kartla öderseniz sizden yüzde 3 de fazla komisyon parası alıyorlar bu şirketler, bunu yapmış oluyorlar ve siz tekrar yeniden döntüyorsunuz, “Ben arabamı tekrar getirdim, muayene ettiriyorum.” diyorsunuz, bunu yapıyorsunuz.

Özelleştirmeden kasıt, devletin daha fazla gelir elde etmesi ve atıl durumda olan kurumların vatandaşlarımızı daha iyi ve ucuza hizmet vermesiyle öncesinde de zaten gelir getiren ve iyi işleyen söz konusu araç muayene hizmetlerinin tekelleşmesinin önünün açılmasında nasıl bir kamu yararı vardır, bunu da bir izah etseniz de öğrenmiş olsak. Vatandaşları bezdiren bu randevu sisteminin ardında, yaklaşık on-on beş dakika süren, hiçbir bakım ve tamir işi yapmadan sadece kontrolden ibaret olan bir işlem için yaklaşık 2 bin TL kadar para alıyorlar burada.

Peki, enflasyon ne kadar? TÜİK rakamları yüzde 70 civarında bir enflasyon söylüyor, TÜİK söylüyor bunu, devletin resmî kurumu söylüyor. Peki, burada siz niye yüzde 130 zam yapıyorsunuz? Bu paranın, bu şirketlerin parasının yüzde 50’sini de devlet alıyor. Peki, yüzde 50’sini bu şirketler niye alıyorlar? Hepsini, tamamını, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı almış olsa ne olur? Hiçbir şey olmaz, Türkiye kârlı çıkar, vatandaşlarımız kârlı çıkarlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

Ama bu vatandaşlarımızın soyulmalarına müsaade eden bir yapı var. Ben bakanlara soru soruyorum: “Ya, bunları, bu ihaleleri nasıl yaptınız?” ve aynı zamanda diyorum ki: “Söz konusu bu ihaleleri ne zaman yaptınız? Niye yüzde 130 zam yaptınız?” diye soruyorum. Kime soruyorum, biliyor musunuz? Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bana soru önergesi veriyorum, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bana yazıyor: “Bu bizim konumuz değildir, bizi ilgilendirmiyor, Hazine ve Maliye Bakanlığı sorun.” diyor. Ben Hazine ve Maliye Bakanına da sormuştum, zaten böyle bir cevap vereceğini biliyordum, o da bana yazmış birbirlerinden habersiz “Bu konu beni ilgilendirmiyor, bu konu Ulaştırma ve Altyapı Bakanını ilgilendiriyor.” diyor. Bunun üzerine oturdum, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz’a sorular sordum “Söz konusu bu yöneticiler hakkında sorumlu oldukları kurumların ne gibi görevlerinin olduğu, bu görevlerini ifa ederken seçilmiş milletvekillerine nasıl cevap vermeleri gerektiği konusunda bir eğitim vermeyi ve bu hâliyle lakayt ve sorumlu olduğu kurum hakkında bilgi sahibi olmayan, yanlış bilgi veren...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - ...vatandaşları ve onları temsil eden milletvekillerinin sorularına bile doğru ve doyurucu cevaplar vermeyen, başta kamu kurumlarının başındaki yöneticiler hakkında

herhangi bir yaptırım uygulamayı düşünüyor musunuz?” diye, cevap istedim ama cevap vermedi. Bana mevzuat hazretleri Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini anlatmış. Ben çözümü söylüyorum: Servisler yapsın bu işi, hem arabalarımızın muayenesini yaptıralım hem de bakımını yaptırmış olalım; böylece istisnalardan Türkiye’yi kurtaralım ve para da Türkiye’ye kalsın, vatandaşlar da bundan nasibini alsın.

İYİ Partinin grup önerisi önemli bir öneridir, bu önergeyi de destekliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdağ.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili George Aslan’a ait.

Sayın Aslan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA GEORGE ASLAN (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin grup önerisi üzerine DEM PARTİ adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2007 yılına kadar devlet eliyle gerçekleştirilen araç muayenesi hizmeti “özelleştirme” adı altında yirmi yıl süreyle ve tekel hakkı tanınmak suretiyle TÜVTÜRK’e 552 milyon dolar karşılığında devredilmişti. O zamandan beri TÜVTÜRK araç muayene istasyonlarına yönelik şikâyetleri çokça duyuyoruz. İnsanlar muayene ücretlerinin pahalı oluşundan muayene esnasında yapılan uygulamalara kadar pek çok sorun yaşamaktadır.

Araç sahiplerinin rutin aralıklarla TÜVTÜRK’e yaptırmak zorunda oldukları araç muayene ücretinin bedeli için bu yıl yüzde 61’lik bir zam söz konusu. 2017’den bu yana yapılan zam oranıysa yüzde 818. Bu yıl traktör, motosiklet ve motorlu bisikletler için muayene ücretleri 575 TL’den 927 TL’ye çıkarıldı. Otomobil minibüs ve kamyonet gibi araçlar için ücretler ise 1.130 TL’den 1.821 TL’ye yükseldi. Otobüs, kamyon, çekici ve tankerler için ise muayene ücreti 2.462 TL olarak belirlendi, egzoz emisyon ölçüm ücreti de 256 TL oldu.

Değerli milletvekilleri, aracını muayene yaptıracak kişi bir saat öncesinden alana gidip sırasının gelmesini beklemek ve ödemeyi de nakit yapmak zorunda kalmaktadır. Üzerinde nakit olmayan ve parayı kartla ödemek isteyen yurttaşlardan banka komisyonu denilerek ayrıca yüzde 4-5 oranında para kesilmektedir. Araç sahiplerinden alınan sigorta, vergi, yakıt, bakım, kasko gibi her geçen gün artan giderler yetmiyormuş gibi, bir de on beş dakikalık araç muayenesi için böylesine fahiş ücret alınması açgözlülüktür. Araç sahiplerinin talebi makul fiyatlandırmaların yapılması ve kredi kartıyla ödeme imkânının sağlanmasıdır. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik koşullar ve mevcut enflasyon oranları dikkate alındığında, araç muayenesinden alınan ücretler yurttaşlarımızı ekonomik açıdan oldukça zorlamaktadır. Anayasa’ya ve ilgili hükümlere aykırı bir şekilde gerçekleşen özelleştirmenin yeniden kamulaştırılması ve bu alanda makul bir ücretlendirmeye gidilmesi gerekmektedir.

Bunun yanında, bir UNESCO şehri olan ve 130 bin nüfusa sahip olan Midyat’ta şimdiye kadar bir araç muayene istasyonu yok. İnsanlar araç muayenesi için Nusaybin ya da Mardin’e gitmek zorunda bırakılıyor, bu da insanları mağdur duruma düşürüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aslan, lütfen tamamlayın.

GEORGE ASLAN (Devamla) – Bitiriyorum.

Onun için, Midyat ilçesine de acil bir muayene istasyonu kurulmalıdır diyorum ve İYİ Partinin vermiş olduğu öneriyi desteklediğimizi belirtmek istiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ, İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aslan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu’na söz veriyorum.

Sayın Nalbantoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RIFAT TURUNTAY NALBANTOĞLU (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin grup önerisi üzerine partim adına söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlarken yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz cumartesi günü dünyanın en büyük, en insani, en sivil direnişinin 1000’inci haftasıydı. Tek bir istekleri vardı; ölü ya da diri zorla kaybedilen yakınlarının

bulunması ve faillerin cezalandırılması. Neyse ki 1000'inci haftada insanların kayıp yakınlarını arayıp onları anmalarına yarım saat da olsa izin verirdi. Bu sorun çözülmediği sürece, ülkemizin tarihinde bir kara leke olarak kalmaya, anılmaya devam edecektir. Bu vesileyle, kaybolan çocuklarını, yakınlarını yirmi dokuz yıldır anarak bir araya gelen tüm kayıp yakınlarını bu kürsüden de yürekten selamlıyorum, saygılarımı iletiyorum.

Aynı şekilde, dün zorbalığa ve haksızlığa karşı kardeşliğin, paylaşımın ve dayanışmanın adı olan Gezi direnişinin de 11'inci yıl dönümüydü. Bitmeyecek bir öykü olan Gezi'de yaşamını yitirenleri saygıyla anıyor, haksız yere cezaevinde tutulan Can Atalay, Tayfun Kahraman, Çiğdem Mater, Mine Özerden, Osman Kavala ve ismini burada sayamadığım tüm tutuklulara da özgürlük diliyorum ve saygılarımı selamlarımı iletiyorum.

Biliyorsunuz, biraz sonra DEM PARTİ'nin söz konusu Gezi olaylarıyla ilgili bir araştırma önergesi var, Adalet ve Kalkınma Partisinin oylarıyla tabii ki bu reddedilecek ama bunun reddedilmesi Gezi'nin bu ülkenin onuru olmasının devam etmesine asla engel olmayacak.

Değerli arkadaşlarım, İYİ Partinin önerisini öncelikle desteklediğimizi ifade etmek istiyorum çünkü ev, araba almanın, tatile gitmenin artık hayal olduğu bir dönemdeyiz. Artık araç sahibi olmak gerçekten büyük bir lüks hâline geldi. Bırakın almayı, alanlar bile nasıl kullanacakları konusunda ciddi şekilde kafa yormak ve düşünmek zorunda kalıyorlar. Nasıl düşünmesinler ki? Bir yandan yakıtla yapılan zamlar, diğer yandan trafik, kasko, sigorta, motorlu taşıtlar vergisi, üstüne üstlük bir de her yıl devletin açıkladığı enflasyonun üzerinde yapılan muayene istasyonu zamları. Geçen yıl da araçlara ödenen muayene ücretlerinin üzerine yüzde 60 zam yapıldı. Hiçbir ücrete, hiçbir şeye yüzde 60 zam yapmayan devlet, muayene ücretlerine yüzde 60 zam yaptı.

Değerli arkadaşlar, 2004 yılında yapılan ve 2007'de resmîleştirilen muayene istasyonu ihalesi 552 milyon dolara verilmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Nalbantoğlu, lütfen tamamlayın.

RIFAT TURUNTAY NALBANTOĞLU (Devamla) – Tabii ki efendim.

Sadece muayene istasyonlarına 2023 yılında ödenen para 13 milyar 540 milyon liradır yani 420 milyon dolardır. Neredeyse ihale bedelinin tamamı bir yıla yakın bir süre içinde toplanmıştır, vatandaşın alınmıştır. Ayrıptır ya gerçekten! Yirmi yılına veriyorsun, bir yılda bu parayı geri alıyorsun. Devlet bir şeyi zorunlu tutuyorsa haklıdır, hele ki bu araç muayene istasyonunu zorunlu tutması da çok anlaşılır ama bunun gerçekten ulaşılabilir olması, bunu zorunlu tutmanın gereklerini yerine getirecek şekilde yapılması ve vatandaşa bir işkence olmaktan çıkarılması gerekiyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Nalbantoğlu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Faruk Aytek'e ait.

Sayın Aytek, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FARUK AYTEK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi için AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu, yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde 2008 yılında araç muayene hizmeti Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yapılmaktayken Özelleştirme Yüksek Kurulunun 2003 tarihli kararıyla şu anda araç muayene hizmetleri iki bölgeye ayrılarak yürütülmektedir. Araç muayene istasyonların yapımı, bakımı ve işletmesi hizmetlerine ilişkin imtiyaz sözleşmeleri yirmi yıl süreyle akde bağlanmıştır. Her bir ilde kurulacak istasyon sayısı, özelleştirme ihalesi öncesinde ildeki araç sayısı ve ilin coğrafi konumuna göre belirlenmekte olduğundan, imtiyaz sözleşmeleri kapsamında, proje kapsamında Türkiye genelinde 189 sabit istasyon, 38 seyyar araç muayene istasyonu araç muayenelerini Bakanlığımız adına yapmak üzere yetkilendirilmiştir. İmtiyaz sözleşmesi kapsamında kurulan araç muayene istasyonlarına ilave olarak, Türkiye genelinde 25 sabit istasyon, 36 seyyar araç muayene istasyonu, 18 gezici traktör muayene istasyonu ve 6 motosiklet muayene istasyonu araç muayenelerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız adına yapmak üzere yetkilendirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karayolları Trafik Kanunu'nun ilgili maddeleri uyarınca araç muayene ücretleri KDV hariç olarak belirlenmekte olup kanundaki ücretler ile bu maddede yer alan para cezaları her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, her yıl sonunda o yıl içinde Vergi Usul Kanunu'nun hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılmaktadır. 2024 yılı araç muayene ücretleri traktör, motosiklet ve motorlu bisiklet için 927,60 TL; otomobil, minibüs, kamyonet, özel amaçlı taşıt, arazi taşıtı, römork ve yarı römork için 1.821 TL; otobüs, kamyon, çekici ve tanker için 2.462 TL olarak uygulanmaktadır. Ülkemizde yapılmakta olan araç muayeneleri, Avrupa ülkelerinde yapılan araç muayeneleriyle eş değer olup örneğin Almanya'da fiyat araç çeşidine ve ağırlığına göre belirlenirken bunların yanında aracın enerji tipi de belirleyici bir etken olarak öne çıkmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aytek, lütfen tamamlayın.

FARUK AYTEK (Devamla) – Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız adına araç muayenelerini yapma konusunda yetkilendirilen TÜVTÜRK muayene ücretlerinden elde ettiği geliri ilgili maddelerine göre her bir araçtan tahsil edilen tutarın yaklaşık yüzde 65'ini hazineye aktarmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aytek, lütfen tamamlayın.

FARUK AYTEK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; araç muayene randevuları araç muayenesi dolmadan bir ay önce açıklanmakta olup bu çerçevede, araç muayene süresi yaklaşan araç sahiplerine de ayrıca süre bitiminden yedi gün önce, işletici kuruluşlar tarafından hatırlatma mesajı GSM numaralarına gönderilmektedir. Araç muayene randevuları çağrı merkezi vasıtasıyla veya elektronik ortamdan ücretsiz olarak alınabilmektedir.

Araç Muayene İstasyonlarının Açılması, İşletilmesi ve Araç Muayenesi Hakkında Yönetmelik uyarınca, araç muayene teknisyenlerinin araç başına yapacakları muayene sürelerinin hafif araçlar için ortalama on beş, ağır araçlar için ortalama otuz dakikadan az olmayacağı hüküm altına alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – İşte, on beş dakikada 2 bin lira kazanıyor.

FARUK AYTEK (Devamla) – Ülkemiz genelinde araç sahiplerinin muayene istasyonlarında muayenenin tamamlanması için istasyonda geçirdiği süreler göz önüne alınarak işlemleri daha hızlı tamamlamak adına gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Bu bilgiler ışığında Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aytek, teşekkür ediyorum.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, Gezi davasında yaşanan adaletsizliklerin ortaya çıkarılması amacıyla 30/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

30/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 30/5/2024 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

30 Mayıs 2024 tarihinde Kars Milletvekili, Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili, Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından (5763 grup numaralı) Gezi davasında yaşanan adaletsizliklerin ortaya çıkarılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 30/5/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’a söz veriyorum.

Sayın Oluç, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; saygıyla selamlıyorum. Ekranları başında bizleri izleyenleri de saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

2013, üzerinden on bir yıl geçti; İstanbul Taksim Gezi Parkı’na Topçu Kışlası ve AVM yapılması için parktaki ağaçların sökülmesi girişimini, demokratik haklarını kullanarak, barışçıl gösterilerle protesto etmek isteyen yurttaşlara kolluk kuvvetlerinin orantısız güç kullanımıyla başlayan bir süreç oldu.

Bizim “Gezi direnişi” dediğimiz bu mesele aslında son derece önemli bir örnekti. Neydi bunun talebi? Yani birincisi -oradan başlamak istiyorum- yerel demokrasi, yerel demokrasi... Şimdi, sizin pek bilmediğiniz bir konu bu yerel demokrasi tabii ama zamanında, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara ilk geldiği zamanlar yerel demokrasinin önemine, yerel yönetimlerin güçlendirilmesine ve yerel yönetimlerin demokratikleştirilmesine dair kanun teklifi bile hazırlamıştı ta Cumhurbaşkanına kadar gitmişti, Cumhurbaşkanından geri dönmüştü yani bu tür olumlu örnekler de vardı. Fakat bu bir yerel demokrasi talebiydi, insanlar “Yaşam alanlarımız hakkında alacağınız kararlar konusunda bize sorun, bizim görüşlerimizi alın, biz ne diyorsak bunu değerlendirin.” dediler, bunu demek istiyorlardı...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – “Üçüncü havalimanı yapılmasın.”

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – ...fakat sizin iktidarınız tabii ki öyle bir yerel demokrasi anlayışına sahip olmadığı için sonuçta böyle bir noktaya gelindi.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Üçüncü köprü yapılmadı(!)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ne yaptı iktidar? İktidar şunu yaptı: Elindeki kolluk kuvvetleriyle ağır bir saldırı gerçekleştirdi ve bu saldırının, bu orantısız saldırının sonucunda 8 yurttaşımız hayatını kaybetti, gencecik 8 pırl pırl insanımız hayatını kaybetti, görme yetisini kaybeden 36 yurttaşımız vardı, 9 binin üzerinde yurttaşımız yaralandı bunun sonucunda. Bütün bunlar oldu ama ben size bir şey söyleyeceğim. O zamanın İstanbul Valisinin ve İstanbul Emniyet Müdürünün isimlerini hatırlıyor musunuz? Büyük ihtimalle hatırlamıyorsunuz. Bir şey hatırlanıyor onlar hakkında, bütün o işleri yapan, bütün oraları karıştıran o kişiler daha sonra FETÖ’den yargılandılar. Şimdi, ne yapıyorlar, ne ediyorlar, oralarını çok fazla bilmiyorum ama isimleri tarihin çöp sepetine gitti, Gezi’de direnenler ise hiçbir yere gitmedi, mücadelelerine devam ediyorlar.

Şimdi, şunu özellikle vurgulamak istiyorum...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Talep neydi Gezi’de? Talep neydi?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Laf atmaya çok heveslisin ya, gelir burada konuşursun, tamam mı, anladın mı?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Talep neydi? Üçüncü havalimanını anlatsana.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Heh, anladın mı? İşte o kadar! Öyle çok heveslisin laf atmaya...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – “Üçüncü havalimanı yapılmasın.” diyordunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Kes sesini! Ben senin gibilerini çok gördüm bu Mecliste, çok gördüm senin gibilerini!

Şimdi...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Avrupa’da 1’inci oldu. Avrupa’da 1’inci havalimanı, dünyada 7’nci oldu Sayın Milletvekili, bunları da yazın!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Boş boş konuşma! Boş boş konuşma! Ailesinden ayıplı bir adamsın, boş boş konuşma!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Engelleyemediniz, engelleyemediniz!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Anladın mı?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Gezi terör eylemidir.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hadi oradan! Hadi oradan! Soytarılığın yeri değil burası, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kürsüsü!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Atatürk ile Abdullah Öcalan'ın fotoğrafını yan yana asamazsınız! Siz astınız.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sen soytarısın, anladın mı! Soytarılığın yeri değil burası!

BAŞKAN – Sayın Hatip, lütfen, temiz bir dil kullanalım.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Türk Bayraklarını yakamazsınız!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Adam gibi lafı dinle, hadi oradan! Konuşma!

BAŞKAN – Sayın Oluç, lütfen, temiz bir dille hitap edelim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Şimdi, bakın bunun sonucunda ne oldu? Bunun sonucunda İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi tutuklu olan Osman Kavala hakkında ve şimdi hâlâ cezaevindeki Osman Kavala hakkında Hükümeti ortadan kaldırmaya teşebbüs ettiği gerekçesiyle, takdir indirimi olmaksızın ağırlaştırılmış müebbet cezası verdi. Sadece o değil, Mücella Yapıcı, Çiğdem Mater, Hakan Altınay, Can Atalay, Mine Özerden, Yiğit Ali Ekmekçi, Tayfun Kahraman yardım etmek gerekçesiyle on sekizer yıl ceza aldılar. Şimdi, bu cezaların sonunda... Bu cezalar haksız, hukuksuz. 2 kere yargıldılar, beraat ettiler, ondan sonra tekrar yargıldılar ve ceza aldılar çünkü mahkeme bir kere karar vermişti, siyasi bir karardı bu. “Siyasi olarak ceza vereceğiz.” dedi ve bu nedenle bu adımı attı.

Şimdi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bu kararı bozdu ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi dedi ki: “Osman Kavala'nın ve diğerlerinin Gezi direnişi sırasında güç ya da şiddet kullandığına, şiddet içerikli fiilleri teşvik ettiğine ya da bu fiillere izin verdiğine veya bu türden suç oluşturan hareketlere destek sağladığına ilişkin herhangi bir delil yoktur.” Bu uygulamaları Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne dair uygun bulmadı ve “Siyasi nedenlerle bu kararlar verilmiştir.” dedi ve bozdu. Sadece Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bir kurulu değil, daha sonra Büyük Dairesi aynı kararı tekrarladı, yetmedi Büyük Dairenin kararı, Bakanlar Komitesi aynı kararı tekrarladı ve dediler ki: “Kavala hakkında verilmiş olan bu kararın değişmesi gerekiyor.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, lütfen tamamlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Toparlıyorum.

Şu anda Osman Kavala'nın bir son başvurusu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önünde ve bakacağız tekrar ne karar verecek diye ama esas itibarıyla olması gereken şey, Türkiye'deki iktidarın yapması gereken şey Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu kararları doğrultusunda Osman Kavala ve diğerlerinin yargılanmasını sona erdirmek ve cezaevinden onları çıkarmaktır. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi de bizim Anayasa'mızın 90'ıncı maddesi de bunu gerekli görüyordu ama bunu da yapmadılar. Biz bu meseleyi tabii ki takip etmeye devam ediyoruz. Yani Türkiye'yi izleme sürecine aldırıldı bu iktidar bu konuda gereken adımları atmadığı için ve bundan sonra da eğer gereken adımları atmazsa bu konudaki sürecin olumsuzla doğru evrileceğini de çok açık bir şekilde söylemek mümkün.

Onun için, Gezi'de direnenleri bir kez daha saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oluç, teşekkür ediyorum.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sayın Başkan, söz hakkımı kullanabilir miyim, hakaret var efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Teşekkür ederim.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Ne oldu Başkan?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Hakaret var.

MEHMET DEMİR (Kütahya) – Hakaret etti.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Ne hakareti var? Geliyorsun, ortalığı karıştırıyorsun...

MEHMET DEMİR (Kütahya) – “Soytarı” dedi.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Adını söyledi, ne hakareti!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – “Soytarı” dedi, ne yapacak? İade etmesi lazım özür dilemezse.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Kimden özür dileyecek?

BAŞKAN – Sayın Gökçek, buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek’in, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Saygıdeğer milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gezi Parkı eylemleri bir terör eylemidir. Gezi Parkı’nda Mustafa Kemal Atatürk’ün fotoğrafları ile Abdullah Öcalan’ın fotoğraflarını yan yana asanlar bugün bize özgürlükten bahsetmektedir. Meşrutiyet Caddesi’nde Türk bayraklarını yakanlar bize özgürlükten bahsetmektedir. Ankara’da engelli araçlarını yakanlar, kaldırımları söküp insanlara taş atanlar, Türkiye’yi 100 milyar dolarlık bir sıkıntının içerisine sokanlar, NTV’nin ve Türkiye’deki diğer medya kuruluşlarının arabalarını yakanlar bize özgürlükten bahsetmektedir.

Bakın, Gezi eylemleri bir terör eylemidir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hadi oradan!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Terörist sensin, terörist sensin!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Gezi eylemleri olmadan önce, altı saat önce CNN’in, uluslararası televizyonlarının oraya gelerek...

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Bin defa terörist sensin, terörist sensin!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – ...CNN’in oraya kurulmasının bize sebebini anlatın.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Gezi’de terörist yoktu ama sen teröristsin!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Gezi’deki talepleriniz neydi? Birinci talebiniz havalimanının yapılmasıydı.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ne havalimanı ya? Ne alakası var Gezi ile havalimanının ya, ne alakası var? Onu bile bilmiyorsun, onu bile bilmiyorsun! Ne alakası var havalimanıyla?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Şu anda İstanbul Havalimanı Avrupa’da 1’inci havalimanı, dünyada 7’nci havalimanı durumuna gelmiştir; bunu bilin, evet. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Nereye bağladın, nereye? Sen cevap ver, cevap!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Önce bir araştır, ondan sonra konuş!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Tabii, Türkiye’de bu havalimanının yapılmasını istemeyenler kimlerdir? Yurt dışı güçlerdir. Türk Hava Yollarının bu duruma gelmesini istemeyenler kimlerdir? Yurt dışının taşeronluğunu yapanlardır.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ya, havalimanıyla ne alakası var Osman? O nereden çıktı Osman?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Berkin Elvan’ın cebine patlayıcı maddeleri koyup...

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – O, çocuk ya, çocuk!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – ...o çocukları sokaklara salanlar teröristin en önde gidenleridir, bunu çok iyi bilin, evet. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Terbiyesizlik yapıyorsun ya! Vallahi, terbiyesizlik yapıyorsun! Ayıp ya, gerçekten ayıp ya!

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Alçaksın, alçak, bin defa alçaksın!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Şimdi bakın, şunu öğrenmeniz lazım: Türkiye demokratik bir ülkedir...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – AK PARTİ’yi savunmak sana kaldıysa yazık AK PARTİ’ye, yazık!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – ...Recep Tayyip Erdoğan milletin oyuyla gelmiştir. Milletin oyuyla oraya gelmiş olan kişilere darbe yapmaya kalktınız; bunları iyi bileceksiniz.

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Terbiyesizsin sen, terbiyesiz!

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – AK PARTİ’ye yazık, AK PARTİ’ye! AK PARTİ’yi savunmak sana kaldıysa yazık bu AK PARTİ’ye!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Öğreneceksiniz, bağırmayacaksınız, dinlemeyi öğreneceksiniz. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLKÜF UÇAR (Van) – Utanmadan konuşuyorsun! Terbiyesizsin sen, terbiyesiz!

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Gökçek.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Ne uzatıyorsun Sayın Başkan?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Neyin sözünü veriyorsunuz ki?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – O yüzden, Gezi Parkı eylemlerinde billboardları parçalayanlar, Gezi Parkı eylemlerinde kaldırımları sökenler bu ülkeye en büyük terörizmi getirmiş olan kişilerdir ama elhamdülillah, millet iradesini ortaya koymuş, Gezi Parkı terör eylemlerini yapanları bir köşeye atmıştır ve hukuk da gereken cezaı verecektir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hayır “soytarı”ya cevap mı bu şimdi, ben anlamadım ki!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) – Ne demek ya, polise taş at, polise sopayla saldır, polise kaldırım taşı at, havai fişek fırlat, ondan sonra gel “Bu ülkede biz demokratik ve barışçıl bir anlayışın içerisindeyiz.” demeye kalk! Bunların hiçbirisi kabul edilebilir durumlar değildir. Ama sizin inadinıza, işte, havalımanı size rağmen yapıldı ve Avrupa’da 1’inci, dünyada 7’nci hâle geldi.

Tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Havalımanıyla alakası nedir?

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Jelibon rezervi de çıkaralım! Gelin, jelibon da çıkaralım, jelibon!

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – “Soytarı”nın cevabını verdi mi? Hani sataşma vardı ya?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, Ankara Milletvekili Osman Gökçek’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, hatip sataşmadan söz aldı, kendisine “soytarı” dedik “Ben soytarı değilim.” diyemedi. Soytarı olduğu için de Gezi’yi anlaması zaten mümkün değil, hatibimiz yanıt verecek.

HALUK İPEK (Amasya) – Başkanım, temiz dil kullanmak zorundalar.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Başkanım, ceza verilmesini istiyorum. Mecliste böyle bir tabir kullanılamaz efendim.

HALUK İPEK (Amasya) – Temiz dil kullanmak zorundalar, uyarın. Bakın, burada kelimelerinizi temiz dille konuşmak zorundasınız.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Soytarıya “soytarı” demek suç değildir!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Kabul etti o, kendisi kabul etti!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Ne oldu? Ağırına gitti değil mi?

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Soytarıya “soytarı” denir!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Soytarının büyüğü sensin ya!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Milletvekilim, sağ olun.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Hepiniz biliyorsunuz da partinin soytarısı olduğunu, yine de konuşturuyorsunuz!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Cevap veremeyince “soytarı” değil mi?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Ayıp bir şey ya! Yakışıyor mu böyle bir şey? Hem sana yakışıyor ya, yakışıyor, evet, sana çok yakışıyor!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Yakışıyor tabii, söylediklerini dinle.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sıkıştın mı köşeye hakaret.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Hakaret değil o, soytarı!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

28.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, tabii, biraz evvel konuşurken de söyledim, özellikle İstanbul Valisi ve İstanbul Emniyet Müdürünün FETÖ'den yargılanmış olduğunu özellikle orada söyledim ki hani bakalım kim onun arkasına geçip de onları savunacak diye. İşte çıktı, işte çıktı, FETÖ'cüler savunular çıktı ortaya. Neden çıktı ortaya? İstanbul Valisi ile İstanbul Emniyet Müdürü orada barışçıl gösteri yapanlara saldırıp onların çadırlarını yakmakla başladılar saldırılara ve sonunda oraları dağıttılar ve bütün bu yaşananlar esas itibarıyla Valinin ve Emniyet Müdürün yaptıklarıyla ortaya çıktı. İşte, onlar FETÖ'den...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Oluç, lütfen tamamlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Onlar o nedenle yargılandılar, bütün provokasyonu gerçekleştirdikleri için, oradaki bütün orantısız güç kullanımını yaptıkları için. Neden yaptılar bunu? Ortalığı karıştırmak ve toplumun içine fitne sokmak için yaptılar. Kim savundu bunu? İşte çıktı biraz evvel; bunların hepsini gördük. Onun için, söylenenler söylendi, yaşananlar yaşandı, yapılanlar yapıldı ama şunu size söyleyeyim: Hukuka uygun davranmak istiyorsanız, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına uygun davranmak ve buradaki hukuksuzlukları ortadan kaldırmak Türkiye'nin geleceği açısından, Türkiye'nin Avrupa Konseyinde daha zor duruma düşmemesini sağlamak açısından önemlidir. Sağ duyuya davet ediyoruz, bunu söylemek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Sayın Başkan, müsaade alabilir miyim efendim?

BAŞKAN – Sayın Gökçek, buyurun.

29.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Şimdi, özellikle Türkiye Büyük Millet Meclisinin adabına göre kullandığınız tabiri size iade ediyorum “soytarı” lafını. Tabii ki bu seviyeye düşmek istemem ama soytarı arıyorsanız en büyük soytarı sizsiniz! Mustafa Karasu, Duran Kalkan gibi teröristlerin soytarılığını gelip burada yapan siz değil misiniz arkadaş!

En büyük soytarı sizsiniz diyor, tüm Genel Kurula teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Bu da alkışlatıyor ya kendini, yazık koskoca Adalet ve Kalkınma Partisine! Yazık ki onu alkışlıyorsunuz ya!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bunu alkışladınız değil mi? Belgeler, mahkeme kararları ortada, bunu alkışlıyorsunuz öyle mi? Neye sahip çıktığınızın farkında değilsiniz siz.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Soytarının kim olduğu belli oldu! Hadi, ver bakayım cevabını, hadi!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçmesi için söylüyorum, bu kadar seviyesiz bir tartışmayı, bu kadar mesnetsiz iddiaları cevaplamak benim fitratıma da uygun

değil, donanımına da uygun değil. Onun için bir tarafa süpürüp atmak gerekiyor. Hiç ciddiye almıyorum söylediklerini. Kayıtlara geçsin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.35

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, Gezi davasında yaşanan adaletsizliklerin ortaya çıkarılması amacıyla 30/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mayıs 2024 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin görüşmelerinde söz sırası Saadet Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Mahmut Arıkan’a aittir.

Sayın Arıkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisinin Gezi olayları hakkında vermiş olduğu öneri üzerine Saadet Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Eğer bugün tutarlı ve doğru bir sonuca ulaşmak istiyorsak gerekli ve doğru soruları sormamız gerekmektedir. Bizim ana konumuz ne, neyi konuşmamız gerekiyor? Bugün Türkiye’de, Mecliste konuştuğumuz hemen hemen her konu genel bir soruna işaret etmekte, o da hukukun üstünlüğü. Hukukun üstünlüğü demokratik toplumların temel taşlarından biridir; adaletin, eşitliğin ve özgürlüğün korunmasında hayati bir role sahiptir. Hiç kimse kusura bakmasın, otoritelerin kişisel ve keyfî kararlarına veya gücüne göre uygulanan hukuk hiç kimseye saadet getirmez, bunu her seferinde defalarca gördük.

Bakınız, elimde Dünya Bankasının 2022 yönetim göstergeleri var. Sıfırın en düşük, 100’ün en yüksek olduğu bir skalada Türkiye’nin hukukun egemenliği alanındaki puanı 100 üzerinden 37, aynı listede Arjantin’in puanı 35; ifade özgürlüğünde puanımız 23, Arjantin’inki 63; yolsuzluğun kontrolünde puanımız 100 üzerinden 35, Arjantin’inki de hakeza 100 üzerinden 35. Niye Arjantin’i örnek olarak gösterdim? Aynı ligde olduğumuz için Arjantin ile Türkiye’nin kıyaslamasını sizlerle paylaşmış oldum. Bu puanlarla yaşadığımız Türkiye işte ortada, hukukun egemenliğinde puanımız sadece 37; işte, puanımız böyle olduğu için böyle mağduriyetler cenneti olan bir ülke karşımıza çıkmakta.

Kıymetli milletvekilleri, hepimizin malumu, Gezi olayları süresince kolluk kuvvetlerinin orantısız güç kullanımı, insan hakları ihlalleri veya temel özgürlüklerin kısıtlanması gibi konular kamuoyu ve hatta uluslararası toplum tarafından tartışılmıştı. Polisin orantısız güç kullanımı neticesinde vatandaşlarımızın yaralandığı ve hayatını kaybettiği gündeme geldiği gibi, olaylar esnasında pek çok kamu malına zarar verildiği de gündeme gelmişti. Tabii, bu esnada dezenformasyonun nelere sebep olduğunu hep beraber görmüştük. Tüm bu olaylar için etkin soruşturmaların yapılması ve varsa sorumluların cezalandırılması kamuoyu vicdanı açısından büyük önem arz etmekte.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

MAHMUT ARIKAN (Devamla) – Şimdi, tam da bu noktada hukukun üstünlüğünü bir kez daha konuşmamız gerekiyor. Hepimizin hukuktan, hukukun üstünlüğünden şüphe ettiği bir durumla karşı

karşıyayız. Bir düzenden, bir vicdandan ve en önemlisi adaletten bahsetmek böyle bir ortamda mümkün değildir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arkan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na ait.

Sayın Türkoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; esasen, iktidarın her konuyu kendisi için istismar etmesine biz alıştık; Gezi meselesi de öyledir, konu özünden koparılmıştır. Üzerinden altı yüz cuma geçmesine rağmen hâlen Kabataş yalanının -deri eldivenli, deri kıyafetli- başörtülü bacımıza idrar yapanların görüntülerini bekliyor bu millet. Hayatları yalan ve adaletten uzak. O nedenle, Allah bu iktidarın adaletine ve bu adalet sistemine bırakınız insanları, hayvanları, dağları taşları bile bırakmasın.

“Yalan” demişken, hemen Bursa’dan bir örneği bu vesileyle paylaşacağım. 28 Mart 2024 tarihinde yani yerel seçimlerden üç gün önce Sayın Cumhurbaşkanı Bursa’da, mitingde şöyle söyledi: “Bursa’ya 1.300 yataklı şehir hastanesinden sonra şimdi de 1.315 yataklı Ali Osman Sönmez Devlet Hastanesini kazandırdık. Önümüzdeki üç ay içinde hasta kabulüne başlıyoruz.” yani bu hafta, önümüzdeki hafta hasta kabulüne başlaması lazım. Bu da hastanenin içindeki devam eden katların fotoğrafları; her yer inşaat, bugün “bismillah” desen bir buçuk iki yıla bitmez ama açılış yapıyorlardı!

Bir de ne yaptılar biliyor musunuz? Yerel seçime yetiştirip en azından 1’inci 2’nci katı açalım diye bütün taşeron firmalara “Parayı dert etmeyin, işçi sayısını artırın.” dediler, günde ortalama 100-150 çalışan varken 1.500’e çıktı, yetiştirdi. Ondan sonra, para? Para yok. Dost İnşaatı bütün hak edişler yapılmış mı? Yapılmış. Onlar taşeronla ve işçiye vermiş mi? Vermemiş. Geçtiğimiz hafta bu konuya isyan eden, dört ay boyunca maaş alamayan işçiler binanın 10’uncu katına çıktı, ben de çıktım 10’uncu kata.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, lütfen toparlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Tamamlayacağım efendim.

Emniyet Müdürümüz, İl Sağlık Müdürü uzun süren görüşmelerin neticesinde “Bu pazartesi çözülecek.” dediler. Buraya çıkmadan önce aradım, çözüldü mü? Dört aydır para bekliyorlar, hâlen çözülmeyi, ufak tefek bir şeylerle geçiştirmeye çalıştılar. Sizin siyaset anlayışınız ve olayları istismarınız da bu konudur.

Yalnız, demin yaşadığımız, Meclisin içine düştüğü bu seviyesizlik noktasında tarihte fitnenin sembol ismi olan Abdullah İbni Sebe’yi bile aratmayan Sayın Osman Gökçek’i birazcık daha Meclisin adabına uymaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku’ya söz veriyorum.

Sayın Tanrıku, buyurun.

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan; ben de hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ben de Gezi’deydim, en başından en sonuna kadar Gezi’deydim, hâlen de Gezi nedeniyle zarar gören, cezaevinde olan, gözünü kaybeden, mağdur olmuş, çocuklarını yitirmiş bütün ailelerin yanındayım, yanında olmaya devam edeceğim.

Şimdi, on bir yıl geçmiş, Türkiye’nin yakın tarihinde bir dönüm noktası olan, başka siyasal gelişmelere neden olan bu olayların üzerinden tam on bir yıl geçmiş. Burada, Parlamentoda tam da akliselim bir biçimde bu olayların sosyolojik, siyasi, hukuki yanlarını değerlendirip doğru sonuçlar çıkaracağımıza maalesef trol aklıyla ve trol söylemleriyle burada karşı karşıya kalıyoruz. Bu, son derece rahatsız edici gerçektir, bu Parlamento için rahatsız edici.

Değerli arkadaşlar, bakın, Gezi’ye gitmeden önce bir bakalım; 2011’de Suriye savaşı oldu, Suriye savaşına Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı müdahil oldu, hemen ardından MİT Müsteşarıyla ilgili olarak bir siyasal gelişme yaşandı, ifadeye çağrıldı ve aynı zaman diliminin sonunda çözüm süreciyle ilgili olarak gelişmelerin yaşandığı basına yansıdı ve sonrasında 2013 yılının Mayıs ayında tamamen çevre duyarlılığı, ifade özgürlüğü, toplanma özgürlüğüyle ilgili olan bir mesele sonuçta Adalet ve Kalkınma Partisinin otoriter eğilimleri nedeniyle bütün Türkiye’ye yayılan bir itiraza dönüştü. Bakın, bu iktidar döneminde yani sizin iktidarınız döneminde Bingöl ve Bayburt hariç 79 ilde, Emniyet kayıtlarına göre, 3,5 milyon insan sokağa çıktı; kendi haklarına sahip çıkmak için sokağa çıktı 79 ilde. Bunun neden böyle olduğunu hiç araştırmayacak mıyız? Ne oldu, niye sokağa çıktılar? Neden Bayburt’ta ve Bingöl’de çıkmadılar da 79 ilde çıktılar? Neden binlerce insan yaralandı? Neden 8 yurttaşımız, 2 polis memuru yaşamını yitirdi, 39 yurttaşımız gözünden oldu?

Burada da ifade edeyim, kayıtlara geçsin: Sağ gözümün önemli oranda görme yetisini Gezi’de yitirdim. 1 metreden, sadece 1 metreden gözümün içine gaz sıkıldı ve hastanede tüm bu kayıtlar var. Böyle olaylar yani milletvekillerimizin kendisi yaralandı. Meclis Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’le beraber Taksim İlk Yardımında tedavi gördük. Bütün bunlar oldu, sizleri hiç ilgilendirmiyor mu değerli arkadaşlar gerçekten? Bundan sonra, bakın, bu Gezi olaylarından ve itirazından sonra Türkiye başka bir yöne girdi, başka bir yola evrildi ve çözüm süreci sonlandı, darbe girişimi oldu ve Türkiye’nin Anayasası değişti. Siz Gezi’de yapılan bu itirazları başka türlü değerlendirebilirsiniz. Önünde iki yol vardı Türkiye’nin, ya demokratikleşeceğiz gerçekten, yurttaşlarımızın bu itirazını dikkate alacağız ya da daha otoriter bir yola gideceğiz. Tam da o tuzağa düştünüz, daha otoriter bir yola gittiniz ve Türkiye’ye bunun maliyeti çok ağır oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ben bu kürsüyü çok fazla kullanamıyorum, bu olay nedeniyle cezaevinde olan bütün dostlarıma; Can Atalay’a, Tayfun Kahraman’a, Çiğdem Mater’e, Mine Özerden’e ve Osman Kavala’ya buradan selam ve sevgilerimi yolluyorum. Yaşamını yitiren bütün yurttaşlarımızı buradan rahmet diliyorum.

Biraz önce burada Berkin Elvan’a bir iftira atıldı. Ben o davayı baştan sona izledim. 15 yaşında 15 kilo bir vaziyette defnettığımız ve mahkeme kayıtlarıyla cebinde hiçbir şey olmayan bir çocuğa bu kürsüden iftira atılmasını ben bir vicdansızlık olarak kabul ediyorum. Daha da kötüsü, Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarından bunun alkışlanmış olmasını büyük bir vicdansızlık olarak gördüğümü, bir kötü hâl olarak gördüğümü buradan bir yurttaş olarak ifade ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Rize Milletvekili Harun Mertoğlu’na ait.

Sayın Mertoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HARUN MERTOĞLU (Rize) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisinin Gezi olaylarıyla ilgili Meclis araştırması açılması teklifi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Ekonomik alanda da cumhuriyet tarihinin en parlak dönemleri arasında olan 2013 yılının Mayıs ayında Taksim’deki Gezi Parkı’nda çevrecilik maskesi arkasına saklanarak yabancı istihbarat örgütlerinin, yabancı ajansların ve medya kuruluşlarının içerideki beşinci kol unsurlarıyla beraber gerçekleştirdiği Gezi kalkışmasının asıl hedefi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, halkın ezici çoğunluğunun oylarıyla seçilen AK PARTİ Hükûmeti ve Türkiye’nin müreffeh geleceği olmuştur. 15 Temmuz darbe girişiminin öncüsü sayılabilecek olaylarda Sayın Cumhurbaşkanımız hedefe konulmuş, dönemin muhalefet milletvekillerinin provokasyonları neticesinde nefret dili şiddet kampanyasına dönüşmüştür. Hatta nefret dili ve hedef göstermeler o kadar ileri boyutlara taşınmıştır ki ülkenin çeşitli bölgelerinde partimizi destekleyen vatandaşlarımıza yönelik sözlü, hatta fiziksel saldırılara varan olaylar yaşanmıştır.

Değerli milletvekilleri, yaklaşık otuz gün süren eylemlerde İstanbul, Ankara ve diğer şehirlerde otobüsler kundaklanmış, kamu malları zarar görmüş, kaldırım taşları sökülerek güvenlik güçlerimize, mağaza vitrinlerine fırlatılmış, birçok şehrimiz Vandallar tarafından yakılıp yıkılmıştır, hatta olaylara karışmayan sade vatandaşlarımıza ya da güvenlik güçlerimize değil zarar gören eylemcilere de acil yardım için bulunan itfaiye araçları ve ambulanslar taşlanmış. Sosyal medyada yayılan asılsız haberler ve yabancı medyanın taraflı ve provokatif yayınlarıyla şiddet büyümüş, terör örgütü sempatisanları ve onların siyasi temsilcileri durumdan vazife çıkararak sahaya inmiş, ülkeyi yangın yerine çevirmeye çalışmışlardır ancak milletimiz “Mesele ağaç değil, sen anlamadın mı?” “tweet”lerini, parçaladıkları polis araçları üzerinde poz veren hainleri ve “Zulüm 1453’te başladı.” sözüyle nereye selam çaktığı belli olan köksüzleri, terör örgütü elebaşının meydanlarda açılan posterlerini, kalkışmacılarla 7/24 röportaj ve canlı yayın yapan yabancı medyanın ikiyüzlülüğünü ve ekonomik maliyeti 100 milyar doları bulan zararı çok iyi okumuş ve uyguladığı şehir teröründen mağduriyet çıkarmaya çalışan hainlere asla prim vermemiştir.

Şimdi siz değerli milletvekillerine bir kez daha ben sormak istiyorum: Mesele ağaç değildi, hâlâ mı anlamadınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Önce siz anlamamışsınız.

BAŞKAN – Sayın Mertoğlu, lütfen tamamlayın.

HARUN MERTOĞLU (Devamla) – Tamamladım efendim.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, öneriyi okup, işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi öneriyi okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, dijital platform çalışanlarının ve motokuryelerin karşılaştıkları sorunların tespiti amacıyla 28/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mayıs 2024 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

30/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 30/5/2024 Perşembe günü toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, dijital platform çalışanlarının ve motokuryelerin karşılaştıkları sorunların tespiti amacıyla 28/5/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (617 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 30/5/2024 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Deniz Demir’e söz veriyorum.

Sayın Demir, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, yükün ağır.

CHP GRUBU ADINA DENİZ DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kuryelerin iş sağlığı ve güvenliği ile sosyal güvenlik haklarına yönelik düzenleme yapılması amacıyla grubumuzun vermiş olduğu önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Buraya gelmeden önce internette bir tarama yaptım ve çıkan tabloyu sizlerle paylaşmak istiyorum. Elimde son yirmi günde yaşanan motokurye kazalarına ilişkin bazı gazete haberleri var.

Tarih 9 Mayıs 2024, Samsun’da kaza yapan motokurye, başını çöp konteynerine çarparak hayatını kaybetti.

Tarih 11 Mayıs 2024, Balıkesir’de üniversite öğrencisi motokurye Ata Emre Akman, sipariş götürdüğü sırada 25 yerinden bıçaklanarak öldürüldü.

Tarih 19 Mayıs 2024, İstanbul Alışehir’de motokuryenin çarptığı yaya ağır yaralandı. Bu kaza kuryenin üzerindeki hızlı teslimat baskı nedeniyle meydana geldi.

Tarih 25 Mayıs 2024, üniversiteden yeni mezun olan motokurye, kaza sonucu hayatını kaybetti. Dikkatinizi çekerim, üniversiteden yeni mezun bir genç kuryelik yapıyor. Neden? Çünkü iş bulamıyor, çözümü kurye olmakta buluyor ve çaresizliğinin bedelini ise canıyla ödüyor. Onu motosikletin üzerine binmek zorunda bırakan bu düzene lanet olsun! İnsan canı bu kadar ucuz mu? Üniversite mezunu, hayatının baharında bir genç “Belki üç-beş kuruş para kazanırım.” umuduyla motosiklet tepesinde can veriyor. Bu gençler işsiz, bu gençler umutsuz. Daha motorunu alalı bir hafta olmuş, “Belki bana da ekmek çıkar.” diyerek bu işe girişmiş. Yazık değil mi gençlerimize? Onlara reva gördüğünüz yaşam bu mu?

Devam ediyorum: Tarih 27 Mayıs 2024, yine bir gazete haberi, bir acı haber daha, Zonguldak’ta bir motokurye kaza yaptı.

Haberler bu şekilde uzayıp gidiyor. Hayatlar bitiyor. Yaşanan kazalar ve ölümler paylaştıklarımın çok daha fazla. Bu haberler bile motokuryeliğin ne kadar tehlikeli ve güvencesiz bir iş olduğunun kanıtı. Gencecik çocuklar, hiçbir sosyal güvenceleri olmadan, çok düşük ücretlere tüm gün trafikte ölümle burun buruna geliyor.

Değerli milletvekilleri, pandemi süreci, özellikle on-line hizmetlerin artmasıyla birlikte motokuryelik sektörünün genişlemesine sebep oldu; işsiz gençlere iş kapısı oldu. Öyle ki bu sektör o kadar hızlı büyüdü ki bugün ülkemizde motosikletli kuryelerin sayısı 1 milyona yaklaştı, bu sayının ise sadece yüzde 10’u kayıtlı. Her yıl yüzlerce motokurye iş kazasında hayatını kaybediyor. Motokuryelerin önemli bir bölümü kayıt dışı çalıştıkları için kazalar iş kazası değil, trafik kazası olarak kaydediliyor. Dolayısıyla motokuryelerin yaşadıkları iş kazaları resmî rakamlara gerçekçi olarak yansımıyor. Ulaşılabilen verilere göre 2023 yılında 68 motokurye yaşadığı kaza sonucu hayatını kaybetti. Peki, bu kazaların nedeni ne? Bir, uzun çalışma saatleri; iki, güvenlik ekipmanlarının yetersizliği; üç, hava koşulları; dört, işverenlerin kuryeler üzerinde kurduğu hızlı teslimat baskısı.

Mevzuatımızda motokuryelerin sosyal hakları ve iş güvenlikleriyle ilgili yeterli düzenleme bulunmuyor. Sektörde birbirinden farklı istihdam şekilleri var; kimi motokuryeler kendi hesabına çalışırken kimisi doğrudan bir işverene bağlı olarak çalışıyor. Motosiklet ticari araçlar kapsamında olmadığı için kendi hesabına çalışan kuryeler esnafın yararlandığı pek çok haktan yararlanamıyor. Motorlu kuryelerin çalışma ve sosyal güvenlik haklarının sağlanması ile kayıt dışılığın önüne geçilmesi için Meclisimizin bu konuda bir an önce çözüm üretmesi gerekiyor.

Muhalefetten geldiği için bu önergeyi reddetmeden önce elinizi vicdanınıza koyun ve o kazalardan biriyle bir gün kendinizin ya da bir yakınınızın karşılaşma ihtimalini aklınızdan çıkarmayın diyor, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Demir, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde...

DENİZ DEMİR (Devamla) – Daha bir dakikam var Başkanım, bir dakikamı daha istiyorum.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Bir dakika daha ver Başkanım ya!

BAŞKAN – Sen “Teşekkür ediyorum.” deyince uzatmadım.

DENİZ DEMİR (Devamla) – Yok, bir dakikamız daha var Başkanım.

BAŞKAN – Hadi bakalım, buyurun.

(Hatibin motokurye kıyafeti giymesi) (CHP, DEM ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Motor nerede, motor! Motor yok!

FATMA AKSAL (Edirne) – Tek yaptığınız şov zaten! Şovu sizden iyi yapan yok maşallah!

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Kaskı tak, kaskı.

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Yakıştı kardeşime.

DENİZ DEMİR (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisi olarak motokurye arkadaşlarımızın her zaman yanındayız, bunun böyle bilinmesini istiyorum.

Saygılar. (CHP, DEM ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Demir.

Öneri üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya ait.

Sayın Kaya, buyurun.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Şov yapıyorsun!

DENİZ DEMİR (Ankara) – Bir sürü genç ölüyor, oturmuşun oradan “şov” diyorsun, şovu sen yapıyorsun!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – “Şov bizim işimiz.” diyerek de sözü bitirebilirsin!

DENİZ DEMİR (Ankara) – Şovu sen yaparsın.

BAŞKAN – Sayın Demir, buyurun.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – O montu, o şapkeyi giyinmeden de olur, sen kendine bak.

DENİZ DEMİR (Ankara) – Senin tuzun kuru şimdi tuzun kuru!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Sen kendine bak!

DENİZ DEMİR (Ankara) – Hadi bakalım, işine gelmedi değil mi!

SEDA SARIBAŞ (Aydın) – Bir kadınla böyle konuşulmaz, lütfen terbiyeli olun.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ya, böyle, yazık ya, vallahi! Tamam, siz geçin, tamam.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – ...Cumhuriyet Halk Partisinin önergesi üzerine söz almış bulunuyorum.

DENİZ DEMİR (Ankara) – Bak, bana şov yapmasın.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Şov yapıyorsun tabii. O montla, o şapkeyle konuşmayınca olmuyor mu?

SEDA SARIBAŞ (Aydın) – Bir kadınla böyle konuşulmaz, lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz geçin, siz geçin, tamam.

DENİZ DEMİR (Ankara) – Karşında milletvekili var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz geçin önümden diyorum, konuşma başladı, siz geçin, konuşma başladı bak.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

DENİZ DEMİR (Ankara) – Biz konuşunca şov mu oluyor?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz geçin diyorum ya!

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Orada niye laf atıyor “Şov yapıyorsunuz.” diye? Şov yapar yapmaz; o onun bileceği bir iş ya!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

Sayın Kaya, lütfen buyurun.

Sürenizi yeniden başlatıyorum.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin önergesi üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de “ekonomi” denilince nasıl bir tabloyla karşı karşıya olduğumuzu, gelir dağılımındaki adaletsizliğin hangi boyutlarda olduğunu hep beraber milletvekilleri olarak bize gelen şikâyetler üzerinden gayet net olarak biliyoruz. Türkiye’de en zengin yüzde 1’lik kesimin ülkedeki servetin yüzde 40’ını aldığı bir ortamda, Avrupa’da servet dağılımı adaletsizliğinde ilk sırada yer aldığımız bir dönemde işçinin, emekçinin, asgari ücretlinin yaşadığı hangi sıkıntılar olduğunu gayet net olarak bire bir farkındayız. Çalışanın çok zor koşullarda ayakta kalma mücadelesi verdiği bir dönemde, çalışamayanların ne tür sıkıntılarla boğuştuğunu da biliyoruz. Özellikle pandemi ve sonrasında işsizlik en can yakıcı problem olarak öne çıkarken bugün yüksek enflasyonla eriyen ücretler, çalışan yoksulluğunu daha da derinleştiriyor.

İstanbul Planlama Ajansı’nın Eylül 2021’de motokuryelerin yalnızca beşte 1’inin daha önce başka bir işte çalışmamış olduğuna dair verisi, yüzde 80’inin ise pandemi de işini kaybedip kuryeciliğe başlayanlardan oluştuğuna dair istatistiğini dikkatlerinize sunmak istiyorum. Pandemi ve on-line alışverişle genişleyen bu alanda bulunanların yüzde 43’ü 25-34 yaş aralığında. Tabii, burada, dijital platform çalışanlarını da motokuryelerle beraber doğru orantılı artan iş kolu olarak söylemek gayet açık. Özellikle pandemi sonrası dijital platformlarında yoğunlaşan sektörlerin başında geldiği hepimizin günlük hayatta müşahade ettiğimiz bir gerçek. Bu sektörde çalışanların yoğunlukla birlikte iş gücü arttı fakat bozulan ekonomiyle şartları daha da zorlaştı. İş güvencesi eksikliği, dijital platformlarda çalışanların en büyük sorunlarından biri olarak ortaya çıktı.

Kıymetli milletvekilleri, Türkiye’de son yıllarda hızla artan e-ticaret ve yemek siparişi sektörü kuryelerin ve dijital platform çalışanlarının iş gücüne katılımını büyük oranda artırdı. Dönem dönem sosyal medyada toplu işten çıkarmalar şeklinde şikâyetlerin gündeme geldiğini biliyoruz. Ayrıca hak gaspları ve bazı skandallar da sıklaşmaya başladı. Bütün bunlar dijital platform çalışanları ve kuryelerinin bu konudaki ihtiyaçlarını konuşmanın yerinde ve gerekli olduğunu hepimize gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Cumhuriyet Halk Partisinin dijital platform çalışanlarının ve kuryelerin çalışma statülerinin düzenlenmesi ve yaşadıkları sorunların çözümü noktasında araştırma önergesinin desteklenmesi ve bu iş kollarında ortaya çıkan sorunların kamuoyunda net bir şekilde paylaşılmasının gerekli olduğunu düşünüyor, Cumhuriyet Halk Partisinin bu önergesini desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde İYİ Parti Grubu adına Denizli Milletvekili Yasin Öztürk’e söz veriyorum.

Sayın Öztürk, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dijitalleşmenin hız kazandığı bu dönemde e-ticaretin ve on-line hizmetlerin yaygınlaşmasıyla motokuryeler, günlük hayatımızın vazgeçilmez bir parçası hâline geldi. Ancak bu önemli iş kolu, maalesef birçok zorlukla karşı karşıya.

Öncelikle motokuryelerin yaşadığı başlıca sorunlara değinmek istiyorum. Birincisi, motokuryeler trafik kazalarına karşı oldukça savunmasız. Yoğun trafik, kötü hava koşulları ve yetersiz yol altyapısı kazaların başlıca sebepleri arasında yer alıyor. İkincisi, motokuryelerin çalışma koşulları genellikle uzun saatler ve düşük ücretlerle karakterize ediliyor; bu durum hem fiziksel hem de zihinsel sağlıklarını olumsuz etkiliyor. Ayrıca, iş güvencesi eksikliği ve sosyal haklardan yoksunluk motokuryelerin karşılaştığı diğer önemli sorunlar arasında. Bu sorunların çözümüne yönelik bazı öneriler sunmak istiyorum.

Öncelikle trafik güvenliğini artırmak için kapsamlı eğitim programları düzenlenmeli ve bu programlara motokuryeler zorunlu olarak katılmalıdır. Trafik kurallarına uyma bilinci artırılmalı ve sürüş teknikleri geliştirilmeli. İkincisi, motokuryelerin çalışma koşulları iyileştirilmelidir. İşverenler, adil ücretler ve uygun çalışma saatleri sağlamakla yükümlü olmalıdır. Ayrıca, motokuryelerin sosyal güvenlik haklarından yararlanabilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Araç sürücüleri ve motokuryeler arasında etkileşim de önemli bir konudur. Her iki tarafın da trafik kurallarına uyması ve birbirlerine saygılı olması trafik güvenliğini artıracaktır. Araç sürücüleri, motokuryelerin trafikteki hassas durumlarını göz önünde bulundurmalı ve onlara gerekli özeni göstermelidir. Aynı şekilde motokuryeler de araç sürücülerine karşı dikkatli olmalı ve tehlikeli manevralardan kaçınmalıdır. Hem araç sürücüleri hem de motokuryeler bazen trafik sorunlarına neden olabiliyor. Araç sürücülerinin hız limitine uymaması, ani şerit değiştirmeleri ve dikkatsizlikleri kazalara davetiye çıkıyor. Motokuryeler ise zaman baskısı nedeniyle hız yaparak ve trafik kurallarını ihlal ederek hem kendi güvenliklerini hem de diğer sürücülerin güvenliğini riske atabiliyorlar. Bu noktada trafik kurallarına sıkı sıkıya uyulması ve tüm sürücülerin birbirlerine karşı daha dikkatli ve saygılı olması gerekmektedir. Tüm bu telaş siparişi geç teslim etmemek için. Peki iki dakika için hayatlarını riske etmeye değer mi? Tabii ki değmez. Bu konuda hem vatandaşlarımız hem işverenler hem de motokuryeler gereken hassasiyeti göstermelidir.

Sonuç olarak, motokuryelerin yaşadığı sorunların çözülmesi ve trafik güvenliğinin artırılması için hepimize görev düşmekte. Eğitim, adil çalışma koşulları ve gerekli saygı bu sürecin temel taşlarıdır. Motokuryelerin güvenli ve sağlıklı bir şekilde çalışmalarını sağlamak hem onların refahını artıracak hem de toplumsal huzuru pekiştirecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Öztürk, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'e ait.

Sayın Çelenk, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili yurttaşlar; sözlerime başlarken, önce, hayatı bütün güzellikleriyle sahiplenen Gezi direnişini selamlıyorum. Çiğdem, Mine, Tayfun, Can arkadaşlarımızın şahsında, Kavala'nın şahsında bütün Gezi mağdurlarını, Gezi tutuklularını selamlıyorum.

Burada, Gezi'nin yıl dönümünde küçükük yaşta, yaşıyla aynı kiloda -olduğundan da küçük hatırlıyordum az evvel farkına vardım- hayata veda eden bir çocuğa yeniden iftira edildiği için çok üzgünüm. Bunu geçerek bu çok önemli konuya gelemiyorum. Berkin Elvan'ın cebinde bir patlayıcı olmadığını herkes biliyor, hiçbir yerde böyle bir tespit yok ama hayat yalan üzerine kurulu olunca "Yalanı ne kadar tekrar etsek kârdır." deniliyor. İfadesiz bir yüz hâliyle ve artistik konuşmalarla bu çocuğa iftira atılabiliyor burada. Dünyanın bütün yoksulları şimdilik aynı yerde durmasalar bile aynı aileden gelirler; motokuryeler Berkin Elvan'ın arkadaşlarıdır, ailesidir; bir duvar dibinde kafasına vurularak katledilen Ali İsmail Korkmaz'ın ailesidir; hepsi aynı yerededirler, aynı haksızlıklara maruz kalırlar, aynı korkunç zulme maruz kalırlar ve maalesef bazen bu kadar korkunç bir biçimde ölürlere ve tarih karşısında hiçbir hicap duymayanlar onların ölümünün yıllarca sonrasında bile aynı yalanları söylemeye devam ederler. Öncelikle bunu söylemek istiyorum.

Motokurye sorunu gerçekten önemli bir sorun. Aslında, önerge sadece bununla ilgili değil, iki parçalı; dijital platformların sorunları ve motokuryelerin sorunları. Ama bildiğimiz biçimiyle motokuryelik zaten dijital platformlarla birlikte doğmuştur desek yeridir. Gündelik hayatı kökten bir biçimde dönüştüren internet teknolojileri, bilgisayar teknolojileri aynı zamanda gündelik hayatı bir yönüyle çok rahatlatır ve pratikleştirirken bir yönüyle de sömürgeleştirmiştir. İş zamanı, dinlenme zamanı, eğlence zamanı iç içe geçmiş ve aslında, gece yarısı bir su içerken, su içmek üzere uyandığımızda kendimizi gelen bir mesajla iş yaparken bulduğumuz bir durum yaratmıştır. Bu durumun içinde elbette, işte, yeni bir sektör gibi karşımıza çıkan bu kurye filoları en güvencesiz kesimi oluşturmuştur, en korunaksız kesimi oluşturmuştur. Kurye sistemi patron lehinedir, iktidar lehinedir ama yoksulların aleyhine işleyen

bir sistemdir, sonsuz sorunları vardır ve henüz bir hukuki alanda bu sorunlar kapsanamamıştır, hukuki anlamda bu sorunlar ele alınamamıştır ve bu mağduriyetleri artıran bir boyutu vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – Söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelenk, lütfen tamamlayın.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – “Dijital platformların sorunları” deyince aklımıza buradaki editörler, gazeteciler, çevirmenler ve evinden esnek çalışma koşullarında çalışırken zamanı her gün biraz daha elinden giden onlarca farklı iş kolu geliyor. Elbette ki dijital platformlar dayanışmayı da güçlendirmiştir ama bunu mağduriyetleriyle birlikte düşünmek gerekir. Örneğin, medya alanında burası bir basın iş kolu olarak görülmediği için basın iş kolu olsaydı yararlanabilecekleri sendikal örgütlenmeden, diğer haklardan ve güvencelerden yararlanamamaktadırlar. Bütün bu sorunların birlikte ele alınması, iş güvenliğinin sağlanması, güvencenin sağlanması ve eşitsiz ücretlere, aslında tamamen bir sömürü sistemine dönüşmüş olan bu kuralsızlık hâline son verilmesi gerekiyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata’ya söz veriyorum.

Sayın Korkutata, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Günümüzde çalışma hayatı hızla değişen ekonomik, teknolojik ve sosyal dinamiklerle karşı karşıyadır. Dijitalleşme, yapay zekâ, otomasyon gibi faktörler çalışma hayatındaki rolleri ve beceri gereksinimlerini yeniden tanımlıyor. Bu anlamda günümüz itibarıyla gerçek bir dönüşümün içerisindeyiz. Bu dönüşümün çalışanları nasıl etkilediğini, iş gücü piyasasında hangi alanlarda yeni fırsatlar ve hangi alanlarda tehditler oluşturduğunu anlamak geleceğe dair stratejiler belirlemede kritik öneme sahiptir.

Yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi, robotik teknolojilerin yaygınlaşması, birçok hizmetin, üretimin ve teslimatın platformlar aracılığıyla yapılmasının olanaklı hâle gelmesi 2000’li yılların başlarında yeni bir ekonomi biçimi olan platform ekonomisini ortaya çıkarmıştır. Böylece, bir internet bağlantısına sahip olan herhangi biri dünyanın her yerinden çalışabilir hâle gelmiştir.

İşletmelerin, bireylerin tam olarak ihtiyaç duyduklarında çalışanlara, hizmetlere ve mallara kolay bir şekilde erişme imkânı sunan, aracılık hizmeti yapan platformlara ise dijital emek platformu denilmektedir. Dijital emek platformlarında müşteri, platform çalışanı ve platform sağlayıcısı arasında üçlü bir ilişki vardır. Ülkemizde dijital emek platformu çalışma biçimi yaygın olmamakla birlikte çeşitli örneklerine rastlamak mümkündür.

Değerli milletvekilleri, tipik istihdam modelleriyle istihdam edilmeleri güç kişiler dijital emek platformu aracılığıyla çalışma hayatına dâhil olabilmektedir. Diğer ülkelerdeki uygulamalarla benzer şekilde mevzuatımızdaki düzenlemeler ve kararlılık kazanmış yargı kararları birlikte değerlendirildiğinde iş ilişkisinin kurulmasında iş görme, ücret ve bağımlılık unsurlarının bir arada olması gerekmektedir. Bu 3 unsurun oluşması hâlinde bir iş ilişkisinin varlığı ortaya çıkmakta olup iş ilişkisiyle çalışan kişi de işçi statüsünde değerlendirilmektedir. Bu durumda dijital emek platformları aracılığıyla çalışanların öncelikli olarak gerçek bir kişi mi yoksa tüzel kişi mi olduğuna bakılması, diğer aşamada ise yukarıda bahsi geçen iş ilişkisinin unsurlarının oluşup oluşmadığına bakılması gerekmektedir. Diğer taraftan, motokuryeler ise bir iş sözleşmesiyle işverene bağlı olarak çalışmaları durumunda İş Kanunu’na tabi olmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Korkutata, lütfen tamamlayın.

ZEKİ KORKUTATA (Devamla) – Bu bakımdan işçi olarak istihdam edilen motokuryeler İş Kanunu’nda yer alan çalışma süreleri, yıllık ücretli izin, ücret vesair hükümler çerçevesinde çalışmalarını

gerçekleştirmekte, sendikal örgütlenme ve toplu iş sözleşmesinden yararlanmasında herhangi bir farklı uygulama bulunmamakta, iş sağlığı ve güvenliği bakımından yürürlükte olan mevzuatın eksiksiz bir biçimde uygulanması gerekmektedir. Esnaf kurye olarak çalışanlar kendi nam ve adına şirket kurmakta, Sosyal Güvenlik mevzuatına göre de kendi adına ve hesabına bağımsız çalışan 4/B’li yani eski adıyla BAĞ-KUR’lu olarak çalışabilmektedirler. Ancak kayıt dışı çalışmamaları kaydıyla esnaf kuryeler sosyal güvenceye sahip olup 4/B’li sigortalıların tüm haklarına sahiptirler.

Yaşadığımız dönüşümün merkezinde her zaman insan ve emek olmalıdır. İnsan onurunu koruyarak, adil çalışma koşullarını sağlayarak ve çalışanların haklarını güvence altına alarak bu dönüşümü yönlendirmeye bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da yapmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Korkutata, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 93, 78 ve 45 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin aynı kısmın sırasıyla 2’nci, 3’üncü ve 4’üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; 83 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların sürelerinin otuzar dakika olmasına ve bu sürenin birden fazla kişi tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

No: 25

Tarih: 30/5/2024

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 30/5/2024 Perşembe günü yaptığı toplantıda aşağıdaki önerinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Adalet ve Kalkınma Partisi

Grubu Başkan Vekili

Gökhan Günaydın

Cumhuriyet Halk Partisi

Grubu Başkan Vekili

Sezai Temelli

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi

Grubu Başkan Vekili

Filiz Kılıç

Milliyetçi Hareket Partisi

Grubu Başkan Vekili

Turhan Çömez

İYİ Parti

Grubu Başkan Vekili

İsa Mesih Şahin

Saadet Partisi

Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 93, 78 ve 45 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin aynı kısmın sırasıyla 2’nci, 3’üncü ve 4’üncü sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

83 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların sürelerinin otuzar dakika olması ve bu sürenin birden fazla kişi tarafından kullanılabilmesi,

Önerilmiştir.

BAŞKAN – Danışma Kurulunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un, Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul’da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporunun görüşmelerine başlıyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul’da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/11) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 83) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 83 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Şimdi, teklifin tümü üzerinde söz taleplerini karşılıyorum ve ilk söz talebi Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’a aittir.

Sayın Çalışkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası sözleşmeleri görüşüyoruz. Elbette, yaşadığımız son yirmi yıllık süreç içerisinde adaletle, eğitimde, iktisadi alanda, sosyal alanlarda pek çok faciayı yaşadık ama herhâlde, en büyüğünü dış politikada yaşadık diyebiliriz. Aslında biz, bu dönemdeki dış politikaya anahtar bir sözcük olarak BOP (Büyük Orta Doğu Projesi) dediğimizde zaten ne demek istendiği çok iyi şekilde anlaşılır.

Değerli milletvekilleri, dış politikayı konuşurken, elbette, yanı başımızda cereyan eden İsrail’deki katliamı, soykırımı da asla görmezden gelemeyiz. Bugün, İsrail, tarihinde olmadığı kadar büyük bir vahşet, cinayet ve soykırım işleyerek bir milleti topyekûn katletmekte. Elbette buna göz yuman, destek veren, arka çıkan herkesi şiddetle telin ediyoruz. Ne var ki böyle bir durumda bütün dünya ayakta, artık bıçak kemiğe dayandı, bütün insanlık âlemi titremeye başladı. Dünyanın birçok noktasında üniversitelerde öğrenciler, hocalar; sokaklarda yüz binlerce insan İsrail’in vahşetini telin ediyor, kınıyor. Bizim ülkemizde ise maalesef büyük bir korku tüneli oluşturulduğu için insanlar sokağa çıkmaya korkuyor, cesaret edip çıkarlar ise bir şekilde coplanıyor.

Değerli milletvekilleri, halkların dışında dünyada ne yapılıyor? Dünyada hepimizin yakından takip ettiği üzere, mesela Brezilya İsrail Büyükelçisini geri çekiyor, Kolombiya diplomatik ilişkileri askıya alıyor, Malezya limanlarını kapatıyor; Norveç, İrlanda, İspanya Filistin Devleti’ni tanıyor, Kolombiya barış gücü gönderilmesini istiyor, Güney Afrika Adalet Divanına başvuruyor ve sonuna kadar da olayın müdahili. Peki “Türkiye’de ne yapıyoruz?” dersiniz, Türkiye’de şiddetle protesto ediyoruz. Grup toplantılarında insanlara film seyrettiriyoruz, film seyrederken İsmail Haniye’yle sarmaş dolaş fotoğraf, İslam İşbirliği Teşkilatına katılmıyız, konuşma yapmıyız, falan konferansa katılmıyız -sadece

(*) 83 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

konferanslardaki sözde- unutmadan bir de on dört yıl önceki “one minute” kelimesini de 1563’üncü defa tekrar ediyoruz. Bakın, burada, aylar öncesinden dedik ki: “İsrail’le ilişkileri askıya alın, gemi göndermeyin.” Önce eveleyip gevelediniz, yalpaladınız, “Var, yok.” dediniz, sonra “Biz değil, özel şirketler yapıyor.” dediniz, seçim sonuçlarında milletten Gazze tokadını yiyince “Durduk.” dediniz ama TÜİK -doğru söylüyorsa- nisan ayında İsrail’e 400 milyon dolarlık ihracatın gerçekleştiğini söylüyor. İsrail tarafıysa zaten alışverişin kesilmediğini söylüyor.

Değerli milletvekilleri, maalesef ki iktidar mensubu arkadaşlarımızın 2 kutsalı var: Bir lider, bir de partileri. İkisine dokunulmadığı sürece bütün yılanlar bin yaşasın istiyorlar. Halbuki İsrail’in yaşattığı o vahşet asla geçiştirmeyle, protestolarla, konuşmalarla giderilecek şey değildir. Bugün, iktidar mensubu arkadaşlar çok iyi bilmeli ki yirmi iki yıldan beri bu Parlamentoda istediğiniz bütün kararları tereddütsüz geçirdiniz. Yine, bilinmeli ki yirmi iki yıldan beri size rağmen tek bir tane karar burada alınmış değil. Onun için bugün burada alınacak karar yine sizin önerisiyle, önergesiyle, teklifiyle, desteğiyle olacak. Bu, sizin gücünüzü belirttiği kadar ilahi huzurdaki sorumluluğunuzu, vebalinizi de -suratınıza- önünüze koymuş oluyor değerli milletvekilleri. Bugün şurada 10 vekil insaflica ortaya çıkıp bu konuda net tavır alamadığı için maalesef bir tavır hiçbir şekilde alınmadı.

Değerli milletvekilleri, ne yapıyoruz? İktidar grup toplantısında film seyrettiriliyor, sonra şiddetle kınanıyor, sonra katil başbakanın psikolojik tahlili yapılıyor. Allah aşkına, size mi düştü bu? Sizin yapacağınız iş, bu konuda somut adım atmak, icraat yapmak. Hatırlanacağı üzere, 2003 yılında ilk işbaşına geldiğiniz gün, 20 Mart 2003, göreve geldiniz, dört ay sonra Irak bombalanmaya başladı, o zaman dediniz ki: “Eğer biz bu katliama ortak olmazsak gelecek ay maaşları ödeyemeyiz.” Şimdi de diyorsunuz ki: “Eğer biz İsrail’in karşısında durursak doğal gaz fiyatları yarın 3 katına çıkar.” Sırf krizden, ekonomik faciadan korktuğunuz için bu katliama maalesef seyirci kalıyorsunuz.

Bakın, yapılacak pek çok şey var. Bir kere, diplomatik ilişkiler askıya alınmalı, askerî, siyasi, kültürel bütün ilişkiler askıya alınmalı; Kürecik Radar Üssü kapatılmalı, ülkemizde 200’e yakın yabancı üssün faaliyetlerine son verilmeli; sonra havaalanlarımız, kara ve deniz ulaşımı bir şekilde tamamen yasaklanmalı. Hepimiz biliyoruz ki jet yakıtları buradan gitti ve böyle bir hususta milleti aldatmaktan da çekinilmemesini anlamak mümkün değil. Gerçekten samimi olarak Filistin’in yanında olsanız yapacağınız şey bu protestoların önünü açmak, “İstediğiniz kadar konuşun, protesto edin, bizim elimiz rahatlasın.” demek ama sizin böyle bir derdiniz yok. Siz, partimiz zarar görmesin de dünya yıkılsın, umurunuzda değil.

Değerli milletvekilleri, bugün, Filistin’deki kardeşlerimiz katlediliyor, soykırımı uğruyor, on binlerce insan hasta, kanser, yaralı; 100 bine yakın insan şu anda tedavi bekliyor. Girişim yapmalısınız “Bu hastaları nasıl bir koridor açıp tahliye ederiz? Biz nasıl Gazze’ye yardım koridoru açıp yardım ulaştırabiliriz?” diye ve nasıl ki o Kur’an yakan İsveç’in NATO üyeliğine “evet” dediyse, destek olduysanız girişim yapın, Filistin’in de NATO’ya üye olması için çaba gösterin. Yani burada sizden beklenen şey, Filistin için tek bir adım atmanız. Ne İslam İşbirliği Teşkilatını göreve çağırdınız ne D8 ne Birleşmiş Milletlerde icraatınız oldu ne Güvenlik Konseyinde; hiçbir şey yapmadınız. Yaptığınız tek şey, döne döne protesto etmek. Ben de protesto ediyorum, yüz binlerce kez protesto ediyorum ama bu protestoların zerre kadar etkisi yok. Bu siyonist katiller şımarıyor, başka bir şey yapılmıyor. Çok basit, kendinizi riske atacak yeni adımlar atmanıza da gerek yok; kanunlarımız belli -aranızda hukukçular var- kanunlarımıza göre mademki İsrail soykırımcı -ki bunu tepeden Sayın Cumhurbaşkanı da söylüyor- şu anda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olup siyonist orduda savaşan ve utanmadan bu paylaşımlarla da dünyaya yaptığını haykıran insanları sorguya alın, deyin ki: “Biz bu soykırımı, katliama katılan soykırımcı askerleri muhakeme edeceğiz, yargılayacağız.” Bunu bile yapmaktan acizsiniz çünkü tek bir adım atmak asla, hiçbir şekilde gündeminizde yok ama yine biliyorum, Sayın Grup Başkan Vekili birazdan çıkacak, Türkiye’nin çok büyük gayretleri olduğunu, konferansa katıldığını, hafta sonu yapılacağını söyleyecek. Doğru, güzel ama bir adım, tek bir dilekçe yazın. Bakın, bu Parlamento geçmişte önemli kararlar aldı. Katar’a asker gönderdiniz, Libya’ya asker gönderdiniz, Suriye’ye asker gönderdiniz, Afganistan’a, Irak’a asker gönderdiniz. Pekâlâ, buradan iktidar vekillerinin desteğiyle “Biz Filistin’e de destek gücü olarak 200 asker gönderiyoruz.” deyin. Haydi, yiğitseniz bu teklifi

verin. Burada herkes “evet” diyecek buna çünkü bütün millet, halkımız, sağcısı, solcusu, hepsi Filistin halkının yanında ama siz cep telefonlarınıza birazdan gelecek mesajları bekliyorsunuz. Oradan size böyle bir yetki, izin verilirse onu yapacaksınız yoksa bunu da geçiştireceksiniz ama gerçekten çok yüz kızartıcı bir durumdayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Necmettin, sakın, sakın...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, onun için, bu konu iç politika malzemesi olamaz, olmamalıdır. Bu konuyu problem edip... Düşünün ki evinizde bir hastanız yatıyor olsa, ateş bacayı sarsa bir yangın olsa nasıl yerimizde duramaz, her türlü girişim içerisinde olursak işte, biz, bugün, şu Filistin’de yaşananlara karşı da aynı durumda olmak zorundayız ama bu hiç gündem değil. Bu kadar ay geçti, sekiz aydan beri onlarca kanun getirdiniz, patronlar istedi, güç kuvvet sahipleri istedi, onların hepsi yerine geldi ama Filistin konusunda burada protesto kararından başka hiçbir karar alınmadı.

Değerli milletvekilleri, size bu tarihî sorumluluğu, uluslararası mahkemelerden çok daha öte, büyük mahkeme de şahit olmak üzere burada hatırlatıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, teşekkür ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, şunu sadece şunu kayıtlara geçsin diye ifade edeyim: Kendi kurgusunu kendi varsayımlarıyla beraber oluşturmuş, bizim adımız da kendi kendine nasıl cevap verdiğimiz de kafasında yerleşmiş. “Sayın Grup Başkan Vekili de şöyle şöyle der.” dedi çünkü.

BAŞKAN – O zaman cevaba ihtiyaç yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İhtiyaç yok onun için yani tamam, teşekkür ederim. Bizim adımıza da cevap verdiğiniz için teşekkür ederim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Cevaba ihtiyaç yok ama öngörüler doğru.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Tasdik ettiğiniz için teşekkür ederim, saygılar Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tasdik etmedik, siz kendi kendinizi yalanladınız, kendi kendinizi yalanladınız.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Teyit ettiniz, kayıtlara geçtiği iyi oldu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Siz kendi kendinizi yalanladınız, benim yalanlamama gerek kalmadı.

BAŞKAN – Şimdi Saadet Partisi Grubu adına ikinci söz, Ankara Milletvekili Mesut Doğan’a ait.

Sayın Doğan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MESUT DOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Herhâlde söze “söz aramızda” diye başlamanın en komik olacağı bir mekânda, bir makamdayız çünkü hepimiz biliyoruz ki burada söylediğimiz her söz kayıt altına alındığı gibi yapmış olduğumuz bütün konuşmalar da dünyaya açık konuşmalar. Bunu şunun için hatırlatıyorum: Benim bu on dakikalık konuşmam bu bilinçle özellikle ama özellikle yapılmış olacak inşallah.

Hayatında çok büyük acılar yaşayan veya hayatında çok büyük sorunu olan veya hayatında çok büyük kaybı olan insanlara bazen arkadaşları teskinde bulunmak için bir cümle kullanırlar, derler ki: “Her şeye rağmen hayat devam ediyor.” Evet, gerçekten her şeye rağmen Türkiye’de hayat devam ediyor olabilir; evet, her şeye rağmen İslam ülkelerinde hayat devam ediyor olabilir; evet, her şeye rağmen Avrupa’da, Amerika’da, Avustralya’da hayat devam ediyor olabilir ama hatırlatmak isterim ki Filistin’de hayat devam etmiyor. Filistin’de devam eden tek şey vahşettir, Filistin’de devam eden tek şey cinayettir, Filistin’de devam eden tek şey soykırımdır. Düşünün, düşünün, dün çok alçakça okullar bombalandı, ahlaksızca camiler bombalandı, adice hastaneler bombalandı ve son olarak şerefsizce

çadırlar bombalandı. Bunun yanında, sekiz ay içerisinde yaklaşık olarak 70 bin insan katledildi çoluk çocuk demeden, kadın-erkek demeden, sakat, yaşlı demeden. İnanın, dünyanın herhangi bir noktasında, değil 70 bin insan, bin tane balina katledilmiş olsaydı bütün dünya liderleri ayağa kalkardı ama bugün yaşanan bu vahşeti birileri bile görmezlikten geliyorlar. Bizim bu görüntüyü, bu vahşeti görmezlikten gelmemiz mümkün olmaz ama olursa bilesiniz ki yarın çocuklarımızın yüzüne bakamayız, yarın ecdadımızın yüzüne bakamayız ve yarın ahiret günü o katledilen çocukların yüzüne asla ve asla bakamayız; bunu böyle görmek, böyle anlamak mecburiyetindeyiz.

Şimdi, sekiz ay içerisinde, hep beraber dille yapılabilecek her şeyi yaptık; kınadık, lanetledik, mitingler yaptık, yürüyüşler yaptık. Sonuç? Kocaman bir sıfır. Yaptığımız bu çalışmalar, bu eylemler bir tek Filistinli çocuğun hayatını kurtarmış değil. Elbette ki bunu söylerken yapılan bu eylemleri asla basite almıyorum, hepsini anlamlı buluyorum. Hatta, bu eylemleri yapan gençler ise, sivil ise, memur, emekli ise veya sivil toplum örgütleri ise bu attıkları adımlar onları sorumluluktan kurtarabilir ama yöneticileri asla ve asla kurtarmaz.

Açık ve net söylüyorum; İsrail ancak güçten anlar ve İsrail'in zalimliğini durdurmanın tek yolu askerî müdahaledir, bunun dışında her şey kendimizi aldatmakla geçireceğimiz zamandır. Özellikle Uluslararası Ceza Mahkemesinin Netanyahu hakkında soykırım suçu işlemekle ilgili vermiş olduğu karar ve yakalama emri aslında askerî müdahale için meşru bir zemin oluşturmuştur. Bunu yapmadığımız zaman bilelim ki İsrail asla ve asla durmayacak. Bunu nereden mi biliyoruz? Biz Saadet Partililer olarak İsrail'in cibilliyetini biliriz. Biz, İsrail'in gerçek niyetini elli beş yıldır deşifre etmiş bir hareketiz ama dünyada İsrail'le ilgili gerçekleri konuşanlar hep antisemitist suçu işlemekle suçlanarak ya korkutuldular ya susturuldular. Bu konuda Saadet Partilileri illa da tanımlamak ihtiyacı hissedilirse ben onlara yardımcı olmak isterim; bütün dünya bilsin ki hiçbir Saadet Partili asla ve asla antisemitist değildir ama bütün dünya bilsin ki bütün Saadet Partililer antisyonisttir çünkü siyonizm bütün insanlık için çok büyük bir tehlikedir. Bunu niye söylüyorum? İsrail'de yaşayanlar, İsrail halkı Yahudi'dir ve bizim onlara ırklarından dolayı yanlış bir düşünce beslememiz asla mümkün olmaz; buna tarih de şahittir. Hepiniz biliyorsunuz, 1400'lü yılların sonlarında Avrupa ülkelerinde kargaşa çıkaran siyonistler nedeniyle bazı Avrupa ülkeleri bütün Yahudileri ülkelerinden kovma kararı aldılar ve o karar sonrasında bütün Yahudilere kucak açan sadece ve sadece Osmanlı İmparatorluğu olmuştur ama bunun yanında biliyoruz ki bugün İsrailli yöneticiler siyonistlerdir ve siyonistlerin amentüsü herkes tarafından bilinen bir gerçektir.

Siyonizmin amentüsü 3 tane yaklaşımdan oluşur. Birincisi, kendilerini üstün ırk olarak görmeleridir yani Siyonistler, Yahudilerin dışında herkesi kendilerine hizmet için yaratılmış canlılar olarak görürler, insan olarak bile görmezler. Onları isterlerse kendilerine hizmet ettirirler, isterlerse öldürürler; buna kimse karışamaz. Bundan yola çıkarak bütün dünyaya seslenmek isterim ki evet, siyonistler Müslümanlara düşmandır ama aslında Hristiyanlara daha da düşmandırlar. Evet, siyonistler, Yahudi olmayan herkese düşmandır ama siyonizmin sapık inancına teslim olmamış Yahudilere bile düşmandırlar; bunu zaten görüyoruz.

Bugün Filistin Devleti sınırları içerisinde yaşayanlar Filistinli Müslümanlar değil de Hristiyan İngilizler, Hristiyan Almanlar veya Hindu Hindistanlılar olsa bile sonuç değişmeyecekti, değişen tek şey ölen insanların isimleri olacaktı. Bundan dolayı bu yaşanan hadiseyi İsrail-Filistin meselesi olarak görmek veya İsrail-Hamas meselesi olarak görmek İsrail'e yapılabilecek en büyük destek ama insanlığa yapılabilecek en büyük ihanettir.

Siyonizmin amentüsünün ikinci yaklaşımı ise büyük İsrail'i kurmakla mükellef olduklarına dair inançtır ve o büyük İsrail'in içerisinde -hepiniz biliyorsunuz ki- bütün ya da çoğu İslam ülkesinin sınırları var, Türkiye'nin de var. Ben bazen bu ülkede bazılarını anlamakta çok ciddi manada sıkıntı çekiyorum. Toprağında gözü olacak kadar ahlaksız bir devlete karşı hiçbir şey yokmuş gibi davranmak asla olamaz. Bunu yapanlar bilmeden yapıyorlarsa bunu çok gafilce buluyor, bilerek yapıyorlarsa bunu çok haince görüyorum.

Bu arada, parantez içerisinde şunu da ifade etmek isterim: Siyonizmin hedefine ulaşmak için kullanılmış olduğu en tehlikeli taktik nedir biliyor musunuz arkadaşlar? Hedefi olduğu ülkede hedefini

o ülkede yaşayan insanların beklentilerinin içerisinde yerleştirirler. Ne istiyorsun sen? Barış. Seni barış diye yola çıkarırlar, sen “Barış, barış!” diye slogan atarken yolun sonunda kendini savaşın ortasında bulursun. Ne istiyorsun? Demokrasi. “Demokrasi, demokrasi!” diye slogan atarak yürüdüğün yolun sonunda kendini darbenin ortasında bulursun. Ne istiyorsun sen? Arap Baharı. “Bahar, bahar!” diye yol yürütürler, yolun sonunda kendini kışın ortasında bulursun. Ne istiyorsun sen? Hizmet. “Hizmet, hizmet!” diye yürütürler, yolun sonunda kendini terör örgütünün içinde bulursun. Ne istiyorsun sen? Taban demokrasisi. “Taban demokrasisi” diye diye yürütürler hatta sen bunun için hocana ihanet edersin ama yolun sonunda kendini tek akla mahkûm bulursun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Doğan, lütfen tamamlayın.

MESUT DOĞAN (Devamla) – Son söz; ben bugün bu konuşma vesilesiyle, dünyaya bin yıl liderlik yapmış, dünyaya bin yıl ağabeylik yapmış, dünyayı bin yıl adaletle yönetmiş Osmanlı İmparatorluğu’nun varisi olan Türkiye Cumhuriyeti devletinin Büyük Meclisinden siyonist İsraillilere seslenmek istiyorum: Çeşitli entrika ve sahtekârlıklarla siyasal ve ekonomik olarak kelepçelemiş olduğunuz dünya liderlerinin sessizliği sakın ha sizi aldatmasın, koltuğunu ülkesinden daha çok seven İslam ülkesi yöneticilerinin gaffeti sakın ha sizi şımartmasın; vallahi, billahi, tallahi Türkiye olduğu sürece, Türkiye’de millî görüşçüler olduğu sürece, Türkiye’de vatansever insanlar olduğu sürece asla ve asla hedefinize ulaşamayacaksınız ve yine bilin ki Saadet Partisi mutlaka ama mutlaka iktidara gelecek ve iktidara geldiği ilk gün, bu yapılan katliamların hesabını sormaz ve büyük İsrail projesini başınıza geçirmez isek namerdiz, namerdiz, namerdiz! (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Doğan, teşekkür ediyorum.

Saadet Partisi Grubu adına üçüncü söz, İstanbul Milletvekili Doğan Demir’e ait.

Sayın Demir, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, 1980 yılında Çorum’da Alevilere yönelik gerçekleştirilen ve günlerce süren faşist saldırılar sonucu katledilen 57 masum canımızı saygıyla anıyorum. Komşuyu komşuya, insanı insana düşürenlere ve katliamcı anlayışa lanet olsun diyorum. Unutmadık, hiçbir zaman da unutmayacağız.

Ayrıca, tarihe bırakılan onurlu bir halk direnişi olan Gezi direnişinin 11’inci yılında, katledilen Ali İsmail Korkmaz, Ethem Sarısülük, Mehmet Ayvalıtaş, Abdullah Cömert, Medeni Yıldırım, Berkin Elvan, Ahmet Atakan ve Hasan Ferit Gedik’i buradan sevgi ve özlemle anıyorum.

Gezi direnişi, zulme, baskıya, keyfi uygulamalara karşı dik bir duruştur. Gezi direnişi onurumuzdur; karanlık gider, Gezi kalır diyoruz. Haksız yere cezaevinde tutulan Can Atalay başta olmak üzere Gezi mahkûmlarına buradan selamlarımı gönderiyorum. Haksız ve hukuksuz yargılamalara bir an önce son verilmesini diliyorum.

Sivas’ta, Maraş’ta, Çorum’da, Gazi’de, Gezi’de, Suruç’ta kaybettiğimiz tüm canlarımız için, katledilen tüm insanlarımız için adalet arıyoruz; unutmadık, yine unutturmayacağımızı söylüyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşması’yla ilgili de şunları söylemek istiyorum: “Gönül coğrafyamız” olarak nitelendirdiğimiz Bosna Hersek, Türk dış yardımlarının en fazla aktarıldığı yer. Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı, Yunus Emre Enstitüleri ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı gibi kurumlar Balkanlarda kültürel diplomamızı ilerletmek adına çok aktif çalışmalar yürütüyorlar.

Ne var ki siyasi ilişkilerimizde önemli kazanımlar yok. Türkiye’nin, Ege’deki kara suları ile ilgili problemlerinde, Avrupa Birliği’nin üzerimizde baskı konusu ettiği Kıbrıs sorununda ve Akdeniz’de eleştiriye maruz kaldığımız hidrokarbon arayışında Balkanlardan gördüğü destek merak konusu. Siyaseten destek alamadığımız gibi kültürel diplomasi faaliyetlerimizin sonuçları da iyi görünmüyor. Arnavutluk’ta, Bosna Hersek’te, Kosova’da, Karadağ’da, Kuzey Makedonya’da ve Sırbistan’da yürütülen kamuoyu yoklamalarında Türkiye’ye dair görüşler, istenen düzeyde olumlu bir görünüm arz etmiyor. Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne üyeliğini desteklemediklerini hep beraber görüyoruz.

Balkanlarda görüşleri test eden Balkan Barometer 2023, Türkiye'yle iş birliğine sıcak bakıldığını gösterse de Türkiye'ye yönelik bir teveccühün gözlenmediğini ortaya koyuyor.

Yapılan çalışmaların sonuç vermediği anlamı çıksa da Hükûmet için önemli bir konu altyapı ve inşaat projelerinin kendisidir. Bu tür anlaşmaların zeminini tesis ettiği yatırımlar özel sektörün belirli grupları arasında yoğunlaşmakta. Örneğin, bir inşaat şirketi olan Cengiz Holdingin Bosna Hersek'te medya şirketi Simurg'u satın aldığı haberlere yansımış ve bunun bir medya yatırımı olmaktan ziyade politik motivasyonlarla yönelmiş olabileceği not edilmiştir.

Konuşmamı tamamlarken Gazze'de katledilen 16 bin çocuk başta olmak üzere mazlum Filistin halkı için iktidarı somut adımlar atmaya, İsrail'le bütün diplomatik ilişkileri bir süre askıya almaya, ateşkes ilan edilmediği takdirde de diplomatik ilişkilerin tamamen kesileceğini duyurmaya davet ediyoruz.

Dili, dini, ırkı, rengi ne olursa olsun tüm mazlumların yanındayız, katliamların karşısındayız diyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Demir.

Saadet Partisi Grubu adına son söz, Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'e aittir.

Sayın Silkin Ün, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündemimize gelen uluslararası sözleşmeler vesilesiyle Birleşmiş Milletlerin, tarihin en kanlı soykırımlarından biri nedeniyle 11 Temmuz "Srebrenitsa Soykırımını Anma Günü" ilan etmesini buruk da olsa memnuniyetle karşılıyorum.

Bu vesileyle, Bosna Hersek'le ilgili bir konuyu Meclis gündemine getirmek istiyorum. Bosna Hersek'in güvenliğinin Türkiye için ne kadar önemli olduğunu hepimiz biliyoruz. Ukrayna savaşıyla bölgede yaşanan gelişmeler, iç gerilimlerin yaşanma ihtimalini artırıyor ve bölünme riskini dikkate getiriyor. Türkiye, Bosna Hersek'in toprak bütünlüğünün korunması konusunda inisiyatif almalı ve Bosna Hersek'in NATO'ya üyeliği konusunu mutlaka ama mutlaka, acil olarak gündemine almalıdır.

Avrupa Birliğinde yaşanan genişleme serencamında Bosna Hersek'in yer alması, NATO üyeliğini daha da kritik hâle getirmektedir. Boşnakların bu konuda güçlü iradelerinin olduğunu hepimiz biliyoruz. İsveç'in NATO üyeliği gündemde olduğunda, Sayın Davutoğlu elinizdeki güce güvenerek bu hususa dikkat çekmiş ve çağrıda bulunmuştu. O gün harekete geçmeyen Dışişlerimiz, olası bir gerginliğe şimdiden hazır olmak için NATO üyesi bir ülke olarak pozisyonunu hissettirmeli ve vakit kaybetmeden Bosna Hersek'in NATO üyeliği konusunu gündemine almalıdır.

Değerli milletvekilleri, İsrail'in, Gazze'deki evleri ve mahalleleri topluca haritadan silerek müstakbel Gazze'nin kaderini çizmesini izliyoruz. Gün geçtikçe soykırımın şiddetini arttıran İsrail, Gazze'de 7 Ekimden bu yana her bir saatte 3'ü çocuk 6 insanı katlediyor. Sembolik fiilî adımları bırakıp acilen İsrail'i her alanda cezalandırıcı adımlar atmazsanız o topraklarda Filistin'e ve Filistinlilere ait hiçbir şey kalmayacak.

Buradan çeşitli kurumlara çağrıda bulunmak istiyorum. İlk çağrımız üniversitelere: İsrail akademi kurumları, Gazze'de tek bir eğitim kurumu bırakmayan, âdeta eğitim kırımı yaşatan İsrail'in soykırımına desteklerini açıkça ilan ettiler. Şimdi, ülkemizde işgal ve soykırım faili bir devletin akademisiyle ilişkilerini henüz kesmemiş olan Koç, Özyeğin ve Marmara Üniversitelerini bu ilişkilerini sonlandırmaya davet ediyorum. Örneklik gösteren Boğaziçi, İstanbul Teknik ve Anadolu Üniversitelerini tebrik ediyorum.

Bir diğer çağrımız belediyelerimize: İsrail belediyeleriyle kardeş şehir protokolü olan Adana, İzmir, Edirne illerini; Marmaris ve Kadıköy ilçelerini İsrail şehirleriyle geçmişte başlattıkları kardeş şehir protokollerini sonlandırmaya davet ediyorum. Antalya Büyükşehir Belediyesinin protokolü iptal ederek aldığı inisiyatifi takdir ediyor, diğer belediyelerimize de örnek olmasını umut ediyorum.

Son çağrımız Hükûmete ama nereden başlasak, hangi birini saysak? Canları isteyince İsrail ordusunda askerlik yapmaya giden, canları isteyince Türkiye'ye dönüp hiçbir şey olmamış gibi hayatlarına devam eden her kim varsa hepsini soykırım suçundan yargılayın ve vatandaşlıktan çıkarın. Bu taleplerle yapılan başvurulara Adalet Bakanlığının soruşturma izni vermesini sağlayın. İsrail'le tüm

diplomatik ilişkileri askıya alın, belli süre vererek bu süre içerisinde ateşkes sağlanmazsa diplomatik ilişkilerin tamamen kesileceğini ilan edin. İsrail tarafınca Ankara'ya döndüğü ilan edilen diplomatları sınır dışı edin. Hava sahamızı İsrail'e giden uçaklara lütfen ama lütfen kapatın. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunu liderler düzeyinde toplantıya çağırın, Gazze'ye gidecek bir görev gücü kararı aldırın.

Türkiye iktidarı daha önceki Filistin tepkilerinde de dünyada yükselen çılgınlığa da gerisinde kaldı maalesef. İktidarın seçimden alınan dersle yedi ay sonra ticareti kesmesi dışında somut karşılığı olmayan söylemleri, Filistin'de sınıfta kaldığımızın itirafıdır. Kimse Türkiye'nin tek başına tüm süreci yönetmesini beklemiyor ama İsrail tarihin en büyük katliamlarından birini gerçekleştirirken Ankara ile Batı arasındaki ilişkilerin son dönemdeki en iyi zamanlarından birini yaşıyor olması, iktidarın öncelikleri hakkında hepimize fikir veriyor. Bundan sonra devletler, İsrail'in işlediği katliamlar karşısında aldıkları ya da almadıkları tutumlarla hatırlanacaklar. Siz, tarihin neresinde yer almak istiyorsunuz; buna karar verin, ona göre eyleme geçin yoksa Gazzeli şehitlerin elleri yakanızı bırakmayacak. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Silkin Ün, teşekkür ediyorum.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Ukrayna krizinden sonra Bosna Hersek bölgesinin daha hassas bir hâle geldiğine ve Birleşmiş Milletlerin 11 Temmuz "Soykırımı Düşünme ve Anma Günü" olarak ilan ettiğine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bosna Hersek'le ilişkileri konuşuyoruz. Ukrayna krizinden sonra Bosna Hersek bölgesi daha hassas bir hâle gelmiştir. Tarihi bağlarımız olan, gönül coğrafyamız olan bu bölgede, süreçte yaşanabilecek krizlere karşı Türkiye'nin her anlamda hazır olması gerektiğinin altını çizmek istiyorum. Bir de Bosna Hersek'in NATO'ya girişiyle ilgili konuda da Türkiye'nin öncülük yapması gerektiğinin önemini hatırlatmak istiyorum.

Yine, bir başka konuya daha değiniyorum: Birleşmiş Milletler -geçen gün burada ifade ettik-Srebrenitsa katliamının yıl dönümü nedeniyle 11 Temmuz "Soykırımı Düşünme ve Anma Günü" olarak ilan etti. Geçen gün burada ifade ettik, bir kere daha Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak bizim de böyle bir karar almamızın isabetli olacağını ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.07

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.43

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 89’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

83 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul’da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/11) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 83) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Teklifin tümü üzerinde gruplar adına konuşmalara devam ediyoruz.

İYİ Parti Grubu adına ilk söz, Ankara Milletvekili Ahmet Eşref Fakıbaba’ya ait.

Sayın Fakıbaba buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET EŞREF FAKIBABA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan 83 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, devletin ve Hükûmetin vatandaşlarına sağlaması gereken en önemli hizmetlerden biri de vatandaşın barınma ihtiyacını karşılamasıdır. Fakat bugüne kadar devlet ve Hükûmet, Anayasa’nın gereği olan konut sorununu çözme görevini gerektiği gibi yerine getirememiştir.

Yıl 2013, o zaman Şanlıurfa Belediye Başkanıydım; hiç unutmam, billboardlara “Şanlıurfa’da evi olmayan herkesin bir evi olacak.” diye duyurular yapmıştık. 2013 yılına kadar Şanlıurfa Belediyesi olarak birçok projeye imza atmıştık ancak en kolay ve en çok dua aldığımız, en güzel projelerin başında konut projeleri gelmekteydi. Bunu tek bir tip değil, farklı varyasyonlarda gerçekleştirdik.

İlk olarak “Yenice bölgesi” dediğimiz -Sayın Başkanım, siz çok iyi bilirsiniz- gecekondu bölgesinin etrafında belediyeye ait bir alanı imara açarak evi olmayan inşaat işçisi kardeşlerimize arsa ürettik. O tarihte emekçi kardeşlerimize ayda 500 lira taksitle on ayda toplam 5 bin Türk lirasına arsaları verdik. Şu an bu arsaların fiyatı en az 1,5 milyon liradır. Yani 5 bin lirayı vatandaşın adına 1,5 milyon lira yapmışız.

İkinci olarak yine Eyyübiye bölgesinde hayvancılıkla uğraşan hemşehrilerimizi şehir merkezinden çıkarmak için 550 arsa ürettik ve bu arsaların maliyeti 15 bin liraydı ve bunu da kendilerine bin lira taksitle vermiştik. Şu anda bu arsaların fiyatı da -emin olun- 2,5 ile 3 milyon lira arasındadır yani halkımızın 15 bin lirasını 2,5 milyon lira yapmış olduk.

Üçüncü olarak, yine, Urfa’mıza büyük hizmetler yapan, evi olmayan temizlik işçisi arkadaşlarımızı kira öder gibi, 10 bin lira peşinatla, ayda 500 lira taksitle 30 bin liraya ev sahibi yaptık; o zamanki asgari ücret 1.200 liraydı. Yapılan 280 daire, evler 2+1 ve 75 metrekareydi. Taksitler ev teslimatından sonra başlayacaktı yani o kardeşlerimizin 30 bin lirasını -Allah nasip etti- 800 bin lira seviyesine çıkarmış olduk.

Dördüncü olarak, yine, belediyede, belediye arsasında, belediyeyi zarara uğratmadan, yasal çerçeveye uygun fiyatlarla, belediye çalışanlarına kooperatif aracılığıyla 324 adet 4+1 ev teslim

edilmiştir. Maliyet fiyatı 150 bin lira ve şu andaki fiyatı da 4,5 milyon liradır yani yine de o arkadaşlarımızın 150 bin lirasını demek ki 4,5 milyon liraya çıkarmışız.

Beşinci sırada, orta gelirli vatandaşlarımıza gelmişti sıra. 50 bin lira peşinat, ayda 1.500 lira taksitle 125 bin liraya 3+1 600 konut üretmiştik; şimdiki fiyatı ortalama 1,8 milyon ve yine, taksitler ev tesliminden sonra başlayacaktı ve insanlar ev sahibi olmaktan çok mutluydu.

Altıncı olarak bu sefer de -Sayın Başkanım, bu konuyu siz çok iyi biliyorsunuz, tapuyu alamıyorlar maalesef.- şehrin merkezinden taşıdığımız sanayi esnafı için 140 metreden, 560 metreye kadar farklı boyutlarda yaklaşık 232 iş yeri üretmiştik. Fiyatlar iş yerinin büyüklüğüne göre 16 bin ila 68 bine kadar değişiyordu. Bu arkadaşların eski sanayi sitesinde iş yerleri yoktu ve şehir merkezindeki en küçük merdiven altındaki kiralara bile o zaman 5 bin liradan başlıyordu. Yani üç yıllık kira fiyatına dükkân sahibi olmuşlardı. Şu andaki fiyatları, büyüklüğüne göre 2,5 ile 10 milyon lira arasındadır.

Değerli milletvekilleri, şayet dikkatinizi çektiyse evi olmayan aileler kira öder gibi ev sahibi oldular. Eğer belediyemiz isteseydi TOKİ gibi bunları binlerce kişiye satmaz, üç beş kişiye satar ve üç beş kişiyi zengin ederdi. Oysa, dikkat ederseniz, biz zengini daha zengin etmek için değil, fakiri zengin etmek için büyük çaba sarf etmiştik. Yine, dikkat ederseniz, Türkiye’de 2002 yılında konut sayısı 16 milyonken 2024’te bu sayı 40 milyona çıkmış ancak hâlâ barınma sorunu çözülememiştir çünkü konutların ve arsaların büyük bir kısmı barınma sorununu gidermek için değil, daha çok zenginleri daha zengin etmek için kâr amaçlı yapılmıştır. Bunun için elimde çok önemli bir örnek mevcut değerli arkadaşlarım.

2021 yılında bir iş insanı TOKİ’den ortalama 7 milyon karşılığında 6.600 metrekaare arsa satın almış, bunun yüzde 25’ini peşin, kalan yüzde 25’ini de altmış ay taksitle satın almış; şu ana kadar da 5 milyon ödemiş. Sıkı durun çok değerli milletvekilleri, şu anda bu arsanın değeri tam 90 milyon lira; 5 milyon ödenmiş ve bu arsanın değeri tam 90 milyon lira. TOKİ bunu bir kişiye satacağına kooperatif kurup onlarca kişiye satsaydı hem bu insanlar ev sahibi olacaktı hem de orta gelirli vatandaşlar ile zenginler arasında makas bu kadar açılmayacaktı. Ve bu gibi yanlışlıklardan dolayı ülke gelirinin yüzde 40’ını yüzde 1’lik kesim alırken geriye kalan gelirin yüzde 60’ını ise vatandaşlarımızın yüzde 99’u paylaşmaktadırlar yani ülkemizde maalesef bu yanlışlıklardan dolayı ne adalet ne de kalkınma kalmıştır.

Sonuç olarak şu günlere baktığımızda üzülerek AK PARTİ iktidarının çok büyük fırsatları teptiğini görmek beni bir vatandaş olarak ziyadesiyle üzmektedir. Artık bırakınız emekli, asgari ücretli ve dar gelirli bir vatandaşın ev sahibi olması doktor, hemşire, öğretmen, hâkim, akademisyenin bile ev sahibi olmasını, hayal olmuştur. Bugün 4 milyonluk bir ev için 1 milyon peşin, 3 milyon kredi kullanıldığı zaman on yıllık aylık ödeme ortalama 100 bin civarındadır. Bunu da herhangi bir memurun veya dar gelirli vatandaşın ödemesi artık imkânsızlaşmıştır.

Oysaki Türkiye’nin yaşadığı konut krizi yine de çözümsüz değildir. Bunun için önemli gördüğüm üç maddeyi sıralamak istiyorum. Bir, TOKİ kâr amaçlı ve birilerini zengin etme gayesiyle arsa satışı yapmayı durdurmalıdır. Bu cümleyle ilişkin de elimde çok önemli bir örnek mevcut. Değerli arkadaşlar, 2020 yılında Millî Emlak yaklaşık 50 dönümlük bir arsayı 1.300 lira muhammen bedel karşılığı açık artırma ile satışa çıkarmıştı ancak arsaların karşısına “işgalli” diye bir ibare konulmuştur. İşgalli arsa olduğu için ihaleye hiç kimse giremeyecek. Bir arsaya işgalli diyebilmek için, sizler çok iyi biliyorsunuz, işgalcinin yıllardan beri orada olması gerekmektedir ancak maalesef, bu arsalar ihaleden bir hafta önce işgal edilmişti. İşgal eden kişiler de siyasetçi ve bürokrat yakınlarıydı ve o günkü şartlarda arsanın yaklaşık metrekaare bedeli 3.000 ile 3.500 Türk lirası arasındaydı yani “işgalli” diye arsa satılmış olsaydı arsanın tutarı 65 milyon olacaktı ancak normal fiyatla satılmış olsaydı bu arsanın tutarı 165 milyon olacaktı, olurdu. Yani zengini daha zengin etmek için devletin 100 milyonu bu ayrıcalıklı kişilere gitmiş olacaktı.

İki, şayet TOKİ arsa satışı yapacaksa 25, 50, 75 ve 100 kişilik gibi kooperatifler kurup ve bunun aracılığıyla ev ve iş yeri olmayan vatandaşlarımıza arsa satışının yapılması uygundur diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Fakıbbaba, lütfen tamamlayın.

AHMET EŞREF FAKİBABA (Devamla) – Bitirmek üzereyim efendim, teşekkür ederim.

Üçüncü olarak da tüm arsalar mutlaka ve mutlaka vergilere tabi olmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Fakıbaba, teşekkür ediyorum.

İYİ Parti Grubu adına ikinci söz, Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'a ait.

Sayın Türkeş Taş, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Adana bölgemizde hasat edilecek buğday kalmadı ama hâlâ taban fiyatı açıklanmadı. Çukurova bölgesinde buğday hasadı 8 Mayıs'ta başladı, şu an hasat bitti ve çiftçiler buğdaylarını tüccara dökmek zorunda kaldı. Adanalı çiftçilerimiz “Aldığımız her şey pahalı, sattığımız ürün ucuz.” diyorlar.

Hükümetimiz neyi bekliyor? Girdi maliyetlerini çıkaracak bir hesap uzmanı mı yok yoksa Toprak Mahsulleri Ofisi Adana'da buğdayın hasat edildiğinden mi habersiz? Neyi bekliyorsunuz? Ukrayna'dan, savaştaki ülkeden buğday almanın mı hesabı yapılıyor? Buğday taban fiyatı hâlâ neden açıklanmıyor? Toprak Mahsulleri Ofisi yetkilileri Adana'yı cezalandırıyor mu? Neyin hesabını yapmaya çalışıyorlar? Ekim ve kasım ayında ekilen tohumların maliyetinin hesabını çıkaramayacak kadar beceriksizler mi? Çiftçilerimiz bizleri arıyor “Zor günler geçiriyoruz; maliyetimiz çok yüksek, bu şekilde artık çiftçilik yapılmaz, şaşırmış durumdayız.” diyorlar. Çukurova gibi verimli toprakları işleyen çiftçilerimiz narenciyede, mısırdaki olduğu gibi, şimdi de buğdayda darbe yemesin. Bir an önce konunun ehemmiyetini göz önüne almalıyız ve çiftçi için hasat matem havasında değil, eskiden olduğu gibi şenlik havasında olmaya başlamalı.

En büyük problemleri arasında işsizlik ve yoksulluk olan, bir zamanlar sanayi ve tarım şehri Adana'mızı yeniden ayağa kaldırmak üzere çiftçilik için alınacak önlemler, verilecek destekler dışında, sanayide de Adana'yı ayağa kaldırmalıyız. Bildiğiniz gibi, Türkiye sanayisinin yüzde 70'e yakın kısmı İstanbul ve Marmara Denizi kıyısındaki illerimizde bulunmaktadır. Bu illerde sanayi parseli bulma, satın alma ve inşa etme olanakları da çok zorlaşmıştır. Bölgenin taşıdığı yüksek deprem riski ülke açısından büyük bir tehlikeyi içinde taşımaktadır. Stratejik açıdan bu yatırımların bir kısmının taşınması, yeni yatırımlara izin verilmemesi uzmanlar tarafından önemle dile getiriliyor. Marmara Bölgesi ve İstanbul için en önemli alternatif yatırım bölgesi Adana olarak öne çıkmaktadır. Zaten Adana, endüstriyel yatırım geçmişisi açısından da oldukça zengin bir geçmişe sahiptir. Türkiye'nin sanayi potansiyeli en zengin ili Adana'dır. Adana'nın sahip olduğu coğrafi ve nitelikli insan kaynakları olanakları, deniz yolu, hava yolu, demir yolu taşıma imkânları, mesleki teknik eğitim merkezleri, üniversiteleriyle yatırım için gerekli tüm özelliklere sahip olağanüstü bir kenttir. Türkiye'nin en önemli endüstriyel dev yatırımlarına ev sahipliği yapmış olan Adana, sanayicisine sahip çıkamamanın bedelini de ağır ödemiştir.

Son olarak, 2023 yılı Nisan ayında Adana ili Saimbeyli-Feke kara yolu Tırtat mevkinde seyir hâlindeki otomobilin üzerine dağdan kopan kaya parçasının düşmesi sonucu meydana gelen kazada araç içerisinde bulunan 4 öğretmen olay yerinde hayatını kaybetti. Olay yerine bizzat gittim, 2 katlı ev büyüklüğündeki bir kaya dağdan yuvarlanmış ve arabayla seyir hâlinde olan öğretmenlerin üzerine düşmüştü. Kazada hayatını kaybeden Öğretmenler Dilek Altıparmak, Pınar Kılıç, Ümmühan Dilbilir ve Rahime Topak Saimbeyli Himmetli İlk ve Ortaokulunda görev yapıyorlardı. 4 can gitti, arkasında gözü yaşlı aileler ve binlerce gözü yaşlı öğrenci bırakarak. Şimdi buradan tekrar sormak istiyorum: Bu kazadan sonra Ulaştırma Bakanlığı hangi önlemi aldı, hangi çalışmayı yaptı? Ben söyleyeyim, olay yerine sadece “Dikkat taş düşebilir,” diye yazan levha astı. Başka? Başka hiçbir şey yok. Hâlâ o yoldan geçen binlerce insan ölüm korkusuyla o yolu kullanıyor; öğrenciler, sağlıkçılar, köylüler o yolu kullanıyor ama “İnsan canı bu kadar mı ucuz?” diye sormadan geçemiyoruz. Bu olayın da takipçisiyiz ve olmaya devam edeceğiz.

Tarihte kahramanlıklarıyla ün salmış Kuvayimillîye şehri Kozan ilçemizin 2 Haziran Kurtuluş Bayramı'nın 104'üncü yılını buradan kutluyorum. Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere Kozanlı şehit Kaymakam Saim Bey'i, Kurtoğlu Hulusi'yi, Topaloğlu Halil'i, Sehliskoğlu Hasan'ı, Arıkoğlu Ali'yi, şehit Ökkeş Dağlı'yı, Mustafa Faik Üstün'ü ve adını sayamadığım nice Kozanlı kahramanları rahmetle yâd ediyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ayyüce Taş, teşekkür ediyorum.

İYİ Parti Grubu adına üçüncü söz ,Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'na ait.

Sayın Hamşioğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tam şu anda, şu dakikada bizler bu kürsüde konuşurken Filistin’de bir sivil, aslında birçok sivil daha katlediliyor, Filistinli bir çocuğun daha başı İsrail bombalarıyla gövdesinden ayrılıyor. Her birimizin ardından şu kürsüde yenilenip duran şu bir bardak su var ya, bir bardak su, Filistinliler onlara paraşütle atılmaya çalışılan şu suya kavuşamadan can veriyor. O yüzden, bütün polemik alanlarıyla defalarca konuştuğumuz, bu manada iktidara söylemek istediğimiz her şeyi söylediğimiz, kavga da ettiğimiz ve dahi şu kürsüde -Hasan Bitmez’e rahmet olsun- isyanımızı haykırırken can da verdiğimiz için bugün haklılık-haksızlık, samimiyet-samimiyetsizlik yarıştırmasına girmeden başka bir dilde konuşmak istiyorum; bir de böyle deneyeceğim.

15.328’i çocuk, 10.171’i kadın, 36.096 Filistinlinin katledildiği, 81.136 Filistinlinin yaralandığı, binlerce de cenazenin hâlâ enkaz altından çıkarılamadığı bir soykırımdan bahsediyoruz. Buna klişe hâliyle “dünyanın gözü önünde yaşanan bir soykırım” demeyeceğim çünkü Gazze’de yaşanan, dünyanın göz yumduğu bir soykırım. “Müslüman âlemi nerede?” diye sormayacağım çünkü İslam dünyasının kendisini mesuliyetten kurtarmak için başını deve kuşu gibi kuma gömdüğü bir vahşettir söz konusu olan. Ama bir tek soruyu hiç olmadığı kadar yüksek bir sesle sormak ve insanlığın yüreğine su serpecek bir cevap almak istiyorum bugün burada. Bunca vahşet ve zulüm varken Türk devleti, Türk’ün devleti nerede? Tarihin omuzlarına yüklediği mesuliyetle nerede bir mazlum varsa onun yanında olması gereken, dünyanın neresinde olursa olsun zulme karşı durması gereken Türk’ün devleti nerede? Ölen her Filistinliyi kardeş ve evlat, acı içindeki her Filistinli kadını; açlıktan, susuzluktan can veren her bir Filistinli kız çocuğunu kız kardeşim sayarak soruyorum. O çok bilinen satırlar... “Bugün Cumartesi, 23 Aralık. Bu sabah 7.30’da uyandım, yatağımı temizledim. Bugün de kahvaltı yapmadık. Çocuklarla oynadım.” dediğinin ertesi günü bombardımanda hayatını kaybeden Sella’nın tuttuğu günlüğü okurkenki ızdırabımla konuşuyorum. Hiçbir gün gönül coğrafyamızın dışında düşünmediğimiz Filistin’de yaşananlar karşısında, Türk’ün aslında teşkilatlanmış hâli olan, olmasını beklediğimiz devletimiz nerede? Allah’ını seven “Şunları da yaptık, bunları da yaptık.” diye sayılar, istatistiklerden ibaret nutuklar atmasın. Yapılan her şeyden -bütün samimiyetimle- Allah razı olsun, uzatılan her elden Allah razı olsun. Yaptınız çünkü mesuliyetinizde, yaptınız çünkü yapmak zorundasınız, yapmak zorundayız ama yetmediğini görmek de zorundayız zira yetseydi eğer bu soykırım devam ediyor olmazdı; ölümler durmuyor, zulüm bitmiyor.

İsrail ve arkasında duran güçler bir şeyi deniyor; ulusların dünyanın herhangi bir yerinde yaşadığı zulme, haksızlığa, katliama karşı tahammül eşiklerini, müdahale kapasitelerini ve en önemlisi de kamuoyu oluşturma becerilerini test ediyor. Dün Irak’ta, Suriye’de, Afganistan’da, Kırım’da, bugün hâlâ Doğu Türkistan’da yaşananlar ortada dururken “Gücümüz ancak buna yetiyor.”la geçiştirmesi mümkün olmayan bir tehditle karşı karşıyayız. Etrafı emperyalizmin ateş çemberiyle kuşatılmış, tarihî mezarlığında onlarca medeniyetin yattığı bu coğrafyada bin yıldır tutunabilen yegâne millet olarak kritik bir dönemecin eşiğindeyiz. Yalnızca mazlumlara için değil, yarının mazlumlara Türk milletinin evlatları olmasın diye; yalnızca Filistin Devleti’nin toprak bütünlüğü için değil, Türk devletinin toprak bütünlüğüne kastedilmesinin de önünde durabilmek için; yalnızca insanlık suçu işleyen bir devlete karşı değil, insanlığın gücün ve zulmün altında ezilmesine karşı durabilmek için ve Filistin’deki soykırımın durdurulması için hep birlikte bir şeyler yapmak zorundayız. Bunun için, bugün herkesten önce, Gazi Meclisimizde birlikte görev yaptığımız kadın milletvekillerimize çağrıda bulunmak istiyorum: Gelin, insanlığın vicdanı olalım ve ortak bir adım atalım, yalnızca kadın milletvekillerimizden oluşacak bir heyetle Refah Sınır Kapısı’na gidelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, lütfen tamamlayın.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) – Hatta bu işe Filistin İçin Tek Yürek Zirvesi’nde “Kardeşlerini ‘Korkmayın, birazdan öleceğiz.’ sözleriyle teselli eden, tabuttan daha güvenli bir yer bilmeyen çocuklar

için de çok geç bugün.” diye konuşan Sayın Emine Erdoğan öncülük etsin; daha da fazla geç olmaması için inisiyatif alsın, kendisinin de dâhil olacağı bir heyetle Refah’a gidelim. Samimiysek, hep beraber samimiysek insanlık ambargosunu delelim.

Çok teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu, teşekkür ediyorum.

İYİ Parti Grubu adına dördüncü söz, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’na ait.

Sayın Türkoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) -Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; efendim, bugünlerde ülkemizin neredeyse dört bir yanında yüzlerce belediye çalışanın telefonuna şöyle bir mesaj geliyor: “Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesinde belirtilen personel maaş oranlarının çok üzerinde bir personel gideri olduğu mali incelemeler sonucu tespit edilmiştir. Belediyemizin mali durumu, borç yükü, maaş ödemede yaşanan zorluklar nedeniyle üzülerək iş akdinize son verilmiştir.” Hadi buyurun, şimdi de buradan yakın! Ne kolay değil mi? “Emekleriniz için teşekkür ederiz. Haydi güle güle!”

Yerel seçimlerin ardından pek çok belediyede yeni yönetimlerin ilk icraat olarak belediye çalışanlarının ekmeğine göz dikmeleri nedir Allah aşkına? Yahu, biraz empati yapın; kendinizi o kahredici mesajla dünyasını kararttığınız, ailesinin, çocuğunun nafakasını çıkarmaktan başka bir derdi olmayan insanların yerine koyun, koyun da neler hissettiklerini düşünün biraz. Van’da olanlara bakar mısınız; yaklaşık 800 belediye şirket işçisi işte böyle bir kısa mesajla işten çıkarıldı. Van Büyükşehir Belediyesinde ve Van İpekyolu Belediyesinde işten çıkarmaların devam ettiği bilgileri de hâlen geliyor. Bakın, burada beni söz konusu belediye başkanlarının partisi purtisi falan ilgilendirmiyor; meseleye insan odaklı bakıyorum ve sizleri de öyle bakmaya davet ediyorum.

Van’da tepki olarak eylem yapmaya devam eden belediye çalışanlarının eyleminde de bugün yirmi yedi gün oldu. Kimin haberi var? Kimsenin. Nasıl olsun ki? İşçilerin eylem çadırını şimdiye kadar Van’da ne bir siyasi ne de bir bürokrat ziyaret etmedi. Aynı şekilde, mesela, Suruç Belediyesi de yaklaşık 100 personelin işine son veriyor ve üstelik hiçbir haklı sebep göstermeden. Allah aşkınıza, bu, kamu eliyle yapılan bir işçi kıyımı değil de nedir?

Ben, şimdi, merak ediyorum: Yerel seçimlerin gerçekleştiği 31 Mart 2024 tarihinden sonra Türkiye genelinde beyaz ve mavi yakalı olmak üzere kaç belediye çalışanı ve yine, beyaz ve mavi yakalı olmak üzere, belediye iştirakli şirketlerden kaç çalışan işten çıkarıldı? Van belediyelerinden işten çıkarılan işçilerin bugünkü tarih itibarıyla yirmi yedi gündür süren hak arayışlarıyla ilgili, yetkili bakanlıklarla, işveren ve işçi temsilcileriyle görüşme yapma veya herhangi bir biçimde müdahil olma zahmetine neden katlanılmıyor?

Aynı şekilde, İzmir Büyükşehir Belediyesinde işten çıkarılan İzenerji, İzDoğa işçilerinin başlattıkları oturma eylemiyle ilgili gelişmelerle alakalı da yetkililerin görüşü nedir? Yine, mesela, İzmir Büyükşehir Belediyesinde yerel seçimlere yakın işe alınan 300 İzDoğa çalışanın işine seçimlerden hemen sonra, deneme süreleri bahane edilerek son verilmiş midir?

Bakın, bir de şöyle bir olay var: Altındağ Belediyesi işçisi Seyit Ali Tekin işten neden atıldığını sorgulamak istiyor, Sen misin bunu soran, belediyenin güvenlik görevlileri evini basıp darbediyorlar. Olay basına ve kolluk kuvvetlerine de yansıyor ama kimseden tık yok. Yine, söz gelimi, İzmir Karşıyaka Belediyesi yaşanan borç krizi nedeniyle maaşları ödeyemiyor fakat çalışanlara da herhangi bir ödeme takvimi duyurulmuyor. Hadi son bir örnek daha vereyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, lütfen tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Tamamlayacağım.

Yozgat Belediyesinde SGK primlerinin son beş yıldır tek kuruşunun bile ödenmediği ortaya çıkıyor. Bugünlerde “800 işçi fazla.” diyerek çalışanlardan -memurlar tabii ki hariç- fedakârlık yapmaları isteniyor hatta feragatname imzalamaya insanlar zorlanıyor. Ağrı Patnos’ta ise seçimlerden önce,

kimseye dokunmayacağına söz veren Belediye Başkanının şimdilerde işçileri tehdit edip haklarından feragat etmelerini istemesi de âdetâ tûy dikeyor.

Muhterem milletvekilleri, örnekleri çoğaltabiliriz, söylemek istediğim şey şu: Allah aşkına, bu memleketin en alt sosyal dilimidir işçiler, her işi bitirip onların ekmeğine göz dikmeyin.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, teşekkür ediyorum.

İYİ Parti Grubu adına son söz İstanbul Milletvekili Burak Akburak’a aittir.

Sayın Akburak, buyurun.(İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK AKBURAK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin kanayan yarası hâline gelen eğitim sistemimiz, yirmi iki yıldır iktidarda olan AK PARTİ tarafından Avrupa’yı modelledikleri söylenmiş ancak hiçbir zaman verimli hâle getirilememiştir. Göstermelik olarak yapılan değişiklikler sistemi âdetâ yazboz tahtasına çevirmiştir. Son olarak kabul edilen Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli’yle birlikte eğitim sistemimiz tam 18’inci kez değişikliğe uğramıştır. Bir ülkenin, bir devletin, bir milletin geleceği eğitime bağlıdır. Millî eğitim sistemi ve müfredatımız yerli arabamızı, yerli savunma sanayimizi hayata geçirmek kadar önemlidir. Millî Eğitim Bakanı Sayın Yusuf Tekin, eski müfredatların bilgiye erişimin zor olduğu dönemlerde daha fazla bilgiye erişme mantığıyla hazırlandığını ve bu nedenle de Japonya ve İngiltere gibi ülkelerden yüzde 50 ağır olması nedeniyle on iki yıllık zorunlu eğitimde tekrarlanan bilgileri yüzde 35 seyreltme yoluna gittiklerini de ifade etmiştir.

Geçtiğimiz cuma günü açıklanan “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” başlıklı eğitim müfredatının cumhuriyetimizin 2’nci yüzyılına yakışır çağdaş bir eğitimin gerekliliklerini ne kadar karşıladığı kapsamlı şekilde tartışılmalıdır. Ülkemiz eğitim STK’leri, öğretmenleri, öğrencileri, velileri, akademisyen ve uzmanları, eğitim, iş dünyası etkileşimiyle çok geniş bir eğitim paydaş ekosistemine sahiptir. Oysa, müfredatın hazırlık sürecinde yer alan kişi ve kurumlar açıklanmamış, farklı görüşlerden eğitim uzmanı ve STK’ler sürece dâhil edilmemiştir. Yeni müfredata ilişkin görüşlerin iletilmesi için sadece bir hafta süre verilmiş, yeni müfredatın hemen önümüzdeki öğretim yılında belirli sınıflarda uygulamaya geçeceği kaydedilmiştir. Ülkemizin ve vatandaşlarımızın geleceğini yakından ilgilendiren eğitimde müfredat değişikliği asla oldubittiye getirilmemelidir.

Değerli milletvekilleri, Hazine ve Maliye Bakanlığının Esnaf Kredi ve Kefalet Kooperatifleri üzerinden esnafa verdiği kredilerin faiz oranları yükseltilmiştir, oran yüzde 7,5’tan yüzde 17’ye çıkarılmıştır. Daha önce çeken ve ödemesi devam eden esnafımız da bu artıştan maalesef etkilenecektir. Pandemi sürecinden itibaren yaşadığı zorlukları atlatmaya çalışan esnafımızın sıkıntıları yüksek enflasyon ve kontrol altına alınmayan döviz kurlarından dolayı devam etmektedir. TESK’in 2023 yılı verilerine göre toplam 111.576 esnafımız kepenk kapatmıştır. Bu sayı her ay ortalama 9.298 esnafın ve bu işletmelerde çalışan vatandaşlarımızın evlerine ekmek götürememesi demektir. Ülkemizde enflasyonla mücadele kapsamında uygulamaya konulan sıkı para politikası ve yüksek faiz ortamından ezilen vatandaşlarımız gibi esnafımız da nasibini almıştır.

Değerli milletvekilleri, hepinizin bildiği üzere Türkiye’de çay üretimi özellikle Karadeniz Bölgemiz için hayati bir öneme sahiptir ancak iktidar 17 TL olarak açıkladığı yaş çay taban fiyatıyla üreticiyi özel sektörün insafına terk ederek mağdur etmiştir. Açıklanan bu fiyat bir an önce revize edilerek en az 25 TL olarak açıklanmalıdır. Açıklanan çay alım fiyatları üreticilerimizin beklentilerini karşılamaktan çok uzak kalmıştır. Üreticilerimiz artan girdi maliyetleri ve enflasyon karşısında bu fiyatların yetersiz olduğunu, emeklerinin karşılığını alamadıklarını ifade etmektedirler. Maliyetleri bile karşılayamayacak olan bu fiyat, üreticilerin emeğinin değer kaybetmesine ve mağdur olmalarına göz göre göre izin vermektir. Bu durum, çay tarımıyla geçinen binlerce aileyi ekonomik olarak zor duruma sokmaktadır. Üreticilerimiz, hak ettikleri değeri bulabilmek ve sürdürülebilir bir üretim için daha adil ve makul fiyatlar talep ediyorlar. Bu konuda iktidarın, çay üreticilerinin sesine kulak vermesini ve gerekli adımları atmasını bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarında enflasyonun kontrolden çıkması, hayat pahalılığı ve döviz kurlarındaki dalgalanmalar her kesimden insanımızı mağdur etmektedir. İşçi, memur, emekli,

çiftçi, öğrenci, herkes bu ekonomik zorluklar karşısında ezilmektedir. Ekonomik kriz, ülkemizdeki sosyal ve psikolojik dengeleri de bozmuş, insanları umutsuzluğa sürüklemiştir. Vatandaşlarımızın daha adil, daha huzurlu ve daha refah bir Türkiye’de yaşamaya hakkı vardır.

Biz, İYİ Parti olarak tüm bu sıkıntıların ancak doğru politikalar sonucunda aşılabacağına inanıyor ve bunun için çalışıyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akburak, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ilk söz, Erzurum Milletvekili Kamil Aydın’a aittir.

Sayın Aydın, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, bir söz talebimiz var.

BAŞKAN – Kamil Bey, bir dakika, sizi bekleteceğim.

Buyurun Sayın Temelli.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Muş Milletvekili Sezai Temelli’nin, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun 83 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, sayın hatip de kusurumuza bakmasın; hemen, sıcak sığacağına yanıt verme isteğimizden...

İYİ Partili Milletvekili Van’daki 800 personelin işten çıkarıldığı bilgisini paylaştı, bu konuda bir açıklama yapma ihtiyacımız var. Bu 800’e yakın personel sadece Van Büyükşehir Belediyesinden değil, Büyükşehir, Tuşba, Edremit ve İpekyolu Belediyelerinden olmak üzere... Şimdi, birkaç tane konuyu açıklığa kavuşturmak gerekiyor. Biz bir kere emeğin partisiyiz, işçi sınıfının partisiyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Biz işçiye böyle bir muameleyi asla uygun görmeyiz fakat buradaki mesele şu: Bu arkadaşlar son altı ayda kayyum tarafından işe alınmışlar ve yasal prosedüre uygun olmayacak şekilde işe alınmışlar; ahbap çavuş ilişkileri. Kaldı ki belediye bütçesi Belediye Kanunu’nda bellidir, belediye bütçesinin üçte 1’inden fazlasını personele ayıramazsınız. Burada da bir kanunsuzluk var ve bu arkadaşların birçoğu bankamatik memuru yani bir iş de yapmıyorlar ve tabii ki hukuki yol açık. Hatta bu işe alınanların arasında milletvekili adayları bile var. Bu, hiçbir partiyi gözetmeden hukuk dışı işe alımlardan kaynaklı bir tasarruftur ve tabii ki işten ayrılanların da hukuk yolu açıktır. Bu konuyu kendilerinin bilgisine sunuyoruz. Dolayısıyla her duyulan doğru değildir.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Kürsüden cevap verelim, bir dakika...

BAŞKAN – Sayın hatibi beklettik, izniniz olursa sayın hatibi dinleyelim, ben sonra size söz vereyim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Tamam.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul’da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/11) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 83) (Devam)

BAŞKAN – Sayın hatibi beklettik, Sayın Aydın, özür diliyorum ve sürenizi başlatıyorum.

Buyurun.

MHP GRUBU ADINA KAMİL AYDIN (Erzurum) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisinin bölgesel temsilciliğinin göz bebeğimiz İstanbul'da kurulmasını, Türk ve Türkiye Yüzyılı mottosuyla ifade ettiğimiz cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılı vizyonuna uygun bir anlayış ve sorumlulukla uluslararası hak ve hukuk eksenli hizmetlere vesile olmasını dileyerek grup olarak desteklerimizi ifade etmek isteriz.

Sayın milletvekilleri, sosyolojik bir irdelemeye tabi tutulduğunda insanın bireysel tutum ve davranış özelliklerinin yansımaları ile yine insanın en temel paydaşı olduğu toplumsal yapı ya da ulusal veya uluslararası kurum ve kuruluşlar arasında belirgin bir paralellik olduğu çok açık ve net bir şekilde görülmektedir. Diğer bir ifadeyle, insanların inanılır, güvenilir veya kısaca muteber olmalarını sağlayan en önemli vasfı söylemleri ile eylemleri, teorileri ile pratikleri, bilgileri ile amelleri, dilleri ile elleri arasındaki uyumdur. Dolayısıyla, dil başka, el başka söyler ise güven, itimat ve itibar, yerini hayal kırıklığına ve güvensizliğe terk eder.

Benzer nihai mülahazalar ve değerlendirmeler, uluslararası yapı ve kuruluşlar için de geçerlidir aynı zamanda. Yakın tarihe kısa bir göz attığımızda, yaşanan çok yönlü ve çok boyutlu her türlü kaos, kriz, anlaşmazlık ve hatta savaşlar sonrası yakın iş birliği, diyalog ve çözüm odaklı uluslararası, siyasi, askeri, ekonomik, çevre ve insani boyutlu kurumların ve kuruluşların doğduğuna tanıklık etmekteyiz.

Bu bağlamda aklımıza gelen yapıların başında Birinci Dünya Savaşı sonrası Milletler Cemiyeti olarak varlık bulan ve İkinci Dünya Savaşı sonrası Birleşmiş Milletlere dönüşen ve bugün 193 ülke üyeli uluslararası en kapsayıcı yapı gelmektedir. Uluslararası ölçekte en geniş katılımlı ve bir o kadar kapsayıcı görev ve sorumluluk alanına sahip olan Birleşmiş Milletler, son zamanlarda yaşadığımız küresel sorun ve krizlerin çözümünde gerek kuruluş ve işleyiş anlamında sistemsel tutarsızlıktan ve gerekse itibar ve güven kaybindan dolayı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede maalesef sınıfta kalmıştır.

Birleşmiş Milletlerin sistemsel tutarsızlığının en somut göstergesi olarak şunu rahatlıkla ifade edebiliriz ki 193 üyeli bu uluslarüstü yapının hangi çoğunlukta karar alırsa alsın alınan bu kararın herhangi bir Güvenlik Konseyi daimî üyesi tarafından veto edilerek geçersiz ve etkisiz kılınması antidemokratik, gayrihukuki ve gayriinsani bir tavır ve tutum sergilemenin açık ve net bir ifadesidir.

Sayın milletvekilleri, işte yaklaşık sekiz aydır tüm dünyanın çıplak gözlerle tanıklık ettiği Gazze'deki her türlü insanlık suçunun işlenmesine bırakın ses çıkarıp itiraz etmek, bölgede insani yardım görevini ifa eden Birleşmiş Milletlerin kendi bünyesindeki çalışanlarını dahi korumaktan aciz olduğuna maalesef çok tanıklık etmekteyiz. Birleşmiş Milletlerin yaptığı uyarılar veya aldığı yaptırım kararlarının İsrail tarafından fütursuzca dikkate alınmaması, uygulamaya konulmaması ve bu tavrın da başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere Batılı birtakım ülkelerce yok hükmünde sayılması kurumun itibarsızlığına katkı sunmaktan başka bir işe yaramamaktadır.

Bugün dünyanın gözü önünde Filistin'de yaşananların İsrail'in kanun, kural tanımaz hoyrat tutum ve davranışına özgü bir açık davranış kalıbı olduğunu çok net bir şekilde görmekteyiz çünkü İsrail, kuruluşundan bu yana Birleşmiş Milletlerin aleyhlerine aldığı her türlü kararı asla dikkate almadığı gibi, bu bağlamda ilgili bütün uluslararası sözleşmeleri de hiçe saymıştır. Bunlara Cenevre Sözleşmesi ve Lahey Adalet Divanı düzenlemeleri ve kararları da dâhildir.

Aklımıza gelen soru ise nasıl olur da Birleşmiş Milletler üyesi bir ülke böylesine kanun, kural tanımaz bir tavırdan dolayı dokunulmazlık ayrıcalığına sahip olabilir? Bu çifte standardın diğer bir boyutu da Uluslararası Ceza Mahkemesi kararları karşısında İsrail'in bir adım daha ileri giderek keyfi davranması ve bu anlamda, iddianame hazırlayan savcılar, karar alıcı hakimleri ve onların temsil ettiği ülkeleri aba altından sopa göstererek tehdit etmeleri karşısında yine ölü balık görünümüne bürünen sözüm ona Batılı demokrasi havarisi muktedirlerin sergilediği tutumdur.

Sayın milletvekilleri, bütün bu dile getirmeye çalıştığımız hususlar ve yaşananlar karşısında bizim dikkatleri çekmeye çalışma gayretimiz duygusal bir tepkinin yansıması değil; aksine, Birleşmiş Milletler Özel Raportörü Francesca Albanese'nin bizleri dehşete düşüren açıklamalarıdır maalesef. Geçen sekiz aylık süre zarfında Filistinlilerin yaşadığı Batı Şeria'dan Kudüs'e, Gazze'ye ve son zamanlarda Refah kampına yönelik her türlü saldırı ve katliam sonrası, Genel Sekreterlik sıfatıyla Birleşmiş Milletlerin en yetkili ağzından açık ve net bir şekilde İsrail'in yaptıklarının insanlığa, uluslararası hukuka, demokrasiye, insan haklarına aykırı olduğunu mütemadiyen iştmemize rağmen uluslararası düzeyde yine kulaklar tıkalı, yine gözler kör, yine kalpler mühürlü bir şekilde davranıldığına açık ve net bir şekilde tanıklık etmekteyiz.

Biz de Gazze'de yaşanan bütün bu katliamlar karşısında her ne kadar prensip olarak kabul edilip dayatmayla uygulamaya çalışılan "Dünya, 5'ten küçüktür." gayriinsani ve gayrihukuki bir garabetine karşı, en temel insan hakkı olan yaşama hakkını fütursuzca hiçe sayan İsrail'e karşı mazlumların feryat fıgan sesini dinleyip sokağa dökülen milyonlarca kitlelerin haykırışına tercüman olarak dünyanın 5'ten büyük olduğunu haykırmaya ısrarla devam edeceğiz.

Tüm dünyada insanlığı ve insanca yaşama hakkını en üst değer kabul eden kitlelerce yapılan gösterilerin, yaşanan zulmü bir bakıma duymayan kulaklara duyurmaya, görmeyen gözlere göstermeye, mühürlü kalplere hissettirmeye yönelik hareketler olduğunu açık ve net bir şekilde hepimiz görmekteyiz. Çünkü anne-baba kucağında, daha koklamaya kıyılamayacak yaştaki bebelerin yanıp kül olan bedenlerinin alelacele toprağa verilmesine büyük bir acı ve elem içerisinde, gözyaşlarıyla seyirci kaldığımız Filistin topraklarında bugün gerçekten 21'inci yüzyılın en büyük ve en acımasız insanlık trajedisi, soykırımı yaşanmaktadır.

Sayın milletvekilleri, bütün bu yaşananlar hususunda yüreğe az da olsa su serpen bir gelişme bağlamında, birtakım adımların farklı kurumlarca atıldığına da memnuniyetle tanıklık etmekteyiz. 20'nci yüzyılın en büyük soykırımlarından biri olarak tarihe geçen, 1995 yılında Bosna'nın Srebrenitsa kasabasında Birleşmiş Milletler gözetimindeki bir kampta 8 bin masum Müslüman Boşnak'ın katledilmesi sonucu gerekli hukuki süreci başlatıp yaşananların bir soykırım olduğunu ve her 11 Temmuzun da bu soykırımı anma günü olarak kabul edilmesini karara bağlayan Uluslararası Ceza Mahkemesi, İsrail'in bugüne kadar yaptıklarına bigâne kalmamış ve gerekli hukuki adımları atarak bebek katilleri Netanyahu ve Galant aleyhine birtakım yaptırım kararları teklifinde bulunmuştur.

Şöyle hafızalarınızı tazeleme adına hatırlatmakta yarar görüyorum: Hatırlarsanız 1995 yılında Sırp teröristlerince, işgalcilerince Bosna'da müthiş bir soykırım yapıldı. Birleşmiş Milletler kontrolünde ve gözetiminde bir kampa sığınan Müslüman nüfus, öncelikle bir ayrıma tabi tutuldu ve özellikle seçilen genç erkekler bir yere götürülerek Birleşmiş Milletlere bağlı güvenlik birimlerinin kontrolü altında büyük bir katliama maalesef maruz bırakıldılar. Kaçmaya çalışanların ise dağlarda, ormanlarda takip edilmesiyle aynı soykırımın devamına hep birlikte tanıklık ettik.

Bende şöyle bir anısı var: Öğrencilik yaptığım o yıllarda yurt dışına gelen Bosnalı göçmenlerden elde ettiğimiz video kasetlerini özellikle Batılı muhataplarımıza gösterme amacıyla seyrederken dahi hiçkırıklara boğulduğumu unutamıyorum çünkü soykırım yapıldığı esnada-ben soydaş diyeceğim çünkü neden olduğunu ifade edeceğim belki birazdan- orada başlarına fes giydirilip avuçlarına haç çizilerek katledildiklerini ben bizatihi o kasetlerden izledim ve Sırpça şunu söylüyorlardı aynen Ivo Andrić'in Drina Köprüsü romanında ifade ettiği gibi: "Siz Türkleştiniz, bizi sattınız, dolayısıyla sizin katliniz artık bizim için zorunluluktur." Hâlbuki o romanda da ifade edildiği gibi, o coğrafyada Türk olmak, Müslüman olmaktı. Tabii, o katliamın bugün artık tescillenip 11 Temmuzun, her yıl 11 Temmuzun bir katliam günü olarak yâd edilmesinin, az da olsa, kanayan yaramıza, sızlayan yüreklerimize bir küçük su serptiğini özellikle vurgulamak isterim.

Sayın milletvekilleri, bu kararlar arasında özellikle Uluslararası Ceza Mahkemesi Savcısı Kerim Han tarafından her ikisine de yani bugün İsrail'in gerçekten fütursuzca Filistin topraklarına yönelik, sabi sübyana yönelik acımasız katliamının iki müsebbibi olan Netanyahu ve Galant'a yönelik birtakım kararlar alındığına ya da gündeme getirildiğine tanıklık etmekteyiz. İşte bunlardan bir tanesi -bana göre cesur yüreklerden bir tanesi- Ceza Mahkemesi Savcısı Kerim Han'ın her ikisinin de yakalanması

gerektiğini mahkemeden talep edeceğini ifade etmesiyle Batı tarafından yani muktedir 5'liyi oluşturan bazı ülkelerce çok fazla hüsnükabul görmemekle birlikte, tam tersine bu davada alınacak her karar sahibiyile ilgili birtakım yaptırımlardan uzak durulamayacağı resmî ağızlardan ima ve itiraf edilmiştir. Bu yaptırımların özellikle Amerika Birleşik Devletleri tarafından somut bir eyleme dönüşmesi noktasında, İsrail karşıtı karar alıcıların kendilerinin ve yakınlarının ABD'ye girişlerinin yasaklanması veya kendilerinin ve yakınlarının varsa vizelerinin de iptal edilmesi gibi antidemokratik birtakım uygulamalara başvurulacağı tehdidi gözlerden kaçmamaktadır.

Sayın milletvekilleri, Gazze'de yaşanan bu insanlık trajedilerine ekonomik, lojistik, stratejik ve askerî destek sağlayan, başta Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere Batılı ülkelerden aldığı cesaretle hukuk tanımazlık hoyratlığı içerisine giren İsrail'in, kuruluşundan beri aslında aynı tehditkâr ve nobran tavrını sürdürdüğünü bugün Batılı kaynakların itiraflarından açık ve net bir şekilde anlamaktayız. Bu duruma en son bir örnek vermek gerekirse geçen hafta bir İngiliz gazetesinin manşetlerinde ortaya atılan iddialar, çok açık ve net bir şekilde cevap niteliği taşımaktadır. Çünkü yazıda anlatılanlar, İsrail istihbaratına Netanyahu tarafından verilen talimatlar doğrultusunda İsrail'in geçmişten bugüne bölgede yaptığı her türlü gayriinsani, antidemokratik, gayrihukuki birtakım eğilimlerinin dikkatle incelenmesi noktasında muhalif saydıkları Batılı gazetelere yönelik birtakım yaptırımlarla hatta bir adım daha ileri giderek Uluslararası Ceza Mahkemesi savcılarına ve ailelerine yönelik birtakım tehditlere varıldığı bütün bu ifade edilen haberlerin merkezindeydi. Bunun en somut örneğini 2017 yılında İsrail'in Filistin'e yönelik gerçekleştirdiği cinayetleri gündeme getirenlerin yakın istihbarat takibine alındığının ve tehdit edildiğinin aynı yetkililerce ifade edildiğini biz biliyoruz, hatırlıyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, işte bu yüzden ilkesel bağlamda yaşanan her türlü uluslararası kaos, kriz ve anlaşmazlıklara çözüm üretme noktasında büyük görev ve sorumluluk üstlenen uluslarüstü bu yapıların 5 mukteditin güdümünde, tamamen taraflı ve ön yargılı bir şekilde mazlumu daha da mazlum, zalimi daha da zalimleştirecek birtakım adımlar atmasını biz kabul edilemez buluyoruz ve bunu maşerî vicdanların sesi olarak dün olduğu gibi, bugün de en yetkili ağızdan ifade edildiği gibi "Dünya sizden büyük, dünya 5'ten büyük." haykırışıyla itirazımızı mazlumların yanı başında sergilemeye çalışıyoruz.

Öte yandan, bu bağlamda son birkaç grup toplantısında saygıdeğer Genel Başkanımız açık, sarîh ve net bir şekilde grubumuz adına şöyle ifade buyurdular: "Bu kurum, artık güvenilirliğini ve itibarını kaybetmiştir. Dolayısıyla, önümüzde bütün dünya kamuoyuna ifade etmekle yükümlü olduğumuz iki önemli seçenek vardır: Ya bu tür kurumlar yeniden rehabilite edilip, lağvedilip yerine daha demokratik, daha insan haklarından yana, adaleti ve hukuku hâkim kılacak bir yapıda yeni bir oluşum oluşturmak ya da aynı şekilde yok hükmünde saymaktan geçtiğini çok açık ve sarîh bir şekilde ifade ettiler. Çünkü ben bugün Gazze'de bütün bu yaşananlar ışığında geldiğimiz nokta ve hissiyatımızın Erzurumlu mütefekkir ve gönül insanı Alvarlı Efe'nin veciz ifadesinin tıpkısıyla aynıysa olduğunu vurgulamak istiyorum. Ben de onun tarihe not düşen gazelinden bir bukle paylaşarak diyorum ki: "Meyletmezem ki gayrısına tövbeler olsun canan canan/Şol yüzleri dost, özleri düşmandan usandım." İnanın, bugün bütün bu yaşananlar karşısında şol yüzleri dost, özleri düşmandan usanacak duruma geldik.

Bu duygu ve temennilerle yüce Meclisi, aziz milletimizi ve hassaten Gazze'de iman dolu göğüslerini serhatleştiren kahramanları saygıyla selamlıyorum, ölenleri de rahmetle anıyorum.

Saygılar sunuyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Sayın Türkoğlu, buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Kürsüden kullanabilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; tabii, biraz önce Sayın Temelli benim söylediklerimi de kastederek doğru bilgi vermediğimi, yanılttığımı ifade

etti. Bilakis, aslında, ne yazık ki tam anlamıyla doğru bilgileri siz vermiyorsunuz. Şimdi, Van’la ve İpekyolu Belediyesinin önünde eylemde olan, ekmeği için orada mücadele edenlerle telefon konuşması yaptım, hatta görüntülü konuşma var, kaydı da var. Öncelikle, sizin dediğiniz gibi değil, bütün Van değil, ben size söyleyeyim; Büyükşehirden 394, İpekyolu’ndan 272, zaten ikisinin toplamı aşağı yukarı 700, Edremit vesaire, diğer belediyelerle sayı 800’ün üzerinde.

İkincisi, bütün bu işten çıkarılanlar için ısrarla diyorsunuz ki: “Bankamatik memuru” Orada iş kontrol sistemi var ve kart sistemi var. Sendika size defaaten “Kimse bu işe girmeyenler, gelmeden maaş alanlar, birlikte gidelim ve kart sisteminden bunu bir tespit edelim, Van kamuoyu öğrensin.” diye çağrıda bulunmadı mı? Bulundu. Yaptı mı Belediye Başkanınız? Yapmadı çünkü bu da bir gerçekçe değil.

Üçüncüsü, diyorsunuz ki: “Son altı ayda, beş ayda girenler.” Alakası yok; bir yılın, bir buçuk yılın üzerinde olanlar da var, beş aylık, altı aylık, sekiz aylık olanlar da var. Bunların içerisinde engelliler var ya iş akdine son verilen, bunların içerisinde çocuğu kanser olanlar var, davaları ekmek davaları.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, lütfen tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Hemen toparlıyorum.

İşten, emekten, ekmekten bahsedip de orada yirmi dokuz gündür yalnızca ekmekleri için mücadele eden insanlara böyle bir tavır olmaz. Sizin neden iş akdini feshettiğiniz çok net, “Bizden değilsin, benden değilsin.” diye yapıyorsunuz. Rızık verici misiniz! Allah mısınız! (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Şimdi, başka bir şey daha var, İpekyolu Belediyesi diyor ki: “Efendim, işte, bütçemizi bu kadar aşiyor. Belediye Kanunu... Efendim, bütçe Mecliste kabul edildi, personele ayrılan kısım yüzde 35.” Nasıl olacak? Hani yüzde 50’yi geçiyordu? O nedenle, gelin, bu işten vazgeçin; insanın, insanların ekmeği ve işiyle oynamayın. Verdiğimiz bilgiler doğrudur, esasen siz de teyit ettiniz.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Türkoğlu.

Sayın Temelli, buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Başkanım, MHP konuşurken polemiklere... Böyle bitmez yani.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – İşten, ekmekten bahsediyoruz ya!

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Basın açıklaması yapın.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Temelli.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, doğru bilgi meselesinde arkadaşımız yanıt veriyor. Ben doğru söylemiyorsunuz demedim, doğru bilgi önemli dedim.

Şimdi, bu işten çıkarmalar konusunda rakam 800; Büyükşehir değil, kendisi de teyit ediyor. Bununla ilgili yargı yolu açık. Bu insanların çok çok büyük bir kısmı son altı ayda işe girmiş. Belediye bütçesi sene başında kabul edilmiş ve Belediye Kanunu açık. Dolayısıyla bu bütçeden yüzde 55’in üzerinde bir pay ayırma hakkı yokken kayyum yılbaşında personelle yüzde 97’lik zam anlaşması yapmış. Yani kayyum diyor ki: “Ben giderken yapacağım her kötülüğü yapayım, gideyim.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Şimdi, bu akılla yapılmış bir mesele, dolayısıyla incelemeler de sürüyor. Burada “bankamatik memuru” dediğimiz mesele çok yaygın bir uygulama zaten, sadece Van’da değil, birçok yerde karşımıza çıkıyor, bununla ilgili araştırma yapılıyor. Biz şeffaf belediyelere sahibiz, dileyen herkes gidip görebilir, inceleyebilir, belediyelerimizle görüşebilir; dediğimiz gibi her türlü hatayı da telafi etmeye hazırız.

Engelli arkadaş için söylediği doğrudur, o hatayı telafi ettik, sehven yapılmış bir hataydı. Dolayısıyla, bu konuda çok açık ve şeffaf olarak bir süreci yönetiyoruz ama kayyum gerçekliğini kimse yok saymasın, kayyumların yaptığı kötülükler sadece bununla da sınırlı değil ama personel rejimi üzerinden öyle ciddi sorunlar yaratılmış ki. Şimdi, bunlar hepimizin önüne zamanla gelecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, lütfen tamamlayalım, lütfen.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Giden kayyum 639 kişiyi işten yasa dışı bir şekilde attığı için... Mesela onların işe dönüş işlemleri de şu anda yapılıyor. Dolayısıyla, bu konuların ayrıntılı incelenmeye ihtiyacı var. Buradan gelip belli mağduriyetler üzerine konuşuyoruz ama bize düşen, bu mağduriyetlerin hepsini tümünden nasıl ortadan kaldıracak, buna bakıyoruz, bu konuda da herkesi duyarlı olmaya davet ediyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/11) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 83) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ikinci söz Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'e ait.

Sayın Öztürk, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer izleyicileri saygıyla selamlıyorum.

Haklı olma payesini yalnızca güçlü olmakta arayanların ve bu güce dayalı haksızlığı meşru görenlerin nazarımızdaki karşılığı zalimden başka bir şey değildir.

Bir başka ifadeyle, güçle elde edilmeye çalışılan hak, hak değil gasptır; hak haklı olanındır, haklı olan hakkın sahibidir; bugün Gazze'deki tablo da tam anlamıyla budur. Güçle hak elde etmeye çalışan İsrail Filistinli masumları katletmeye, onların hakkını gasbetmeye ve onlara zulmetmeye devam etmektedir. Her ne kadar Uluslararası Adalet Divanı bu hukuksuzluğa bir son vermek ve saldırıları durdurmak için karar alsa da İsrail bu kararı tanımayarak âdeta bütün dünyaya kafa tutmaya devam etmektedir. Üzülerken ifade etmeliyiz ki İsrail'in kafa tuttuğu dünya çoktan sessizliğe bürünmüş durumdadır, tıpkı dün Hocalı'da, Kırım'da ve Bosna'da olduğu gibi. Ses çıkaranların sesi ise cılız çıkmakta ve maalesef, işe yaramamaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türk milleti tarih boyunca zulme karşı mücadele etmiş, yalnızca kendisine yapılan saldırılara karşı değil, başka milletlerin de zulme uğramasına rıza göstermemiştir. Nerede bir mazlum varsa, nerede haksızlığa uğrayan bir garip varsa Türk milleti onların daima yanında olmuş, zalimlere karşı asla boyun eğmemiştir, tıpkı bugün gibi. Bugün tüm dünya devletleri bir sınavdan geçmektedir, bu sınavın adı vicdandır. Demokrasiden, özgürlükten, insan haklarından bahis açıldığında mangalda kül bırakmayan Batı, Gazze kana boğulurken İsrail-Filistin meselesinde suskunluğa boğulmuştur. Gazze'de yaşananlara tepkisiz kalmamak her şeyden önce insan olmanın bir sorumluluğudur. Bu soykırım karşısında seyirci kalanlar barışın ve huzurun da karşısındadır. Barış ve huzuru tesis etmek için yalnızca bu saldırıları kınamak doğru değildir; bir an evvel somut adımlar atılmalı, tüm dünya devletleri, özellikle İslam ülkeleri bu durum karşısında diplomatik ve askerî yollarla çözüm üretmeli ve ayağa kalkmalıdır. Sultan II. Mahmut'a atfedilen şu sözün sanırım tam da zamanıdır: "Kılıç kınından çıkmadıkça it sürüsü dağılmaz." İslam ülkeleri de Türk milleti liderliğinde üzerindeki ölü toprağı atıp harekete geçmedikçe Filistin'e, Gazze'ye huzur gelmeyecektir. Müslümanlıkla yoğrulan topraklar küffara teslim edilmemelidir. Gazze'ye sessiz kalanlara Sayın Genel Başkanımızın ifadesiyle diyoruz ki: "Debdebe içinde hüküm süren emirlerin, sultanların, kralların basit kurnazlığa tevessül etmeleri, cılız kınama mesajlarıyla göz boyamaları akıl tutulmasından başka bir şey değildir."

Değerli milletvekilleri, önümüz Kurban Bayramı. Din kardeşliği, ümmet birlikteliği dinî bayramlarda “Mübarek olsun.”larla geçirilecek kavramlar değildir. Onlarca İslam ülkesinin, 2 milyara yakın Müslüman nüfusun gözünün açılması için daha kaç Müslüman’ın kurban edilmesi gerekmektedir? Bu zulmü durdurmak için daha ne bekleniyor? Amerika’dan korktuğu kadar Allah’tan korkmayan bazı İslam ülkeleri, gerçekten bu tavırlarıyla abat olacaklarını mı sanıyorlar? Oysa, Yüce Allah Zümer suresi 47’nci ayette “Yeryüzünde ne varsa hepsi, hatta bir o kadarı daha zulmedenlerin olsa, kıyamet günü o korkunç azaptan kendilerini kurtarmak için hiç şüphesiz bunların hepsini feda ederlerdi çünkü o gün daha önce hiç hesaba katmadıkları kötü şeyler Allah tarafından karşlarına çıkacaktır.” diye buyuruyor.

Değerli milletvekilleri, İslam ülkeleri başta olmak üzere, tüm dünya Filistin’de vuku bulan hadiselerle kayıtsız kalmamalı, bu soykırıma artık “Dul!” demelidir; insanlığın ve Müslümanlığın gereği budur. Netanyahu canisi acilen durdurulmalı, Filistinli masumların canı korunmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, lütfen tamamlayın.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Unutulmamalıdır ki Ankara’nın güvenliği Gazze’den geçmektedir.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkan. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına son söz Kahramanmaraş Milletvekili Zuhâl Karakoç Dora’ya ait.

Sayın Karakoç Dora, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ZUHAL KARAKOÇ DORA (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, sekiz aydır aralıksız devam eden ve dünya tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir soykırım olarak hafızalarımıza kazınan, İsrail Hükümeti eliyle yaşatılan Gazze’deki vahşeti bir kez daha bu yüce kürsüden kınıyorum. Uluslararası hukukun gelmiş olduğu vahim nokta ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin âdeta üç maymunu oynayan ataleti, insan olmanın müşterek asgari değerlerinin bile tedavülden kalkmak üzere olduğunu bizlere acı bir şekilde göstermektedir. Filistin’de binlerce tonluk bombaların altında şehit olan masum insanlara bu vesileyle rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, günümüzde Afrika Boynuzu’ndan Tayvan Boğazı’na, Baltık Denizi’nden Basra Körfezi’ne kadar pek çok farklı bölgeler arası geçiş noktalarında yaşanan uluslararası krizler sıcak çatışmaya dönüşme ihtimali oldukça yüksek bir seyir izlemektedir. Bu krizlerin ivmelenme potansiyeli ise hem gerçekleşmekte olduğu siyasi coğrafyayı hem de krizlerin tetiklediği sorunlar silsilesi ile bölgeler arası dengeleri derinden sarsabilme kapasitesine sahiptir.

Doğu ve Güney Asya’daki üretim bantlarından başlayarak Avrupa ve Afrika pazarına ulaştırılmaya çalışılan ürünlere karşılık olarak Afrika, Doğu Akdeniz ve Orta Doğu’dan hidrokarbon kaynaklarının Avrupa ve Asya’ya dağılımı devletlerin karşılıklı güveni, tedarik rotasının siyasal istikrarı, ürün ve enerji sevkiyatının ekonomik olması gibi faktörlerden etkilenmektedir. Bu bağlamda, Rusya-Ukrayna savaşının darbe vurduğu Asya Pasifik’ten başlayan ve Avrupa’ya uzanan ticaret rotası ile İsrail-Filistin çatışmasının oluşturduğu bölgesel güvensizlik etkisi altında kalan Kızıldeniz-Akdeniz geçişini kapsayan güney rotası, doğu-batı ekseninde gerçekleşen lojistik sevkiyatları olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu gelişmeler uluslararası ticaretin istikrarı ve güvenliği açısından kritik öneme sahip olan tedarik zincirlerinin kırılganlığını artırmakta, aynı zamanda ekonomik ve politik belirsizliklerin derinleşmesine neden olmaktadır. Bu durum, küresel ticaret ağlarının yeniden şekillendirilmesi ve alternatif lojistik hatlarının geliştirilmesi gerektiğine de işaret etmektedir. Mevcut krizlerin çözümü için uluslararası iş birliğinin ve diplomatik çabaların artırılması, bölgeler arası ilişkilerin güçlendirilmesi ve çatışma risklerinin minimize edilmesi gerekmektedir. Küresel ekonominin sürdürülebilirliği için devletler arasında güven ortamının tesisi, siyasi istikrarın sağlanması ve ticaret yollarının güvenliğinin temin

edilmesi uluslararası toplumun ortak sorumluluğudur. Bu bağlamda, krizlerin çözümü ve sürdürülebilir bir gelecek için ortak stratejilerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Türkiye ile Rusya Federasyonu arasında imzalanan Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması deniz ticaret geçiş yollarındaki mevcut kırılgan durum ve Türk ihracatçısının her geçen gün artan potansiyeli göz önüne alındığında ülkemiz için büyük kazanımlar içermektedir. Bilhassa ticaret rotalarının çeşitlendirilmesi ve Türkiye'nin Asya'ya ürün ve hizmet alanlarındaki erişilebilirliğinin artırılması adına önemli bir adım olacaktır.

Ayrıca, yine, grubum adına söz almış olduğum uluslararası anlaşmaların kabulü çerçevesinde önemle belirtmek istediğim bir diğer husus ise bu zikretmiş olduğum kırılgan uluslararası sistem içerisinde Türkiye'nin pozisyonunu ve kabiliyetlerini güçlendiren açılımlara destek vermemiz gerekliliğidir. Anadolu'nun güvenliği nasıl ki Karabağ'dan, Kerkük'ten, Kudüs'ten ve Kıbrıs'tan başlıyorsa Trakya'nın güvenliği de gönül iklimimizde yüzlerce yıldır taht kurmuş, ecdad yadigarı Balkan coğrafyasından başlamaktadır. Ayrıca, bu coğrafyadaki sorumluluklarımız hâlen devam etmektedir. Adalar Denizi, Doğu Avrupa ve Karadeniz'in huzuru, Türkiye'nin kırılgan Balkan havzasındaki etkin, kalkınmacı, istikrarı önceleyen ve barışı destekleyen rolünün pekiştirilmesiyle mümkündür.

Bu kapsamda, gönül iklimimizin en müstesna köşesinde ilelebet varlığını sürdüren Bosna Hersek Bakanlar Konseyiyle yapılan uluslararası Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşması'nın, Türkiye'nin barış ve istikrar önceleyen misyonunu desteklediği aşikârdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karakoç Dora, lütfen tamamlayın.

ZUHAL KARAKOÇ DORA (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bu uluslararası anlaşmaların kabulünü desteklediğimizi belirtiyor, ülkemiz ve küresel barışın korunması adına hayırlara vesile olmasını diliyorum. (MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Karakoç Dora, teşekkür ediyorum.

Sayın Kılıç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.-Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Slovenya Hükûmetinin Filistin Devleti'ni tanıma kararı almasına ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Filistin Devleti'ni tanıma kararı alması hasebiyle Slovenya Hükûmetine tebriklerimi iletıyorum.

Dünya kamuoyunda Filistin'in sesini en fazla duyurabilme çabası ve gayreti içerisinde olmaya devam edeceğiz. Hem Hariciyemiz hem de yetkili kurum ve kuruluşlarımız, özellikle de Cumhur İttifakı'mız süreci özveriyle takip etmektedir, çalışmalarını da sürdürmektedir. Filistin'i tanıyan devlet sayısı şu anda 144 olmuştur.

Her vicdanlı ve insan haklarına saygılı devletin Filistin'i tanımasını gerektiğini bir kez daha ifade ediyor, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu ve Güvenlik Konseyinin acilen toplanmasını istiyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kılıç.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/11) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 83) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'ye ait.

Sayın Tiryaki, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisinin Türkiye’de bölgesel ofis kurmasına dair bir uluslararası sözleşmeyi görüşüyoruz. Bunun dışında da Bosna Hersek’le ilgili bir uluslararası sözleşme var. Yine, bir başka uluslararası sözleşme görüşmelerini sürdürüyoruz.

Genel olarak bu konuda şunu söylemek isterim: Grubumuzun bu uluslararası sözleşmelere dair tavrı açık ve net. Türkiye’nin uluslararası ilişkilerini kültürel anlamda, siyasal anlamda, hukuksal anlamda, ekonomik iş birliği anlamında geliştirecek sözleşmelere bugüne kadar “evet” dedik, bundan sonra da “evet” demeye devam edeceğiz ama karşı çıktığımız uluslararası sözleşmeler ve tezkereler var. Özellikle silah, özellikle sınır ötesi operasyonlar gibi sonuçları doğuracak tezkerelere ve uluslararası sözleşmelerin onaylanmasına, bu tür girişimlere bugüne kadar “hayır” dedik ve “hayır” demeye devam edeceğiz.

Şimdi, Türkiye’nin imzaladığı çok sayıda uluslararası sözleşme var, onlarca ülkeyle binlerce uluslararası sözleşme imzaladı Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri, Cumhurbaşkanları, Başbakanları ve Bakanları. Dışişleri Komisyonlarında görüşülüyor bu uluslararası sözleşmeler, daha sonra uygun bulma kanunuyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülüyor, kabul ediliyor ve daha sonra yürürlüğe giriyor.

Şimdi, bu uluslararası sözleşmelerden bir kısmı diğerlerinden biraz daha farklı bir statüye sahip. Nasıl? Temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmeler ile diğer uluslararası sözleşmeler arasında bir nitelik farkı var. Neden temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmeler diğerlerinden farklı? Çünkü bunların kanunlara aykırı olduğu iddia edilemiyor, temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerin kanunların da üzerinde olduğu kabul ediliyor, hatta Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi açısından Anayasa’nın bile üzerinde olduğu kabul ediliyor. Siz bir Anayasa hükmünü gerekçe olarak gösterseniz bile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Anayasa’ya değil Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne bakıyor. Hatta bir uluslararası sözleşme ile Türkiye’nin iç hukuktaki bir kanunu -fark etmez; bu, Ceza Yasası olabilir, Borçlar Yasası olabilir, Medeni Yasa olabilir, hiç fark etmez- arasında bir çelişki olduğu takdirde, Anayasa’nın 90’ıncı maddesi uyarınca, Anayasa’nın amir hükmü uyarınca ceza kanunları, Medeni Kanun, Borçlar Kanunu gibi kanunlar değil, uluslararası sözleşmeler esas alınacak. Bu temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerden bir tanesi de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve biraz önce de söylediğim gibi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi iç hukuktaki bütün kanunların üzerinde olan bir sözleşme. Peki, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin muhatabı kimler? Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin muhatabı devletler yani bu sözleşmeyi uygulamakla görevli olanlar, yükümlü olanlar devletler. Bu sözleşmeye devletler imza atıyorlar ve devletler bu sözleşmeyi uygulamakla yükümlü tutuluyorlar. Peki, bu sözleşmenin uygulanıp uygulanmadığını kim denetleyecek? Avrupa Komisyonunun bir yargı yetkisi tanıdığı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi var, uygulanıp uygulanmadığını denetleyecek olan da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve devletler aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuruluyor. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne aykırı davranılıp davranılmadığı konusunda bir karar veriyor.

Türkiye’nin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne dair serüveninin otuz beş yıllık bir geçmişi var. Bu otuz beş yıllık süre derken bu yargılama yetkisini tanıdığı süreden bahsediyorum; yoksa, sözleşmeyi imzaladığı süre daha eski, yargı yetkisini otuz beş yıldır tanımış durumda. Bu otuz beş yıllık sürenin başında, 90’lı yıllarda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Türkiye’ye bakış açısında çok olumsuz bir yön vardı. Nasıldı bu olumsuz yön? Türkiye’de etkin iç hukuk olmadığını söylüyordu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi OHAL bölgesinde. Yani “Olağanüstü hâl bölgesinde herhangi bir yurttas temel hak ve özgürlükleri ihlal edildiğinde, bir mahkemeye başvurduğunda sonuç alamaz, doğrudan bana başvurabilir. Etkin iç hukuk yolunu tüketmesine gerek yok.” diyordu. Bu süre içerisinde bunun biraz aşıldığını söyleyebiliriz ama şimdi Türkiye çok daha kötü durumda. Onun nedenini de size anlatacağım. Nedeni şu: Türkiye şu anda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını uygulamayan

ülke. Peki, Türkiye dışında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını uygulamayan ülkeler var mı? Var, bunlar Rusya ve Azerbaycan. Rusya'nın durumu malum, zaten Avrupa Komisyonu ile ilişkilerini kesmek üzere ve Avrupa Komisyonu kararlarını neredeyse tanımıyor. Diğer ülke Azerbaycan, 2017 yılında Mammadov'la ilgili bir kararı uygulamamıştı. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yaptırım kararlarından sonra, 2018 yılında Mammadov'u tahliye ettiler ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını o günden bugüne yerine getiriyorlar.

Dolayısıyla şu anda Avrupa Komisyonu üyesi olup, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yargılama yetkisini kabul etmiş olup Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını uygulamayan tek ülke Türkiye ve bunu da başaran Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti. 1990'lı yıllarda, o en kötü yıllarda bile, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin "Türkiye'de etkin iç hukuk yolu yoktur." dediği yıllarda bile Türkiye Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını uyguluyordu veya uygulamaya çalışıyordu ama şimdi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını uygulamayan tek ülke konumundadır Türkiye.

Şimdi, bu o kadar önemli bir mesele ki -yani şöyle sanılmasın- "Ya ne olmuş 3 tane mahkeme kararını uygulamadık diye? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi yüzlerce karar veriyor ve biz bunların içerisinde sadece birkaç tanesini uygulamadık." denilebilir, böyle söylenebilir ama önce şunu unutmamak gerekir: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin en fazla ihlal kararı verdiği ülkelerin neredeyse başında geliyor Türkiye yine Rusya'yla birlikte. Yani siz "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni uygulamıyorsunuz, sözleşmeye saygı duymuyorsunuz, sözleşmeye aykırı fiiller içerisindesiniz." diye en çok karar verdiği ülkelerin başında geliyor. Bu yetmiyor, bir de Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını tanımıyor.

Türkiye yalnız Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını tanımayan, uygulamayan bir ülke değil aslında. Ya, bu o kadar ciddi bir sorun ki sadece birkaç tane karardan bahsetmiyoruz çünkü Türkiye'de Anayasa Mahkemesi kararları da uygulanmıyor. Hatta ben size daha fazlasını söyleyeyim, Türkiye'de mahkeme kararlarının bile önemli bir bölümü uygulanmıyor ya da uygulanmış gibi yapıp uygulanmaması için her yön deniyor. İdari yargıdan size bir örnek vereyim: Bir vatandaş, bir sendika, bir kurum bir tane genelgenin hukuka aykırı olduğunu iddia etti; ve iptali için dava açtı, o genelgeyi idari yargı iptal etti. Anında Adalet ve Kalkınma Partisi o genelgenin üzerinde -mevzuat hükmü hangisiyse- bir düzenleme yapıp o mahkeme kararını hiçleştiriyor yönetmelik değişikliğiyle. Diyelim ki Danıştaya başvurdu birisi, o yönetmeliğin iptalini istedi. Hemen bir kanun değişikliği yapıyor Adalet ve Kalkınma Partisi ve o yönetmelikle ilgili olarak verilmiş kararın ortadan kaldırılması için bir işlem yapıyor. Veya bir ÇED raporu düşünün, bir mahkeme bir ÇED kararını iptal etti. Küçük rötüş değişiklikleriyle o mahkeme kararının boşa çıkarılması için her şey yapılıyor. Yani sadece Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları değil, sadece Anayasa Mahkemesi kararları değil, Türkiye'de artık yargı kararları da uygulanmıyor; yargı kararlarının boşa çıkarılması için her işlem yapılıyor, Türkiye'de maalesef genel durum budur.

Yıllar önce Türkiye Barolar Birliğinin düzenlediği bir uluslararası sempozyum vardı, sanırım Bilkent Oteldeydi, Bilkent Üniversitesi kampüsüne yakın bir yerde; idari yargıyla ilgili bir oturuma katılmıştım. Panelistlere panelin sonunda sorular soruldu. Bir meslektaşımız, bir avukat arkadaşımız panelistlerden birisine -Alman bir akademisyendi- sordu: "Almanya'da eğer bir mahkeme kararı uygulanmazsa ne yapıyorsunuz?" Konuşmacı anlamadı, tekrar ettirdi, hani "Ben anlamadım." dedi. Soruyu soran kişi bir daha sordu, dedi ki: "Mahkeme kararını uygulamazsa idare, ne yapıyorsunuz?" Anlamayınca, bir daha tekrar etti "Ya, işte, mahkeme kararını idare uygulamazsa ne yaparsınız?" dedi. "Yani nasıl bir mahkeme kararı uygulanmaz?" dedi. Bir mahkeme kararı nasıl uygulanmaz, bunu kavrayamadı. İşte, Türkiye öyle bir ülke. Yargı kararlarının uygulanmaması Türkiye açısından olağan ve emin olun, yargı kararlarının uygulanmamasını, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmamasını, Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanmamasını bu ülkenin siyasi aktörleri savunuyor. Ya, savunuyorlar bunu! Hani sadece susabilirsiniz, bunu eleştirebilirsiniz, bu anlaşılır bir şey. Çıkıp herkes Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmamasını savunuyor. Anayasa Mahkemesinin kararlarını boşa çıkarmak için Yargıtayın bir tane dairesi çıkıp bambaşka bir karar veriyor. Türkiye'de hukuk sistemi işte böyle içinden çıkılmaz bir hâle sokulmuş durumda.

Şimdi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine ve sözleşmesine dönecek olursak, daha büyük bir talihsizlik var, burada çokça tartıştık bunu. Bakın, Türkiye sadece Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını uygulamayan bir ülke değil, aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi sadece Türkiye'yle ilgili 17'nci maddenin ihlali yönünde karar verdi yani "Türkiye'de mahkemeler hukuksal değil siyasi kararlar veriyor. Yargı yetkisini Hükümet, devlet kötüye kullanıyor." dedi; 17'nci madde ihlalleri. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kurulduğu günden bugüne 17'nci maddenin ihlali yönünde karar verilmiş davalar -tek ülke- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti aleyhine açılmış davalardır; hem Osman Kavala başvurusunda bu kararı verdi hem de Demirtaş başvurusunda 17'nci maddenin ihlal edildiğine karar verdi.

Şimdi, AİHM'i çok eleştiriyorsunuz "Siyasi kararlar veriyor." falan diyenleriniz de var, özellikle iktidar cenahında ama unutmayın, Türkiye'de, sonuç alamadığı dönemde, partinizin kurucuları, en önemli aktörleri, Cumhurbaşkanları -son 2 Cumhurbaşkanı da zamanında iç hukukta sonuç alamadığı için- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurmuştu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden adalet istemişti. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden o gün adalet istendiğinde nasıl karşı çıkılmadıysa, doğru yapıldıysa bugün de insanların Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurmaya, Türkiye'de bulamadığı adaleti orada aramasına saygı duymak gerekir.

Şimdi, iki tane karar var. Yani -biraz önce de söyledim- hangi konularda ihlal kararı verdi ve bu kararlar uygulanmadı? 2 tane önemli karar var; bir tanesi Kavala'yla ilgili verilmiş karar, biri de Demirtaş kararı. Şimdi, bu 2 kararın uygulanmamasının nedeninin siyasi olmadığını kim söyleyebilir? Adalet ve Kalkınma Partisi adına söz kuran, siyaset üreten, bu partinin Genel Başkanı dâhil olmak üzere, meydan meydan dolaşıp Gezi'yi propaganda malzemesi yapmadı mı? Hâlâ Gezi üzerinden bir siyaset yürütmüyor mu? Meydan meydan dolaşıp, televizyon televizyon, kanal kanal dolaşıp Kobani davası üzerinden siyaset yürütmedi mi bu siyasi iktidar? Yürüttü. Bunu bir kampanyaya çevirdi yani bu yargılamanın kendisini hem bir kampanyaya çevirdi hem de haksız olduğunu Anayasa Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ortaya koyduktan sonra da maalesef bu kararların gereğini yerine getirmedi.

Son olarak bir şey daha söylemek istiyorum, daha sonra bitireceğim. Şimdi, Kobani davası önemli bir davaydı, geçen hafta boyunca arkadaşlarımız çokça tartıştı ama bu yargılamayla ilgili ben size 3 tane önemli konuyu söyleyeyim. Bakın, Türkiye özel yetkili mahkemeleri çok gördü; istiklal mahkemelerini gördü, sıkıyönetim mahkemelerini gördü, devlet güvenlik mahkemelerini gördü, CMK 250'nci maddeyle görevli özel yetkili mahkemeleri gördü, TMK 10'uncu maddeyle görevli özel yetkili mahkemeleri gördü ama AKP'ye kadar özel yetkili heyet yoktu. Sadece bir dosyaya bakan heyetler var şu anda Türkiye'de. Bir mahkeme düşünün, 22. Ağır Ceza Mahkemesi, bu 22. Ağır Ceza Mahkemesinin 2 tane heyeti var. Bir tane heyet o mahkemedeki diğer bütün dosyalara bakıyor; 50 dosya, 100 dosya, 500 dosya, bin dosya, neyse. Bir heyet sadece bir dosyaya bakıyor. Bir dosyaya bakmakla görevli özel heyet Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri döneminde kurulmuştur ve bu özel heyet sadece bu davada karar versin diye görevlendirilmiş heyet. Önce Fetullahçılar aleyhine açtıkları davalarda kullandılar, daha sonra Kobani gibi birkaç davada daha Adalet ve Kalkınma Partisi özel yetkili heyet kurdu. Bu özel yetkili heyetlerin özel olduğunu biz zaman içerisinde gördük; mesela, Kobani kumpas davasında. O heyetin başındaki zat bir çete lideri çıktı "Ata Dedeler" diye bir tane çete varmış ve bu çetenin liderlerinden birisiymiş özel yetkili heyetin başındaki mahkeme başkanı. Ama bunun yaptığı hiçbir işlemle ilgili daha sonra olumsuz bir karar verilmedi. Yani bu mahkeme heyetinin, bu başkanın yaptığı bütün işlemlere hukuksal değer atfedildi ama onun çete lideri olduğu daha sonra ortaya çıktı, çete liderlerinden birisi olduğu ortaya çıktı, ev hapsi verildi ve daha sonra emekliye ayrılmak zorunda kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, lütfen tamamlayın.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Bitiyorum Sayın Başkan.

Özel yetkili savcı görevlendirildi Kobani davası için. Bakın, bir savcı görevlendirildi normal seyrinde yürüyen bir soruşturmada. Bu savcının tayini çıktı İzmir'e -Ankara'da görevli olan savcı- bir

yıl boyunca gitmedi, odasını boşaltmadı ve bir yılın sonunda, neredeyse bir yıl sonra o atama kararı iptal edildi. Özel yetkili savcıydı çünkü bunun için görevlendirilmiş bir savcıydı. Bütün Kobani olayları yüzünden denildi ya “Bu kadar kişi öldü, şu kadar mal mülk yakıldı.” falan filan, bir sürü propagandası yapıldı âlâyıvalalarla. Tek bir ceza verilemedi bu dosyada, biliyor musunuz Kobani dosyasında? Arkadaşlarımız sonunda neyle suçlandılar? Kobani olaylarının hiçbirisiyle suçlanmadılar, sadece ve sadece onlara “Siz bölücüsünüz.” denildi; vatanın bölünmez bütünlüğü aleyhine faaliyette bulunmuş arkadaşlarımız. Ne oldu Kobani olayları? Nerede olaylar? Nerede onlar için açılan dava? Koca bir boş, koca bir boş sayfa; sıfır. Onunla ilgili hiçbir karar veremedi mahkeme. Neden? Ellerinde hiçbir delil yoktu.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, teşekkür ediyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci söz talebi Muş Milletvekili Sezai Temelli’ye ait.

Sayın Temelli, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, boş bir Kobani davası, boş bir Gezi davası. Böyle boş davalara neden ihtiyaç duyuluyor? Çünkü bu düzeni sürdürmek için, bu düzenin çürümüşlüğüne rağmen iktidarı ayakta tutmak için. Bu düzeni çürüten nedir? Bu düzeni çürüten şeylerin başında da tabii ki ekonomik kriz gelmektedir. Bu hafta, biliyorsunuz, bir yasa geçti Meclisten, bu yasaya göre Dışişleri Bakanlığının teşkilatı güçlendirilecek. Nasıl? Vakıf eliyle. Plan ve Bütçe Komisyonunda da kripto yasası görüşüldü. Bu yasanın da dayandığı en temel şey: “İşte, kara paranın aklanmasına engel olalım.” Kimin kara parası? IŞİD’in kara parası. IŞİD’e karşı mücadele edenler cezaevinde, o boş davayla orada tutuluyorlar fakat IŞİD kara parasını burada aklamış. Burada akladığı için Türkiye gri listede, bu gri listeden çıkabilmek için de işte, Plan ve Bütçe Komisyonundaki teklif görüşüldü. Şu anda uluslararası sözleşmeleri konuşuyoruz. Bunlardan biri Rusya’yla kara yolu taşımacılığı, bir tanesi Bosna Hersek’le altyapı inşaatları, diğeri eş güdüm ofisi ve uluslararası deniz seyir meselesi.

Bütün bunların tabii ki dayandığı zemin, finans yani paranın izini sürmek lazım. Paranın izini sürmeye başladığınızda sizi 2001 yılına götürmek istiyorum. 2001 yılında Türkiye çok büyük bir mali kriz, çok ciddi bir kriz yaşadı ve gerçekten büyük bir çöküntüye gitti. Siz 2002 yılından sonra iktidara geldiğinizde, AKP olarak, sürekli olarak, 2001 yılına giden bu süreç üzerinden bir değerlendirme yaptınız ve dediniz ki: “Türkiye ekonomisi öyle bir yere sürüklendi ki bu dolarizasyon oranı yüzde 55’lere geldi, dolayısıyla sıcak parayla bu çark dönmez; yabancı sermaye yatırımları, sabit sermaye yatırımları gelmeli, ekonomide ciddi tedbirler alınmalı, mali disipline gidilmeli.” Şimdi, bunları söyleyerek yola çıktınız. Sizin o “ekonomideki ciddi tedbirler” dediğiniz şey aslında daha çok borçlanmaydı, yabancı sabit sermaye yatırımı adına bankaları satmaktı yabancı şirketlere, sigorta şirketlerini satmaktı ve özelleştirmeydi. O dönem yaklaşık 66 milyar dolarlık özelleştirme yaptınız ve devasa borçlandınız. Sıcak paradan kaçtınız ama soğuk para da sizi krize sürüklemeye devam etti. Döndünüz dolaştınız, geldiniz, son birkaç yılda ülkeyi çok ciddi bir krize sürüklediniz. Şimdi, buradan çıkmak adına, 2001’de eleştirdiğiniz yönetime başvuruyorsunuz. Durum bu kadar vahim.

Şimdi ne yapıyorsunuz? Mehmet Şimşek, Hazine ve Maliye Bakanı, şimdi, kur korumalı mevduattan çıkmanın yolu olarak “carry trade” denen bir meseleyi tekrardan önümüze getirdi yani sıcak para akışını. Kur korumalı mevduatla yüzde 57 olan dolarizasyon yüzde 56’ya düşmüş. Bununla kaça düşer bilmiyoruz ama çok ciddi bir sıkıntının içinde olduğunu herkes biliyor. Şimdi sıcak para gelecek, sıcak parayla bir süre idare edilecek; sonra 2001 krizinden çok daha vahim bir yere ülke sürüklenecek. Ülke bu vahim yere sürüklenirken Kobani kumpas davası devam edecek; işte bir ek iddianame daha geldi, 5 arkadaşımız hakkında o boş davaya bağlı bir boş yargılama daha devam edecek. Ülke ekonomik krize sürüklenirken Kürt düşmanlığı yine şaha kalkacak; ülke ekonomik krize sürüklenirken yanı başımızda belki de ülke sınırlarının güvenliğini sağlayacak olan Rojava’ya

“teröristan” denecek ama krize sürüklenmekten kendinizi alıkoyamayacaksınız. Neden? çünkü sıcak para yakar; finans sermayenin belki de en önemli tuzağı.

Bir örnek: 1 milyon dolarınız var, Amerika’da yatırırsanız 40 bin dolar faiz alırsınız en iyi koşullarda. Türkiye’ye getirirseniz Merkez Bankasının bütün hesapları tutsa 140 bin dolar alıyorsunuz, havadan 100 bin dolar yani yüzde 10 ekstra fonlama. Ben buradan herkese sesleniyorum: Gidin, Amerika’da bir bankaya 1 milyon dolar borçlanın, gelin, burada Mehmet Şimşek’e satın parayı; Mehmet Şimşek bu paraya ekstra yüzde 10 veriyor. Böyle bir fonlama dünyanın hiçbir yerinde yok, o yüzden dünyanın en kötü ekonomileri arasında Türkiye. Neden? Çünkü denize düştü, halata sarılmak yerine yılana sarılıyor; siyasette nasıl hata yapıyorsanız ekonomide de aynı hatayı yapıyorsunuz. Dolayısıyla bu yılan sizi boğar, buradan kurtulamazsınız. Buradan çıkmanın yolu bu sıcak para çılgınlığından kurtulmanızla mümkün. Bunu nasıl yapacaksınız? Bunu yapmanın yolu her şeyden önce bu IMF aklından, bu finans sermaye aklından kurtulmanızla mümkün. Bu akıldan kurtulmak istemiyorsunuz çünkü finans sermayenin aslında sözcüsü olan sermaye dostlarıyla yol yürüyorsunuz. Çok doğal çünkü sermayenin partisisiniz; halkın, toplumun, emekçinin partisi değilsiniz, olsanız yapacağımız şey basit. Bakın, perşembenin gelişi çarşambadan belli. Bunu biz biliyoruz da siz bilmiyor musunuz? Biliyorsunuz ama siz aslında şimdi buradan çıkışın yolunun siyasi krizi de beraber çözmek olduğunun farkında değilsiniz. Siz sanıyorsunuz ki ekonomiyi kurtarırsak bu düzen böyle devam eder. Hayır, ekonomik ve siyasi krizi birlikte çözmek zorundasınız. Siyasi krizi çözmenin yolu Türkiye’nin demokratikleşmesidir. Siyasi krizi çözmenin yolu Türkiye’nin Kürt meselesini demokratik bir çözüme kavuşturmasıdır. Siyasi krizi çözmenin yolu Türkiye’nin komşularıyla bir barış sınırı yaratmasıdır. Bunu yapabildiği ölçüde Türkiye’nin ekonomisi düzeli çünkü Türkiye ekonomisini krize sürükleyen aslında bütçesidir.

Bütçenin çok büyük bir kısmı açık, yüzde 25’i açık. Böyle bir bütçe olabilir mi? Olmaz ve bütçedeki en önemli kalemlerden biri faiz ödemeleri; 1,257 milyar lira. Şimdi, peki, bu “carry trade”le bu faiz yükü nereye çıkacak? Çok daha yukarılara çıkacak. Bütçe açığı daha da artacak mı? Artacak. O zaman gelelim can alıcı soruyu soralım ve yanıtını arayalım: Kim ödeyecek, bu faizi kim ödeyecek? Mehmet Şimşek ödemeyecek herhâlde değil mi? Bunu kim ödeyecek? Bunu emekçiler ödeyecek. Bunu kim ödeyecek? Çiftçi ödeyecek, emekliler ödeyecek. Neden? Çünkü ortada bir yük varsa bunu toplumsallaştırmanın yolu bütçedir. Sizin bütçeniz yoksuldan alıyor, zengine veriyor. Nasıl? İşte, bu şekilde borçlanarak. Size kim borç verecek? Emekliler değil herhâlde, emekçiler değil, geçinemiyorlar; size borç verecek olanlar servet sahipleri. Servet sahiplerinden borç alacaksınız, onlara faiz ödeyeceksiniz; sonra, sonra Cumhurbaşkanı çıkıp diyecek ki: “Servet dağılımı bir felaket.” Tabii olur felaket. Nasıl olacak? Servet sahibinden borç alıp onu nemalandırıyorsanız hem de ekstra fonlayarak nemalandırıyorsanız servet uçurumu artar, gelir dağılımı bozulur. Dünyanın en kötü gelir dağılımına sahip ülkesinde yaşıyoruz, gelir dağılımı bu denli bozuksa orada toplumsal barış olmaz, toplumsal barış olmazsa siyasi krizi çözemezsiniz. Toplumsal barışı sağlamanın yolu, gelir dağılımında adalettir. O zaman ne yapacağız? Bütçeyi düzelterek. Ha bire ek bütçe yapıyorsunuz, bu sene de yapacaksınız; direnmeyin ama doğru dürüst yapın, emekçiden yana yapın, toplumdan yana yapın, yoksuldan yana yapın, o zaman işte, o toplumsal barış belki de bu ekonominin krizini de çözebilir. Ama sizin bu meseleye yaklaşımınız yoksuldan almak, yoksulun hakkına çökmek, emekliyi 10 bin liraya mahkûm etmek, ücretliyi 17.500 liraya mahkûm etmek ve buradan bir çıkış yolu aramak için finans sermayeye bir kez daha sarılmak. Finans sermayeyi fonladığınız sürece bu ülkede savaş da bitmez, kriz de bitmez. O zaman ne yapalım? O zaman barışın bütçesini yapalım. Tasarruf barıştadır, huzur barıştadır; silahlara bu denli para harcamak yerine, bu kadar çok finans sermayeyi fonlamak yerine, aslında yapacağımız şey çok basit; gerçekten, bir disipline ihtiyacımız var ama bu disiplin emekçiyi koruyan, emekliyi koruyan, halkı koruyan bir disiplinle olmalı yoksa IMF’nin dediği mali disiplinle olmaz. IMF neden mali disiplin ister biliyor musunuz? Alacaklarını garantiye almak için yani kemeri sıkmanız için. Şimdi siz yılana sarıldıkça insanların boğazını sıkacaksınız ama bu böyle gitmez. Bunun böyle gitmeyeceğini siz de biliyorsunuz, aslında kıvraniyorsunuz, getirdiğiniz yasalar bunu bize gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Devamla) - Kripto yasası da gösteriyor, işte bütçeniz de gösterdi, işte bu hafta konuştuğumuz yasa da gösterdi. Buradan çıkmanın bir yolu var. Yoksulluğun bu boyutlara ulaştığı bir yerde yoksullukla mücadele programına ihtiyacımız var, sosyal yoksullukla da mücadele programına ihtiyacımız var. Bunun için nitelikli kamusal sağlık hizmeti, nitelikli kamusal eğitim hizmeti önceliğimiz olmalı. Türkiye’de hem yoksulluk var hem sosyal yoksulluk var ama Türkiye’de yaşadığımız krizler, bu siyasi kriz, bu toplumsal kriz ancak ve ancak bir barışla mümkün olabilir. O yüzden “barış için bütçe” diyoruz “emekçi için bütçe” diyoruz ve bu tür uygulamalara son vermek için de tüm toplumu adaletten yana tavır almaya, dayanışmaya, Kobani özelinde dayanışmaya bir kez daha buradan davet ediyoruz.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Temelli.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına son söz Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren’e ait.

Sayın Eren, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINASERHAT EREN (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’nin en mutsuz şehri olan Diyarbakır kentinin sorunları hakkında konuşmak istiyorum. Yanlış anlaşılmasın, bu tespit bana ait değil tabii ki, TÜİK tarafından her yıl yapılan Yaşam Memnuniyeti Araştırması sonucuna göre son iki yıldır Diyarbakır Türkiye’nin en mutsuz kenti olarak tespit edilmiş durumda. Peki, neden mutsuz Diyarbakır halkı? Kuşkusuz Kürt sorununda çözümsüzlük, adaletsizlik, baskılar bu mutsuzluğun ana kaynağı olmakla birlikte Diyarbakır halkı gün geçtikçe yoksullaşılıyor. Bakın, sabah beşte 1 kilo ucuz et almak için saatlerce sırada bekleyen yurttaşlarımız var. Tanınmamak için havanın kararmasını bekleyip çöpte yiyecek toplamaya çalışan amcalarımızın, nenelerimizin sayısı gün geçtikçe artıyor. Yüksek enflasyon ve gıda fiyatlarındaki artıştan dolayı insanlar temel gıdaları sofralarında bulamaz hâle gelmiş durumdalar. Çiftçilerimiz gübre, tohum ve mazot fiyatlarındaki artışlardan dolayı borç batağına girmiş durumdalar. Birçok hane elektrik ve doğal gaz faturalarını ödeyemez hâle gelmiş durumda. Gidecek ve barınacak başka bir yeri olmadığı için Diyarbakır’da insanlar ağır hasarlı binalarda yaşamak zorunda kalıyor. Deprem sonrasında artan fahiş kiralardan dolayı ailelerimiz tır dorselerinde ve çadırlarda yaşamak zorunda bırakılıyor. Birçok ailemiz çocuklarını okula gönderirken okul masraflarını dahi ödeyemez hâle getirilmiş durumda. Öğretim harcını yatıramadığı için eğitime ara veren gençlerimiz, 10 bin liraya geçinmek zorunda kalan geçinemeyen emeklilerimiz var. Borcunu ödeyemediği için elektriği kesilen Ayşe teyze, “Çocuklarım mum ışığında ders çalışmak zorunda kalıyor.” diye gözyaşlarını tutamıyor, birilerinin vicdanı sızlamıyor tabii ki. Birçok ilçe ve köy kışın soğukunda, yazın kavurucu sıcakında elektriksiz, hijyensiz, sağlıksız ortamlarda yaşamak zorunda kalıyor. Elektrik kesintileri sadece lambayı değil umutları da söndürüyor.

Escobar’a, Kolombiyalı uyuşturucu tacirlerine rahmet okutacak bir şekilde Diyarbakır’da parklarda, okulların önünde uyuşturucu tacirleri cirit atıyor. Diyarbakır’da uyuşturucu kullanma yaşı 9 yaşın altına inmiş durumda. Bu kentte yaşayan insanlar nasıl mutlu olabilir? Bu kentte yaşayan insanlar nasıl kendilerini güvende hissedebilir?

Değerli milletvekilleri, bu sorunlar yetmezmiş gibi şimdi de kentimiz deprem bölgesinden çıkarılmış durumda. Esnafımızın çekmiş olduğu kredilerin faizleri bundan dolayı artırıldı. Bakın, Diyarbakır halkının acısını, kayıplarını ve yaşadığı zorlukları görmezden gelmek nasıl bir adalet anlayışıdır? 6 Şubat depremi sonrasında Diyarbakır’da tam 2.082 iş yeri yıkıldı, 411 kişi yaşamını yitirdi; 3.252’si ağır hasarlı, 1.828’i orta hasarlı, 30 binin üzerinde az hasarlı bina olmasına rağmen nasıl olur da Diyarbakır deprem bölgesinden çıkarılır? Daha ne olmasını bekliyordunuz? Diyarbakır esnafımızın feryadını duyun, Diyarbakır’ı yeniden deprem bölgesi ilan edin ve esnafımızı bu faiz yükünden kurtarın.

Değerli milletvekilleri, yalnızca Diyarbakır’a değil bölgenin birçok kentine hizmet veren kamu hastanelerinde radyoterapi cihazları ve radyasyon onkolojisi uzmanı sayısının yetersizliği büyük bir sorun olarak karşımızda duruyor. Işın tedavisi gibi hayati öneme sahip hizmetler sadece tek bir kamu

hastanesinde verilebiliyor. Hastane önlerinde oluşan uzun kuyruklar, randevu sistemindeki aksaklıklar, eski ve yetersiz tıbbi cihazlar... Tabii, sorunlar saymakla da bitmiyor.

Son olarak, Diyarbakır'da yaşanan ekolojik kısımlara ilişkin bir iki şey söylemek istiyorum. Kentimizde bir taraftan Şenyayla'da, bir taraftan Lice'de orman kıyımları yaşanırken diğer yandan, Dicle Nehri başta olmak üzere birçok nehir ve akarsu kirletiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Eren, lütfen tamamlayın.

SERHAT EREN (Devamla) – Bakın, bu fotoğraflar Şenyayla bölgesine ait; üç yıl önceki hâli bu, üç yıl sonraki hâli bu. Buradan vicdan çıkar mı, kimin vicdanı buna el verir? Şeyi anladık, adaletten, vicdandan tamamen uzaklaşmış iktidar bir yana ama muhalefetin de buna kayıtsız kalması kabul edilemez bizler açısından. Fotoğrafları bir kez daha gösteriyorum; bakın, orman katliamı yapılıyor, üç yıl sonraki hâli bu.

Bütün bunlar Diyarbakır halkına yapılan bir ayrımcılıktır; bu, ayrımcılığa daha ne kadar Diyarbakır halkı katlanacak? Bu ayrımcılığa en kısa süre içerisinde son verilmesini talep ediyoruz.

Saygılarımla. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Eren.

Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz, Ankara Milletvekili Semra Dinçer'e ait.

Sayın Dinçer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEMRA DİNÇER (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçen konuşmamda Hans ile Hasan'ın hikâyesini anlatmıştım, yeni bir Hans ile Hasan hikâyesi için kürsüdeyim sayın seyirciler. AKP sıralarına “sayın seyirciler” diyorum çünkü siz izlemekten başka hiçbir şey yapmıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, değerli AKP'li milletvekilleri; gözünüz aydın olsun, bizim Hasan en sonunda Almanya'ya göç etti. Neden göç etti biliyor musunuz? Hasanlar öğretmendiler, atanmadılar; doktordular, şiddete uğradılar; çiftçiydiler, üretmediler; esnaftılar, kepenk kapattılar; öğrenciydiler, şenlikleri iptal oldu, iş bulamadılar, emekli anne-babasına yük olmak zorunda kaldılar; üniversite mezunuydular ama garson olmaya, kasiyer olmaya, kurye olmaya mahkûm edildiler; iş bulsalar da açık sınırının altında kalan 17 bin liralık asgari ücrete tabi oldular.

Peki, sadece bununla mı sınırlı kaldı Hasanların hikâyesi? Hastanede randevu bulamadılar, içinde bulundukları çaresizliğe isyan ederek sosyal medyada paylaşım yaptıkları için gözaltına alındılar, yoksulluk nedeniyle aile kuramadılar, çocuk sahibi olamadılar, tatile gidemediler, bunalıma girip intihar ettiler; işte, bu nedenlerden dolayı Hasanlar göç ediyorlar.

Şimdi, size benim de tanıdığım bir Hasan'dan bahsedeceğim. Bizim Hasan makine mühendisiydi, Türkiye'de beyaz eşya üreten büyük bir firmada çalışıyordu, en sonunda ülkemizdeki ekonomik zorluklardan dolayı Hasan Almanya'ya göç etti. Peki, Hasan Almanya'da neyi gördü biliyor musunuz? Türkiye'de üretiminde çalıştığı ve toplam tutarı en az 60 bin lira olan buzdolabının, çamaşır makinesinin ve bulaşık makinesinin Almanya'da Türkiye'den daha ucuza satıldığını gördü. Mesela, Türkiye'de kendi çalıştığı fabrikada üretilen buzdolabı 25 bin TL'ye satılırken aynı ürünün Almanya'da 350 avroya yani 12 bin liraya satıldığını gördü. Hasan Türkiye'de 33 bin TL maaş alırken Almanya'da 3 bin avroyla işe başladı. Türkiye'deki maaşıyla bu beyaz eşyalardan bir tanesini bile zor alırken Almanya'daki maaşının üçte 1'iyle bu eşyaların tamamını aldı, hem de bir model üstünü aldı.

Peki, başka ne oldu biliyor musunuz? Türkiye'de Hasan çok pahalı diye taksiye binmeye bile çekinirken “Tasarruf tedbirleri yapalım.” deyip Hans'ın ürettiği aracı kullanan bakanlara layık güzel de bir araba aldı; artık bizim Hasan da bakanlar gibi kurulup keyfini sürebiliyor. Hasan artık ekonomik ve psikolojik olarak çok rahat, insan onuruna yaraşır ve standartlarına sahip ve geleceğe güvenle bakıyor. Artık Hasan Almanya'da Hans'ın standartlarına ulaştığı için aile kurup çocuk sahibi olma planları bile yapmaya başladı.

Değerli milletvekilleri, şimdi dönüp Türkiye'ye bakalım. TÜİK doğum hızının 1,51'e kadar gerilediğini açıkladı; bu, OECD rakamlarının ortalamasının bile altında. Her fırsatta “3 çocuk yapın.”

diyen Cumhurbaşkanı doğum oranlarının gerilemesini de bir felaket olarak tanımlamış. Şimdi, sormak lazım: Türkiye’deki Hasan neden 3 çocuk yapsın? Çocuğu et, süt, yumurta yiyemesin, yetersiz beslensin diye mi? Çocuğu harçlıksız okula gidip bir simit dahi alamamasın diye mi? Çocuğu hastalandığında hastaneden randevu alamamasın diye mi? Çocuğunu işe sokmak için torpil arasın diye mi? Çocuğu açlık sınırının altında bir maaşla yaşamaya mahkûm edilsin diye mi? Çocuğu tacize uğrasın ya da cinayete kurban gitsin diye mi? Ya da yurt bulamadığı için cemaat yurtlarına mahkûm olsun diye mi? Hasan bunlar için mi çocuk yapsın?

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanı doğum oranlarının düşmesini varoluşsal tehdit olarak görmüş. Varoluşsal tehdidi arıyorsanız kendinize bir bakın. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Dinçer, lütfen tamamlayın.

SEMRA DİNÇER (Devamla) – Bu karanlık tabloyu yaratan sizlersiniz. AKP bu ülkenin varoluşsal tehditidir, AKP bu ülke için bir felakettir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dinçer.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz, Kocaeli Milletvekili Harun Özgür Yıldızlı’ya ait.

Sayın Yıldızlı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bugünkü konuşmamı öğretmenlerimiz üzerine yapacağım. Yaklaşık yirmi iki yıllık iktidarınızda en çok ne de başarısız oldunuz diye düşünsek birçok şey gelir aklımıza ama en çok başarısız olduğunuz nokta eğitim; 9 bakan eskittiniz, sayısız sistem değiştirdiniz, ne öğretmeni mutlu ettiniz ne öğrenciyi mutlu ettiniz. Eğitim, iktidarınızın en zayıf karnesi.

Her seçim öncesi verilen vaatler her seçim sonrasında olduğu gibi unutuldu; atanacak öğretmen sayısı beklentinin çok altında kaldı. Branşlara göre atama sayıları adaletten çok uzakta olmuş, söz verilen mülakat kaldırma hususu gündeminize dahi gelmemiştir.

Özel sektör öğretmenleri açıklamalar yapıyor, sendikal haklarını kullanmaya çalışıyor, Meclise geliyor, mitingler düzenliyor ama sizlere bir türlü seslerini duyuramıyorlar. Benim sesim gür, buradan özel okul öğretmenlerinin sesini sizlere duyurmak istiyorum. Yaklaşık bir haftadır ülkemizin çeşitli yerlerinde, parklarda, Millî Eğitim Bakanlığının önünde öğretmenlerimiz nöbet tutuyor, haklarını savunuyor. Dün 12 öğretmenimiz Millî Eğitim Bakanlığı önünde gözaltına alındı, neyse ki bugün serbest bırakıldı. Ne istiyordu öğretmenlerimiz? Haklarını arıyordu. Taş mı atmış, ne yapmıştı ki öğretmenlerimiz gözaltına alındı? Evlatlarımızı emanet ettiğimiz öğretmenlerimize karşı yapılan bu tavır hep birlikte kınamamız gerekiyor.

Özel sektör öğretmenlerinin sözleşmeleri bir yıl olması gerekirken özel okullarda, özellikle kurslar ve dershanelerde bunlarla on aylık sözleşmeler imzalanıyor. İşe iade hakları yok, kıdem tazminatı hakları yok. Şu anda ülkemizdeki hiçbir özel okul öğretmeni ek ders ücreti alamıyor. Özel okul öğretmenlerinin mağduriyeti için kritik olan yıl 2014 yılıdır. “Özel sektörde çalışan öğretmen kamuda çalışan öğretmenle eşit ücret alır.” ibaresini 2014 yılında 5580 sayılı Kanun’dan çıkardılar. Bunu çıkaran mucit kim? Şimdiki Millî Eğitim Bakanı. Bu ibarenin kaldırılmasıyla birlikte özel okul öğretmenleri patronların eline bırakılmış oldu. Özel okul öğretmenlerinin bir yıllık sözleşmeleri mayıs, haziran aylarında yapıldığı zaman enflasyona da yenik düşürüldü.

Patronların insafına terk edilen özel sektör öğretmenleri, haklarını geri kazanabilmek için yaklaşık üç yıl önce sendika kurdular, 15 bine yakın üyeleri var. 4,5 milyon çalışanın bağlı olduğu 10 no.lu torba iş kolunda sayıldıkları için toplu sözleşme hakkına sahip olamıyorlar. Çocuklarımızı emanet ettiğimiz öğretmenlerimiz maalesef patronların eline bırakılmış oluyor. Patronlar da ne yapıyor? Öğretmenlerimizin hakkını vereceklerine, gidiyorlar yurt dışından ne getiriyorlar? Yönetim kurulu üyesi oldukları takımlara yurt dışından teknik direktör getiriyorlar. Yahü, oraya teknik direktör getireceğine pırıl pırıl öğretmenlerimizin hakkını versene. (CHP sıralarından alkışlar) Gerçekten bu

kadar zor mu bu talepler? Öğretmenlerimizin hakkı olan taban maaşı vermeliyiz, bu konu çok önemli. Ek ders ödemesi alamıyorlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yıldızlı, lütfen tamamlayın.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan, toparlıyorum.

Birçok haktan mahrumlar, kıdem tazminatı hakkından mahrumlar, ek ders ücreti alamıyorlar ve devlet okullarındaki öğretmenlerimizle eşit haklara sahip olmalarını hep birlikte sağlamamız gerekiyor.

Konuşmamı Gazi Mustafa Kemal Başöğretmenimizin bir sözüyle tamamlamak istiyorum: “Ordularımızın kazandığı zafer sizin eğitim ordularınız için yol açtı, gerçek zaferi siz öğretmenler kazanacaksınız. Bunu başaracağınızdan kuşum yoktur. Sarsılmaz bir inançla ben ve arkadaşlarım sizi gözececeğiz, sizin karşılaştığınız tüm engelleri kıracağız.” Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün dediği gibi, öğretmenlerimizin yanında olacağız, her türlü direnişine sahip çıkacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yıldızlı, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına üçüncü söz, Ankara Milletvekili Okan Konuralp’a aittir.

Sayın Konuralp, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlerin huzurunuzda iktidar partisine sormak istiyorum: Muhalefetin araştırma önermelerini neden kabul etmiyorsunuz ya da araştırma önermelerinin hiç olmazsa bazılarını neden kabul etmiyorsunuz? Denetlenebilir olmaktan, şeffaflıktan, hesap verilebilir olmaktan neden bu kadar uzaksınız?

Bence bunlar kadar önemli olan bir başka konu daha var. Toplumun hiç olmazsa bazı kesimlerinin sorunlarına, dertlerine muhalefetle birlikte kulak kabartmaktan, sorunlara muhalefetle birlikte çözüm üretmekten, çözüm bulmaktan, çözüm aramaktan neden bu kadar uzaksınız? (CHP sıralarından alkışlar)

Bizimle, muhalefetle yeni anayasa yazmaya varsınız. Anayasa masasına oturmamız için neredeyse her türlü daveti yapıyorsunuz. Yani, muhalefetle yeni anayasa yazmaya varsınız, dediğim gibi, Anayasa masasına oturmamız için her şeyi yapıyorsunuz ama örneğin, bugün motokuryelerin yaşadıkları sorunların araştırılmasına ilişkin önergemize “hayır” dediniz. Neden? Ne kaybederdiniz kabul etseydiniz? Kabul etseydiniz ve motokuryelerin çılgınlığına hep birlikte karşılık vermiş olsaydık güzel olmaz mıydı? Yıldızlırız mı dökülürdü, karizmanız mı çizilirdi? (CHP sıralarından alkışlar)

Bestesi Timur Selçuk’a ait “Ekonomi Tıkırında” şarkısının sözlerinden esinlenmişcesine her şeyi, her konuyu tıkırında gören bir anlayışınız var. Sizin için her şey yolunda, her şey harika, her şey müthiş, her şey tıkırında. Vurguladığım gibi, örneğin, bugün motokuryelerin sorunlarına ya da araç muayene ücretlerindeki pahalılığın önlenmesine, Gezi sürecinde yaşanan adaletsizliklerin belirlenmesine, siyasi ahlak yasasının çıkarılmamış olmasının sonuçlarına ilişkin araştırma önergelerinden birini bile kabul etmediniz. Buraya gelen tüm hatipleriniz bu 4 konuda da her şey yolunda, her şey tıkırında konuşması yaptı. Nedir bu kendinize bahsettiğiniz eleştirilemez, sorgulanamaz hâlin gerekçesi?

Dediğim gibi, aylardır burada her şey yolunda konuşması dinliyoruz ve her şeye rağmen biz de bazen yüksek sesle, bazen sakın sakın, bazen ricayla, bazen kızarak, bazen kızdırarak diyoruz ki: Toplumun şu kesimlerinin şöyle söyle sorunları var. Gelin birlikte araştıralım, gelin birlikte bu sorunları çözelim. Çıkıyorsunuz karşımıza “Sorun yok, her şey tıkırında.” Bakın, bu, muhalefetin yararına bir durum aslında. Deriz ki: Biz önerdik, iktidar kabul etmedi. Ama vicdani değil bu arkadaşlar. Bugün motokuryelerin sorunlarının araştırılmasına ilişkin önergemize “hayır” deyince, motokuryelerin sorunları ortadan kalkmış olmuyor ya da katledilen Ata Emre Akman veya Samet Özgül geri dönmüyor. Ancak, önergemizi kabul etmiş olsaydınız hiç olmazsa Emre’nin ve Samet’in annelerinin yüreğindeki acı hafifleyecekti. Sizler bu annelerin yüreğindeki acılara bile kayıtsız kaldınız.

Sizlerin “Her şey yolunda.” yaklaşımınıza ilişkin bir anımsatma yapmak istiyorum; anlarsanız ne âlâ ama siz bilirsiniz. 1965 yapımı bir Fransız filmi var, ismi Türkçeye “Protesto” olarak çevrilen bir film. Filmde 50 katlı binadan düşen bir adama dair bir anekdota yer veriliyor. Şöyle ki: Adam her bir kattan geçerken kendisini rahatlatmak için “Buraya kadar her şey yolunda. Buraya kadar her şey yolunda. Buraya kadar her şey yolunda.” diye bağıyor. Arkadaşlar, önemli olan düşüş değildi, yere çarpmaktır. Hâliniz 50 katlı binadan düşen adamın hikâyesine benziyor. “Her şey yolunda.” diyorsunuz

ama yere çarpacaksınız. Bizim araştırma önergemizin bir nedeni de çarpacak olmanıza ilişkin. Biz, sizinle birlikte toplumumuz da yere çarpmasın diye bir mücadele veriyoruz, onların derdlerine derman olmanın çabasındayız ve her önergemizle sizlere sakince, içtenlikle, açık bir davette bulunuyoruz, kayıtsız kalıyorsunuz. Yere çarpacaksınız, siz bilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Konuralp, lütfen tamamlayın.

OKAN KONURALP (Devamla) - Ama size bir tavsiye, hiç olmazsa içinde annelerin evlat acısının bulunduğu, annelerin gözyaşlarının bulunduğu önergeleri, araştırma önergelerimizi kabul edin, bir şey kaybetmiş olmazsınız.

Sayın milletvekilleri, çok uzatmadan değinmek istediğim bir başka konu da köpeklerle ilişkin hazırlanan bu yasa teklifi. Çok uzatmadan şunları vurgulamak istiyorum: Umarım ve umarım “köpeklerin uyutulması” adı altında getirmeye çalıştığınız yasa teklifinden bu hâliyle vazgeçersiniz çünkü köpeklerin uyutulmasından kastınız köpeklerin öldürülmesi. Kendinizce öldürmeyi kibarlaştırıyorsunuz. Oysa bu yasa teklifi kabul edilirse güçlü olanın güçsüz olana istediğini yapabileceği bir kanunla bağdaşmış olacaksınız. Bugün “Zarar veren bunlar.” deyip yok etmeye bir başlarsanız asmayalım da besleyelim mi kanununa benzer bir kanunu köpekler için yaşama geçirmiş olacaksınız. Bu sorunu hep birlikte vicdanımızla çözmek zorundayız, öldürerek değil.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Konuralp, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına üçüncü söz, Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara’ya ait. Sayın Yıldırım Kara, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; saygı ve sevgilerimle hepinizi selamlıyorum.

Depremi üzerinden on beş ay geçti, maalesef deprem illeri, özellikle seçim bölgem Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya’da sorunlar evrilerek devam ediyor. Sosyal, toplumsal ve ekonomik sorunlar ve bu konulardaki ihlaller her geçen gün evriliyor. Hatay’ın, belki de dünyanın en önemli toprakları Amik Ovası ancak Amik Ovası’ndaki buğday üreticisi hasat zamanı geçmiş olmasına rağmen maalesef taban fiyatın açıklanmamış olmasından, teşvik ve yardımlardan yararlanamamasından dolayı âdeta depremin altında kalan esnaf gibi, yurttaş gibi çiftçilerimiz de maalesef çok zor durumlar yaşıyorlar. Vereceğiniz taban fiyatın en az 15 TL olması gerektiğini bugün bir kez daha ifade ediyoruz çünkü önümüzdeki yılın üretim arzını bugün vereceğiniz bu fiyat endeksleyecektir ve ona göre önem taşıyacaktır.

Hatay’da 220 bine yakın yurttaşımız konteyner kentlerde yaşıyor. Ben burada söylemekten gerçekten bıkmam ama iktidarın milletvekillerine -şu an hepsi burada yok- bizi duyun diyoruz. Bakın, 220 bin insanımız konteyner kentlerde yaşıyorlar. Hayat zor, kanalizasyon ve su atıkları deşarj ediliyor yaşam alanlarına. Çarşı esnafı 9 metrekarede yaşam bulmaya çalışıyor, şimdi elektrikleri kesilmeye çalışılıyor ve saat takılması yönünde abonelik zorlanıyor. Bu uygulama yanlış. Zaten Ticaret ve Sanayi Bakanlığının KOSGEB marifetiyle esnafa vermesi gereken kredi, bugün de ifade ettim, “450 milyon dolar kredi verdik.” diyorsunuz, “Hibe ettik.” diyorsunuz, onlarca, yüzlerce esnafın onaylanmış kredileri hesaba intikal etmemiş. Kaynağı bulacaksınız bulun, esnafın daha bekleyecek hâli kalmamış.

31 Martta emeklilerin sizlere verdiği dersi hepiniz biliyorsunuz, sonuçlar bunları teyit eder. Dolayısıyla tasarruf tedbirleri kapsamında Hatay Büyükşehir Belediyesinde yüzlerce insanın işine son verildi. 2.500’e yakın TYP’li işçinin iş akdi sonlandırıldı. İskenderun Belediyesinde daha birkaç hafta önce 180 işçi bir günde kapının önüne konuldu. AK PARTİ iktidarı 31 Martta yapılan muamelenin aynısını ilk seçimde tekrar yaşayacaktır, buradan ifade etmek istiyorum.

Tarıma destek vermiyorsunuz ama İskenderun LimakPort’ta Nihat Özdemir para kazansın diye angusları İskenderun Limanı’ndan getiriyorsunuz. 2017’den bu yana İskenderun halkı angusların pis kokusuyla, bu rezaletle baş başa. Yıllardır söyledik “Gidin, yerleşim alanlarının uzağında bir yere, başka bir yere bir liman yapın; gümrük mevzuatınızı, altyapınızı buna göre ayarlayın, getireceksiniz

oradan getirin.” dedik ama hayvancılığa vermediğiniz teşviki... Gidip angusları İskenderun halkının başına bela ediyorsunuz pis kokusuyla.

Rezerv alan, en önemli konu. Yüzünüze gözünüze bulaştırdığınız rezerv alan ve bizi de içine çekmeye çalıştığınız bu dipsiz kuyu Hatay’da maalesef asla kabul görmüyor. Bakın, Bakan Bey dedi ki: “İşimiz gücümüz yok mu, hasarsız evine gitsin otursun kardeşim.” Ancak bugün hasarsız evi olan, az hasarlı evi olan yurttaşlar çok zor durumda çünkü bilmiyorlardı ki evlerinin koordinatının olduğu yerin rezerv alan olacağını. Bakın, kolonu fiberle kaplamış adam ya, çelik konstrüksiyon yapmış, fiberle kaplamış, binlerce liralık güçlendirme yapmış, bir gün bir karar veriyorsunuz pat diye, diyorsunuz ki: “Rezerv alan...” Adamın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Kara, lütfen tamamlayın.

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamlı) – Ne olacak, ne zaman bitecek bu konutlar? Bir mülkiyet hakkının ihlal edildiği ve taşınmazın devrinin hazineye gerçekleşmesi sebebiyle bunun mülkiyet hakkı sorunu olduğunu buradan ifade ediyoruz. Halkın istemediği, Akevler, Odabaşı, Kırıkhan, Cumhuriyet, Samandağ ve Defne halkının istemediği hiçbir uygulamayı buradan istemediğimizi belirtiyoruz. Konutların ne zaman yapılacağı, konutların hangi hukuki dayanak altında yurttaşlarımıza teslim edileceği asla belirli değil. Dolayısıyla bu belirsizlik hâlinin bir an evvel ortadan kaldırılarak hepimizin sağlıklı ve dirençli kentlerde oturabilmesi ve konutlara sahip olabilmesi için bu konudaki çalışmalarınıza hız verin diyorum.

Saygı ve sevgilerimle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım Kara, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına diğer söz talebi Denizli Milletvekili Şeref Arpacı’ya ait.

Sayın Arpacı, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ŞEREF ARPACI (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisimizde görüşülen her konu muhakkak çok önemlidir ancak sizlere seçim bölgem olan Denizli’den önemli bir durumu aktarmak istiyorum: Denizli’de Acıpayam ilçemizde Akalan Mahallesi başta olmak üzere, Pınaryazı, Köke ve Aliveren Mahallelerinde dün gece kırk beş dakika süren ve 10 bin dekar alana zarar veren bir dolu yağışı meydana geldi. Tüm çiftçilerimiz ve hemşehrilerimiz bu afet nedeniyle zarar gördü. Yağan dolu yüzeyde 5 santimlik beyaz bir örtüye neden oldu. İlk tespitlere göre kavun, karpuz ve biber tarlalarında ürünler zayı oldu, büyük bir zarar meydana geldi, tek bir fide kalmadı, çiftçinin bütün emeği, alın teri yok oldu.

Öncelikle Tarım Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı’ya seslenmek istiyorum: Bölgede çok sayıda TARSİM’li olmayan çiftçimiz mevcut. Bu çiftçilerimizi kaderine terk edemeyiz. Onların alın teri bizim için çok kıymetli. Onların zararlarına devletimiz tarafından güvence verilmeli. Üreticimiz yalnız bırakılmamalı, çiftçilerimizin kredi ve sigorta prim borçları derhâl ertelenmeli, fide desteği verilmeli. Bu afeti hızla atlatmak, yaralarımızı sarmak için yapılacak olan yardımların ivedilikle ulaştırılması gerekmektedir. Hükûmeti harekete geçmeye ve devletimizi üreticimize, çiftçimize sahip çıkmaya davet ediyor, Acıpayamlı hemşehrilerimize bir kez daha geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Değerli arkadaşlar, Denizli’mizin çok önemli bir sorununu daha sizlerle paylaşmak istiyorum. Devlet insanı yaşatırsa vardır. Denizli birinci derece deprem bölgesinde ve son beş yılda 2 ilçemizi de etkileyen depremler meydana geldi. Can kaybı yaşanmadı, çok sayıda bina yıkıldı ve birçok vatandaşımız büyük maddi zarar gördü. Denizli’de deprem olması hâlinde ilk yıkılacak binalar Emniyet Müdürlüğü binası ve Denizli Devlet Hastanesidir. Şu an Emniyet Müdürlüğü binamız boşaltılmış durumda. Kahraman polislerimiz ne yazık ki şehrin birçok yerine dağılmış, ama konteynerde ama başka kamu binalarında, bir odada 4-5 kişi, dağınık bir şekilde, zor şartlarda görev yapmak zorundadır. Buradan Bakanlığa seslenmek istiyorum: Denizli’nin acil olarak Emniyet Müdürlüğü binasına ihtiyacı vardır; Denizli’ye yakışan, uzun yıllar hizmet edecek modern bir binanın ivedilikle yapılması gerekmektedir.

Şiddetli bir deprem olması hâlinde en büyük risk ise halk sağlığının kalbi olan Denizli Devlet Hastanesidir. Bu konuda AKP Hükûmetini defalarca uyardık. Bu uyarılar karşısında Bakanlık sadece bir rapor hazırlamakla yetindi. Hazırlanan rapor gösterdi ki şiddeti yüksek olmayan bir deprem meydana

geldiğinde bile binalar yıkılacak durumdadır. Buna karşı hastane tahliye edilmedi, güçlendirme yapıldı. 1970'lerden kalma, 8 bloklu, bin yatak kapasiteli Denizli Devlet Hastanesinin gece nüfusu 2.500 kişi; gün içinde doktorlar, sağlık çalışanları, hastalar ve hasta yakınlarıyla bu sayı 5 bin kişiyi buluyor. Olası bir depremde 5 bin canımızı riske attığımız gibi -Allah korusun- böyle bir felaket yaşanırsa geride kalanlar için sağlık hizmeti verecek, şehrin kalbindeki en büyük kurum yok olacak.

Buradan iktidara sesleniyorum: Denizlili vatandaşlarımızın hayatının hiç önemi yok mu? Denizli en çok vergi veren illerin başında gelir fakat karşılığında bir emniyet müdürlüğü, bir hastane, bir stadyum bile yapılmamıştır. Şehir hastanesi yapılmak istenmiş fakat beceriksizlik örneği olarak Denizli Şehir Hastanesi tam bir masala dönüşmüş durumdadır. 4 ihalenin 1'inci 2020 yılında yaklaşık 1 milyar TL olarak yapılmıştı; 2'nci ihale altı ay sonra tekrar yapıldı, 1 milyar TL'nin üzerine biraz daha fazla çıktı. Ne mi oldu? Temeli atıldı, yüklenici firma inşaatı terk ederek kaçtı. İşte, Denizli Şehir Hastanesinin dört senedir durumu bu arkadaşlar.

Deprem bölgesindeki ve hatta çok yakınından fay hattı geçen şehir hastanesini otlar бүрүмүш, temelleri çürümüş durumda. 2020'de 1 milyar TL olan bedel geçen hafta 4'üncü ihalede tam 11 milyar 999 milyon TL bedele ulaştı. Yanlış duymadınız, dört senede tam 12 kat arttı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Arpacı, lütfen tamamlayın.

ŞEREF ARPACI (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Daha başlamadan halkın cebine el uzatıldı, 1 milyar TL'ye bitecek iş 12 milyar TL oldu. Şimdi soruyorum: Nerede enflasyonu hesaplayan TÜİK Başkanı? Nerede halkın sağlığından sorumlu Sağlık Bakanı? Nerede depremle ilgili önlem alması gereken Şehircilik Bakanı? Nerede “Tasarruf yapacağız.” diyen Maliye Bakanı? Nerede “Harcanan her kuruşun hesabını soracağım.” diyen Cumhurbaşkanı? Vatandaşın asgari ücretine, memurun ve emeklinin maaşına gelince enflasyonu doğru hesaplayamayan iktidarınızın yandaşa ihale verirken nasıl hesaplamalar yaptığını hepimiz görüyoruz.

Sözlerime son verirken halk sağlığının ve insan canının ranttan, talandan ve şatafattan önemli olduğunun artık farkına varın diyor, yüce kurulu saygıyla selamlıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arpacı, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına son söz Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'a ait.

Sayın Ertuğrul, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu Meclisin temel işlevi yasama yapmak, kaliteli yasama yapmak. Kaliteli yasama yapmak ne demek? “Ben mutlak iktidarım, seçimle geldim, çoğunluk bende, istediğim yasayı, istediğim şekilde çıkarırım.” demek değil. Eğer bir hukuk devletiysek “mutlak iktidar” diye bir şey yok. Muhalefeti dinleyeceksiniz, sivil toplum örgütlerini dinleyeceksiniz, yasa yaparken buna göre yapacaksınız; çıkardığınız yasalar toplumun tüm kesimlerine dokunacak, hitap edecek ve toplumun temel sorunlarını çözecek. Örneğin, Genel Kurulumuzda uzman çavuşların sorunlarının araştırılması için, polis intiharlarının araştırılması için, emekli ve muvazzaf astsubayların mali ve özlük haklarının iyileştirilmesi için defalarca önerge verildi ancak bunların hepsi iktidar tarafından reddedildi.

Değerli milletvekilleri, bakaiesef Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin özlük haklarıyla ilgili bir ilerleme sağlayamadık hatta birakın ilerlemeyi artık geriye gıtmemiz bile söz konusu. Dün Millî Savunma Komisyonunda tartıştığımız teklifte bir tazminat konusu gündeme geldi. Bu teklifte astsubayların ve subayların görevden ayrılma tazminatlarında değişiklikler yapılmasını içeren maddeler vardı ve burada tam 4 katı bir tazminat artış yükümlülüğü getiriliyor. Sayın vekillerim, size soruyorum: Tazminat miktarını artırarak neyi değiştirebiliriz, neyi çözebiliriz? Devletin çıkarlarını üstün tutacağız, tabii ki bunda hemfikiriz fakat sadece ceza yöntemiyle Türk Silahlı Kuvvetlerinde nasıl insan tutacaksınız? 15 Temmuz darbe girişimi sonrasındaki süreçte itibarsızlaştırılan Türk Silahlı Kuvvetlerimizin eski itibarını nasıl kazandıracağız? Tabii ki kalifiye insanları daha fazla bünyesinde tutmasını sağlayarak. Bu insanların ordumuzun bünyesinde kalıp hizmet etmesi gerekiyor ama caydırıcı, altından kalkılamayacak cezalarla gönölsüz bir şekilde görev yaptıkları bir durumda nasıl verim alabiliriz? Bakın, biz bu insanları her türlü göreve gönderiyoruz, yeri geliyor ölüme gönderiyoruz ve gözlerini bile kırpmadan

bu vatan için can veriyorlar. Bir insan bundan daha fazla, daha büyük bir fedakârlık yapabilir mi? Bu yüzden, ordu personelimizi ödüllendirerek, onları teşvik ederek, onların yaşamlarını kolaylaştıracak olan sosyal haklarını daha da genişleterek ve gözleri arkada kalmadan görev yapmalarını sağlayacak ortamı sağlamak zorundayız.

Sayın milletvekilleri, Resmî Gazete’de bir gecede yayınlanan bir yönetmelikle seferberlik ve savaş hâli ilanını tek adama bıraktık. Yetmiyor, KHK’lerle -terörle bağlantılı olduklarından bahisle- TSK’den ayırdığınız personeli bu durumda “Göreve geri çağıracağız.” diyorsunuz. Hem TSK’den “terörle iltisaklı” diye ayırıyorsunuz hem de bu insanları geri çağırıp, ellerine silah verip “Vatanı savun diyeceğiz.” diyorsunuz. Ya, bu nasıl bir çelişki? Bu, ciddi bir millî güvenlik sorunudur, bunu yapacağınızı elinizdeki kalifiye personeli orduda tutmaya çalışmalısınız.

Sayın milletvekilleri, çok önemli bir konu da emekli astsubay maaşlarını doğrudan etkileyen tazminat sorunudur. Bunun adına “kıdemli başçavuş tazminatı” diyebilirsiniz, “makam tazminatı” diyebilirsiniz, “görev tazminatı” diyebilirsiniz, ne derseniz deyin ama bu sorun çözülmek zorunda. Astsubaylarımız emekli olduklarında gelirleri ciddi bir şekilde düşüyor, bunu engellemeliyiz. Silahlı Kuvvetlerin büyük yükünü çeken astsubayların hak ettikleri emekli maaşını almalarını sağlamalıyız.

Hepinizin malumu olduğu üzere, emekli askerî personelin bel bağladığı en önemli gelir Ordu Yardımlaşma Kurumundan (OYAK) aldıkları temettü miktarları. Son zamana kadar enflasyonun üzerinde bir gelir sağlanırken bu sene açıklanan oran resmî enflasyonu bile zor yakalıyor. Bu noktada, emekli personele bir darbe de buradan mı geliyor? OYAK neden bu kadar geride kaldı? Kaynaklar başka yerlere mi aktarılıyor? Bunların şeffaflıkla açıklanması gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, bir de askerlerimizin, polislerimizin, memurlarımızın askerlik borçlanması meselesi var, bu konunun çözüme kavuşturulması için çok sayıda talep alıyoruz. 2008 yılı Ekim ayından önce çalışmaya başlayan tüm asker, polis ve diğer memurlar 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu kapsamındalar. Tüm çalışanların kademeli emeklilik geçiş hakkından yararlanabilmeleri için yani bir deyişle EYT yasasından faydalanabilmeleri için bir düzenleme gerekiyor. Tanınan sigorta başlangıç tarihlerinin geriye çekilebilmesi hakkı herkes için çok önem arz eden bir durumdur. Mevzuatlarımızda da hizmet borçlanması işlemlerine yer verilmiş durumda, bunlardan biri de askerlik borçlanmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayın.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) – Ancak memurlarımız, askerlerimiz ve polislerimiz bu borçlanmadan maalesef mahrum edilmişlerdir, bu konuda gerekli yasal düzenlemeyi yapmamız gerekiyor. Tüm diğer sigortalılarda olduğu gibi polislerimizin, askerlerimizin, memurlarımızın da askerlik hizmet borçlanma süreleri kadar sigorta başlangıç tarihlerinin geriye götürülmesine imkân verilmesi gerekiyor.

Sayın milletvekilleri, Silahlı Kuvvetlerde en az yedi yıl hizmet yapmış ve kendi isteğiyle görevden ayrılan uzman çavuşlar kamu kurum ve kuruluşlarının boş memur kadrolarına atanma hakkına sahipler ancak bundan yararlanamıyorlar, bu personellerin atama talepleri kurumların inisiyatifine ve birilerinin iki dudağı arasına bırakılmış. Gerçi siz her şeyi tek adama bırakmayı seviyorsunuz ama uzman çavuşlarımızı ellerinde evraklarıyla kurum kurum gezdirmek iktidarınızın bir ayıbıdır, bu mağduriyeti gidermek zorundayız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ertuğrul, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan’a ait.

Sayın Erdoğan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) - Kıymetli Başkanım, değerli milletvekilleri; dünyanın hâline, insanlığın ahvaline baktığımızda rahmetli şairimiz Cahit Zarifoğlu’nun “Ben bu çağdan nefret ettim/Etime, kemiğimle nefret ettim.” dizeleri dökülüveriyor dilimizden. Özellikle yakın zamanda İsrail’in Gazze’de milyonlarca insanın sığınmış olduğu Refah bölgesindeki kamplara yönelik başlatmış olduğu saldırıları ifade etmede kelimeler kifayetsiz kalıyor. Terör devleti

İsrail katliam, soykırım, barbarlık, vahşilik, hırsızlık ve ahlaksızlığa dair ne varsa sergiliyor, şeytani bile hayrete düşürecek cinayetlerine her gün yenilerini ekliyor. İsrail, katliamlarını ve vahşeti başka bir safhaya taşımış durumda. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın dünkü AK PARTİ grup toplantımızdaki önemli bazı tespitlerini burada dile getirmek istiyorum. Bu tespitlerden biri, Gazze'de oluk oluk akan mazlum kanının Amerika'nın ve iş birlikçilerinin de eline bulaştığı gerçeğidir. Bir diğer önemli tespit de İslam ülkelerine yönelik. Sokaklarında şehit cenazelerinin köpekler tarafından yendiği bir Gazze için acaba Müslümanların ne zaman harekete geçmeyi düşündüğü sorusudur. Gerçekten, buradan, milletin kürsüsünden sesleniyorum: Nerede insanlık? Nerede insanlık onuru? Nerede insanlığın merhameti? "2024 yılında medeniyetin ve insanlığın bilim ve uzay çağının sınırında olduğu" söylemlerine karşılık İsrail'in yamyamlığını, barbarlığını ve ilkelliğini neyle ve nasıl izah edeceğiz? Cinayet şebekesi İsrail artık Gazze'de sadece bebekleri, çocukları, kadınları ve yaşlıları değil insana dair var olan merhamet, adalet, hakkaniyet, ne kadar değer varsa hepsini katletmektedir.

Bugün gelineen noktada Gazze'yi konuşmamak dilsiz şeytan olmak değil de nedir? Filistin'de bombaların altında lime lime olan çocukların feryadını işitmek, başı kopan bebeklerin görüntülerini görmezden gelmek kör, sağır, dilsiz olmak değil de nedir? Burada kıymetli vekillerimle bir şey paylaşmak istiyorum: Çok şükür Türk milleti olarak gerçekten büyük vicdan sahibi olduğumuzu, Gazze'de yapılan katliama gösterdiğimiz duyarlılığı en yüksek safhada gösteriyoruz ve benden önceki çok kıymetli konuşmacılar da altını çizdiler ama ne yazık ki içindeki siyonist duygularını, katliamcı ve soykırımcı duygularını ortaya döken paylaşımlarda bulunan, kendisini psikolog ve yazar olarak tanıtan biri -belki kendisi de bir anne, bilmiyorum- acımasızca bir paylaşımda bulundu: "Çocuklarını bombaların atılacağı yerleri bilerek götürüyorlar." dedi Filistinli anneler için. Buradan kendisini milletimizin vicdanına havale ediyorum. Kitaplarını yasaklayan, kitaplarını kaldıran yaynevlerine teşekkür ediyorum ama bunu yeterli görmüyoruz. Bu, bu kadar basit olmamalı; bu, bu kadar kolay olmamalı. Bu konuda yapılacaklar nelerdir bilmiyorum ama gerekli adımların atılması ve böylesi paylaşımları, İsrail'i bu kadar aklayan vicdansız paylaşımları, siyonist ve soykırımcı paylaşımları yapanların da gerekli cezayı alması gerektiğini düşünüyorum.

Altını kalınca çizmekte yarar var, Gazze-Filistin konusu aslında bir inanç, din, dil, millet ve renk meselesi değil; bu, insan olmakla, bir kalp ve o kalbin içinde merhamet taşımakla ilgili bir şey. Gazze'de yaşanan soykırımı, katliamı, canavarlığı durdurmak için dünyanın, önce insan olduğunu, insanlardan oluştuğunu hatırlaması gerekiyor. Türkiye'yi bu İsrail vahşetine karşı vermiş olduğu mücadele konusunda acımasızca eleştirmek, samimiyetsizlikle suçlamak akıl alır gibi değil. Vicdan sahibi herkesin rahatlıkla görebileceği gibi ticari ilişkileri tamamen kesen, her platformda bu vahşeti en yüksek sesle dile getiren ve bölgeye en büyük yardımları yapan ülke de Türkiye'dir. Unutmayalım, dünya, evet, Gazze'de yaşananlar sayesinde Filistin'in bunca zamandır yaşadıklarını, 1917'lerden, 1948'lerden beri yaşadıklarını görme fırsatı yakaladı ama bunlar yaşanmadan önce de gerek "one minute" çıkışıyla gerek her mecrada Filistinlilerin sesi olan bir liderimiz var, Recep Tayyip Erdoğan var. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın bu merhametsiz düzene karşı başlatmış olduğu "Dünya 5'ten büyüktür." başkaldırısı eminim tarihe geçecek bir hak ve adalet arayışıdır. Güçlü olanın değil, haklı olanın hukukunu var gücüyle savunan Cumhurbaşkanımız bütün uluslararası platformlarda üyelerin gözü önünde Birleşmiş Milletlerin bir kukla oyunundan ibaret olduğunu dile getirmiştir. Dışişleri Bakanımız Sayın Hakan Fidan da İsrail'in hırsızlığını açık açık bütün platformlarda yüzlerine haykırmış belki de tek Dışişleri Bakanıdır.

Seri katil Netanyahu'nun tüyler ürperten Gazze'yi yok etme vaadi ve planına karşı Türkiye var gücüyle mücadele etmeye devam edecektir. Kör, sağır ve dilsiz Batılı devletlere inat, Türkiye mazlumlar için bir ses, ışık ve ümit olmaya devam edecektir. Türkiye artık Batı'nın ne olduğunu ve ne yapmak istediğini biliyor. Ülkemiz artık pazarlık masalarının nesnesi değil, uluslararası planların öznesi ve kurucusudur. Azerbaycan, Libya, Suriye ve Irak'ta oynanan oyunlara kararlılıkla karşılık verme yetkisine sahip bir ülke konumuna geldik çok şükür. Batı'nın Afganistan'ı nasıl bir kan gölüne çevirdiğini, Irak'ı nasıl bir kaosa sürükleyerek paramparça ettiğini, Yemen'i nasıl bir vahşete sürüklediğini, Suriye'de nasıl İsrail gibi yeni bir terör devleti kurmaya çalıştığını hepimiz çok iyi

biliyoruz. Milletimizin desteği ve Cumhurbaşkanımızın liderliğiyle şimdiye kadar ülkemiz için yazılan bütün senaryoları ve tasarlanmış olan bütün planları paramparça ettik, bundan sonra da heveslerini kursaklarında bırakmaya devam edeceğiz. Ayrıca, Parlamentolar Arası Birlik Komisyonu Türk Grubu Başkanı olarak, insani, cesur, onurlu ve dik bir duruş sergileyerek Filistin’i bir devlet olarak tanıyan İspanya, İrlanda ve Norveç’i -Slovenya da bu anlamda bir karar aldı- tebrik ediyorum, uluslararası toplantılarda ve her mecrada bu ülkelerle iş birliği yapıp bu mücadeleyi onlarla beraber yürüteceğimizi buradan duyurmak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, 28 Mayıs Azerbaycan Bağımsızlık Günü’nü kutladık. Buradan Azerbaycanlı kardeşlerimizin Bağımsızlık Günü’nü ben de tekraren kutlamak istiyorum. Dost ve kardeş ülke Azerbaycan’ın bağımsızlığı için şahadet şerbeti içen bütün kardeşlerimize ve Ermeni mezalimiyile Hocalı katliamında ve Karabağ’da şehit olan bütün canlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum. 613 kadının, çocuğun, yaşlının, erkeğin katledildiği Hocalı katliamı da insanlık tarihinin en acımasız katliamlarından biri olarak, soykırımlarından biri olarak aklımızdan, yüreğimizden çıkmayacak bir acıdır. Yine, Batı’nın kıskırtmalarıyla İkinci Karabağ Savaşı 2020 yılında Ermenilerce başlatılmış ancak Türkiye-Azerbaycan kardeşliği ve dayanışmasıyla bu savaş şanlı bir zafere dönüşmüş, Karabağ özgürlüğüne kavuşmuştur. Bağımsızlığını gururla kutlayan Azerbaycan’ın geleceği güçlü ve aydınlık olsun inşallah. Burada Bilge Kral Aliya İzzetbegoviç’in önemli sözünü hatırlatmak istiyorum: “Ne yaparsanız yapın, soykırımı unutmayın çünkü unutilan soykırım tekrarlanır.” Bu nedenle, biz, ne Hocalı’yı ne Gazze’yi ne de 11 Temmuz 1995’te yaşanan Srebrenitsa soykırımını asla unutmayacağız, unutturmayacağız.

Tarihe baktığımızda sahne ve dekor aynı, katillerin ve canilerin isimleri ve cisimleri değişmiş olsa da katliam ve vahşet aynı. Tam 8.372 masum can Srebrenitsa’da hayatını kaybetti, katledildi, soykırıma uğradı. O gün de Batılı ülkeler kibirle insan hakları ve demokrasi nutukları atarken tıpkı bugün Gazze’de olduğu gibi Avrupa’nın göbeğinde oluk oluk masum kanı akıyordu, insanlar topluca kurşuna diziliyor, toplu mezarlara gömülüyordu. Şimdi olduğu gibi o zaman da hiçbir işe yaramayan Birleşmiş Milletlerin gözü önünde kadınlar ve çocuklar tecavüze uğruyordu; esir kamplarında düşünmeye ve söylemeye dahi utandığımız, insanlık onuruyla ve şerefiyle asla bağdaşmayacak şeyler çocuklara, genç kızlara uygulanıyordu. O gün de şimdiki gibi Batı suspustu, Türkiye’ye onları uzaktan üzgün ve eli kolu bağlı bir şekilde izlemek zorunda kalıyordu fakat bugün artık güçlü bir Türkiye var; kimi ülkelerin eline silah tutuşturarak savaştıran ve kenardan izleyen Batı’ya inat, bugün bölgeye barış, huzur ve istikrar götüren bir Türkiye var; hangi dil, din ve ırktan olursa olsun, umudun, merhametin ve huzurun adresi olarak görülen bir Türkiye var.

Onca drama, katliama ve gözyaşına rağmen Batı’nın, Avrupa’nın ve Amerika’nın tutumunda bir değişiklik olmadığını, sorunlu bölgeleri silahlandırarak kanı ve gözyaşını arttırmak dışında bir şey yapmadıklarını üzüyoruz. Bugün bütün dünyayı ekonomik ve istikrar yönünden olumsuz etkileyen Rusya-Ukrayna savaşının her geçen gün üçüncü taraflarca körüklenmesi buna verilebilecek önemli bir örnektir. Burada da gerilimi düşürmek yerine birileri tarafından kriz ve kaos tetiklenmektedir. Türkiye, bu bölgede elini taşın altına koyarak Tahıl Koridoru Anlaşması’nın imzalamasını sağlayan yegâne ülke olmuştur.

Bakınız, uluslararası kuruluşlar trajik bir yavaşlıkta işlemektedir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu neredeyse otuz yıl sonra 11 Temmuzu özür mahiyetinde “Srebrenitsa Soykırımını Anma Günü” olarak kabul etti. Bu kararı tabii ki olumlu karşılıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, lütfen tamamlayın.

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) – Bu karar, tarihin en karanlık sayfalarından biri olan Srebrenitsa soykırımında hayatını kaybeden masum insanların anısını yaşatacak ve soykırımın bir daha yaşanmaması için farkındalık oluşturmaktır mutlaka ama bunun için otuz yıl beklemek mi lazımdı?

Srebrenitsa’da yaşanan katliam, soykırım ve yıkımın çok çok daha şiddetlisi bugün ne yazık ki Gazze’de yaşanıyor. Birleşmiş Milletler ve insanlık otuz yıl sonra mı fark edecek ve anma günü

olarak gündemine alıp karar verecek acaba? Kan, gözyaşı ve ölüm üzerinden refah, sermaye ve para devşirmeye çalışan her sistemin ve yapının şiddetle karşısında olacağız.

Bugün çok önemli bir tatbikat gerçekleştirdik; EFES 2024 Tatbikatı. Gerçekleştirilen tatbikatın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

İstanbul'un fethinin 571'inci yıl dönümünü kutladık. Buradan, tekrardan, bize bu şerefi yaşatan, Peygamber Efendimiz'in de müjdesine mazhar olan Fatih Sultan Mehmet Han'ı rahmetle ve duayla yâd ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, teşekkür ediyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına son söz Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'na ait.

Sayın Akbaşıoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. Grubumuz adına, 4 uluslararası anlaşmanın görüşmeleri üzerine söz almış bulunmaktayım.

Tabii, bu hafta önemli bir haftaydı; içinde 27 Mayıs darbesini barındıran, 29 Mayıs fetih gününü barındıran, bunların yıl dönümleri olan bir haftaydı. Dış politikayla ilgili de Dışişleri Teşkilatını Güçlendirme Vakfıyla ilgili kanun teklifini hep beraber görüştük, bu kanun teklifini çarşamba günü itibarıyla yasalaştırdık. Bugün de 4 uluslararası anlaşmayla ilgili bütün parti grupları kendi kanaatlerini, değerlendirmelerini ortaya koydular.

Bugün Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasını, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasını, yine Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşmayı ve Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi'nin onaylanmasıyla ilgili anlaşmayı, kanun tekliflerini hep beraber görüşüyoruz.

Tabii, burada, hakikaten özellikle Bosna'yla ilgili yapılan anlaşma Saraybosna-Belgrad Otoyolu başta olmak üzere ulaştırma altyapısının gelişimiyle iki ülke arasında ekonomik iş birliğinin artırılmasına büyük katkı sağlayacak. Özellikle Rusya Federasyonu'yla ilgili olan anlaşma da kara yolu taşımacılığında yaşanan aksama ve sorunların önüne geçilmesiyle taşımacılık ve ulaştırma sektörlerimizin rahatlaması açısından önem arz ediyor.

Tabii, özellikle İstanbul'da Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Bölgesel Ofisinin kurulmasıyla da bu konuda bu Ofise gerekli hukuki statüsünün kazandırılması, bir bütün olarak BM kalkınma sisteminin kapasitesinin, etkinliğinin, verimliliğinin desteklenmesi ile Ofisin Avrupa ve Orta Asya'daki mukim koordinatörlük sistemini yönetme ve denetleme görevlerine işlerlik kazandırılması hedefleniyor.

Son olarak özellikle Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları ve Fener Otoriteleri Birliği (IALA) Sözleşmesi'yle de bu kuruluşun 80'inci Konsey Toplantısı'nın ülkemizin ev sahipliğinde 24-28 Haziran 2024 tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirilmesi öngörülmüyor. Şu ana kadar 29 ülke onaylamış vaziyette, yüce Meclisin takdiriyle 30'uncu olarak biz de onayladığımızda ilk 30 arasında, kurucular arasında yer alıp hazırda da bu toplantıya ev sahipliği yapabilme imkânını inşallah elde etmiş olacağız.

Tabii, gün boyu konuşmalar esnasında farklı değerlendirmeler yapıldı iç politikaya ilişkin, dış politikaya ilişkin. Tabii, dünyanın geldiği nokta, global bir köy hâline gelen dünyada iç politika, dış politika bileşik kaplar prensibi çerçevesinde aslında doğrudan birbirini etkiliyor ve hem iç politikanın dış politikaya yansımaları hem de dış politikada cereyan eden hadiselerin içeriye yansımaları yönünden farklı değerlendirmeler yapabiliriz; bu ikisi arasındaki münasebet gerçekten mühim.

Sözlerimin başında 27 Mayıs darbesinden bahsetmiştim. Bu konuda, demokrasiyi askıya alan bu darbeyi sadece iç dinamiklerle açıklamak mümkün değildir. Daha sonra on yılda bir tekrarlanan gelen 71 muhtırasıyla, 80 darbesiyle, 28 Şubat postmodern darbesiyle, 15 Temmuz hain FETÖ darbe kalkışmasıyla, işgal girişimi kalkışması ile bunların dış bağlantılarını mutlaka görmek durumundayız.

Sadece içeride birtakım tezgâhlarla ortaya konulan meseleler değildir bunlar, hepsinin dışı dönük boyutları var. Özellikle, Bağdat Paktına merhum Başbakanımız Sayın Menderes'in dâhil olması yani sonuç itibarıyla, Türkiye'nin güvenliğiyle beraber bölgesel güvenliğin İsrail'le ilgili ilişkiler arasındaki münasebetler değerlendirildiğinde ve 80 darbesinin hemen Kudüs mitingi sonrası gelmesi, 28 Şubat postmodern darbesinin Sincan'daki Kudüs gecesi sonrası gelmesi ve özellikle de tabii ki 15 Temmuz bilhassa güneydeki ülkeyi kutsamaya dönük aparat olarak oluşturulan bir yapının maşalığında gündeme gelmesi ve sahneye konulması aslında içeride yaşanan hadiselerin, bilhassa darbe mekanizmasının Kudüs, Filistin ve Türkiye arasındaki münasebetlere dönük yönünü de bizlere gösteriyor. Dolayısıyla, bu manada, Filistin'i konuşurken, Gazze'yi konuşurken bu gerçekle Gazze'ye yapılan her hamlenin aslında, âdeta Gebze'ye yapılan, Gaziantep'e yapılan, Türkiye'ye yapılan bir hamle olduğu gerçeğini asla ve kata akıldan çıkarmamamız lazım. Zira, tarihi perspektif içerisinde de şu gerçektir ki Suriye ve Irak'ta, bölgemizde oluşturulmaya çalışılan terör koridoru ve ona bir hukuki, siyasi kimlik kazandırılmak suretiyle oluşturulmaya çalışılan teröristan gerçekliği, Nil'den Fırat'a büyük İsrail'in, arzımevudun gerçekleştirilmesine dönük bir hamledir ve bunun tam da göbeğinde, merkezinde Türkiye'nin paramparça edilme düşüncesi ve planı vardır; bunu Mustafa Kemal Atatürk'ün Millî Mücadele'de ortaya koyduğu millet-devlet kaynaşmasıyla o gün hep beraber bertaraf ettik, şimdi de elhamdülillah, Sayın Cumhurbaşkanımızın riyasetinde, Fırat Kalkın Harekâtı'yla DAESH'e, PKK'ya, YPG'ye, PYD'ye, adı ne olursa olsun bütün terör örgütlerine yaptığımız bu hamlelerle tarihin çöp sepetine attık, atıyoruz ve bu konuda da kararlıyız. Bu konuda asla ve kata Türkiye'nin bölünmez bütünlüğünü, devletiyle, ülkesiyle, milletiyle bölünmez bütünlüğünü, 81 vilayetiyle, 85 milyon insanıyla, Türk'üyle, Kürt'üyle, Alevisiyle, Sünnisiyle bir ve beraber olduğumuz gerçeğini hiç kimse ortadan kaldıramayacak; bunu buradan bir kez daha ifade ediyorum.

Şunu da ifade etmek isterim: Biz hakikaten kin ve nefret, hırs ve haset, makam ve şöhret siyasetini değil, eser ve hizmet siyasetini önceleyen insanlarız ve hükümetleriz; AK PARTİ Grubu böyle bir grup. Dolayısıyla, bizim yaklaşımımızın temelinde “İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” anlayışı var ve Mustafa Kemal Paşa'nın ortaya koyduğu “Yurtta sulh, cihanda sulh.” gerçeği de bizim temel ilkemiz. Arzu ederiz ki ulusal, bölgesel ve küresel anlamda her zaman barış içerisinde yaşayalım ve her bir insan tekinin temel hak ve özgürlüklerini doyusıya yaşayabileceği bir küresel düzeni, bir nizamîlemi hep beraber tahakkuk ettirelim. Bizim, dış politikadaki perspektifimizin de özünde ve temelinde bu vardır: Bir hale hale bütün insanlığa yayılmış barış, güven, refah ve huzur iklimi. Bununla beraber, büyüklerimizin, atalarımızın dediği gibi: “İster isen sulhu salâh, hazır ol cenge.” Dolayısıyla, bir caydırıcı güç olarak ve Türkiye'nin bütün insanların canını, malını, ırzını, namusunu, vatanımızın bölünmez bütünlüğünü, sınırlarımızın güvenliğini ve bölgesel anlamda Türkiye'nin proaktif dış politikasıyla oluşturmaya çalıştığı ekosistemi tam manasıyla hayatiyet kazandırarak devam ettirebilmek de tabii ki Türkiye'nin caydırıcı güce ve bu manada millî savunma sanayisine sahip olmasıyla mümkündür. O nedenle, dış politikamızı ortaya koyarken bunun bütün unsurlarını İstihbarat Teşkilatıyla, savunma sistemleriyle, enerjide millî hamlelerimiz ve bağımsızlığımızla ve tabii ki yüksek insan kapasitesiyle hep beraber optimum faydayı sağlayacak şekilde adımlar atmamız gerektiği bir hakikattir.

Türkiye, yasalastırdığımız vakıf teklifimizi tam da işte bu çerçevede ortaya koymuş bir perspektifi gerçekleştirmiştir. Bu noktada şunu ifade etmek isterim ki Türkiye, kendi eksenini oluşturmak suretiyle, millî ve yerli politikalarıyla kuzeyden güneye, doğudan batıya bütün bu ekosistemin tam merkezinde, tam odağında yer almak suretiyle çok büyük bölgesel ve küresel bir oyuncu hâline gelmiştir. Artık Türkiye... Bakınız, bu haritayı dikkatle inceleyelim. Türkiye, bir taraftan, Orta Doğu'da Körfez ülkeleri ile Basra Körfezi'ni Hatay'a, İskenderun Körfezi'ne, Akdeniz'e ve oradan Ege, Karadeniz ve Hazar Denizi'ne kadar götürebilecek, bağlayabilecek bir perspektifin peşindedir ve bunu kuvveden fiile geçirme çalışmaları ve çabaları içerisinde. Evet, bir taraftan Basra Körfezi'ni İskenderun Körfezi'ne bağlıyoruz kalkınma yoluyla, öbür taraftan Zengezur Koridoru'yla Türkiye'yi Türk Devletleri Teşkilatıyla Asya'ya, Orta Asya'ya ve Uzak Asya'ya bağlayacak muazzam bir perspektifin çabası içerisinde dış politikada bu ekosistemi oluşturuyoruz. Aynı şekilde, doğu-batı aksındaki bu çerçevede Türkiye, kuzey ve güney aksındaki özellikle Baltık Denizi, Adriyatik Denizi ve Karadeniz

arasında “Üç Deniz” diye ifade ettiğimiz Üç Deniz Girişimi ve “Via Carpathia” diye nitelendirilen bu yol güzergâhında da Litvanya, Polonya, Macaristan, Romanya ve Bulgaristan üzerinden İstanbul’a ulaşan ağla orta koridorun birleştirildiği bir noktada kilit bir rol üstlenmekte. Dış politikada bu atılımları yapan ve gerçekten “Yurtta sulh, cihanda sulh...” Bütün insanlığın hakikaten temel hak ve özgürlükleri doyasıya yaşadığı bir nizamîlem, bir küresel düzeni “Dünya 5’ten büyüktür.” ve “Daha adil bir dünya mutlaka mümkündür.” mottosuyla ortaya koyan ve bütün o azgın firavunların, modern firavunların karşısında iman ve cesaretin haykırışı olarak “One minute!” diyen bir liderin öncülüğünde hep beraber gerçekten netice alan bir Türkiye’yle karşı karşıyayız. Bir taraftan Ukrayna-Rusya arasında ara buluculuk rolünü üstlenen ve bütün insanlığın gıda krizini ortadan kaldırarak tahıl koridorunu açan, bir taraftan da hakikaten verdiği sözü yerine getiren, sözüne güvenilir, sözü tesirli, gücü tesirli bir Türkiye’yi hep beraber dış politikada bu proaktif yaklaşımımızla inşa etmenin tabii ki birtakım sancılarını da yaşıyoruz. Niye? Çünkü bütün bu projeleri maalesef engellemek isteyenler bizi gıdıkıyorlar, içerideki birtakım mahfillerle gıdıkıyorlar, dışarıdan ortaya koydukları hamlelerle bizi maalesef çelmelemek ve bu konuda hedeflerimize ulaşmamızı engellemek istiyorlar. Ama bizler de Allah’ın izniyle bu konuda kendi üzerimize düşeni yapacağız ve onların engellemelerine rağmen biz, Allah’ın izniyle bütün bu perspektifleri bir bir hayata geçireceğiz.

Şunu ifade etmek isterim: Burada farklı değerlendirmelerde bulunuldu ama şunu herkes bilmelidir ki Filistinliler, Gazzeliler, Fetih’iyle, Hamas’ıyla, bütün paydaşlarıyla, Abbas’ıyla, Haniye’siyle Türkiye’ye müteşekkirdirler. Sayın Cumhurbaşkanımıza, Türkiye’ye onlar teşekkür ediyorlar ancak bu katil, soykırımcı Netanyahu ve onun yönetimi ve onunla beraber iş birliği içerisinde olanlar AK PARTİ’ye, Hükûmetimize, Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a ve Türkiye’ye saldırıyorlar. Filistinli kardeşlerimiz, bizim bu noktada bütün bir süreci harekete geçirerek ülkelerin Filistin’i tanıma girişimindeki aktif rolümüzü gayet iyi biliyorlar, Türkiye’nin bu konudaki konumunu yakından takip ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, lütfen tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Bütün dünya halklarını... “Dünya 5’ten büyüktür.” “Daha adil bir dünya mutlaka mümkündür.” mottosuyla, her yıl Birleşmiş Milletlerde Filistin davasını gündeme getirerek kamuoyu oluşturan Türkiye’dir, Recep Tayyip Erdoğan’dır; bunu herkes çok iyi biliyor ama birileri kulağının üstüne yatıp bilmiyormuş, duymamış, görmemiş pozisyonunda olabilirler. Onları uyandıracak olanlar da halkımızın ve bütün dünya halklarının mâserî vicdanıdır.

Bu konuda şunu ifade etmek isterim: Biz, sözü güçlü, gücü tesirli bir Türkiye’yi millî ve yerli bir dış politika ekosistemi kurarak ve hakikaten bu konuda Türkiye eksenini oluşturarak yepyeni bir dünyanın kurulmasına hep beraber öncülük eden bir kadroyuz; AK PARTİ’yiz, Cumhuriyet’imiz, hep beraber Türkiye’yiz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Akbaşıoğlu.

Şahısları adına Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu’ya söz veriyorum.

Sayın Karatutlu, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Az önce, Cumhuriyet Halk Partisi Denizli Milletvekili Şeref Bey Denizli’nin deprem bölgesinde olduğunu... “Ne yapacağımızı bilmiyoruz.” şeklinde bir ifadesi oldu. İstanbul milletvekilleri de hemen oylamadan sonra uçaklarına binecekler veya arabalarla gidecekler.

Bakın, size deprem nasıl yaşanır anlatayım: Saat 04.17’de 9 katlı bina bir sarsılmaya başlar sağa sola, tam kırk saniye sürer. Bu arada, durmaz, peşinden bir otuz saniye de alttan vurur ve çevirir. Siz merdivenlerde komşularınızı tepeler, üstten inen sıvalarla birlikte aşağı inmeye çalışırsınız. Aşağı indiğinizde bakarsınız ki arkadaşlarınızın olduğu karşıdaki 2 blok yerle bir olmuş, yandaki 3 blok yerle bir olmuş. Dersiniz ki: “Ben Maraş’ın dağ bölgesindeyim, en az yıkılan bölge.” “Ova ne hâle gelmiştir?” diye düşünürsünüz ve oradaki insanların az acı çektiklerini düşünürsünüz. Böyle bir deprem

yaşarsınız ve -bu depremin İstanbul'da, Türkiye'nin her yerinde olacağını- hepiniz dersiniz ki: "Bu gelmez." Biz de öyle derdik "Gelmez bu." diye düşünürdük depremden önce.

Haritayı görüyor musunuz? Harita, 2020 yılında AFAD'ın Kahramanmaraş depremiyle ilgili senaryosundaki haritadır yoksa 6 Şubat depreminde yapılan bir harita değil. Bakın, tam Pazarcık'ta, bakın, tam bütün bölgeyi kapsamış. Bakın, 7,5 şiddeti senaryo edilmiş. Ne yapılmış biliyor musunuz yetkililerce? Sadece 50 bin tane ceset torbası istenmiş Kahramanmaraş için. Bunlar da ne yapılmış biliyor musunuz? 16 kata kadar izin verilmiş bütün bunlar yapılırken. "Yatay mimari" dediği hâlde Cumhurbaşkanını, dikey mimariye izin vermişler. Güneyindeki sivilaşma bilindiği hâlde, o bildiğiniz Ebrar Sitesi var ya, kentsel dönüşüm yapılmamış, kentsel dönüşüm için Belediye 2022 yılında, şehrin dağlarındaki manzarası güzel yerlerde rant için bu bölgeyi istemiş. Maalesef, maalesef hani şikâyet ediyorsunuz ya "Hatay'da CHP kentsel dönüşüme izin vermedi." diye, Kahramanmaraş da yirmi iki yıldır AK PARTİ iktidarındaydı. Niye yapılmadı şehrin güneyinde? (CHP sıralarından alkışlar) Ama maalesef Pazarcık'ta bu depremin olacağı bilindiği hâlde hiç kimse kılını kıpırdatmadı. Deprem geldi, sorumlu var mı? Tabii ki. Deprem öncesi hazırlık yok. Biliyorsunuz, deprem anında da üç gün gelinmedi Kahramanmaraş ve o bölgeye, bunu herkes biliyor. Daha sonra iyileşme dönemindeyiz şu anda değil mi? İyileşme dönemindeyiz. Deprem iyi yönetiliyor mu? Hayır, on altı aydır ne AFAD ne Çevre ve Şehircilik ne Belediye ne herhangi bir kurum bir bilgilendirme merkezi açmadı insanlara.

Kentsel dönüşümle ilgili dedik, değil mi? Çevre ve Şehircilik Bakanlığı şu an da Tapu ve Kadastro'nun uçağıyla havada, bakan yardımcıları hava ile yer arasındalar. Ben de dedim ki: Acaba Kentsel Dönüşüm Başkanına ulaşabilir miyim? İki gündür ulaşamıyorum. Hakkı Alp'a AK PARTİ'li arkadaşlardan ulaşan varsa bir zahmet "Deprem bölgesinden bir milletvekili şu rezerv alanla ilgili sizinle görüşmek istiyor." deyin. Bu kibir var ya arkadaşlar...

Yirmi yılda yaptığınız en kötü şeylerden biri, kavramların için boşalttınız. "Kim kendini yeter görse umursamaz bir şekilde azar." diyor Alak suresi 6'ncı ayette. Siz kelimelerin, kavramların içini boşalttınız. "Millî irade" dediniz işinize geldiğinde. Millî irade sadece size mi? "İstişare" dediniz, sadece size mi? Sadece siz mi seçmişsiniz? Ama bürokratların bu tür tavırlarının hepsine siz müsaade ettiniz. Ne yaptınız? Kahramanmaraş'ta 3 tane derenin birleştiği alüvyon bölgeye, sulak bölgeye, sıvı bölgeye şu anda "Azerbaycan para veriyor." diye fore kazıkla milyarlar harcıyor. Niye? Azerbaycan Mahallesi başka yere yapılabilir miydi? Yok, beyefendilerin orada iş yerleri ve evleri var ya, oraları kendilerine yapmak için bunu yaptılar maalesef, maalesef. "Rezerv alan" dedi Hatay Milletvekilimiz, doğrudur. Maraş'ın merkezinde şu anda nafakasını kazanmaya çalışan 20-30 tane iş yeri var, "Rezerv alan ilan ettim, on beş gün içinde boşaltın burayı." Ya arkadaş, siz, Maraş'ta genel seçimde biraz ders aldınız, yerel seçimde iyice aldınız, hâlâ niye uslanmıyorsunuz? Ama maalesef, maalesef bu durum devam ediyor. Üç beş müteahhidi günah keçisi yapıp içeriye aldılar. Bu bölgeye zemin etüdü yapan, 16 kat imar veren belediyenin hiç mi sorumluluğu yok?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karatutlu, lütfen tamamlayın.

İRFAN KARATUTLU (Devamlı) – Belediyenin hiç mi sorumluluğu yok? Var tabii ki. Ne oldu? İl İdare Kuruluna savcılıktan bir yazı geldi üç beş insanın yargılanması için, Vali Bey "Vermiyorum." dedi. "Gerekçe?" "Yok, vermiyorum işte, bu kadar."

Kahramanmaraş'ta barınma sorunu var, sağlık sorunu var, eğitim sorunu var, ulaşım sorunu var; hem merkezde var hem ilçelerde var. Yapılan TOKİ'lerin hiçbirine oturtulmadı, sadece görüntü itibarıyla şubat ayında açılış yapıldı. Onun dışında, afet bölgesinde toplum yararına program uygulandı, insanlar işsizdiler. Ne oldu da toplum yararına program kapsamındaki bu insanları hemen dokuz ay sonra işten çıkardınız? Binlerce insan şu anda TYP'li ve maalesef işlerini kaybetmiş durumda.

Biz, her platformda deprem bölgesinin her türlü sorunlarını ifade edeceğiz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karatutlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, sadece kayıtlara girmesi açısından...

Grup Başkan Vekillerine söz vermişsiniz, o konuşmamda deprem bölgesine ilişkin neler yapıldığını etraflıca anlatmıştım.

Kayıtlara geçmiştir.

Teşekkür ederim.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanımız da neler yapılamadığını anlattı yani.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelerine geçilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ARASINDA BİRLEŞMİŞ
MİLLETLER KALKINMA EŞGÜDÜM OFİSİ BÖLGESEL OFİSİNİN İSTANBUL'DA
KURULMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 9 Kasım 2022 tarihinde New York'ta imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Temelli, bir talebiniz var mı?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Yok, sonunda.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası “Başkanın gerekli görmesi halinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir.” hükmünü havidir. Bu hüküm uyarınca teklifin açık oylamasını oturumun sonuna bırakıyorum.

2'nci sıraya alınan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/18) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:93)(*)*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 93 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

(*) 93 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

ULUSLARARASI DENİZ SEYİR YARDIMCILARI TEŞKİLATI SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti adına 23 Kasım 2021 tarihinde Paris'te imzalanan "Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi"nin beyanla birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturum sonuna bırakıyorum.

3'üncü sıraya alınan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 78)()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 78 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BOSNA-HERSEK BAKANLAR KONSEYİ ARASINDA ALTYAPI VE İNŞAAT PROJELERİNDE İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 16 Mart 2021 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

(*) 78 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

4'üncü sıraya alınan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1643) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 45)()*

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 45 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandığından teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ
ARASINDA ULUSLARARASI KARAYOLU TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 6 Kasım 2020 tarihinde Moskova'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

(*) 45 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, 45 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

"Kullanılan Oy Sayısı	: 275
Kabul	: 271
Ret	: 4 (*)

Kâtip Üye

Sibel Suiçmez

Trabzon

Kâtip Üye

Mahmut Atilla Kaya

İzmir"

Bu sonuca göre, kanun teklifi kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; hayırlı olsun.

Şimdi, İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bıraktığımız açık oylamaları yapacağız.

83 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/11) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 83) (Devam)

BAŞKAN - Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 83 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

"Kullanılan Oy Sayısı	: 276
Kabul	: 274
Ret	: 2 (*)

Kâtip Üye

Sibel Suiçmez

Trabzon

Kâtip Üye

Mahmut Atilla Kaya

İzmir"

Bu sonuca göre, kanun teklifi kanunlaşmıştır; hayırlı olsun.

Şimdi 93 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/18) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:93) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 93 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan Oy Sayısı : 275
Kabul : 274
Ret : 1 (*)

Kâtip Üye
Sibel Suiçmez
Trabzon

Kâtip Üye
Mahmut Atilla Kaya
İzmir”

Bu sonuca göre, teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; hayırlı olsun.
Şimdi 78 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

3.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 78) (Devam)*

BAŞKAN – Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.
(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 78 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan Oy Sayısı : 269
Kabul : 267
Ret : 2 (*)

Kâtip Üye
Sibel Suiçmez
Trabzon

Kâtip Üye
Mahmut Atilla Kaya
İzmir”

Bu sonuca göre, teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; hayırlı olsun.

Değerli milletvekilleri, 5'inci sırada yer alan, 63 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

5.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/34) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 63)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.
Ertelenmiştir.

6'ncı sırada yer alan, 64 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmeleri başlıyoruz.

6.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 64)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.
Ertelenmiştir.

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Bundan sonra da komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 4 Haziran 2024 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.05

IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 45) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

2.- (S. Sayısı: 83) Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Eşgüdüm Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

3.- (S. Sayısı: 93) Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

4.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

Sıra Sayısı : 45
Oylama Saati : 21:52
Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 270
Reddedenler : 4
Çekimseler : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 2
Toplam : 276
Açık Üyelikler : 6

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı : 83
Oylama Saati : 21:56
Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 272
Reddedenler : 2
Çekimseler : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 1
Toplam : 275
Açık Üyelikler : 6

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı : 93
Oylama Saati : 21:59
Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 271
Reddedenler : 1
Çekimseler : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 3
Toplam : 275
Açık Üyelikler : 6

Kanunlaşmıştır

Sıra Sayısı : 78
Oylama Saati : 22:02
Üye Sayısı : 600
Kabul Edenler : 268
Reddedenler : 2
Çekimseler : 0
Geçersiz Oylar : 0
Mükerrer Oylar : 1
Toplam : 271
Açık Üyelikler : 6

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Adana	Aytek	Fanuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adana	Bilici	Bilal	BĞİMSİZ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Haımıgıllan Onuç	Tulay	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adana	Karamuk	Sunay	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adana	Kısacık	Sadullah	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Karınadı
Adana	Şimşek	Othman	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adana	Türkş Tas	Ayyüce	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muhammed	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Zenbici	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Alkays	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adıyaman	Şan	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Arslan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Ölçün	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adıyaman	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Tayrak	Mehmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Yurdumseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Bozdağ	Heval	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adıyaman	Demir	Nejla	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adıyaman	Kilerci	Ruben	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Sakık	Suri	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adıyaman	Çilek	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	İpek	Hahuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Karagöz	Reşat	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adıyaman	Akdogan	Umut	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Adıyaman	Aparlan	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Ankara	Arslan	Yüksel	BaĞMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydenir	Zehannur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Baykoc	Ahmet Feilhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Beker	Adnan	BaĞMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Belgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Çam	Ulviye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Celebi	Kurcan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Denir	Deniz	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Dincer	Semra	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Doğan	Mesut	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadık	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdogan	Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Ergin	Sadullah	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Fahrebaba	Ahmet Eşref	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Konuralp	Okan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Okay	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Sarıoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Şahin	İdris	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Taşcıer	Ganize	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Tinisi Eşever	Aliye	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Türktaş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yaralı	Mustafa Nedim	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yaman	Aylin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yegen	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Ankara	Zorlu	Kingsad	[Y] PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyaya	An	Gavit	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyaya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyaya	Coşar	Aliye	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyaya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyaya	Çelik	Kerem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyaya	Çorbacı	Sanur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyaya	Durgun	Hilmi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyaya	Erdem	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyaya	Kaya	Aybur	[Y] PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyaya	Kılıç	Şenettin	SADEP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyaya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyaya	Oluc	Hakkı Saruhan	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyaya	Poyraz	Uğur	[Y] PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyaya	Tag	İbrahim Ehem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyaya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Anıyaya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Anıyaya	Yazıcı Özbudun	Serap	SADEP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Arvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Arvin	Çelik	Fanuk	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Karakuş	Ömer	[Y] PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Karakoz	Eyrim	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Özmen	Ömer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Sarıbaş	Seda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Ayiekin	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Görmez	Tunhan	[Y] PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Dalgın	Burak	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	OK	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Balıkesir	Özaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Sarı	Serhan	CHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Balıkesir	Yüksel	Ebram Gökay	MHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bilecik	Erdemir	Hallı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yasar	CHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bingöl	Bentbek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Hıtlakı	Ömer Faruk	DEM	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bingöl	Korkutara	Zeke	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bileis	Bedirhanoglu	Tunay	AK PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bileis	Çağlar Gökalp	Semra	DEM	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bileis	Okın	Hüseyin	DEM	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bolu	Akgül	İsmail	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bolu	Coşkun/teke	Yüksel	AK PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Etkan	AK PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bursa	Altınca Kayıoğlu	Nuriyay	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Altınca	Mehmet	SAADET P	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Mufti	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Bilgili/akarman	İsmet	MHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bursa	Gözükara Duman	Emel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bursa	Mesken	Osman	AK PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özark	Hasan	CHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bursa	Pala	Kayhan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Sahman	Ayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Sarbal	Orhan	CHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bursa	Toktaş	Hasan	İYİ PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Bursa	Torun	Cemalçetin Kani	SAADET P	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Bursa	Türkoglu	Yüksel Seçuk	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz Özgeçer	Emre	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Zihneli	Fevzi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Özyan	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Aylan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Uz	Rüçvan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Yılık	Pelin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Ahlatcı	Yusuuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kayraçcı	Vahit	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çorum	Tahtasız	Melmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Bıçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Özkan	Gabit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Özaltık	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Silhan Ün	Serra	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Tim	Şahin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Akca Cıpolob	Geylan	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Gandar	Osman Cengiz	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevkiy	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Melmet Galip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	DEM	Ret	Ret	Ret	Ret
Diyarbakır	Karaç	Melmet	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adilet	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Kepolu Ataman	Suna	AK PARTİ	Kabul 2 (Mtk.1)	Kabul	Kabul	Katılmadı
Diyarbakır	Özaltık	Berhan	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tamralı	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Türkoglu	Halide	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Akalin	Mehmet	İYİ PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Un	Ediz	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Yazgan	Ahmet Baran	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Ayıklapın	Ejder	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Erol	Günel	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	İşkever	Sevdi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Nazlı	Mahmut Rıdvan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Sarıgül	Mustafa	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Aydın	Kanıl	MHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Dang Beştaş	Meral	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Firat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Önel	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Öz	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Arslan	İbrahim	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Çakıröz	Utku	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Gürcan	Aygen	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Haripoglu	İdris Nebi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Sütlü	İale Nur	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Atay	Semret	MHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Baltbak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Bozali	Mesut	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Bözgeyik	Büyükmün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Çelikkaslan	İrfan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Etilime	Demir	Şahzade	HÜDA PAR	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Gürhan	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Etilime	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Gaziantep	Kaya	Ertugul	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Meric	Melih	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Gaziantep	Özgeci	Mehmet Eyup	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Özürkren	Hasan	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Elnas	Nazım	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Işık Geçmiş	Elvan	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Giresun	Konal	Ertugul Gazi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Tenir	Ali	AK PARTI	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Giresun	Köse	Gebektin	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Küçük	Musa	MHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Giresun	Barın	Öznur	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Giresun	Düşünmez	Onur	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Hakkari	Parlak	Vezir Coşkun	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Hakkari	Çalışkan	Necmettin	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Çiğim	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Özcan	Mehmet	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Hakkari	Karahan	Kenal	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Kasıkçı	Latif	MHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Hakkari	Matloğlu	Servet	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Hakkari	Özel	Abdulkadir	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Yayman	Hüseyin	AK PARTI	Karınadı	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Yesildal	Adem	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Yıldırım Kara	Nermin	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Gökçöz	Mehmet Uğur	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Haleci	Hikmet Yalın	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Hakkari	Sönmez	Hasan Basri	MHP	Karınadı	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Zabun	Osman	AK PARTI	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Basarır	Ali Mahir	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Hakkari	Bozan	Ali	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Hakkari	Çakar	Hasan Ufuk	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Hakkari	Diny	Fanuk	HÜDA PAR	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Hakkari	Dinyer	Talat	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Mersin	Eken	Mehmet Emin	DEVA	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
Mersin	Karaltı	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Ks	Gilgan	CHP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
Mersin	Koca Doğan	Perihan	DEM	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
Mersin	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Söylemez	Hayva Şibel	AK PARTİ	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
Mersin	Uysal	Levent	MHP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Aykel	Fethi	CHP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Adan	Celil	MHP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Akbunak	Burak	İYİ PARTİ	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Akkas Ilgezdi	Ganze	CHP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Aksu	İsmail Fakı	MHP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Alay	Ergin	CHP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Ayan	Nilhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ayaydin	Deva	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Biröl	SAADET P	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Aydın	Şanıl	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Bayhan	İskender	EMEP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Bayram	Serhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekir	Doğan	YENİDEN RE	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Berberoglu	Kadir Firis	CHP	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Beyaz	Esin	İYİ PARTİ	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Cevizoglu	Mustafa Halik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çelik	Yahya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çelik Kanat	Sena Nur	AK PARTİ	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Çiçek	Gengiz	DEM	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Dalkıç	Halis	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Demir	Doğan	SAADET P	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kahraman	Kahraman	Kahraman	Kahraman

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
İstanbul	Durgut	Müsemme Perin Tuha	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Eker	Behiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azra	AK PARTİ	Kabul	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Elçi	Turhan	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Erme	Yunus	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Erme	Zeynel	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	DP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	BAĞIMSIZ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Faith	YENİDEN RE	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Esen	Elif	DEVA	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Firat	Cebal	DEM	Kabul	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Göven Bölük	Seda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Hacıoğluhan	Yücel Arzen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Isık Ercan	Tugba	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	İlhan	Rabaa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	İsiz	Seyithan	İYİ PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Kadak	Rünyasa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kadıgil	Saltba Sera	TİP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Karal	Hasan	DEVA	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Karayel	İsmail Ennah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Karışl	Şengül	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kayuncu	Mehmet Sauc Bağcı	İYİ PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Kaya	Bilgin	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Kılıçgün Uçar	Cüstem	DBP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Kiling	Yüksel Mansur	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
İstanbul	Koral Sisli	Yıldız	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
İstanbul	Konukcu Kok	Kezban	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Nurman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kurum	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ölül	Çiçek	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Önder	Samir Sireyya	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özgediç	Suat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdenir	Nimet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özer	Tunay Taşkın	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Öztürk	Ümmüğülsen	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Pagacı	Mustafa Çhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Pamukcu	Suat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Rızanoğlu	Evrim	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Saki	Özgül	DEM	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sakci	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sarıkaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sivacoğlu	Sevan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şik	Ahmet	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tan	Namık	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Temerci	Selim	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Toprak	Erdogan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yanköneroğlu	Ayşe Şibel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	DP	Ret	Ret	Katıncı	Katıncı
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kars	Ap	İnan Akçün	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Çalın	Adam	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Kılıç Köyyiğit	Gülistan	DEM	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kastamonu	Ekerici	Fatma Sarp	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Uluy	Hali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Akar	Hulusi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Ankan	Mahmut	S.A.ADET P	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Böhrler	Ayşe	AK PARTİ	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kayseri	Çınır	Murat Cahid	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kayseri	Ersay	Mustafa Baki	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kayseri	Özdenir	İsmail	MHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kayseri	Özsoy	Sayın Bayar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Çindogdu	Vecdi	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kırklareli	Ökan	Fahri	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kırklareli	Sarıcan	Ahmet Gülhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	Erkan	Necestin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kocaeli	Aşla	Mehmet	YENİDEN RE	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kocaeli	Çakar	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Çiler	Nail	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kocaeli	Çengellerli	Ömer Faruk	DEM	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kocaeli	Hilmi	Sadettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Kanko	Mühip	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kocaeli	Karaoğlu	Radıye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sarıca	Saffet	MHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kocaeli	Tipoğlu	Yaysal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Katıncı	Kabul	Kabul/Mük	Kabul

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Kocaeli	Yıldızlı	Hamî Özgür	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Altunyalız	Ziya	AK PARTİ	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Bektaş	Barış	CHP	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Konya	Ekici	Hasan	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Gök	Meyman	AK PARTİ	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Konya	Karaman	Ünal	İYİ PARTİ	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Konya	Koçak	Konur Alp	MHP	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Konya	Öbroyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sehi	Latif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN RE	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Kütahya	Bayırcı	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Bıçır	Adil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Ertas	Ahmet	MHP	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	SAADET P	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Mahya	Ağababa	Veli	CHP	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Mahya	Bahcan	Abdurrahman	AK PARTİ	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Mahya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mahya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mahya	Ölmezoprak	İsmail Şeng Kara	AK PARTİ	Kabul/Mfık	Kabul/Mfık	Kabul/Mfık	Kabul/Mfık
Mahya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akay	Erkan	MHP	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Manisa	Akkal	Taner	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Arıncı	Ahmet Mıscalı	AK PARTİ	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Manisa	Bakıroğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı
Manisa	Başıvırcı	Bekir	CHP	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı	Kaınımadı

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Manisa	Karav	Seha Aliye	DEVA	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Manisa	Şenol	Şenol	İYİ PARTİ	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Manisa	Yenişehioğlu	Bahadır Nahi	AK PARTİ	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kahramanmaraş	Değici	Ömer Öncü Binal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Karakoy Dora	Zuhul	MHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Kahramanmaraş	Karatulu	İrfan	DEVA	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kirisci	Vahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kölsel	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Şahin	Meimet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Adek	Muhammed	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Aslan	George	DEM	Kabul	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Mardin	Aydeniz	Salih	DEM	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Mardin	Güneş Altın	Bertan	DEM	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Mardin	Kılıç	Fanek	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Tanhan	Karman	DEM	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Muş	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Muş	Mele	Kadem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Oğöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Öğes Derici	Siireyya	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Muş	Özcan	Gizem	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Muş	Özdağ	Seçuk	SAADET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muş	Uzun	Günhan	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Muş	Boz	Siireyye	DEM	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Muş	Şimşek	Meimet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Neveshir	T emelli	Sezai	DEM	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı
Neveshir	Çalışkan	Erre	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Neveshir	Kılıç	Filiz	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Neveshir	Özgün	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nigde	Çirer	Ömer Fehti	CHP	Katıncı	Katıncı	Katıncı	Katıncı

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Niğde	İnce	Cumali	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustaîfâ	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Ordu	Harman	Mustaîfâ	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Ordu	Sanlıtürk	Naci	MHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Ordu	Tomun	Sevit	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Metroğlu	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Ocaklı	Tahsin	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Sakarya	Bayraktar	Latif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Bilbul	Muhammed Levent	MHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	BAGMSIZ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Sakarya	Erdogan	Çiğdem	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Karınadı
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Kocacak	Ertugrul	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayça	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Çan	Murat	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Karaislan	Çiğdem	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Samsun	Karaman	Mehmet	S.A.DET P	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Kurcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Topsakal	İlyas	MHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Samsun	Usta	Ehvan	İYİ PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Samsun	Yılmaz	Yusuî Ziya	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Siirt	Bakırcıhan	Tuncer	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Siirt	Erdogan Sarıtaş	Şahabat	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Siirt	Gül	Mervan	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Sinop	Karadeniz	Başı	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı

İli	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Sivas	Aksu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Avşar	Cem	DEVA	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Tekirdağ	Aygun	İlhan Özcan	CHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Tekirdağ	Hamzoğlu	Sehan	İYİ PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Tekirdağ	Koncagül	Gökdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Fahk	CHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Tekirdağ	Yontar	Nurcan	CHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Tokat	Aldemir	Cineyi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusufo	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Trabzon	Büyükdavran	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Karatsınmıoğlu	Adil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Koç	Vehbi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Sütcümez	Sibel	CHP	Ret	Kabul	Kabul	Ret
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Tunceli	Korut	Ayten	DEM	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Sanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sanlıurfa	Borçalı	Bekir	AK PARTİ	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Sanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sanlıurfa	Dusak	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sanlıurfa	Eyyüpoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sanlıurfa	Kurt Ayvan	Dilan	DEM	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Sanlıurfa	Öcalan	Ömer	DEM	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı	Karınmadı
Sanlıurfa	Önen	Abdullahdır Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İl	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Sanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul	Kabul	Kabul/Mülk.	Kabul
Sanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Fakik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sanlıurfa	Sancar	Mihail	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Sanlıurfa	Şenyasar	Ferit	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Sanlıurfa	Tanal	Mahmut	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Sanlıurfa	Yazmaç	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Karaba	Ali	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Baldan	Pervin	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Van	Çiftçirek	Sinan	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Van	Dindar	Mahmut	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Van	Kağmaz Söyyiğit	Gilkan	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Van	Keyatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Uçar	Zülküf	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Van	Vari	Gülçeren	DEM	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Keyalar	Latifullah	İYİ PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ehem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Borkut	Saffet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Zonguldak	Ertugul	Eytem Eruğ	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Yavuz/İlmez	Deniz	CHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Aksaray	Altınsoy	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Aksaray	Yıldır	Turan	İYİ PARTİ	Karınadı	Karınadı	Karınadı	Karınadı
Bayburt	Ateş	Othman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İl	Soyadı	Ad	Parti	S.S. 45	S.S. 83	S.S. 93	S.S. 78
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Kırkkale	Kaplan	Mustaâ	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırkkale	Öztürk	Hall	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Bayındır	Keskin	DBP	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Bartın	Nasrongoğlu	Erbat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Oduncu	Zeynep	DEM	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Bartın	Ramalı	Serkan	HÜDA PAR	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Bartın	Tırakı	Mehmet Rüştü	DEM	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Şınak	Doğan	Aysegül	DEM	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Şınak	İmez	Mehmet Zeki	DEM	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Şınak	Tatar	Arslan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şınak	Uysal Aslan	Nevoız	DEM	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Bartın	Aldamız	Yusuı Zıya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Arıahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Arıahan	Koc	Kaan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İğdır	Alağöz	Canıürk	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İğdır	Hun	Yılmaz	DEM	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Yalova	Akyol	Melha	AK PARTİ	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Yalova	Buyıkgünüş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Keskinoklu	Durmuş Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Saıh	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Demir	Mustaâ	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmanıye	Balıceli	Devlet	MHP	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Osmanıye	Gılsıy	Seydi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmanıye	Kaya	Asu	CHP	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Osmanıye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Dıaze	Kesif	Ayşe	AK PARTİ	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Dıaze	Özcan	Talib	CHP	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı	Kaılnadı
Dıaze	Öztürk	Becan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Akkuyu Nükleer Santrali'ne ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın cevabı (7/11438)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim. 18.04.2024

Mehmet TAHTASIZ
Çorum Milletvekili

Son zamanlarda adından sıkça söz edilen Akkuyu nükleer santrali ile ilgili bazı gelişmeler ve söylemler, Akkuyu Nükleer Santralinin sahipliği konusunda önemli şüphelerin oluşmasına yol açmıştır. Bu Reaktörlerin, hatta santralin tamamının Türkiye'ye ait olmadığına dair iki gelişme yaşanmıştır. Bunlardan ilki 14 Haziran 2022 tarihinde, D8'in 25 yıl kutlamaları çerçevesinde, toplantıya katılan Rusya Federasyonu Büyükelçiliği Müsteşarı Sayın Doç. Dr. Aleksandr Sotniçenko ile Akkuyu Nükleer Santrali üzerine yaptığımız özel görüşmedir. Bu sohbette Sayın Müsteşar, Akkuyu Nükleer santralinin Rusya'nın malı olduğunu, Rusya'nın Türkiye'deki bir yatırımı olduğunu, birkaç şahit huzurunda açıkça ifade etmişti.

Bunu teyid eden ikinci olay ise, Rusya Federasyonu Başkanı Putin'in Bloomberg basın ajansına yaptığı açıklamadır. Bu açıklamada Putin, Akkuyu Nükleer santralinin %99'unun ROSEATOM şirketine ait olduğunu ve tamamlanması için 15 milyar dolar göndereceğini ifade etmiştir.

Bu ifadelerden anlaşıldığı kadarıyla Türkiye, Akkuyu Nükleer Santrali üzerindeki bütün haklarını Rusya'ya devretmiş gözükmektedir.

Kamuoyunu aydınlatmak ve doğru bilgilendirmek adına;

- 1- Santral Türkiye'nin değilse Mersin Akkuyu Rusya'ya nasıl ve niçin tahsis edilmiştir?
- 2- İlk kez Türkiye'de kurulacak olan WWER 1200 santrali ne kadar güvenlidir?
- 3- Radyoaktif U235 izotop zenginleştirme tekniği Türk Bilim adamlarına öğretilecek midir?
- 4- Nükleer atıklar hangi ülkeye gömülecektir?
- 5- Akdeniz'in kıyısında Türkiye'nin olmayan bir santralde güvenlik nasıl sağlanacak, casusluk faaliyeti nasıl engellenecektir?
- 6- Fabrika ekonomik ömrünü tamamlayıp söküm günü geldiğinde hangi ülke sorumlu olacaktır?
- 7- Rusya bize sadece elektrik satacak ise, bu santral neden Rusya topraklarında yapılmamıştır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Sayı : E-69602026-610-00096740039 / 0097349937
Konu : Soru Önergesi (7/11438)

30.05.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.05.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1421667 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Çorum Milletvekili Sayın Mehmet TAHTASIZ tarafından verilen 7/11438 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin, Bakanlığımız görev ve yetki alanı itibarıyla bildirilecek bir husus bulunmamaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

2.- Hakkâri Milletvekili Öznur BARTİN'in, Hakkâri'nin Şemdinli ilçesine bağlı Alan köyünün yollarının onarılması talebine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/11443)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU* tarafından Anayasanın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.**26/04/2024**

Öznur BARTİN
Hakkâri Milletvekili

Hakkâri'nin Şemdinli ilçesine bağlı Alan Köyünün yolu bozuk ve kullanılamaz olması nedeniyle yurttaşlar ciddi sorunlar yaşamaktadır. Şemdinli ilçesine 28 kilometrelik mesafede bulunan 90 haneli Alan köyünün dere boyu ilerleyen yolu; hâlâ toprak ve dar olup, güzergâh değişikliği, yenileme, genişletme, asfaltlama amacıyla 2014 yılında ihalesi yapılmış ancak geçen bunca süreye rağmen herhangi bir ilerleme kat edilmeyerek köy halkının mağdur bırakılmıştır. Yol yapımı adı altında geçen yıl göstermelik olarak bir iş makinesinin yol şantiyesine birkaç gün getirildiği ancak herhangi bir çalışma yapılmadan geri götürüldüğü ve yolda herhangi bir çalışmanın hala olmadığı öğrenilmiştir. Söz konusu yolun geçtiği güzergahta ilkbahar mevsiminde suların yükselmesiyle mevcut yolun zarar gördüğü, yolun bazı noktalarında kopmaların meydana geldiği ve ulaşımın tamamen bittiği, öğrenilen bilgiler arasındadır. Ayrıca yolun mevcut durumu kamyon gibi büyük araçların geçişi için uygun olmadığından yurttaşlar yük ve benzeri eşyalarını taşımakta ciddi zorluklar çekmektedir.

10 yıl önce ihalesi yapılan ve yapımında henüz bir ilerleme kaydedilemeyen Alan köyü yolunun bir an önce yapılması, yurttaşların yaşadığı maddi ve manevi zararlarının önlenmesi adına elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1- Şemdinli – Alan köyü yolunun bozuk, dar ve kullanılamaz olduğuna dair bilginiz var mıdır?
- 2- 2014 yılında ihalesi yapılan 28 kilometrelik Alan köyünün yolunda herhangi bir ilerlemenin olmamasının gerekçesi nedir?
- 3- Alan Köyü yolunda yapım çalışması adı altında 10 yıldır devam eden “çalışmalar” dair bir araştırma-soruşturma başlatılmış mıdır / ihaleyi alan firmaya bir yaptırım uygulanmış mıdır?
- 4- Alan Köyünün yol yapımı ne zaman tamamlanacak / köy halkının ulaşım sorunu ne zaman son bulacaktır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-1934708
Konu : Hakkari Milletvekili Sayın Öznur
BARTİN'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.05.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1421667 sayılı yazınız.

Hakkari Milletvekili Sayın Öznur BARTİN'in 7/11443 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
ilişikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**HAKKARİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖZNUR BARTİN'İN
7/11443 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Şemdinli-Alan İl Yolu; 26,4 km uzunluğunda olup yolun 10,3 km'lik kesimi tek yol standardında tamamlanmıştır. Kalan kesimlerde sürdürülen yapım çalışmalarının iş programı doğrultusunda 2026 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Çalışmaların tamamlandığı kesimlerde ise herhangi bir bozulma söz konusu değildir. Ancak henüz çalışmalara başlanılmayan ve yoğun yağışlar sonucu meydana gelen sel ve feyezanlardan hasar gören kısımlarda gerekli onarım çalışmaları yapılmaktadır.

3.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Uluslararası Çukurova Bölgesel Havaalanı Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/11444)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Ali BOZAN
Mersin Milletvekili

2011 yılından beri Mersin'in gündeminde olan Uluslararası Çukurova Bölgesel Havaalanı projesi, aradan geçen 13 yıla rağmen henüz hizmete giremedi. 13 yılda, 8 Bakan ve 3 temel atma töreniyle Mersin tarihine “yılan hikayesi” olarak adını yazdıran projeye ilişkin Mersin kamuoyunun en çok merak ettiği soru, “Havaalanı gerçekten hizmete açılacak mı?” olmuştur. En son Ocak 2024'te açılacağı açıklanan havaalanı yine belirtilen tarihin ötesine sarmıştır. Mersin başta olmak üzere çevre kentlere büyük değer katacak olan havaalanının bir an evvel hizmete girmesi gerekmektedir. Mersin kamuoyu, havaalanı konusunda artık sevindirici bir haberi dört gözle beklemektedir.

Bu kapsamda;

- 1-) Uluslararası Çukurova Bölgesel Havaalanı projesi ne aşamada?
- 2-) Havaalanının açılışına dair net bir tarih var mıdır? Varsa ne zaman açılması planlanmaktadır?
- 3-) Mersin ve bölge illeri açısından oldukça önemli bir değer taşıyan havaalanının 13 yıl gibi uzun sürede tamamlanmamasındaki sorunlar nelerdir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı
Strateji Daire Başkanlığı

Sayı : E-44697349-610-1934791

Konu : Mersin Milletvekili Sayın Av. Ali
BOZAN'ın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.05.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1421667 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Sayın Av. Ali BOZAN'ın 7/11444 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. ALİ BOZAN'IN
7/11444 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Çukurova Havalimanı Projesinin tamamlanma süreci; Görevli Şirketin yükümlülüklerini yerine getirmeyerek sözleşmenin feshedilmesi ve yeniden ihaleye çıkılması nedeniyle uzamıştır.

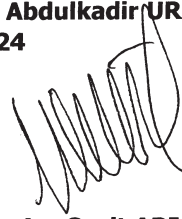
Buna mukabil; Çukurova Havalimanı Üstyapı Tesislerinin imalatlarında son aşamaya gelinmiş olup Havalimanının 2024 yılı içerisinde açılması planlanmaktadır.

4.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya-Alanya Çevre Yolu Projesi'nin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/11539)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. **30.04.2024**

Saygılarımla,

Av. Cavit ARI
Antalya Milletvekili

Antalya için hayati bir ihtiyaç olan Antalya-Alanya çevre yolu AKP iktidarı tarafından her seçim döneminde gündeme getirilen; ancak bir türlü hayata geçirilemeyen bir projedir.

Daha önce 4 kez ihaleye çıkartılıp, kesinleştirilemeyen bir konudur.

Zorunlu ihtiyaç olmasından kaynaklı kamuoyu baskısı ile en son 16 Aralık 2023'te ihaleye çıkartılmıştı. Bakanlık tarafından verilen bilgiyle ihalenin Limak İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından kazanıldığı açıklanmıştı.

Ancak geline aşamada nerdeyse beş ay gibi bir süre geçse de, bu ihalenin sonucu ile ilgili gelişme yoktur. Çevre yolu ile ilgili daha bir kazma bile vurulmuş değildir.

Antalya halkı bu projenin ne zaman başlayacağını merakla beklemektedir. Yine mi hayalde kalacak diye sorulmaktadır.

Antalya hak ettiği karşılığı ne zaman alacaktır?

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in yeni projeler beklesin başlayanlar ise tamamlanmak üzere değilse yine beklesin talimatı ve 2024 yılının ikinci yarısında tasarruf ve harcama kontrolünü güçlü şekilde devreye alacaklarını bildirmesinden sonra yıllardır beklenen Antalya-Alanya çevre yolu projesinin son durumu Antalya kamuoyu tarafından merakla beklenmektedir.

Bu bağlamda;

1. Antalya-Alanya otoyolu ihalesini Bakanlık sitesinde açıklandığı şekilde yapılmış mıdır? Yapıldı ise kesinleşmiş midir?
2. Proje belirtildiği üzere kesinlik kazandıysa projenin kamuya maliyeti nedir?
3. Projenin başlanma tarihi ve teslim süresi nedir?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı
Strateji Daire BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-1934729

Konu : Antalya Milletvekili Sayın Av. Cavit
ARI'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 10.05.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1422624 sayılı yazınız.

Antalya Milletvekili Sayın Av. Cavit ARI'nın 7/11539 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
iliŖikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. CAVİT ARI'NIN
7/11539 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

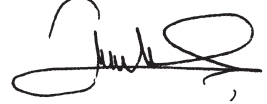
Antalya-Alanya Otoyolu'nun ihalesi; Yap-İŖlet-Devret (YİD) modeli ile
15.12.2023 tarihinde gerekleŖtirilmiŖ olup süreç devam etmektedir.

5.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Şanlıurfa-Suruç kara yolu bölünmüş yol projesinin akıbetine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/11542)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sn. Abdulkadir URALOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 03.05.2024

İsa Mesih Şahin
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Şanlıurfa İl Merkezi ile Suruç İlçesi arasındaki ulaşımı sağlayan karayolu bölge açısından büyük bir önem arz etmektedir. Bahse konu yol önemli bir ticaret yolu olduğu için, yol üzerinde yoğun bir araç trafiği vardır. Ancak buna rağmen Şanlıurfa-Suruç Karayolunda araç gidiş-gelişlerinin bir bölümü tek şerit ile sağlanmaktadır. Bu yüzden de Şanlıurfa-Suruç Karayolunda çok sayıda trafik kazası yaşanmaktadır. Yaşanan trafik kazalarındaki ölüm sayısının çok olması nedeniyle bu karayolu bölgede yaşayan vatandaşlarımız tarafından "Suruç ölüm yolu" olarak anılmaktadır.

Söz konusu güzergahın tamamının bölünmüş yol olarak yapılması konusunda ihale vs. idari işlemler yapılmasına rağmen, bölünmüş yol projesi bir türlü tamamlanamamıştır. Ancak ne var ki; Şanlıurfa-Suruç Karayolunun bölge ticaretine katkısı, yolda yaşanan trafik kazalarının can kayıplarına ve büyük maddi kayıplara sebep olması gibi nedenlerle projenin bir an önce tamamlanması Şanlıurfa açısından büyük bir önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Şanlıurfa-Suruç Karayolu Yolu Bölünmüş Yol Projesi hangi aşamadadır? Projenin gecikme sebepleri nelerdir? Projenin gecikmesinden dolayı yüklenici firmaya yönelik olarak hangi yasal işlemler yapılmıştır?
2. Bakanlığınızın planlamasına göre; Şanlıurfa-Suruç Karayolu Bölünmüş Yol İnşaatı Projesi ne zaman tamamlanacaktır?
3. Şanlıurfa-Suruç Karayolu Bölünmüş Yol Projesinin toplam maliyeti ne kadardır?
4. Şanlıurfa-Suruç Karayolu Bölünmüş Yol Projesi için 2024 yılı bütçesinden ayrılan meblağ ne kadardır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı
Strateji Daire BaŖkanlıđı

Sayı : E-44697349-610-1935108
Konu : İstanbul Milletvekili Sayın İsa Mesih
ŖAHİN'in yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

İlgi : 10.05.2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1422624 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın İsa Mesih ŖAHİN'in 7/11542 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
iliŖikte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOğLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN İSA MESİH ŖAHİN'İN
7/11542 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Ŗanlıurfa-Suruç Ayrım Yolu 29,7 km uzunluğundadır. KamulaŖtırma sürecinin
uzaması ve diğerkurumlara ait hatların deplase edilmesi nedeniyle yapım
çalışmalarına 2023 yılında başlanmıştır.

KamulaŖtırma sorunlarının olmadığı kesimlerde (Gıda İhtisas OSB Kavşağı)
yapım çalışmaları devam etmekte olup, söz konusu yolun 2027 yılında tamamlanması
hedeflenmektedir.

6.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'daki altyapı sorunlarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu'nun cevabı (7/12072)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Nermin YILDIRIM KARA

Hatay Milletvekili

6 Şubat ve sonrasında meydana gelen depremler neticesinde; Hatay-İskenderun ilçemiz sürekli olarak su taşkınlarına maruz kalmakta hem bölgede yaşayan yurttaşlarımız hem de esnafımız ekonomik anlamda büyük zarar görmektedir. 12.05.2024 tarihinde Hatay'da şiddetli yağış sonrası yine su taşkınları yaşanmış ve çok sayıda konteyner kent, iş yeri ve ev sular altında kalmıştır. Hatay Valisi Mustafa Masatlı, bazı bölgelerde bugün eğitim yapılmayacağını duyurmuş ve kentte son 24 saat içinde yapılan 167 ihbardan 157'sinin su baskını olduğunu iletmıştır. Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Öntürk ise 'kent'in altyapısındaki eksiklikleri farkında olduklarını' söyleyerek 15 ay geçmesine rağmen yurttaşlarımızdan 'biraz sabır' rica etmiş ve altyapı eksikliklerinin bir süre daha giderilemeyeceğini belirtmiştir.

Buna istinaden;

- 1- Su taşkınlarının kapsamlı bir neden tespiti ve ileriye dönük önlemler adına Büyükşehir Belediyesi ilgili Bakanlıkla birlikte ne gibi çalışmalar planlanmaktadır?
- 2- Bakanlığın bölgedeki yerel yönetimle işbirliği içinde deprem sonrası kapsamlı taşkın önleme, yönetim ve koruma yapıları projelenebilir mi?
- 3- Bu projelerin tahmini bir takvimi mevcut mudur? Mevcut ise kamuoyu ile ne zaman paylaşılması planlanmaktadır?
- 4- Depremi üzerinden 462 gün geçmesine rağmen oldukça zor koşullarda hala konteyner kentlerde yaşayan yurttaşlarımızın bu gibi su taşkını vakalarında mağdur olmaması adına ne gibi önlemler alınacaktır?
- 5- Konteyner kentlerde yaşam mücadelesi veren yurttaşlarımızın konutları sağlanana değin taşkın ve sel felaketlerinden mağdur olmaması adına ekiplerin acil müdahalesi dışında ne gibi iyileştirmeler planlanmaktadır?
- 6- Bu planlamalarda, Hatay'ın deprem bölgesi olması sebebiyle olası yeni bir deprem ihtimaline karşı, hangi kurum ve kuruluşlarla işbirliği ile, nasıl bir kapsamlı modelleme üzerine çalışılmaktadır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı
Strateji Daire BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-1940804

Konu : Hatay Milletvekili Sayın Nermin
YILDIRIM KARA'nın yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 24.05.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-1432549 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Sayın Nermin YILDIRIM KARA'nın 7/12072 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulkadir URALOĞLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN NERMİN YILDIRIM KARA'NIN
7/12072 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin bilgilerin; İçişleri Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değışikliği Bakanlığından alınmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

